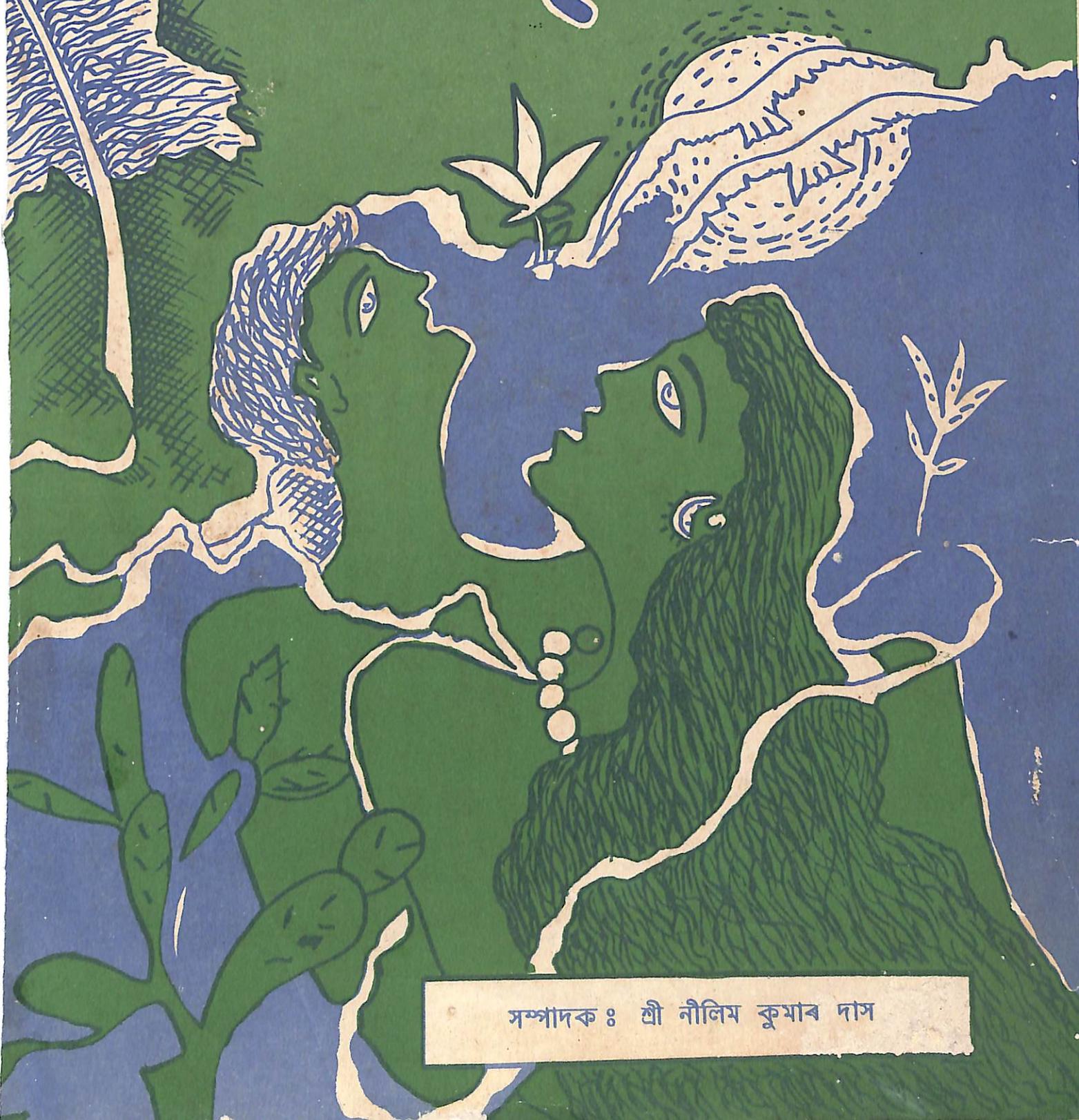

ষোড়শতম সংখ্যা ১৯৯৩-৯৪

ପ୍ରଜାନ୍ୟାନ

সম্পাদক : শ্রী নীলিম কুমার দাস

ডিক্রি যান
ডিক্রি মহাবিদ্যালয়ৰ বাষিক মুখ্যপত্র

মহাবিদ্যালয় - ঢি.

প্রীতি আৰু শুভেচ্ছাৰে
শ্রী/শ্রীযুত/শ্রীযুতা

লে

— শ্রীনীলিম কুমাৰ দাস।
সম্পাদক “ডিক্রিয়ান”

১৯৯৩/৯৪ চন।

সম্পাদনাত —
নীলিম কুমাৰ দাস।

★ বেটুপাতৰ শিল্পী — শ্রীপদজ্ঞ ভৰালী ।

ভাৰার্থ :— আমাৰ বৰ্তমান ছাত্ৰ সমাজত পঢ়াৰ পৰিবেশ যথেষ্ট বিনষ্ট হৈছে ! গতিকে আমি
ছাত্ৰ সমাজে আমাৰ মাজত ধিবিলাক সমস্যা, বাধা, আহি পৰিষে সেই সমূহ আমি অতিক্ৰম কৰি
এখন সুষ্ঠ সমাজ গঢ়ি তুলিব লাগিব ! কাৰণ ছাত্ৰ সমাজৰ ওপৰতেই আমাৰ দেশখনৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ভৰ
কৰিছে ।

★ প্ৰকাশক — ডিক্ৰি: মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ।

★ সম্পাদক — মৌলিম কুমাৰ দাস ।

★ অঙ্গসজ্জা — সম্পাদক ;

★ মুদ্রন — ষাঁৰ প্ৰিণ্টিং বৰ্কচ; ঘোৰামৰা (লাহোৱাল)

উঁচগা

এই মূহূৰ্তত আমি শ্ৰদ্ধাৰে সোৱিছো যি গৰাকী মহান ব্যক্তিৰ অকাল বিয়োগে সদৈ
ডিক্ৰিবাসীৰ বৃকুলৈ বিষাদ কঢ়িয়াই আনিলে ।

ড° লীলা গণে

নিয়তিৰ নিষ্ঠুৰ পৰিহাসত অকালতে আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰদিনলৈ হেৰাই যোৱা বন্ধু প্ৰয়াত পঞ্জ দত্ত
লৈ আমাৰ অঞ্চ পুঞ্চাৰ্য তপন কৰিলো ।

এওঁ লোকক আমি শ্ৰদ্ধাৰে সোৱিছো যেন তেওঁলোকৰ আআই চিৰশান্তি লাভ কৰক ।
ভগৱানৰ ওচৰত আমাৰ এইয়ে প্ৰাৰ্থনা ।

সম্পাদনা সমিতি
ডিক্ৰিয়ান

ପ୍ରତିକା

— ମୁଢ଼ି —

- ★ ସମ୍ପାଦକୀୟ :—
- ★ ପ୍ରରକ୍ଷଣ ମନ୍ତ୍ରାବ :—

- ଃ ଆଧୁନିକ ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ରର ଏଟି ଶାଖା
- ଃ ନଲିନୀ ବାଲା ଦେବୀ
- ଃ ଆଇନଷ୍ଟାଇନର ଆପେକ୍ଷିକ ତତ୍ତ୍ଵ
- ଃ ଶିଳ୍ପୀ ଆକ୍ଷମିକ କାମ ମାଧ୍ୟମରେ
- ଃ କେବାଟେ ଡ୍ରୁ
- ଃ ହୀଜ୍ୟାର୍ଚ୍ ଅଫ ଲାଇଫ୍
- ଃ ଶହୀଦ କୁଶଳ କୌରବର ଜୀବନାଦର୍ଶ
- ଃ ପୃଷ୍ଠ ଗଣିତ : ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଚେତ୍ରୀଆ ଫ୍ରକନ ।
- ଃ ଡ୍ରୋ ସତ୍ୟଦେବ ପ୍ରସାଦ ।
- ଃ ମୁଗେନ ପେଣ୍ଡ ।
- ଃ ଲୁଚ୍ଚି ଚାଂମାଇ ।
- ଃ ବିଭା ଦେଉବୀ ।
- ଃ ମାନସଜ୍ୟାତି ଗାଗେ ।
- ଃ ବିତୁମଣି ଭବାଲୀ ।

★ ★ ★

- ★ ଗଲ୍ପର ଶବ୍ଦାଇ :—

- ଃ ନିଃଶବ୍ଦ ଉଚୁପନି
- ଃ ଡାରବେ ଢକା ଜୋନ
- ଃ ସମ୍ମାଲ ଆଶାର ମାୟା
- ଃ ତପନ

ବିଶେଷ ପ୍ରବନ୍ଧ —

- ଃ ଅସମୀୟା ଭାସା : ଉପରେ ଆକ୍ଷମିକାଶ
- ଃ ଅସମତ ବାଣିଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷାବ ଫେହଁଜାଲି

★ ★ ★

- ★ କବିତାବ କାକଲି :—

- ଃ ଦୀନ (ଅନୁଦିତ କବିତା)
- ଃ ପ୍ରାଣି
- ଃ ମାଥୋ ତୋମାର ବାବେ
- ଃ ହେ ଡିକ୍ରବାସୀ ଛାତ୍ର ବନ୍ଦ
- ଃ ଜୀତିବ ମିଲନ
- ଃ କିଯ
- ଃ ମରମର ମାଧୁବୀ
- ଃ ସ୍ୱତି
- ଃ ମୋର ଭିତବ୍ତେ ତୁମି
- ଃ ଅଶ୍ରୁ ମନ
- ଃ ସ୍ଵାଧୀନତା
- ଃ ଦୁଃଖ୍ୟ / ଘୃତା

- ଃ ବବୀ ଶଇକୀୟା ।
- ଃ ବିଜିତ କୁମାର ସୋନୋବାଲ ।
- ଃ ଜିନ୍ତ କୁମାର ଚାଂମାଇ ।
- ଃ ଡ୍ରୋ ଆଶ୍ରୁତୋସ ଭଟ୍ଟାଚାର୍ୟ ।

★ ★ ●

- ଃ ଡ୍ରୋ ସତ୍ୟଦେବ ପ୍ରସାଦ ।
- ଃ ଲୁଚ୍ଚି ଚାଂମାଇ ।
- ଃ ମରମିକା ଗାଗେ ।
- ଃ ମୁହିତ ସୋନୋବାଲ ।
- ଃ ମିନତି ଶଇକୀୟା ।
- ଃ ସତୀନ ଗାଗେ ।
- ଃ ବିନ୍ଦୁର କାକତି ।
- ଃ ଲଲିତା ଦ୍ଵାରା ।
- ଃ ଗିରିଗ କୁମାର ଲାହନ ।
- ଃ ଚୁହୁମୁଁ ଗାଗେ ।
- ଃ ଦେବପ୍ରସାଦ ନେତ୍ରଗ ।
- ଃ ଗଣେଶ କ୍ରମି ।

ডিক্রয়ান

সাহিত্য পত্রিকা
সম্পাদক মন্তব্য
সম্পাদক সভা
সম্পাদক সভা
সম্পাদক সভা
সম্পাদক সভা

- ১. নিষ্পেষিতা জননী
- ২. সপোন
- ৩. সপোনতে কাজিবড়ো
- ৪. এই শতিকার জীর্ণত মৰা শ্ৰী
- ৫. অভিষ্ঠু নিশা
- ৬. অজিং হাজিৰিকা।
- ৭. দেৱজিং হাজিৰিকা।
- ৮. প্ৰণৱজোতি গগৈ
- ৯. লীলা কুঁ উপাধ্যায়।
- ১০. গিতুল চাউলু।

প্রাচীৰ পত্ৰিকা শিতান :— “জ্ঞানত”ৰ কবিতা।

- ১. অতীক্ষ্ম
- ২. স্থুতি
- ৩. মই, ম্যেৰ অহুভূতি আৰু এটা কবিতা
- ৪. শ্বহীদ
- ৫. আন্তৰিক অহুভূতি

- ১. নীলিম কুমাৰ দাস।
- ২. সঞ্জীৰ গগৈ।
- ৩. লীলা কুঁ উপাধ্যায়।
- ৪. ভূপেন মহন।
- ৫. বিজিত নেৰেগ।

অন্যান্য মুঢ়ী :—

- ১. উপসত্ত্বাপতি আৰু বিভাগীয় সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন সমূহ :—
- ২. অহুসন্দৰান

- ১. ঘৃণ্টকাৰী — নীলিম কুমাৰ দাস।
- ২. কমলা মহন।

— ENGLISH SECTION —

★ POETRY :—

- ১. All That is ‘Nothing’ is ‘Everything’
- ২. Mystery
- ৩. Time and passion
- ৪. The Confession
- ৫. About life

★ JOURNAL :—

- ১. Necessities towards Development of Human Resource
- ২. Solving the social problems Communism

★ FICTION :

- ১. The Inspirator

- ১. Prof. D. N. Mandol.
- ২. Nilim Kr. Das.
- ৩. Bipul Hazarika.
- ৪. Girin Kr. Lahan.
- ৫. Bipul Hazarika.

- ১. Dr. M. K. Jain.
- ২. Biswa keot.

- ১. Kaveri Neog.

★ প্ৰক্ৰিয়া পত্ৰিকা সম্পাদনী মন্তব্যসমূহ

সম্পাদক সভা সভা সভা সভা
সম্পাদক সভা সভা সভা

সাহিত্যৰ নিজস্ব পদ্ধতি সমূহ
আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ আঘাত নকৰি
শোগান তুলিলে পাঠকৰ হাদ-
কম্পও হ'ব পাৰে, কিন্তু প্ৰগতি-
শৈল সাহিত্যৰ সামান্যও প্ৰগতি
নহয়। দ্বিতীয় কথা সাহিত্যৰ
সুকীয়া ধৰ্ম বৰ্কা নকৰাকৈ
কেৱল শোগানেৰে সাহিত্য
বচনা বা চৰ্চা কৰিব নোৱাৰি�।
বিজ্ঞানত বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিবে
পদ্ধতিৰ সাধনা বাদ দিলে
শোগান অনুসৰণত ওলাৰ
লাইছোংকোৰ দৰে প্ৰৱৰ্ষক
যি সমাজ তাৎকিক ৰাচিয়াৰ
সংস্কৃতিৰ এক অবিস্মৰণীয়
কলংক।

★ প্ৰক্ৰিয়া পত্ৰিকা সম্পাদনী মন্তব্যসমূহ

জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীৰ এৰাৰ বাণীৰে মোৰ সম্পাদকীয়
শিতান আৰম্ভ কৰিবলৈ লৈছো। গান্ধীজীয়ে কৈছিল, “অসমে সমগ্ৰ পৃথিবীৰ
সতে যুঁজি হলেও নিজৰ অস্তিৎ অকুশ্ব বাখিৰ লাগিব, নহলে মই কম
অসমত মানুহ নামধাৰী কিছুমান জঁকাহে আছে।”

সম্পাদকীয় শিতানৰ আৰম্ভণিতে সাম্প্রতিক অসমীয়া জাতীয় সমস্যাৰ ছৰিখন নতুন দৃষ্টিভঙ্গীৰে চোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিছো। সমস্যাবহুল অসম আজি অৰ্থনৈতিক বাজনৈতিক তথা সামাজিক সমস্যাৰে জৰিবিত। জাতীয় অস্তিত্ব আজি থক বক অবস্থা। ইন্দো-ও অনিয়মে আমাক ছানি ধৰিছে। জাতীয় সংহতিত ঘূণে ধৰিছে। মানবীয় প্ৰযুক্তিবোধ কৰাল গ্ৰাসলৈ ঠেলি দিছে—
জানি শুনিও।

এনে এক ক্ষণত অসম তথা অসমীয়াৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুভৱ কৰিছো। ইয়াৰ দায়িত্ব উভৰ পুৰুষসকলৰ হাতত বিশেষকৈ যুৱসকলৰ হাতত।

ঘোৱনৰ আবেগিক উদ্বাদনাই দৰাচলতে সমস্যাবোধ ভৱাৰ দৰে সমাধান কৰিব নোৱাৰে। ইতিহাসেই ইয়াৰ জলন্ত প্ৰমাণ। আবেগে বিহুল হৈ মৰ্কৰ মৰ্বীচিকা খেনা আৰু জাতীয় অস্তিত্ব বক্ষা কৰিব ঘাৱাটো একেই কথা। অসমত সেয়েই হৈছে যেন প্ৰতিয়মান হয়। আমাৰ মাজত এতিয়াও শৃংখলাবোধ গঢ়িব নোৱাৰাটো সচাকৈয়ে ছৰ্তাগ্রজনক। ই অসমীয়া জাতিৰ প্ৰতি কেনেধৰণৰ ইংগিত বহন কৰিছে সহজে অহুমেয়।

উভৰ পুৰুষ বিশেষকৈ যুৱসম্প্ৰদায়ে গুৰুত্ব সহকাৰে পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা উচিত বুলি ভাবো। দেশ তথা জাতীয় গঠনত যুৱ সকলৰ ভূমিকা উল্লেখনীয়। সমাজৰ মেৰদণ্ড স্বৰূপ যুৱসমাজে যুক্তি আৰু বস্তুনিৰ্ণ বিশেষণেৰে সমস্যা বিলাক বিচাৰ আৰু সমাধান কৰিব লাগিব। তাৰ বাবে ঐকান্তিকতা, দৃঢ়তা ও সাহসৰ প্ৰয়োজন হ'ব। ইয়াৰ আৰম্ভণিতে যুৱসকলৰ মাজত থকা উৎখনতা খিনি আৰ্তৰ কৰি লৰ লাগিব। সাম্প্রতিক পৰিস্থিতি ইয়াৰ সাক্ষী স্বৰূপ। শেষত এনে এক ক্ষণত বন্ধুসকলক আহবান জনাওঁ যে “আহক আমি নিষ্ঠা, ধৈৰ্য আৰু সাহসৰে আগবঢ়ি বুকৰ বড় তেজখিনি মচি, শাস্তি, সন্তুষ্টিৰে সমৰ্পক কৰি নতুন ক্ষণত আইক চোৱাৰ লক্ষ্য বাঢ়ি লওঁ”

সাহিত্যৰ একলম :—

বৰ্তমান অসমীয়া সাহিত্যত গঞ্জ, কৰিতা প্ৰৱৰ্তী আদি লিখকৰ সংখ্যা সন্তোষজনক তাৰে বাঢ়িব ধৰিছে। বহুতো ভাল বচনা এওলোকৰ কলমৰ পৰা গোলাইছে। ই অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এটা সুলক্ষণ। অৱশ্যে এইটো স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে আন আন সাহিত্য কৰ্মৰ তুলনাত অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যৰ ধাৰাটো বৰ দুৰ্বল। আমাৰ সাহিত্যৰ ঘাই স্বৰ্ণতি, বৰ্তমান সমাজৰ প্ৰগতিশীল সাহিত্যৰ গতিপথ আৰু তাৰ মাজত দেখা দিয়া অনুৰায়, এই সকলো বোৰ আলোচনা কৰিবলৈ ঘোৱাটো সন্তুষ্ট নহয়। গতিকে মই থুলমূলকৈ কেইশ্বাৰীমান লিখিব বিচাৰিছো। সাহিত্যৰ নিজস্ব পদ্ধতিসমূহ আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ আয়ত্ব নকৰি শ্ৰোগান তুলিলে পাঠকৰ হৃদ কম্পণ হব পাৰে, কিন্তু প্ৰগতিশীল সাহিত্যৰ সামান্যও প্ৰগতি নহয়। দ্বিতীয় কথা সাহিত্য স্বীকীয়া ধৰ্ম বক্ষা নকৰাকৈ কেৱল শ্ৰোগানেৰে সাহিত্য বচনা বা চৰ্চা কৰিব নোৱাৰি। বিজ্ঞানত বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰ সাধনা বাদ দিলৈ শ্ৰোগান অনুসৰণত ওলাৰ লাইছোংকোৰ দৰে প্ৰৱৰ্তক যি সমাজতাৎৰিক বাচ্চিয়াৰ সংস্কৃতিৰ এক অবিগ্ৰহণীয় কলংক। তৃতীয়তে, যি লেখকেই নহওক, তেওঁৰ লিখনি সমূহ বহুন লগোদা অনুভূতিৰে গভীৰ স্তৰৰ হোৱাটো বাঞ্ছনীয়। যিবোৰ ধাৰণা আজিও হয়তো বহুতৰে বাবে শুকান মগজুৰ ধাৰণা হৈ আহে সেইৰোৰক ভাৱ ভায়াৰ পৰিশ্ৰে সঞ্জীৱীত কৰি জনগণৰ তেজৰ স্পন্দনত মিহাই দিব পাৰিব লাগিব। সমাজ কপালুৰৰ অপঞ্চ আৰু সুতৰ ধাৰণা জীৱন্ত বা বাস্তৱ দৰে মহিমা মণিত হৈ উঠিব লাগিব। এনেকৈ পাঠকৰ অনুবৰ স্পৰ্শ কৰিব লাগিব যাতে জনগণৰ ঘোৰ শৰ্কৰেও অনুত্ত: খন্দেকৰ বাবে যুক্ত হৈ যুৱ দোৱাৱ + কিন্তু তাৰ বাবে লাগিব অহংকৰি বিচিত্ৰ গভীৰ অভিজ্ঞতা— যি জন্ম দিয়ে উপলক্ষিব। তাৰ বাবে লাগিব লেখকৰ অনুবৰ কঠোৰ সততা যাতে সকলো ভেঁজাল, অভিবঞ্চন, অতিনাটকীয়তা তাৰ প্ৰথা দৃষ্টিত

মৰহি ঘায়। শেষত কৰি বিচাৰো জনগণৰ চেতনাক সঠিক পথেৰে আগুৱাই নিয়াটো হ'ল আমাৰ আজিৰ প্ৰগতিশীল সাহিত্যৰ প্ৰধান দায়িত্ব। সাহিত্য ব্যাপক, সৰ্বব্যাপী শ্ৰেণীৰ সংগ্ৰামৰেই এখন বণ্গংগন। আমি হওঁ এই যুৰুৰ বণ্গুৰা প্ৰগতিবাহিনীৰ কৰ্মী। সেয়ে আমি আজি নিজ নিজ দক্ষতা অনুসাৰে সকলো লেখক লেখিকাই এই সাহিত্য সংগ্ৰামত লিপ্ত হৈ পৰো আহক। আহক আমি আজি আমাৰ লিখনৰ জৰিয়তে নিজকে পৰিচয় কৰি দিওঁ। নিজস্ব প্ৰতিভা খিনি বিকাশ কৰাৰ লগতে গঢ়ি তোলা স্বৰ সৱল এক শৈক্ষিক পৰিবেশ, জীৱাই বাখো জাতিটোৰ ভবিষ্যত আৰু অসমীয়াৰ অসমীয়াত্ম, নিজকে পৰিচয় কৰি দিওঁ আমি শংকৰ মাধৱৰ বংশধৰ। আপোনালোকৰ সকলোলৈকে এয়ে মোৰ উদান্ত আহবান, এয়ে মোৰ অনুৰোধ।

ঃ এই সংখ্যাৰ লিখনৰ সম্পর্কঃ—

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ডিক্ৰয়ানখনে কঢ়িয়াই আমে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লেখনিসমূহ। বহুজন নৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অপৈনত লেখনিয়ে ক্ৰমে পৈনতাৰ পৰশ লতে বিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীসমূহৰ জৰিয়তে। ই কেৱল সাহিতাৰ দাপোনেই নহয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অনুৰিহিত হৈ থকা নিজস্ব গুণৰ প্ৰতিভা বিকাশ কৰা একমাত্ৰ মাধ্যম স্বৰূপ। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ উন্নত মানদণ্ড বিশিষ্ট লিখনিয়ে বিশ্ব শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিক; গল্পকাৰ, কৰি সকলৰ লগত ফেৰ মাৰিব আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত বাস্তৱৰ সম্পর্ক বুজাইদি উন্নতিৰ পথেদি আগুৱাই ঘাৱ পাৰিব। আলোচনী এখন সৰ্বাংগ সুন্দৰ কপত প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাৰ দায়িত্ব সম্পাদকৰ লগতে প্ৰতিজন লেখাকৰো। কিন্তু দুখেৰে জ্যোৱা হৈ পৰহ সংখাক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই কথা উপলক্ষি কৰিবলৈ চেষ্টা নকৰে। যাৰ ফলত আলোচনীখন আশা কৰা মতে সজাৰ নোৱাৰিলো। ইয়াৰ মূল কাৰণ হল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওৰৰত উপযুক্ত গঞ্জ প্ৰৱৰ্তনাপাতিৰ অভাৱ। প্ৰৱৰ্তনাপাতি বিচাৰি যি হাৰাথুৰি খাৰ লগা হয় ইয়াক ভুক্তভোগীয়েহে বৃজিব। তথাপিতো তাৰ মাজৰ

পৰাই কিছু লেখনি বাচ-বিচাৰ কৰি ডিক্ৰয়ানৰ মাধ্যমেৰে পচাৰৈ সমাজলৈ আগ বঢ়ালো। এইখনিতে যি সকল ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ লেখনি প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰিলো তেওঁলোকলৈ মোৰ বিনৰ অনুৰোধ, তেওঁলোকে যেন সদায় কলম অব্যাহত বাখে। এই ক্ষেত্ৰত মোৰ শুভেচ্ছা সদায় ধাকিব।

ঃ মুসুৰবি নোৱাৰোঃ—

আৰম্ভণিতে স্বৰ্ণবিচাৰ ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ডিক্ৰয়ানক — যাৰ বাবে ডিক্ৰয়ান সম্পাদনাৰ গুৰুদায়িত্ব বহন কৰিবলৈ স্বীকৰণ কণ পালো।

সম্পাদনাৰ দায়িত্বভাৱ গ্ৰহণ কৰিয়েই আমি ছাত্ৰ একতা সভাই আলোচনীখনৰ সম্ভৰ্তত যি আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিছিলো তাৰ বাস্তৱ কপায়নত অসফল হোৱাত নিজেই জগৰীয়া বোধ কৰিছো। ইয়াৰ মূলতে পুঁজিৰ অভাৱক আগস্থান দিব পাৰি। বৰ্তমান প্ৰেছৰ ঘাৱতীয় সা-সজুলি তথা কাগজৰ দাম ইমানেই বাঢ়ি গৈছে যে বৰ্তমানৰ পুঁজিৰে এখন উন্নত মানদণ্ড আলোচনী আশা কৰিব নোৱাৰি। সেয়ে আমি কলেজ কৰ্তৃপক্ষক আলোচনীৰ পুঁজিটো টমকিয়াল কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালো। তেনে কৰিলৈ ভবিষ্যতৰ সম্পাদনসকলৰ বাবে ষথেষ্ট খিনি স্বীকৰণ হৰ।

যি কি নহওক, পিতৃ মাতৃয়ে গৰ্ভস্থ সন্তানটি বিকলাংগ হোৱাটো কামনা নকৰাৰ দৰে আমিও আশা কৰিছিলো আলোচনীখন সৰ্বাংগ সুন্দৰ হওক আৰু সেয়ে যথোপযুক্ত চেষ্টা কৰিছিলো। এতিয়া আলোচনীখন বিচাৰ ভাৱ আপোনালোকৰ ওপৰত। আশাকৰো গঠনযুক্ত দৃষ্টিভঙ্গী আৰু আলোচনাৰ দ্বাৰা আমাৰ ভবিষ্যতৰ সম্পাদক সকলক উপকৃত কৰে যেন। অৱশ্যে আমি যদি অনামিকাৰ আঙুষ্ঠি মধ্যমাত বা কাগফুলিয়োৰ নাকত পিঙ্কাইছো, সেয়া মোৰ অজ্ঞাত, ইচ্ছাকৃত নহয়।

ডিক্ৰয়ানখন প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে গঠনযুক্ত পৰামৰ্শ আৰু ঘাৱতীয় সহায় সহযোগিতা আগবঢ়েৱা শ্ৰীযুক্তা জ্যোতি বৰগোহাই বাইদেউ আৰু শ্ৰীযুক্ত প্ৰদীপ চেতিয়া ফুকন চাৰলৈ মোৰ ভক্তিভৱা কৃতজ্ঞতা

সদায় ধাকিব। ইয়াৰ উপৰি অদিতি বাইদেউ, বয় চাৰ, প্ৰসাদ চাৰ, বৈশ্য বাইদেউ আদিৰ লগতে সকলো শিক্ষা গুৰুলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা ধাকিল।

আৰু যি সকল বহু বান্ধবীৰ সহায়ৰ কথা পাহৰিব নোৱাৰে তেওঁলোক হল মানস, কিশোৰ, গিৰিজ্ব, বিশ্বজ্যোতি, গিতুল, মনোজ, কমলা, ভূপেন, হিমেন, ডাঢ়ু, ভাই, চিন্তা, দীপজ্যোতি, চৰিত্ৰ, তীর্থ, অঞ্জন, কৃষ্ণ, মন, বাৰুল, দিপাক্ষৰ, বুৰুল, আৰু দীপেন, অমিয়, মণিষা, লুচি, শিখা, জয়ঙ্কী, উষা, তমুজা, গীতাঞ্জলী, সুমিত্ৰা, বন্তী, দিপাঞ্জলী, বিনীতা।

প্ৰাক্তন সাধাৰণ সম্পাদক অৰূপ দালৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা ধাকিল। আৰু লগতে ননীমেৰ কমল ফুকনলৈও মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা ধাকিল। বেটুপাতৰ শিল্পী বহু শ্ৰীপঞ্জি ভৱালীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালো। নিজৰ অস্মৰিধিকো আওকান কৰি আলোচনীখন সোন-কালে প্ৰকাশ কৰি দিয়াত Star Printing Press ৰ মহু দত্ত দাদা, ভূষণ জ্যোতি সন্দিকে, বাজু দা আৰু সমূহ কৰ্মীযুন্দলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা যাচিলো।

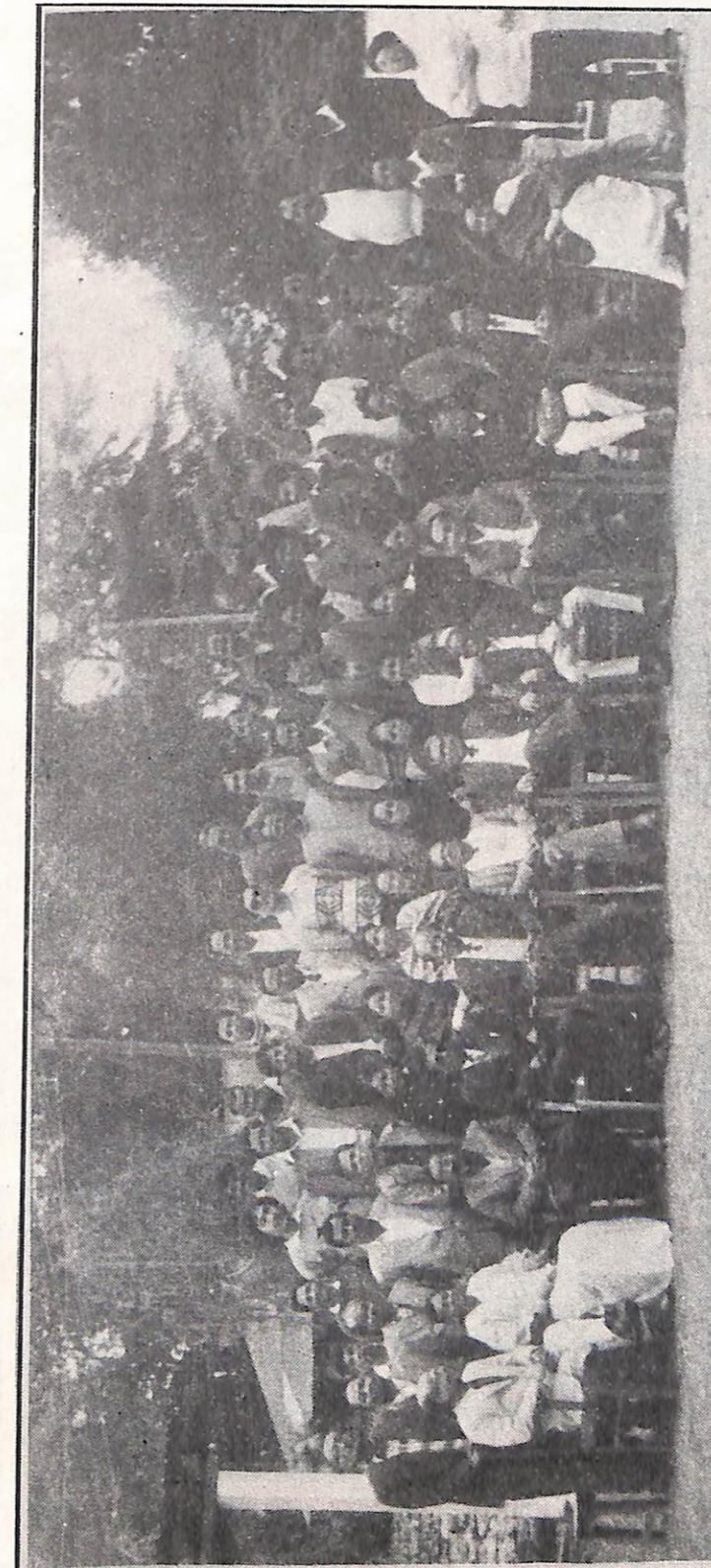
শেৰত ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছো।

“জয় আই অসম
জয়তু ডিক্ৰিয়ান
জয়তু ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়”

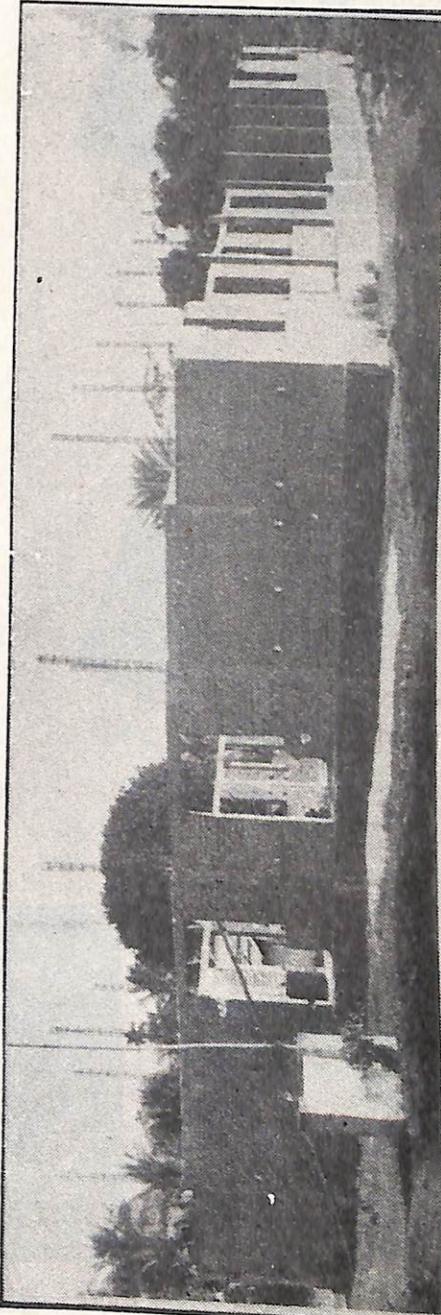
নীলিম কৃষ্ণ মুখ্যালয়

আলোচনী সম্পাদক

*****

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ লিঙ্গান্তৰ তথা কৰ্মচাৰীবৰ্দ্ধ

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ নৱনিৰ্মিত প্ৰেক্ষণগুহ

সম্পাদনা সমিতি

জ্যোতি বৰোঁহাট
(উপদেষ্টা)

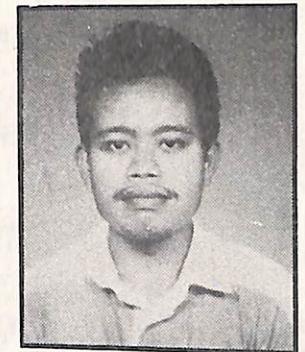
অদিতি ভূঁঞ্জ
(উপদেষ্টা)

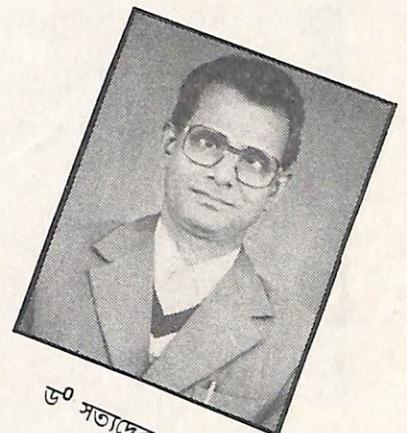
নন্দিতা বৈশ্বা
(উপদেষ্টা)

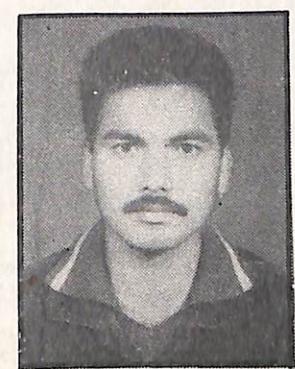
প্ৰতিপ রায়
(উপদেষ্টা)

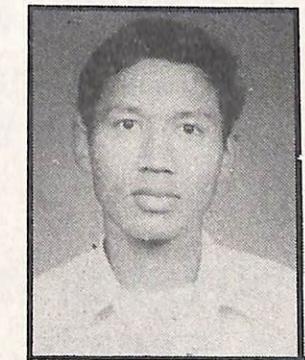
নীলিম কুমাৰ দাস
(সম্পাদক)

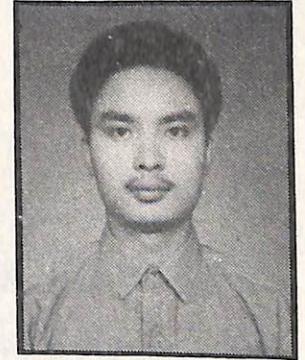
ডঃ সত্যদেৱ প্ৰসাদ
(উপদেষ্টা)

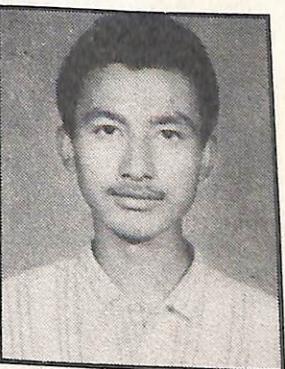
কমলা মহান
(সদস্য)

মানস জ্যোতি গোগো
(সদস্য)

গৌতুম চাউলু
(সদস্য)

গোলোক গোগো
(সদস্য)

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ ପରିଚୟ

★ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ ପରିଚୟିତ୍ତରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ ପରିଚୟିତ୍ତରେ

ପ୍ରକାଶନ

ମଣ୍ଡଳୀରେ

କାଳ ଧୁମୁହାର ଫୋରନାତ
ମୋକ ଉଟି ସାବଲୈ ନିଦିବ
ଉଟି ସାବଲୈ ନିଦିବା ମୋକ
ସତ୍ୟମ୍ଭ୍ରମ୍ଭ ଗ୍ରାନି ଆକ ସମାଲୋଚନାତ
ବହୁଜନର ଭାର ଗଥୁବ କଳମର ବୁଲନିତ
ଉଚଳା ହୈ ନାଚେ
ପ୍ରତିଟୋ ଶିରା ଉପଶିରାବ
ନବତମା ଛନ୍ଦ ;
ଯି ଦବେ ତୋମାର
ଆହୁର ହଦୟତ
ତୁମି, ମହି ହଞ୍ଚ ଉନ୍ମତ ;
ସାଜେ, ସାହିତ୍ୟର -----
— ଆମବଣ ଶ୍ରୁପ
— ସଫଲତାର ବୀଜ ମନ୍ତ୍ର
ମୋର ନାମ ପ୍ରରକ

ଡିକ୍ରି ମହାବିଦ୍ୟାଲୟର (ଆଲୋଚନୀ)

ବୋଡ଼ିଶତମ, ମୁଖ୍ୟା ୧୯୯୩-୭୪

ସମ୍ପାଦନାତ :— ଶ୍ରୀନୀଲିମ କୁମାର ଦାସ ।

★ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ ପରିଚୟିତ୍ତରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ ପରିଚୟିତ୍ତରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ ପରିଚୟିତ୍ତରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ ପରିଚୟିତ୍ତରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ ପରିଚୟିତ୍ତରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ ପରିଚୟିତ୍ତରେ

五五 楚人

ବ୍ୟାକ

ଆধুনিক গণিত শাস্ত্রৰ এটি শাখা :- পৃষ্ঠ গণিত

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଚେତିଆ ଫୁକନ

କୁବି ଶତିକାର ଆବସ୍ତନିତେ ସିମାନ ଗଣିତିକ ତଥ୍ୟ ଆଛିଲୁ ; ଆଜି ତାର କେଇବାହୁଣ୍ଡେ ବୁନ୍ଦିପାଇଛେ । ନିତୋ ନ-ନ ଗଣିତର ତଥ୍ୟ ଉତ୍ତାବନ ହେବି ଲାଗିଛେ । ତାର ପରିଣତି ସରପେ ହୃତୁ ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ରର ଏଟି ନତୁନ ଶଖା ପୃଷ୍ଠ ଗଣିତର ସ୍ଥିତି ହୟ । ପୃଷ୍ଠ ଗଣିତ, ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ରର ଏଟା ନତୁନ ଅଧିଚ ଶକ୍ତି-ଶାଳୀ ଶାଖା । ପୃଷ୍ଠ ଗଣିତକ ଇଂରାଜୀତ ଟ'ପଲଜୀ (Topology) ବୋଲା ହୟ । ଟପ'ଲଜୀ ଶବ୍ଦଟେ ଟପ (ଅର୍ଥ-ସ୍ଥାନ) ଆକୁ ଲଜି (ଅର୍ଥ-ଜ୍ଞାନ) ଏଇ ଦୁଟା ଗ୍ରୀକ ଶବ୍ଦର ପରା ଅଛା । ସାବ ଅର୍ଥ ? :
“ସ୍ଥାନର ବିଜ୍ଞାନ” ... ... ପୃଷ୍ଠ ଗଣିତର ନିଚିନ୍ତା ଏଟା ଜଟିଲ ବିଷୟ ସାଧାବଣ ଏଟି ଆଲୋଚନା କରି ଶେଷ କରିବ ପରା ବିଷୟ ନହ୍ୟ । ଇଯାବ ଗଣିତିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତେ ବେହି ଅଯୋଜନ ।

বর্তমান যুগ হৈছে বৈজ্ঞানিক আৰু যান্ত্ৰিক যুগ। আজি বিশ্ব প্রতিথন দেশত বিজ্ঞানে অতি আচৰিত আৱিস্কাৰ সমূহ কৰিব লাগিছে। আধুনিক বিজ্ঞান সমূহৰ ভেঁটি হল গণিত শাস্ত্ৰ। আজিৰ কম্পিউটাৰ যুগত গাণিতিক জ্ঞানৰ বিখ্যোবণ ঘটিছে; গণিতৰ নতুন-নতুন শাৰ্থা-প্ৰশাখাৰ স্থৃতি হৈছে। অৰ্থাৎ “The Science of Position”। যোৱা দশক কেইটাত গণিত শাস্ত্ৰত টপ’লজীয়ে এটা বিশিষ্ট স্থান অধিকাৰ কৰি আহিছে। সেই গতিকে আধুনিক গণিত শাস্ত্ৰৰ অধ্যয়ণৰ বাবে ইয়াৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে; পৃষ্ঠ গণিত বুলিলে কি বুজা যায়। এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ একেৰাৰতে দিয়া কঠিন। সাধাৰণ জ্যামিতিক জ্যামিতিক ক্ষেত্ৰবোৰৰ কালি, বাহুৰ দৈৰ্ঘ্য, কোণ আদিৰ পাৰস্পৰিক সমৰ্পণ স্থাপন কৰা হয়। বেখাৰ দৈৰ্ঘ্য, ক্ষেত্ৰৰ কালি আদি সাধাৰণ জ্যামিতিক ধৰ্ম। কিন্তু সকলো ক্ষেত্ৰ তেই বেখা আৰু ক্ষেত্ৰৰ সংখ্যা থকাটো এটা সাধাৰণ জ্যামিতিক ধৰ্ম নহয়। অন্যহাতে মহাকাশৰ বহুতো মৌলিক ধৰ্ম — দৈৰ্ঘ্য, কালি আৰু কোণৰ জোখৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰে। পৃষ্ঠীয় ধৰ্মৰ ক্ষেত্ৰত সকলো ক্ষেত্ৰতই বেখা আৰু ক্ষেত্ৰৰ সংখ্যা সমান থাকিব পাৰে। গণিত শাস্ত্ৰৰ যি শাৰ্থাত এনে পৃষ্ঠীয় ধৰ্মবোৰ অধ্যয়ণ কৰা হয় তাকে পৃষ্ঠগণিত বোলা হয়। টপ’লজিষ্ট এজনে পৃষ্ঠ তল-বিলাকৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নেদেখে। টপ’লজিষ্ট এজন দৃষ্টিত গোলক এটা, ঘনক এটা বা লাওৰ আকৃতিৰ তল এখনৰ পৃষ্ঠীয় ধৰ্ম একেই; কিয়নো উপযুক্ত পৰিবৰ্তন-নৰ দ্বাৰা এটাক আনটোলৈ কোনো পাৰ্থক্য নেদেখে।

টপ’লজিষ্ট সকলে সদায় আচৰিত শুণ সম্পন্ন তল স্থৃতি কৰিবলৈ যন্ত্ৰ কৰি আহিছে। ইয়াৰ ভিতৰত এপিটোয় পৃষ্ঠতল বিশেষ ভাবে উল্লেখ যোগ্য : উনৈশ শতিকাত জৰ্মান গণিতজ্ঞ আৰু জ্যোতিবিজ্ঞানী আগাষ্ঠাই কাড়ি-নোৰাছে এনে পৃষ্ঠ তল তৈয়াৰ কৰি দেখুৱাই। ইয়াক এতিয়া নোৰাছৰ পটি বোলে। আন এজন গণি-

তজ্জ কেলিঙ্গ ক্লাইনে কুবি শতিকাৰ প্ৰথম ভাগত এপি-
টীয় বটল এটা তৈয়াৰ কৰি দেখুৱাই।

পৃষ্ঠ গণিতক জ্যামিতিৰ লগত কেনে ধৰণে সমৰ্পণ স্থাপন কৰে তাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰোইক। ইউক্রিডৰ জ্যামিতিত ছুটা জ্যামিতিক ক্ষেত্ৰ সমৰ্পণ হয়। প্ৰক্ষেপণ জ্যামিতিত ছুটা জ্যামিতিক ক্ষেত্ৰ সমতুল্য হয় ; যদিহে এটাৰ ওপৰত আনটো প্ৰক্ষেপণ কৰিব পাৰি। অৱলম্বন জ্যামিতিত ছুটা জ্যামিতিক ক্ষেত্ৰ সমতুল্য হৰলৈ সিহিতৰ বিন্দুবোৰৰ মাজত একৈকী (one-one correspondence) সমৰ্পণ থাকিব লাগিব যাতে এটা ক্ষেত্ৰত থকা যিকোনো এটা বেখাৰ দৈৰ্ঘ্য আনটো ক্ষেত্ৰত থকা অণুকণ বেখাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ সমান হয়। উদাহৰণ স্বক্ষেপে চুঙাকুতি তল এখন সমতল এখনলৈ কোনো পাৰ্থক্য নাই। এই ছুটি তলৰ কোনো বেখাৰ দীঘ একেই ধাকিব আদি সাধাৰণ জ্যামিতিক ধৰ্ম। কিন্তু সকলো ক্ষেত্ৰ তেই বেখা আৰু ক্ষেত্ৰৰ সংখ্যা থকাটো এটা সাধাৰণ জ্যামিতিক ধৰ্ম নহয়। অন্যহাতে মহাকাশৰ বহুতো মৌলিক ধৰ্ম — দৈৰ্ঘ্য, কালি আৰু কোণৰ জোখৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰে। পৃষ্ঠীয় ধৰ্মৰ ক্ষেত্ৰত সকলো ক্ষেত্ৰতই বেখা আৰু ক্ষেত্ৰৰ সংখ্যা সমান থাকিব পাৰে। গণিত শাস্ত্ৰৰ যি শাৰ্থাত এনে পৃষ্ঠীয় ধৰ্মবোৰ অধ্যয়ণ কৰা হয় তাকে পৃষ্ঠগণিত বোলা হয়। টপ’লজিষ্ট এজনে পৃষ্ঠ তল-বিলাকৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নেদেখে। টপ’লজিষ্ট এজন দৃষ্টিত গোলক এটা, ঘনক এটা বা লাওৰ আকৃতিৰ তল এখনৰ পৃষ্ঠীয় ধৰ্ম একেই; কিয়নো উপযুক্ত পৰিবৰ্তন-নৰ দ্বাৰা এটাক আনটোলৈ কোনো পাৰ্থক্য নেদেখে।

1860 চনত কাল বেইষ্টাছে ফলন এটাৰ সীমান্ত মানৰ তথ্য বিশ্লেষণ কৰে। ইয়াকে কৰিবলৈ তেওঁ বাস্তৱ সংখ্যা পৰিকল্পনা পুনৰ সজাই পৰাই কিছুমান ধৰ্ম, যাক যন কৰে। এওঁৰ এই কাৰ্যাৰ মাজতেই প্ৰথম পৃষ্ঠ গণিতৰ বিখ্যাত সমস্যাৰ কথা উল্লেখ কৰিছো। পৃষ্ঠ গণিতৰ এই সমস্যাটো হল চাৰিবঙ্গৰ সমস্যা। বেলজিয়াম গণিতজ্ঞ

এছ এম ডিবেকোৰে 1946 চনত দেখুৱাই যে পৱত্ৰিত খন দেশ থকা মেপ এখন আকিংবলৈ চাৰিটা বঙেই যথেষ্ট। তাৰ পিছত পৰ্যন্তে ভাৰ্জিনিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক চি, এন রেণল (C. N. Reynolds) এদেখুৱায় যে “83” খন দেশ থকা মেপ এখন আকিংবলৈ চাৰিটা বঙেই প্ৰয়োজন। কিন্তু আজিলৈকে কোনো পাঁচটা বঙেৰ প্ৰয়োজন হোৱা মেপ এখন আকিংৰ পৰা নাই। যি কোনো এখন মেপ আকিংবলৈ চাৰিটা বঙেই যথেষ্ট বুলি বহুদিনৰ আগতেই অনুমান কৰা হৈছিল। এই অনুমান চাৰিবঙেৰ অনুমান নামে জনজাত (Four Colour Conjecture)। ইলিয়ণ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কেনেথ এপোল’ আৰু ওলফগাং হাকেন নামৰ ছজন গণিতজ্ঞই অতি জটিল কম্পিউটাৰ বিশ্লেষণৰ দ্বাৰা 1000 ঘণ্টাৰো অধিক সময় পৰিশ্ৰমৰ বিনিময়ত এই চাৰি বঙেৰ অনুমানৰ সতোপন কৰি দেখুৱাবলৈ সক্ষম হৈছে। অৱশ্যে উত্তৰ সতোপনৰ শুৰুতাৰো বেছি দিন নাথাকিব পাৰে। জৰ্জকেন্টৰৰ বিন্দু সংহতি তহবলৈ পৃষ্ঠ গণিতৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰিলে, 1900 চনৰ পৰা 1910 চনৰ ভিতৰত হাউচডক, 1890 চনত হেমবি পইন কেয়াৰে বীজ গণি-

তীয় পৃষ্ঠ গণিত স্থৃতি কৰে। তাৰ পিছত 1908 চনৰ পৰা 1912 চনৰ ভিতৰত এই ই-জে-ভাডৰাবে সাধাৰণ পৃষ্ঠ গণিত আৰু বীজগণিতীয় পৃষ্ঠগণিতৰ মাজত যোগসূত্ৰ স্থাপন কৰে। পৃষ্ঠ গণিতৰ বিশেষ অৱদান থকা আন-আন গণিতজ্ঞ সকল হল আলেকজেণ্ডাৰ, পি এল আলেকজেণ্ডাৰ আৰু এই লিফচেটেজ। 1930 চনলৈ পৃষ্ঠ গণিতৰ বিশ্লেষণ স্থান (Analysis Situs) বোলা হৈছিল। 1930 চনত লিফচেটেজে প্ৰথম বাৰব বাবে টপল’জি শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰে আৰু তেওঁ টপল’জি নামেৰে এখন গ্ৰন্থ বচন।

মৃঠৰ ওপৰত কুবি শতিকাৰ আলোড়ন স্থৃতি কৰা। পৃষ্ঠ গণিত বিষয়টো প্ৰায় কেইদশকমান আগেয়েহে মাত্ৰ গণিতৰ এটা পৰিপূৰ্ণ শাখা হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। পৃষ্ঠ গণিতৰ নতুন নতুন তথ্য উদ্ভাৱন আৰু সেইবোৰ ব্যৱহাৰিক প্ৰয়োগ দিনে-দিনে বাঢ়ি গৈছে। আমি আজি যি বিলাক পৃষ্ঠ গণিতৰ নতুন ‘তথ্য পাইছো; সেই বিলাকৰ পৰিবৰ্তন হৈ পুৰণি হৰ আৰু পুনৰ পৃষ্ঠ গণিতৰ নতুন-নতুন তথ্য উদ্ভাৱন হৰ।

ନଲିବୀବାଲା ଦେବୀ

*Dr. S. D. Prasad.
Head of the Dept. of
Hindi (Dibrugarh College)*

— ড. সত্যদেৱ প্ৰসাদ।

বংশ পৰিচয়, জন্ম আৰু বাল্যকাল—ভাৱতৰ
পূৰ্বদিশত অৱস্থিত প্ৰকৃতিৰ বম্য ভূমি অসম প্ৰদেশৰ
সৰ্বশ্ৰেষ্ঠা মহিলা কৰি নলিনীবালা দেৱীৰ জন্ম হয় বৰপেটা
জিলাত, ১৮৯৮ চনৰ মার্চ মাহৰ ২৩ তাৰিখে (ফাগুন
মাহৰ) শুলু চতুর্দশী তিথিত। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম কৰ্মবীৰ
নৰীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ আৰু মাতৃৰ নাম হেমন্ত কুমাৰী দেৱী।
নৰীনচন্দ্ৰ কেৱল অসম বাজ্যবে নহয়, ভাৱতৰ এজন
গ্ৰথ্যাত বাজনীতিক আছিল। তেওঁৰ কৰ্মনিষ্ঠাত অভিভূত
আৰু মুঝ হৈ বাইজে তেওঁক “কৰ্মবীৰ” ৰুলি ক’বলৈ
খৰিলে; তেওঁ অসমৰ স্বাধীনতা আন্দোলনক ব্যাপক আৰু
অনপ্ৰিয় কৰি তুলিছিল। তেওঁ অসমৰ প্ৰসিদ্ধ “কুস্থবি
বংশ”ৰ বংশধৰ। আৰস্তনিত এওঁৰ পূৰ্বজ সকল অসমৰ
শ্ৰিবসাগৰ জিলাৰ নিবাসী আছিল, কিন্তু ‘মান’ৰ আক্ৰমণত
অস্থুবিধাত পৰি নলিনীবালাৰ ককাক ৰায়বাহাদুৰ মাধৱচন্দ্ৰ
বৰদলৈ গুৱাহাটীলৈ আহি বসতি কৰিবলৈ লয়। পৰিয়ালৰ
প্ৰথম সন্তান হোৱা কাৰণে নলিনীবালা দেৱীয়ে পৰিয়ালৰ
প্ৰত্যেক জনৰ পৰা লাভ কৰিছিল অশেষ মৰু। টকা-
পইচাৰ একো অভাৱেই নাছিল; গতিকে তেওঁৰ বাল্যকাল
বিলাস—বৈভৱতে পাৰ হয়।

শিক্ষা। —সেই সময়ত অসমত শ্রী-শিক্ষাব স্বৰাবহু নাছিল। গোটেই অসমৰ ভিতৰত মাত্ৰ ডিৰুগড় চহৰতে একমাত্ৰ কন্যা বিদ্যালয় আছিল। কৰ্মবীৰ বৰদলৈয়ে নিজা জীয়বীৰীক উচ্চ শিক্ষা দিব খুজিছিল। গতিকে তেওঁ ঘৰতে নলিনীবালাক পঢ়াবলৈ তৎকালৰ খ্যাতনামা শিক্ষক সকলক চনত লিখা হৈছিল। সেই সময়ৰপৰা কুমাৰী কৰি হিচাপে তেওঁৰ প্রতিষ্ঠা বাঢ়িবলৈ ধৰে। কৰিগৰাকীৰ পিতৃ কৰ্মবীৰ বৰদলৈ নিজেও এজন স্বকৰি, সংগীতজ্ঞ আৰু সুগায়ক আছিল। তেথেতে নিজা সন্তানকো সংগীতৰ শিক্ষা দিলৈ। নলিনীবালাই দেউতাকৰপৰা বৰগীত; ঘোষা,

নিয়োগ কৰিলে। সেই সময়ৰ গুৱাহাটীৰ কাৰ্জন হলৰ
(আজিকালিৰ কৰ্মবীৰ নৰীনচন্দ্ৰ পুথিভৱাল) গ্ৰন্থাগালিক
গোলাপ কৃষ্ণ দে আৰু গুৱাহাটী চৰকাৰী উচ্চবিদ্যালয়ৰ
প্ৰধান শিক্ষক ঘড়েশ্বৰ বৰুৱা আৰু নিশি সেন প্ৰতি
তেওঁৰ গৃহ - শিক্ষক আছিল। শিক্ষামুৰাগী পিতৃ নৰীনচন্দ্ৰ
বৰদলৈয়ে নলিনীবালাক কম সময়তে শিক্ষা দিয়াৰ এটি
চমু আঁচনি যুগ্মতাই উলিয়ালে। ধাৰ ফলত আঠ বছৰ
বয়সতে নলিনীবালাই সংস্কৃত ভাষা আৰু কাব্যত পার্গত
হৈ উঠে আৰু বিশুদ্ধ উচ্চাৰণ সহ সংস্কৃত পঢ়িবলৈ সক্ষম
হয়। তেওঁ জটিল ছন্দৰ পৰিচয় পাই টান শব্দবোৰৰ
বৃৎপত্তি আৰু ব্যাকবণ্ড জ্ঞান লাভ কৰি কাব্যৰ স্মৰণ
ব্যাখ্যাত সফল হয়। সংস্কৃতৰ বাহিবেও তেওঁ অসমীয়া,
বুঝী, ভূগোল আৰু অংকৰ ভাল শিক্ষা পাইছিল।

বাল্যকালৰ পৰাই নলিনীয়ে কাব্য বচনা কৰিবলৈ
লয়। এই ক্ষেত্ৰত তেওঁ কাব্যৰ শিক্ষা পৰাও উদ্গনি
পায়। তেওঁৰ আৱস্থনিক কৱিতা বাজি 'পিতা' 'সখীলৈ
উপহাৰ' ইত্যাদি এঘাৰ বাব বছৰৰ বয়সতে লিখা হৈছিল,
যিবোৰ তৎকালীন অসমীয়া মাহেকীয়া 'আলোচনী'ত
প্ৰকাশ পাইছিল। পোন প্ৰথম কৱিতা 'পিতা' ১৯০৮
চনত লিখা হৈছিল। সেই সময়ৰ পৰা কুমাৰী কৱি হিচাপে
তেওঁৰ প্রতিষ্ঠা বাঢ়িবলৈ ধৰে। কৱিগৰাকীৰ পিতৃ কৰ্মবীৰ
বৰদলৈ নিজেও এজন স্বকৰি, সংগীতজ্ঞ আৰু সুগায়ক
আছিল। তেখেতে নিজা সন্তানকো সংগীতৰ শিক্ষা
দিলে। নলিনীবালাই দেউতাকৰণৰা বৰগীত; ঘোষ।

ଆଧୁନିକ ସଂଗୀତ ଆକୁ ବାନ୍ୟ ସମ୍ମ ବିଲାକବ ଶିକ୍ଷା ପାଲେ ।
ବିଯାବ ପିଛତ ତେଣୁ ସୁଗ୍ରୟକ ସ୍ଵାମୀର ପରା ସରଗୀତର ସ୍ଵର
ଆକୁ ଭାଲୁକୈ ଶିକି ଲଲେ ।

সেই সময়ত ঘৰুৱা জীৱন সুশ্ৰুতিত আছিল।
শিক্ষা—দীক্ষাৰ বাহিৰেও কাপোৰ বোৱা, ঘৰ-বাৰী চলোৱা
আদি কাম কল্যাক শিকোৱা হয়। নলিনীবালাই নিজা
আইতাকৰ পৰা তঁতশাল চলোৱা আৰু অন্যান্য ঘৰুৱা
কাম বিলাক শিকিলে। তেওঁ চিত্ৰকলাতো পার্গত আছিল।
তেওঁ “বিশ্বদীপা” নামৰ বিশ্বে সতী নাৰীসকলৰ জীৱনী
-গ্রন্থৰ প্রত্যোকটি নাৰীৰ প্রতিকৃতি নিজেই আকিছে।

বিবাহ — নলিনীবালাৰ দিনত অসমত বালা
বিবাহৰ প্ৰথা আছিল। তেওঁৰ বিয়া মাত্ৰ বাৰ বহুৰ ব
বয়সত শিৰসাগৰ জিলাৰ স্বনামধন্য শ্রীকৃষ্ণপ্ৰসাদ চাং-
কাকতিৰ পুত্ৰ জীৱেশ্বৰ চাংকাকতিৰ লগত ১৪ জুলাই
১৯০৯ চনত সম্পন্ন হয়। বিয়াৰ এবছৰ পিছতে তেওঁ
শাহজয়েকৰ ঘৰলৈ ঘায়। উপেন্দ্ৰ, উষা, পৰিত্রিপ্রাণ, বাম
মূর্তি আৰু অকণা এই পাঁচটি সন্তান জন্মৰ পিছত
তেওঁৰ স্বামী হঠাতে স্বৰ্গবাসী হয় ১৯১৯ চনৰ অক্টো-
বৰ মাহত। তেতিয়া নলিনীবালাৰ বয়স মাত্ৰ একৈশ
বছৰ আছিল। এই আকশ্মিক আৰু ভয়াবহ দুর্ঘটনাৰ
পিছত নৰীনচন্দ্ৰ বৰদলৈয়ে নিজা জীয়ৰীক সন্তানসহ
গুৱাহাটীৰ ঘৰলৈ লৈ আহে। স্বামীৰ অকাল বিয়োগত
নলিনীবালাই চাৰিওপিনে আদ্বাৰ অনুভৱ কৰে। যিদিনা
কবিয়ে বিধৰা বেশত গুৱাহাটীৰ পিতৃগৃহত প্ৰৱেশ
কৰিলে, সমস্ত পৰিয়ালে বিলাপ কৰিবলৈ থৰে। আই-
তাকে আৰ্তনাদ কৰি উঠিল—“বাছা, তই এই সাজ
পিন্ধি মোৰ আগত নোলাৰি। পাটৰ বিহা - মেখেলাকে
পিন্ধি ধাকিবি।” কিন্তু দেউতাকে স্থিত প্ৰজ্ঞ হৈ দুখ
বোৰক আত্মসাং কৰি পেলাইছিল। ধৈৰ্য ধৰি ক'লে
“কিয় নিপিন্ধিব আই, সকৰে পৰা মোৰ বাছাক
মই নানা তৰহৰ সাজেৰে সজাই চাই ভাল পাই-
ছিলোঁ, এতিয়াৰে পৰা মোৰ বাছাৰ বগা সাজ

পিন্ধা “সর্বশুক্লা মহাশ্রেতা” কপ চার্বলৈ পালে মোৰ
পিতৃ জীৱন ধন্য হব।” এইখনি কৈ বৰদলৈয়ে কৰি-
গৰাকীৰ হাতত এখনি আমদ্ভাগবদ্গীতা দি ক'লে,
“গীতাই তোমাক বাট দেখুৱাৰ।” পিতৃৰ এই মহৎ
বাণীয়ে কৰিব জীৱনত নতুন আশা-কিৰণৰ সঞ্চাৰ
কৰিলে। দুখ-শোক-বিবহ পুৰিত সংসাৰ পথত তেওঁ
মার্গদৰ্শক জোাতি পুঞ্জৰ সন্ধান পালে। পিতৃগৃহত,
আদৰ্শ পিতৃৰ শাস্তিময় আশ্রয়ত কৰিয়ে মহাশ্রেতা
বেশত গভীৰ ধ্যানৰতা — তপস্থিনী হৈ ভগৱত চিন্তাত
লীন থাকে।

কাব্য- জীৱন— নলিনীবালা দেৱীৰ কাব্য জীৱনৰ
সম্পর্কে শ্রীপুৰেশচন্দ্ৰ শৰ্মাদেৱে কৈছে, “ হিন্দীৰ খ্যাত-
নামা মহিলা কৰি মহাদেৱী ভার্মাৰ দৰে নলিনীবালাৰ
কৱিতাও অতীলিয় বাদী । তেওঁৰ কৱিতাত ব্যঙ্গনা পূৰ্ণ
আৰু মনোৰম উচ্চ দৰ্শন ভূমুকি মাৰে । “ সন্ধিয়াৰ
স্বৰ ” (১৯২৮ চন) আৰু “ সপোনৰ স্বৰ ” (১৯৪২)
ইত্যাদি কৱিতা সংগ্ৰহ ভাৰতীয় অধ্যাত্মাদৰ ভেটিত
প্ৰতিষ্ঠিত । মনোৰম শব্দ-চয়ন, সুগঢ়ী ছন্দ আৰু গভীৰ
প্ৰতীতিৰ দ্বাৰা অভিয়ঙ্গিত অতীলিয়বাদী ভাৰথাৰাৰ
এই ছুটি কাৰ্য-গ্ৰন্থই অসমীয়া সাহিত্য জগতত এটি
নতুন আলোড়ন জগালে আৰু প্ৰশংসা পালে ।

১৯৪৭ চনত অসম চৰকাৰে নলিনীবালাক সাহিত্যিক পেঞ্জন দি তেওঁৰ প্ৰতি সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰে। সেই সময়ৰেপৰা কৰি গৰাকীৰ সাহিত্যিক জীৱন সমুচ্চিত প্ৰতিষ্ঠা প্ৰাপ্ত হয় আৰু প্ৰকৃত ৰূপে তেওঁৰ সাহিত্যিক জীৱনৰ পাতনি মেলে।

ବାଲ୍ୟାବନ୍ଧାର ସ୍ଫୁଟ କବିତାବୋରକ ବାଦ ଦି କବି-
ଗରାକୀୟ ପ୍ରଥମ କାବ୍ୟ - କୃତି “ ସମୋନର ସ୍ଵର ” ବ
୧୯୨୮ ଚନତ ପ୍ରକାଶନର ପରା ୧୯୭୭ ଚନତ ପ୍ରକାଶ ପୋରା
ଶେଷ କୃତି “ ଅନ୍ତିମ ସ୍ଵର ” ଲୈକେ ସ୍ଵଦ୍ଵୀର୍ଯ୍ୟ ପଞ୍ଚାଶ ବଚ୍ଛବ
ଧରି ନଲିଯୀବାନାର କରମୟ କାବ୍ୟ ଜୀରନ ବିଯପି ଆହେ

কর্মক্ষেত্র ; সাহিত্যিক - সাহিত্য - সাধনাৰ উপৰিৰ নলিনীবালাই জীৱন পৰ্যন্ত সাহিত্যিক গতিবিধিৰ লগত সক্ৰিয় ভাৱে জড়িত আছিল। ১৯৪৭ চনত নতুন দিল্লীত অনুষ্ঠিত সদৌ ভাৰত দিখক সম্মিলনৰ বাবে অসমৰ প্ৰতিনিধি কলে তেখেতক নিম্নৰ জনোৱা হয়। এই মহুটলৈ তেওঁৰ পোনপ্ৰথম কাৰ্য - কৃতী “সক্রিয়াৰ সুৰ”ৰ ইংৰাজী ভাষণি পঠোৱা হৈছিল, গতিকে দেই সময়ৰপৰা নলিনীবালাই সদৌ ভাৰত স্বত খ্যাতিলাভ কৰে। ১৯৪৮ চনৰ আঞ্চোৰৰ মাহত ঘোৰহাট চৰত আয়োজন কৰা অসমৰ শ্ৰেষ্ঠতম মহাকবি ক্ষীমন্ত শক্তবদেৱৰ পঞ্চম শক্তিবাৰ্ষিকী মহোৎসৱৰ সভানেটীৰ পদ তেওঁৰেই সুশোভিত কৰে। একে সময়ত গুৱাহাটী নগৰত স্থাপন কৰা “অসম বাঞ্ছিভাৰা প্ৰচাৰ সমিতি”ৰ তেওঁ মাননীয় সদস্যা মনোনীত হয়। ১৯৫০ চনত তেওঁক “গান্ধী সাহিত্য পৰিষদ”ৰ সভ্য নিৰ্বাচিত কৰা হয় আৰু ১৯৫২ চনত “অসম টেক্সট বুক কমিটি”ৰ, সভ্য আৰু ১৯৫৩ চনত “আকাশ বাণী উপদেষ্টাৰ সমিতি”ৰ সভ্য মনোনীত হয়। ১৯৫৪ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত ঘোৰহাটত অনুষ্ঠিত অসমৰ কৃতী সাহিত্যিক সংস্থা “অসম সাহিত্য সভা”ৰ সভানেটীৰ আসন লাভ কৰি এই বৰেণ্য পদ সুশোভিত কৰা তেওঁৰেই ইল একমাত্ৰ মহিলা সাহিত্যিক। ১৯৫৫ চনত তেওঁক সাহিত্য একাদেমী নতুন দিল্লীৰ সংস্থাপক সভ্য হিচাপে মনোনয়ন কৰা হয়। ১৯৫৭ চনৰ ২৬ জানুৱাৰি দিনা গণতন্ত্ৰ দিৱসৰ উপলক্ষ্মে নতুন দিল্লীত আয়োজন কৰা অখিল ভাৰতীয় কৰি সম্মিলনৰ বাবে তেওঁক অসমৰ প্ৰতিনিধি কৰি হিচাপে নিৰ্বাচন কৰা হয়। এই অৱসৰত আকাশ বাণী দিল্লী কেন্দ্ৰৰপৰা তেওঁৰ “আহবান” কৰিতা পাঠ কৰা হৈছিল আৰু শ্ৰোতাৰূপৰপৰা অভূত প্ৰশংসিত হৈছিল। ১৯৬০ চনৰ ২৯ অক্টোবৰৰ দিনা পলাশবাৰীত অনুষ্ঠিত “অসম সাহিত্য সভা”ৰ ২৮ তম অভিবৰ্তনৰ কৰি সম্মিলনৰ সভানেটীৰ গবিনোমণ্ডিত পদ লাভ কৰে। ১৯৬৪ চনত দিল্লীত আয়োজিত অখিলভাৰতীয় কৰি

সম্মিলনৰ সভানেটীৰ পদ আৰু ১৯৬৯ চনৰ ৮ ফেব্ৰুৱাৰীৰ দিনা বৰপেটোত অনুষ্ঠিত অসম সাহিত্য সভাৰ অভিবৰ্তনৰ কৰি সম্মিলনৰ সভানেটী পদ তেওঁৰেই সুশোভিত কৰে।

সামাজিক আৰু বাঞ্ছিনিক — নলিনীবালা দেৱীৰ দেউতাক কৰ্মবীৰ নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈয়ে ১৯২১ চনৰ ভাৰতীয় অঙ্গসা আন্দোলনত ঘোগদান দি স্বাধীনতা আন্দোলনক অসমলৈ আনিছিল। এই আন্দোলনত নলিনীবালাই দেউতাকৰ সহকাৰী হৈ ইয়াক সাফল্যমণ্ডিত কৰাত যথেষ্ট বৰঙণি ঘোগালে। কেতিয়াৰ পৰাই তেওঁ সামাজিক বাঞ্ছিনিক কৰ্মক্ষেত্ৰলৈ প্ৰবৃত্ত হ'বলৈ লয়। তেওঁ ১৯৩১ চনত গুৱাহাটী চৰত “মহিলা সমিতি”ৰ অধ্যক্ষ নিৰ্বাচিত হয়। ১৯৩৬ চনত পিতৃৰ পৰলোক গমনৰ পিচ্ছত নলিনীবালাই সামাজিক বাঞ্ছিনিক দিশৰ পৰা আহবান পাই সক্ৰিয় ভাৱে জড়িত হৰলৈ থৰে।

১৯৪১ চনত সদৌ ভাৰত শিশু সম্মিলনৰ সভানেটীৰ পদ তেওঁৰেই সুশোভিত কৰে। ১৯৪৬ চনত “কেবিনেট মিছন”ক প্ৰতিবাদ জনাবলৈ গঠন কৰা কলিকতাৰ “অসম সংঘ”ৰ তেওঁ উপ-সভানেটী হয়। ১৯৪৭ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত অসম প্ৰাদেশিক মহিলা সমিতিৰ নগাওঁ চৰত আয়োজন কৰা অভিবৰ্তনৰ সভাপতিহা নলিনীবালাই কৰিছিল। ১৯৫২ চনত কণ-কণ ল'বা ছোৱালীৰ কাৰণে তেওঁ গুৱাহাটীত “পাবিজাত কানন” নামৰ এটি সংস্থা স্থাপন কৰে আৰু ইয়াৰ অধ্যক্ষ হয়। তেওঁ ১৯৫৫ চনত বাঞ্ছিক সমাজ কল্যাণ সংঘৰ সভা মনোনীত হয়। নলিনীবালাৰ বহুগুৰী বাঞ্ছিনিক সেৱাৰ্থে তেওঁক ১৯৫৭ চনৰ ২৬ জানুৱাৰি দিনা অসম প্ৰদেশ কংগ্ৰেছ সমিতিয়ে অভিবৰ্তন জনয়।

সম্মান আৰু উপাধি— ‘সক্রিয়াৰ সুৰ’ (১৯২৮ চন) আৰু ‘সপোনৰ সুৰে’ (১৯৪২ চন) অসমীয়া কাৰ্য - জগতত বি আলোড়নৰ স্থষ্টি কৰিলে তাত আহুষ্ট হৈ অসম চৰকাৰে ১৯৪৭ চনত নলিনীবালাক সাহিত্যিক পেঞ্চন অদান কৰে। ১৯৫৭ চনৰ ২৬ জানুৱাৰি দিন

নলিনীৰ চৰতৰ “সংস্কৃত সঞ্জীৱনী সভা” ই তেওঁক “কাৰ্য ভাৰতী” সম্মানেৰে বিভূতিত কৰে। ১৯৫৮ চনত তৎকালীন বাঞ্ছিপতি ডঃ বাজেলু প্ৰসাদে তেওঁক “পদ্ম শ্ৰী” অলংকাৰন্তৰে বিভূতিত কৰে। তেওঁ ১৯৬৮ চনত “অলকানন্দা” কাৰেৰে বিভূতিত কৰে। তেওঁ ১৯৭৫ চনৰ পৰা পুৰুষৰ লাভ কৰে আৰু সৰ্বশ্ৰেষ্ঠত, ১৯৭৫ চনৰ ১৩ জানুৱাৰি দিনা নাগশূৰত আয়োজন কৰা বিশ্ব হিন্দী সম্মিলনে নলিনীবালাৰ সমানাৰ্থে অভিবৰ্তন পত্ৰ অদান কৰে।

নলিনীবালাই অসমৰ কলা সংস্কৃতি, বাঞ্ছিনীতি সামাজিক জীৱন আৰু শৈক্ষিক আদি ক্ষেত্ৰত সদায়

আগভাগ লৈ অসম আৰু ভাৰত জননীৰ নিঃস্বার্থ সেৱা কৰিছিল। তথাপি সাহিত্য সেৱাই হৈছে তেওঁৰ প্ৰমুখ জীৱনৰত। তেওঁ বাতিপুৰাৰ আটাইতকৈ বহুমূলীয়া সময়-থানেৰে সাহিত্য সাধনাতে নিয়োগ কৰিছিল। শুভ পৰিধিনি সাহিত্য সাধনাতে নিয়োগ কৰিছিল।

বুদ্ধিমান ব্যক্তিয়ে কেতিয়াও সাত সাৱটি বৰ্হি নাথাকে, আৰু কৃতিৰ বাবে কেতিয়াও দোষ প্ৰকাশ নকৰে বৰং আনন্দৰে সেই কৃতি পূৰণ কৰে।

— চেত্রপীয়েৰ

মনত বাখিবা যে জীৱন দুখ অথবা আনন্দৰ নহয়; ইয়াৰ তাৎপৰ্য গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু সাহস আৰু আহুত্যাগৈৰে জীৱনত প্ৰৱেশ কৰিব লাগিব।

— দ্য টকেভিল

॥ আইনষ্টাইনৰ আপেক্ষিক তত্ত্ব ॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ପେଣ୍ଡ
ମାତକ ; ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ
ବିଜ୍ଞାନ ଶାଖା

সন্মান, পুরস্কার আদিব প্রতি আইনষ্টাইনব কেতিয়াও কোনো লোভ-নাছিল। তেঙ্গ মাধ্বে বিশ্বহস্য জানিবলৈ আৰু বুজিবলৈহে নিজকে নিয়োগ কৰিছিল। সেয়ে তেঙ্গৰ “অবিচোৱাৰী”-ত বহু কথাৰ উল্লেখ আছে, কিন্তু নোবেল পুরস্কার প্ৰাপ্তিৰ কোনো উল্লেখ তাৎ নাই। নোবেল পুরস্কাৰ লৈ কোনোৰকমৰ মানসিক আলোড়ন তেঙ্গৰ নাছিল।

ମୀନ୍‌ବସଭ୍ୟତାର ବିକାଶ ଆକୁ ମାନର ମନୀଧାର ସି
କେଇବାହାଜାବ ବଚ୍ଛବ ବୁଦ୍ଧି, ସେଇ ବୁଦ୍ଧିତ ମାନର ମନୀଧାର
ଆକାଶତ ଆଇମଣ୍ଟାଇନ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳତମ ନମ୍ବର । ତେଣୁ ଏହି ଶତି-
କାବ ପ୍ରବାଦପୁରୁଷ । ତେଣୁକ ଲୈ ଶ୍ଵାନ-କାଳ-ପାତ୍ର ନିର୍ବିଶେଷେ
ମାନୁହର ସମସ୍ତ କୌତୁହିଲ ଆକୁ ଜନତବଙ୍ଗ ସଦାଯେଇ ଉଦ୍ଦେ-
ଲିତ — ସେଇ ଜନତବଙ୍ଗର ଲଗତ ଯୁଦ୍ଧ ବାହ୍ନାୟକ, ସନ୍ତାଟ,
ବୁଦ୍ଧିଜୀବି, ବିଜ୍ଞାନୀର ପରା ଲୈ ଅତି ସାଧାରଣ ମାନୁହ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ଆଇନଷ୍ଟାଇନ ଏହି ଶତାବ୍ଦୀର ଏଜନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିଜ୍ଞାନୀ ।
ତେଁବେ ନାମ ଲୁଣ୍ଡନା ମାନୁହ ବୋଧହୟ ଖୁବ କମେଇ ଓଳାବ ।
ଆଇନଷ୍ଟାଇନର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅବଦାନର ଏଟା ଦ୍ରୁତ ସୂଚୀ

“Nature and Nature’s law lay hid
in night. God said, let Newton be ! and
all was light.” তাৰ পিছত আহিল আইনষ্টাইন ।
আহিল তেওঁৰ আপেক্ষিক তত্ত্ব লৈ । এই তত্ত্বই নিউটনৰ
স্মৃ-নির্দিষ্ট নিয়মত যেন বিধিপথালি লগাই দিলৈ । আপে-
ক্ষিক তত্ত্ব আবিৰ্ভাৰত সেয়ে কোনো কোনো বসিকে
আলেকজেণ্ড্ৰ পেপৰ শাৰী দুটিৰ লগত জুৰি দিলৈ ।

" But not for long. Let Einstein be !
the Devil said, 'twas dark : the light had
fled."

নিউটনৰ বলবিদ্যাৰ নিচিনাই আপেক্ষিক তত্ত্ব
 বিজ্ঞানৰ বৃক্ষীতি: এটি উল্লেখযোগ্য দিকচিহ্ন। এই তত্ত্বই
 মানুষৰ চিন্তাৰ ধাৰাটোৱেই শৈলোটাই দিলে। আইনঠাইনৰ
 নামৰ লগত অবিচ্ছেদভাৱে জড়িত হৈ আছে তেওঁৰ
 আপেক্ষিকতাৰ তত্ত্ব। এইটো তত্ত্বই বিজ্ঞান জগতত আমূল
 বিপুল ঘটাইছে বাৰ আজিও প্ৰাক্ষ আৰু পৰোক্ষ সংঘাত
 চলিছে। আপেক্ষিক তত্ত্বৰ আবিভাৰ্বত প্ৰমাণ হ'ল যে,
 বিজ্ঞানে সবালকজ অৰ্জন কৰিছে। মানুষক বিশ্বৰ কেন্দ্ৰ-
 ৰূপে ধৰাৰ প্ৰবণতাৰ পৰা বিজ্ঞানৰ মুক্তি ঘটিছে।

সময়ো যে আপেক্ষিক, পৰম নহয়, আইনষ্টাইনৰ
এই দৃঃ নাহিসিক গানিতিক দিক্ষানুভূতি পৰীক্ষা কৰা হৈছে
আধুনিক সূক্ষ্মতম প্ৰযুক্তিৰে। ১৯৭১ চনৰ ৪ অক্টোবৰত
যুক্তবাস্তুৰপৰা এট জেট লাইনৰ পূৰ্বফালে ঘাড়া আৰম্ভ
কৰে। বিমানটিত আছিল চাৰিটা নিখুঁত সময় দিয়া
চিজিয়াম পাৰমাণবিক ঘড়ী। এসপুহ পাছত আৰু এট
জেট বিমানে অনুকূল ঘাড়া আৰম্ভ কৰে। ইয়াতো চাৰিটা
অনুকূল ঘড়ী আছিল। দুয়োটা জেট বিমানৰ ঘড়ীকেই
মিলাই লোৱা হৈছিল যুক্তবাস্তুৰ নাভাল অৱজাৰতেৰী
ঘড়ীৰ লগত। দেখা গৈছিল অৱজাৰতেৰী ঘড়ীৰ তুলনাত
পূৰ্বফালৰ জেটৰ ঘড়ীয়ে ৯৯ ন্যানো চেকেণ্ড (99×10^{-9}
চেকেণ্ড) সময় হৈকুঠাইছে আৰু পশ্চিমৰ জেটৰ
ঘড়ীয়ে ২৭৩ ন্যানো চেকেণ্ড লাভ কৰিছে। ইয়াৰপৰা বুজা

যায় পৰম্পৰাৰ সাপেক্ষে চলমান দুটা ঘড়ীঘে একেই
সময় নিদিয়ে। আইনষ্টাইনইৰ প্ৰশ্নাৰূপ সময় আপেক্ষিক,
পৰম নহয়; ইয়াৰ এক আৰ্শদা উজ্জ্বল প্ৰমাণ — এই
পৰীক্ষা।

୧୯୧୫ ଚନ୍ଦ୍ର ସାଧାରଣ ଆପେକ୍ଷିକ ତ୰ବ୍ର ଓ ପରିବର୍ତ୍ତ ପ୍ରକାଶିତ ଗ୍ରେଷମାପତ୍ରରୁ ଆଇନଟାଇନେ କେଇଟାମାନ ଭରିଷ୍ୟ-ବାଗୀ କରେ । ଇଯାର ଭିତରତ ଆଟାଇତ୍ତକେ ନାଟକୀୟ ଆହିଲ ମହାକର୍ଷ କ୍ଷେତ୍ରର ଆଲୋକବଶ୍ୱର ବିଚ୍ଛାତି ଅର୍ଥାଏ ପୋହବରେ ମହାକର୍ଷଜ ବଲ ଆଛେ । କିନ୍ଦରେ ଏହିଟୋ ପ୍ରମାଣ କରିବ ପରା ଯାଏ ? ବିଶିଷ୍ଟ ବିଜ୍ଞାନୀ ସକଳେତୋ ଏହି କଥା ଲୈ ରିଙ୍ଗପେଇ ଆବସ୍ତ କରି ଦିଛିଲ ।

১৯৭১ চনৰ প্ৰথমফালে বিশ্বিক্ষণত বিটিছ জ্যোতি-
বিদি আৰু পদাৰ্থবিদি ছাবি আৰ্থাৰ এডিটমে পোহৰৰ
মহাকৰ্ষজ বল আছেনে নাই তাক পৰ্যাবেক্ষণবিদ্বাৰাৰ পৰীক্ষা
কৰাৰ এক প্ৰস্তাৱ দিলৈ। পোহৰৰ ঘনি ভব ধাকে
'তেনেই'লে কোনো গুৰুভাৰ বস্তুৰ কাষেদি ঘোৱাৰ সময়ত
সেই বস্তুৰ ফালে পোহৰৰ বিচুয়তি ঘটিব। আপেক্ষিক
তত্ত্বৰ গণনা অনুধায়ী আইনষ্টাইনে ক'লে যে শূর্যৰ দৰে
গুৰুভাৰ বস্তুৰ কাষেদি গলে পোহৰৰ বশি সৰলৰেখাৰ
পৰা ১.৭৫ চেকেও কোণ পৰিমাণ বেঁকা হ'ব। গতিকে

এডিংটনে প্রস্তাৱ দিলে যেঁ : সুদূৰৰ কোনো নক্ষত্ৰৰ
দুবাৰ ফটো তোলা হওক — এবাৰ সূৰ্যৰ কাষত, দ্বিতীয়-
বাৰ যেতিয়া সূৰ্যা সেই নক্ষত্ৰপৰ্বা বহু দূৰৈত ।
তেতিয়'ই'লে প্ৰথম ফট'গ্ৰাফত নক্ষত্ৰৰ প্ৰতিবিম্বক দ্বিতীয়
ফট'গ্ৰাফৰ প্ৰতিবিম্বৰ তুলনাত বেছি বিচুঃ্যত দেখাৰ ।
কিন্তু মঙ্গল হ'ল, আকাশত যেতিয়া সূৰ্যা ধাকে, কবলৈ
গ'লে কোনো নক্ষত্ৰই দেখা নাগায় । কিন্তু সূৰ্য-গ্ৰহণৰ
সময়ত এনেখৰণৰ নক্ষত্ৰৰ ফট'গ্ৰাফ সহজেই ল'ব পাৰি ।

୧୯୧୯ ଚନ୍ଦ୍ର ୨୯ ମେ'ତ ଏନେକୁବା ଏଟା ସୂର୍ଯ୍ୟ-ଶ୍ରଦ୍ଧାଗୁହା ହୋବାର କଥା ଆଛିଲା । ସି ଅଞ୍ଚଳତ ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାସ ସୂର୍ଯ୍ୟଶ୍ରଦ୍ଧାଗୁହା ହେବ ଦେଇ ଅଞ୍ଚଳତ ଏଡିଟନେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅଭିଯାନର ବ୍ୟବହାର କରିଲେ ଯୁଠିତେ ଦୁଟା ଅଭିଯାନର ବ୍ୟବହାର କବା ହେଲା । ଏଟା ପରିଚିତ

ଆକ୍ରିମାବ ପ୍ରିନ୍ସିସ ଦୀପତ ଆକ୍ରିମିଯଟୋ ବ୍ରାଜିଲର ସୋବରାଲତ । ବିଜ୍ଞାନୀମଙ୍କଳେ ମୂର୍ଖ--ଗ୍ରହଣର ଦିନା ଆକ୍ରିମିଯଟୋ ଛମାହ ପିଛତ ନକ୍ଷତ୍ରର ଫଟୋ ଲ'ଲେ । ତୁଇ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ମିଳାଇ ଦେଖା ଗ'ଲ ଯେ, ଆଇନଷ୍ଟାଇନର ସାଧାବା ଆପେକ୍ଷିକ ତତ୍ତ୍ଵ ଅମୁସବି ନକ୍ଷତ୍ରର ପ୍ରତିବିଷ୍ଵବୋବର ସଂକ୍ରାନ୍ତେ ବିଚୁତି ସଟିଛେ । ଆଇନଷ୍ଟାଇନଲୈ ଖବର ପଠୋରା ହେଛିଲ । “ଆପେକ୍ଷିକ ତତ୍ତ୍ଵ ଅମାନିତ ହେବୁ ।”

୧୯୧୭ ଚନର ବ୍ୟାକରଣରେ ଆଇନଷ୍ଟାଇନ୍ ବିଶେଷକୈ ଏଠା ପ୍ରକ୍ରିୟାର କଥା ଲିଖିଛିଲା । ଇହାର ନାମ Stimulated Emission ବା ଉନ୍ଦ୍ରିୟିତ ନିଃବନ୍ଧନ । ଆଜିର ଲେଜାର ବଶ୍ମି ଯି ଅଟନ-ଘଟନ-ପଟିଯମ୍ବୀ କପେ ଆନ୍ତରିକାଶ କରିଛେ ମାତସନ୍ତର ବଦୁବ ଆଗତେ ପ୍ରକାଶିତ ଆଇନଷ୍ଟାଇନର ସେଇ ବ୍ୟାକରଣଟିକୁ ଏହି ଅମାଦାବନ୍ଧନ ବଶ୍ମିର ବିଷୟଟୋ ନିହିତ ଆଛିଲା । ତେତିଆ କାବେ ଧାରଗାତ ଏହି କଥାଟୋ ଅଛା ନାହିଁ । ସେଇକାବନ୍ଧେଇ ଭାବ ହୁଏ ଯେ ଆଇନଷ୍ଟାଇନର ବ୍ୟାକରଣ ହୁଏତୋ ଏଣେ ବହୁ ସମ୍ପଦ ନିହିତ ହୈ ଆଛେ ଯି ଏତିଆରେ ଧରା ପରା ନାହିଁ ।

আপেক্ষিক তত্ত্ব প্রয়োগত নিউক্লীয় পদার্থবিজ্ঞান তথ্য ধৰণৰ পাৰমাণবিক বিক্ৰিয়াৰ কথা ভবিষ্যৎবাণী কৰা হৈছিল। গধূৰ পৰমাণু কেন্দ্ৰৰ বিভাজন বা লঘু পৰমাণু কেন্দ্ৰৰ সংযোজন ফিচন আৰু ফিটচন। উভয়ক্ষেত্ৰতেই একধৰণৰ পৰমাণু অন্য ধৰণৰ পৰমাণুত পৰিগত হয়। নবলক পৰমাণুৰ ভৱ প্ৰাথমিক পৰমাণুবেৰৰ ভৱৰ তুলনাত কৰ। ভৱৰ এই হ্রাসত উভয় ক্ষেত্ৰতেই শক্তিৰ উন্নৰ ঘটে। উৎপন্ন শক্তিৰ পৰিমাণ - ভৱ হ্রাস $\times$ (পোহৰৰ বেগ) ^{2} ব সমান আৰু অবিশ্বাস্য বকমৰ বেছি।

ଭବ ଆକୁ ଶକ୍ତିର ସମ୍ମିକରଣଟୋ (E=mc²) ସେତିଆ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରଥମ ଦଶକତ ଜାର୍ମାନୀ, ଚୁଇଜାବଲେଣ୍ଡ ଆଦି ଠାଇତ ତେଣୁ ବାଧ୍ୟା କବି କୈଛିଲ ଯେ ସାମାନ୍ୟ ଭବବ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଞ୍ଚଳ ଶକ୍ତିର ଉତ୍ତର ସଟିବ ତେତିଆ ଅନେକେ ଜାନିବ ବିଚାରି- ଛିଲ ଯେ କିନ୍ଦବେ ଏହି ଶକ୍ତିକ ପୋରା ଯାବ ? ଉତ୍ତରତ ଆଇନ- ଷ୍ଟାଇନେ କୈଛିଲ -- “ଏହି ଶକ୍ତି ଆମାର ଜୀବନକାଳତ ପ୍ରାପ୍ତି

হোৱা সম্ভৱ নহয়।” কিন্তু এই অসমৰো সম্ভৱ হ'ল। ১৯৩০
ব' দশকৰ শেষৰফালে নিউট্ৰনৰে ইউৰেনিয়াম পৰমাণুৰ
বিভাজন প্ৰক্ৰিয়া আবিষ্কৃত হ'ল। পৰমাণু বিভাজনৰ
এই নতুন কপ দেখি আইনষ্টাইন খ্ৰি বিস্মিত হ'ল।
সেই সময়ত বিজ্ঞানী মৌল্ট-ব'ৰ ও আইনষ্টাইনক দেখি
কৰিবলৈ আহিছিল আৰু প্ৰসংজটো লৈ আলোচনা কৰিছিল।
ব'ৰ-ক আইনষ্টাইনে কৈছিল—“গোৱ জীৱনকালত এই
শক্তি পোৱা যাব, কল্পনাও কৰা নাছিলো।”

ଆଇନଟ୍ଟାଇନବ ସୁଗତ ପାବମାଣସିକ ସୁଗର ଆବସ୍ତ
ହେଛିଲ । କଳହର ଦୈତ୍ୟ ଏବି ଦିଯା ହେଛିଲ ହିବୋଛିମା-
ନାଗାଚାକିବ ବୀଭଂସ ଗଣହତ୍ୟାତ । ସକବେପବାଇ ସୁଦ୍ରବ ପ୍ରତି
ଆଛିଲ ଆଇନଟ୍ଟାଇନବ ତୌର ସ୍ଥାନ । “The world I
see it” ପ୍ରେକ୍ଷତ ସୁଦ୍ରବ ପ୍ରତି ତେଉଁବ ମନୋଭାର ପରିଷ୍ଫୁଟ
ହୟ । ତେଉଁ ଲିଖିଛିଲ —— ବାଜନାବ ତାଲେ ତାଲେ ଶାରୀବକ
ହେ କୋନୋବାଇ ଯେ କୁଚକାବାଜ କବି ଆନନ୍ଦ ପାବ ପାବେ—
ସେଇଥିନି ଜନାଇ ତେଉଁବ ପ୍ରତି ମୋର ଭକ୍ତି ନାଇକିଯା
ହୋଇବ ପକ୍ଷେ ଯଥେଷ୍ଟ । ଭୁଲତେ ତେଓକ ଏଟା ଡାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରିକ
ଦିଯା ହେବେ । ମାତ୍ର ମେକଦଣ୍ଡ ଥାକିଲେଓ ତେଉଁବ କାମ ଚଲି
ଗଲହେତେନ । ସଭାତାବ ଏହି ବେମାରଟୋକ କ୍ରତ ଅପନାବଣ
କବା ଦରକାବ । କାଣ୍ଡଜ୍ଞାନହୀନ ଦେଶପ୍ରେସ ଆକ ହିଂସାବ ନାମତ
ଯିବୋର ଚୂଡାନ୍ତ ମୁଖ୍ୟମି ଚଲେ ମହି ତାକ ମନେ-ପ୍ରାଣେ ସିଂ
କରେଁ । ଏନ୍ଦେକୁବା ସୃଜ୍ୟ କାମତ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କବାତ୍ମକେ ମହି
ପୃଥିବୀର ପବାଇ ଲୁପ୍ତ ହୈ ଘାମ । ଟୁକୁବା-ଟୁକୁବକୈ କାଟି ପେଲା-
ଲେଓ ମୋର ଦ୍ଵାବା ଏହି କାମ ନହ'ବ ।

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধের সময়ত আইনষ্টাইনে আমেরিকার প্রেসিডেন্ট কজভেল্টক জার্মানীয়ে যাতে পারমাণবিক বোমা পাব নোরাবে তাৰ বাবে সারধান কৰি দিছিল। তেওঁৰ চিঠিৰ বাবে জার্মানীয়ে বোমা নাপালে সঁচা কিন্তু তাৰ পাছত জাপানৰ ওপৰত প্ৰয়োগ কৰাৰপৰা আইনষ্টাইনে বৰক্ষা কৰিব নোৱাৰিলে ঘণ্টিও তেওঁ বোমা পেলোৱাৰ-পৰা নিহত কৰিবলৈ কজভেল্টলৈ চিঠি দিছিল।

আইনষ্টাইন সকলাল। আইনষ্টাইন তেতিয়া প্রাই-
মেবী স্কুলৰ ছাত্ৰ। গণিতত বিশেষকৈ বীজগণিত আইন-
ষ্টাইনৰ আশৰ্চয় জ্ঞান পাঁচ-ছয় বছৰ বয়সতেই দেখা
গৈছিল। দহ বছৰ বয়স নৌহওঁতেই তেওঁৰ গণিত বৃজাৰ
ক্ষমতা ইমানেই বাঢ়ি গ'ল যে, শিক্ষকৰ কাৰণে আইন-
ষ্টাইনক বুজোৱাৰ ক্ষমতাই নাইকিয়া হ'ল। তেওঁৰ বয়স
তেতিয়া দৰ। পিছৰ বছৰত স্কুলত বীজগণিত আৰু
জ্যামিতি পঢ়া আবস্থ হোৱাৰ কথা। তেওঁতো বীজ-
গণিতত পৰিচয় হৈছেই। কিন্তু জ্যামিতিৰ সম্পর্কে একোৱেই
জনা নাছিল। জ্যামিতিৰ এখন কিতাপ লুটিয়াই চাই ইমা-
নেই ভাল পালে যে কোনোমতেই সেইটো এৰিব নোৱাৰা
হ'ল। নিজে নিজে আৱিস্কাৰ কৰিলে এটাৰ পিছত এটা
ইউক্লিডৰ উপপাদা, বিনা সাহায্যত প্ৰমাণ কৰিলে পাই-
থাংগোৱাছৰ খিয়াৰেম।

সন্মান, পুরুষকার আদিব প্রতি আইনষ্টাইনৰ কেতিয়াও কোনো লোভ নাছিল। তেওঁ মাথো বিশ্ববহস্য জানিবলৈ আৰু বুজিবলৈহে নিজকে নিয়োগ কৰিছিল। সেয়ে তেওঁৰ “অবিচোৱাৰী”ত বহু কথাৰ উল্লেখ আছে, কিন্তু নোবেল পুৰুষকার প্রাপ্তিৰ কোনো উল্লেখ তাত নাই। নোবেল পুৰুষকার লৈ কোনোৰকমৰ মানসিক আলোড়ন তেওঁৰ নাছিল। বিজ্ঞানী ইনফেল্ডৰ ভাবাত—“আইনষ্টাইনে ধিদিনা নোবেল পুৰুষকার পোৱাৰ কথা শুনে, সেই ৰাতি যদি তেওঁৰ টোপানি অহা নাছিল, তেনেহলে তাৰ কাৰণ হ'ল তেওঁ কিবা বৈজ্ঞানিক সমস্যালৈ গভীৰভাৱে চিহ্ন কৰি আছিল। সন্তুষ্টতঃ নোবেল বঁটাৰ পদকটো তেওঁ নিজেই ভালদৰে দেখা নাই।

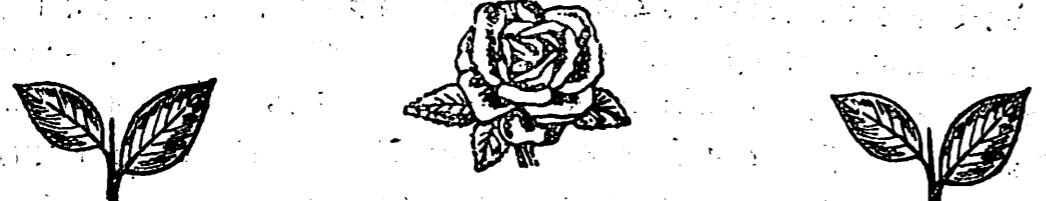
এইজনা বিজ্ঞানী এজন সুনিপুণ বেহেলা বাদক
আছিল। কেতিয়াবা অবসর সময়ত তেওঁ বেহেলা লৈ
তন্ময় হৈ পরিছিল। মধ্য জার্মানীৰ এখন বাতৰিকাকতত
এদিনাখন বাতৰি প্ৰকাশ হৈছিল এনেদৰে — “মহান
সংগীতজ্ঞ আলবাৰ্ট আইনষ্টাইনৰ সাথৰ্ক আবিৰ্ভাৱ।”

১৯২৫ চনত বিজ্ঞানী মিলিকানে আমেরিকালৈ
আইনষ্টাইনক আমন্ত্রণ জনাইছিল। বিশেষ আপেক্ষিক
তত্ত্ব তেওঁৰ সুচৈর পছন্দ নাছিল, যেনেদেবে নাছিল
সেই যুগৰ আৰু অনেক বিজ্ঞানীৰ। মিলিকানে আনকি
বিলেটিভিটিক নাইকিয়া কৰিবলৈ বহু সাক্ষ্যপ্রমাণো ঘোগাৰ
কৰিছিল। কিন্তু কি আশৰ্দ্য ! কামৰ শেষত দেখিছিল,
তেওঁৰেই বিলেটিভিটিৰ অন্যতম পৃষ্ঠপোষক নহয়, তাৎ-
কৈয়োৱেছি, আইনষ্টাইনৰ ভক্ত। ১৯৩০ চনতহে আইন-
ষ্টাইন আমেরিকালৈ যাব পাৰিছিল। নিউয়ার্ক বন্দৰত
জনৈক সাংবাদিকে প্ৰশ্ন কৰিলে — “মাত্ৰ এটা বাক্যত
আপুনি বিলেটিভিটি ধিৱোৰী ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিবনে”
আৰম্ভ হ'ল সেই বিখ্যাত গল্প। “জলন্ত ষ্টোভৰ ওপ-
ৰত এক চেকেও বহিলৈ ভাৱ হয় যেন অনন্তকাল ;
আৰু মোহুয়ী স্থৰ্দৰী নাৰীৰ লগত একবটা কটালেও
ভাৱহয় এক মুহূৰ্ত। স্থান — কাল- পাত্ৰত সময় পৰিবৰ্ত্তিত
হয় ; সাংবাদিক সকলেতো বৰ আনন্দ পালে।

বিজ্ঞান আছিল আইনষ্টাইনৰ জীৱনৰ এক অবি-
চ্ছেদ্য সম্ভা। অদৃষ্ট, জীৱন আৰু মৃত্যুৰ প্ৰতি তেওঁৰ
মনোভাব আছিল প্ৰকৃততে বিজ্ঞানৰ প্ৰতি তেওঁৰ
মনোভাবৰ প্ৰতিফলন মাত্ৰ। এবাৰ এজন সাক্ষাত্-
প্ৰাৰ্থীয়ে তেওঁক প্ৰশ্ন কৰিছিল — “আপোনাৰ সপোন
সাৰ্থক নে, ব্যৰ্থ — মৃত্যুশয্যাত কোনোবাই এই প্ৰশ্ন
কৰিলে আপোনাৰ উত্তৰ কি হ'ব ?” প্ৰশ্নৰ আন্তঃসাবশৃঙ্খ
তাত অক্ষেপ নকৰি সৱল আৰু অকপটে আইনষ্টাইনে
কৈছিল — মৃত্যুশয্যাতেই হৃতক বা অনাসময়তেই হৃতক
এনেধৰণৰ প্ৰশ্নত এই মুঠেই উৎসাহবোধ নকৰিম
কিয়নো মই এই বিধৰ ক্ষুদ্ৰতকৈও ক্ষুদ্ৰ কথাৰ বাহিৰেতে
আন একো নহয়। বিজ্ঞানী ইনফেল্ডৰ লগত আলো
চনা প্ৰসংস্কৃত তেওঁ এবাৰ কৈছিল — “এই জীৱনটো
বৰ উদ্দীপনাময়ী এটা ঘটনা ! বৰ ভাল লাগে। ব
মুন্দৰ। কিন্তু যদি জা নিলোহেঁতেন আৰু মাত্ৰ তিনি

দ্বিতীয় পিছত জীৱনৰ অবস্থাৰ ঘটিব তেওঁয়াহলেও
বিচলিত নহ'লো হেতেন। মাত্ৰ চিহ্ন হলহেতেন কিদৰে

এই শেব তিনিষ্টীৰ সদৰহাৰ কৰিব। তাৰ পাছত
কাগজপত্ৰ সামৰি শুই পৰিলোহেতেব চিৰশান্তিৰ কোলাত।

দুখ কষ্টই জগতৰ সকলো বস্তুৰ মূল। মানুহে যি যি বস্তু নিৰ্মাণ কৰিছে, সেই
সকলো দুখ-কষ্টৰ দ্বাৰাই কৰিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা যিটো নিৰ্মাণ কৰা নাই, সেইটো
তেওঁৰ সম্পূর্ণ সপক্ষে হোৱা নাই আৰু তাত তেওঁৰ আন্তৰিক তাও নাই।

— বৰীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ

মহৎ লোকৰ মৃত্যু নঘটে, জন্মৰ লগতে তেওঁলোকে এক মৃত্যুহীন প্ৰাণ সংসী
কৰি লৈ আৰু মৃত্যুত তাকো দান কৰি ধৈ যাও।

— বৰীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ

— শিল্পী আৰু সংগীতঙ্গ কাপে —

মাধৱ দেৱ

লুচী চাংমাই
স্নাতক; ৩য় বার্ষিক (কলা)

গীতিকাৰে যিদৰে গীতৰ দ্বাৰা, কৰিয়ে যিদৰে কৰিতাৰ দ্বাৰা নিজৰ অনুভূতি প্ৰকাশ
কৰে, সেইদৰে শিল্পীয়ে তেওঁৰ শিল্প কৰ্মৰ দ্বাৰা নিজৰ সুপ্ত প্ৰতিভা প্ৰকাশ কৰিব বিচাৰে।
ঠিক তেনেদৰে মাধৱদেৱেও তেওঁৰ শিল্পী সুলভ মনোভাৱ প্ৰকাশ কৰিছিল “গোৱধন ঘাতা”ৰ
কৃত্ৰিম পৰ্বত, ‘ৰাম ঘাতা’ত বথ, প্ৰতিমা আদিৰ নিৰ্মাণৰ দ্বাৰা।

অসমৰ সাংস্কৃতিক জগতত গীতে মাতে খলক
লগোৱা নৰ-বৈষণ্঵ যুগটো আছিল সংস্কৃতৰ এক সোণালী
যুগ। এই যুগৰ অন্যতম অতুলনীয় ব্যক্তিগত অধিকাৰী
আছিল এক কলাৰসিক ব্যক্তি, যিজন আছিল একেধাৰে
শাস্ত্ৰী, পতিত, গীতিকাৰ, কবি, বিশিষ্ট কলাকাৰ আৰু
প্ৰযোৗত ধৰণুক। এই বিচিৰ বহুমুখী প্ৰতিভাৰ সমাবেশিক
মাৰ্যদাদেৱক তুলনা কৰিব পাৰি একমাত্ৰ শংকবদেৱৰ লগতহে।
এই বিৰল প্ৰতিভাৰ গৰাকীজনে সকলো ক্ষেত্ৰতে পাৰ-
দশিতা দেখুওৱাৰ দৰে শিল্প আৰু সুংগীতৰ ক্ষেত্ৰতো এক
বিৰল প্ৰতিভাৰ নিৰ্দেশন দি ধৈ গৈছে। গীতিকাৰে
যিদৰে গীতৰ দ্বাৰা, কৰিয়ে যিদৰে কৰিতাৰ দ্বাৰা

নিজৰ অনুভূতি প্ৰকাশ কৰে, সেইদৰে শিল্পীয়ে তেওঁৰ
শিল্পকৰ্মৰ দ্বাৰা নিজৰ সুপ্ত প্ৰতিভা প্ৰকাশ কৰিব বিচাৰে।
ঠিক তেনেদৰে মাধৱদেৱেও তেওঁৰ শিল্পী সুলভ মনোভাৱ
প্ৰকাশ কৰিছিল “গোৱধন ঘাতা”ৰ কৃত্ৰিম পৰ্বত,
‘ৰাম ঘাতা’ত বথ, প্ৰতিমা আদিৰ নিৰ্মাণৰ দ্বাৰা।
তেওঁৰ স্বাভাৱিক শ্ৰেষ্ঠ শিৱকীতি হল — বৰপেটাৰ
বৰডিয়াল ঘৰ নিৰ্মাণ। এই ঘৰটো আছিল এফালে প্ৰাৰ্থনা
গৃহ আৰু আনফালে ভাওনা অভিনয়ৰ সময়ত ইয়েই
হৈ পৰিছিল বংগামুক্ত আৰু প্ৰেক্ষাগৃহ। বৰডিয়াল ঘৰ
বংগামুন ঘৰ, বৰবৰ, আৰু নৃৱা ঘৰ নামেৰে জনাজাত
এই ঘৰটো দেখাত আছিল অতিশয় মনোৰম। কাঠ

আত বাঁহৰ হেঙ্গুল বোল দি সজা ঘৰটোৱ বিশাল
খুটাসমূহ বালিচন্দা আৰু বাংপতাৰে সুশোভিত কৰা
হৈছিল।

সংগীতজ্ঞঃ—

শ্রীমন্ত শংকৰদেৱৰ দবে মাধৱদেৱো আছিল সৰ্বশুণী

গুৰুজনাতকৈ অতিবিক্ত এটি প্ৰতিভা, সেইটো হৈছে স্বৰীয়া।
কঠস্বেৰে ঠাইতে বচি গীত গোৱাৰ এটি ক্ষমতা। তেওঁ
আছিল একেথৰে গীতিকাৰ, সুৰকাৰ, আৰু গায়ক। নৰ-
বৈকুণ্ঠ ধৰ্ম প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰত এই গীত সমুহে বিশেষ
ভাৱে সহায় কৰিছিল। মানুহৰ মুখে মুখে দুৰ্দৰ্শিলৈ
বিয়পি পৰা এই গীতৰ সূত্ৰ থৰি একাধিক বিশিষ্ট বাস্তিয়ে
বৈষণে ধৰ্মত শৰণ লৈছিলহি। গীতসমূহৰ এনে জনপ্ৰিয়তাৰ
অন্যতম প্ৰধান কাৰণ আছিল মাধৱদেৱৰ বচনাৰ সৰলতা
আৰু তেওঁৰ স্বৰীয়া কঠত প্ৰকাশ পোৱা সেইবোৰৰ অনুপম
আকৰ্ষণ। তেওঁৰ কঠস্বেৰ মোহিনী শক্তি হেনো ইমানেই
প্ৰৱল আছিল যে যেতিয়া তেওঁ গোৱৈন ঘাৰা পাতি
মেঘমণ্ডলি বাগ দিছিল তেতিয়া আকাশ ক'লা কৰি যেৱ
আৰু বৰষুণ নাবি আছিল। তেওঁৰ গীতৰ আবেদনো
ইমান পথৰ আছিল যে শ্ৰোতাৰ অনুৰ কঁপাই চুকু
পানী উলিয়াইছিল।

মাধৱদেৱৰ বৰগীতোৰ আছিল দুখীসকলৰ সাহ-
নাৰ উৎস আৰু বিৰক্তসকলৰ প্ৰৱেশৰ আছিল। বিভিন্ন
সময়ত বিভিন্ন পৰিবেশত গীত বচনা কৰি তেওঁ শ্ৰোতা-
সকলক মুঝ আৰু পিশৱাভিভূত কৰি তুলিব পাৰিছিল।
অনুকৰণ কৰাৰ লগে লগে গীত বচনা কৰি যোৱাৰ এক
আৰু কোনলতাৰ অপূৰ্ব সংগ্ৰহণৰ উপৰিও বেদান্তৰ দুৰহ
তত্ত্ব একোটিও সাধাৰণ শ্ৰোতাৰ বাবে বোধগম্য হৈ থৰা
দিছিল।

তেওঁৰ কিছুমান বৰগীত বচনাৰ আৰত একোটি
বিশেষ কাৰণ থকা বুলি চৰিত পুথিয়ে সকীয়াই দিয়ে।
তেওঁৰ ‘ভয়ো ভাই সারধান’ গীতটি বচনাৰ আৰত
আছিল হৰি জোৰাইব শিৰচেছেৰ কৰণ মূল্যত। ঠিক
সেইদৰে ‘আলো মণি কি কৰহ দুখ, পৰাণ নিগৰে
মাদেখিয়া চান্দ মুখ’ গীতটো শংকৰদেৱৰ মৃত্যুৰ বাতৰি
পাই বচনা কৰা বুলি বিশ্বাস কৰা হয়।

জনমানসত প্ৰতিফলিত হোৱা এই বিশ্বাসবোৰ যে
ধৰ্ম সত্য সেই কথা কৰ নোৱাৰিলৈও চৰিত পুথিত
থকা এই বিৱৰণে গীতিকাৰ গায়ক মাধৱদেৱৰ ওপৰত
থকা চৰিতকাৰৰ অগাধ শ্ৰদ্ধাৰ কথাকেই স্বীৰিব পাৰি।

“মানুহৰ মাজত দেৱতা আছে। সেই দেৱতাক কামেৰে আৰু বিশ্বাসেৰে পাৰ
পাৰি।— ছক্রেটিছ

★
★
★

ক্ৰীড়া বিষয়ক প্ৰবন্ধ

॥ কেৰাটে ডু ॥

বিতা দেউৰী

স্বাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

বিশ্ব বহু প্ৰচাৰিত আৰু জনপ্ৰিয় আৱৰক্ষাৰ কৌশল তথা সুকীয়া সুকীয়া
উত্তেজনা পূৰ্ণ ভংগিমা, চমকপ্ৰদ কৌশলে ডেকা-গাভকৰ মন বোমাঞ্চিত কৰি তুলিলৈ আৰু
ভীষণ ভাৱে আকৰ্ষিত হ'ল বহু লোক। ফল স্বৰূপেই জন্ম হল কেৰাটে প্ৰশিক্ষণৰ অনুষ্ঠান।
কৌশলপূৰ্ণ খেলসমূহে আজি সমগ্ৰ বিশ্বতে সৰ্বাধুনিক
কৌশলপূৰ্ণ খেলসমূহে আৱৰক্ষাৰ প্ৰকাশ কৰিছে। কেৰাটে জনপ্ৰিয়তা
ক্ষেত্ৰত গ্ৰেমাৰসহ আৱৰক্ষাৰ প্ৰকাশ কৰিছে। কুঁফু কেৰাটে
আৰু বঙ্গপ্ৰাচীৰিত হ'ল চলছিছিৰ বোগেদি। কুঁফু কেৰাটে
কেৰাটে বিশ্বৰ অধিক জনপ্ৰিয় কৰি তোলে ব্ৰহ্মলী অভিনন্দীত
এন্টাৰ দা' ড্ৰেগনেই। এন্টাৰ দা ড্ৰেগনত ব্ৰহ্মলীৰ অভূত পূৰ্ব
আৱৰক্ষাৰ কৌশল, তথা সুকীয়া সুকীয়া উত্তেজনাপূৰ্ণ ভং
গিমা, চমকপ্ৰদ কৌশলে ডেকা গাভকৰ মন বোমাঞ্চিত কৰি
নিবীক্ষণ কৰি কৰি বৰ্ব আমোদ পাইছিল আৰু এদিন
হঠাৎ তেওঁৰ মনতে খেলালৈ যে বন্যপ্ৰাণীৰ এই আৱৰক্ষাৰ কৌশলসমূহ মানুহৰ মাজত প্ৰয়োগ কৰিলে কেমে-
হয়। ইয়াৰ ফলতেই জন্ম হ'ল কেৰাটে কৌশল। অৱশ্যে

এই কথা কিমানদূর সত্য জনা নায়ায় কিন্তু এজন বৌদ্ধ সন্ধানসীয়ে এই বিদ্যা ১২৫ খণ্ডক প্রথমে চীনদেশত প্রবর্তন করে। এইবোবৰ আধাৰতেই পাহলৈ কেৰাটে কুঁফুৰ সৃষ্টি হ'ল। কাংকোছি গিনিছক কেৰাটেৰ পিতৃ আখ্যা দিয়া হয়। তেওঁ ১৯২৩ চনত এই ক্রীড়া কৌশল জাপানত প্রবর্তন কৰে। জাপানত ১৯৬৪ চনত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে FAJKO (The Federation of all Japan Karate do organization) স্থাপিত হয়। এই অৱৃষ্টিমৰ জড়িয়তে ১৯৭০ চনত টকিওত প্ৰথম Multistyle world Karate championship প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হয়।

এই শিক্ষা মুকলি পথাৰত বা কোনো আৰাসগৃহৰ বহলৈ কন্তু দিয়া হয়। ইয়াৰ Indoor training hall টোক Dojo বুলি কোৱা হয়। খেল পথাৰৰ সীমা ৮মিঃ × ৮মিঃ ব এখন বৰ্গস্কেত্রাকাৰ সমতল হৰ লাগিব। খেল-পথাৰত এজন পৰিচালক, চাৰিজন বিচাৰক, সময়-বক্ষক আৰু বেকৰ্ডবক্ষক থাকিব। খেলৰ সময়ত পৰিধান কৰা সাজঘোৰ ‘কেৰাটেজ’ (Karatage) বুলি কোৱা হয়। এই কেৰাটেজ সাজঘোৰত এটা বেঁগা সোলোক-গেলোক পায়জামা (‘ট্ৰাউজাৰ’) আৰু এটা বেঁগা জেকেট থাকে। লগতে কক্ষালত বন্ধা এডাল বউন ফিটা থাকে। খেলুৰ জনৰ ঘোগ্যতাৰ মান নিৰ্ণয়ৰ কাৰণে (ইংৰাজীত Grade) এডাল বউন ফিটা কক্ষালত মৰা পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰা হৈছে। ইয়াৰ মান অৱুয়ায়ী দুটা নাম আছে। এটাৰ নাম ‘Kyu’ অৰ্থাৎ ছাত্ৰাবস্থা (সুলীয়া পাঠ্যক্ৰম) আৰু আনটো হ'ল Dan অৰ্থাৎ স্নাতক মহলা। সুলীয়া পাঠ্যক্ৰমত, ‘গ্ৰেড’ দিয়া হয়। এই ‘গ্ৰেড’ সমূহত কিটাৰ বিভিন্ন ভাগ অৱুয়ায়ী বিভিন্ন বং হয়। কিটাৰ সংখ্যা আৰু ভাগসমূহৰ বিভিন্ন প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰত বিভিন্ন ধৰণৰ হয়। Kyu grade ত এশটা পাঠ্যক্ৰম থাকে। সেই এশটা পাঠ্যক্ৰমত উক্তীৰ্ণ হ'লে, দহডাল বিভিন্ন বঙ্গ Belt লাভ কৰিব। বংবোৰ ক্রমে বগা, হালধীয়া, কমলা, মেউজীয়া, নীলা, বাদামী ইত্যাদি। এই পাঠ্যক্ৰম শেৰ-

হোৱাৰ পাছত Dan grade ব পাঠ্যক্ৰমত প্ৰৱেশ কৰিব পাৰে। ইয়াত উক্তীৰ্ণ হ'লে Black Belt প্ৰদান কৰা হয়। Black Belt ব দুটা ভাগ আছে। যেনে :- Black Belt Shodan Provisional আৰু Black Belt Shodan Confirmed। Dan পাঠ্যক্ৰমত ১০ ডাল ফিটা বিভিন্ন মানাকৰণেৰে ক্ৰমান্বয়ে গ্ৰেড অনুযায়ী প্ৰদান কৰা হয়। সকলোতকৈ শ্ৰেষ্ঠ সন্মান হ'ল নৰম আৰু দশম ফিটা। এই ফিটা লাভ কৰা কেৰাটেকাৰ জনক Sheehan বুলি কোৱা হয়। এই সন্মানৰ অধিকাৰী জনে Red Belt পৰিধান কৰিব।

খেল পথাৰত পৰিচালকে দুয়োজন প্ৰতিদ্বন্দ্বীকে আৰম্ভণি বেখাৰ মুখামুখীকৈ Bo'sh হৈ থকা অৱস্থাত Shobu - Ipponhajime বুলি কলে প্ৰতিযোগিতা আৰম্ভ হয়। প্ৰতিদ্বন্দ্বী চলি ধকাৰ সময়ত যদি কোনোৰা এজন প্ৰতিদ্বন্দ্বীয়ে One ippon পাৱ, তেতিয়া পৰিচালকে Soremade বুলি কৰ আৰু লগে লগে দুয়োজন প্ৰতিদ্বন্দ্বী আৰম্ভণি সীমাৰেখালৈ ঘূৰি থাব আৰু পৰিচালকে Ippon লাভ কৰা প্ৰতিদ্বন্দ্বী জনৰ হাত। এখন ডাঙি কি কৌশল বাৰহাৰ কৰি Ippon টো পালে তাক জনাই দিব। আৰু যদি কোনোৰা প্ৰতিদ্বন্দ্বীয়ে দুয়োজন প্ৰতিদ্বন্দ্বী আৰম্ভণি সীমাৰেখালৈ ঘূৰি থাব আৰু পৰিচালকে Ippon লাভ কৰা প্ৰতিদ্বন্দ্বী জনৰ হাত। এখন ডাঙি কি কৌশল বাৰহাৰ কৰি Ippon টো পালে তাক জনাই দিব। আৰু যদি কোনোৰা প্ৰতিদ্বন্দ্বীয়ে দুয়োজন প্ৰতিদ্বন্দ্বী আৰম্ভণি সীমাৰেখালৈ ঘূৰি থাব আৰু পৰিচালকে yame বুলি কৈ নিজৰ ঠাইলৈ থাব। লগে লগে প্ৰতিদ্বন্দ্বী দুজন আৰম্ভণি বেখালৈ থাব আৰু পৰিচালকে waza - ari লাভ কৰা প্ৰতিদ্বন্দ্বীজনৰ হাত। এখন ডাঙি কি কৌশল প্ৰয়োজন কৰি waza - ari টো লাভ কৰিলে তাক জনাব। এই দুয়োটা ক্ষেত্ৰত পুনৰ পৰিচালকে Hajime বুলি প্ৰতিযোগিতা আৰম্ভ কৰিব। বিভিন্ন কাৰণত সাময়িক ভাৱে প্ৰতিযোগিতা বন্ধ বাখিব পাৰে।

- (১) কোনোৰা কাৰ্য্যকৰী কৌশল প্ৰয়োগ নকৰাকৈ যদি যুঁজত লিপ্ত থাকে।
- (২) যদি কাৰোৰ হৰ জিত নোহোৱা যেন দেখে।
- (৩) যদি খেল পথাৰৰ সীমাৰ পৰা প্ৰতিদ্বন্দ্বীয়ে বাহিৰ

হৈ যায়।

- (৪) যদি কোনোৰা এজন প্ৰতিদ্বন্দ্বীয়ে ফাটল কৰে।
- (৫) যদি কোনোৰা প্ৰতিদ্বন্দ্বীয়ে আঘাত পায়।
- (৬) যদি নিয়ম ভঙ্গ কৰে।
- (৭) যদি কিমা কাৰণত বিচাৰকে সংকেত দিয়ে।

যদি কোনোৰা এজন প্ৰতিদ্বন্দ্বীয়েই এটাৰ Ippon লাভ নকৰাকৈ প্ৰতিদ্বন্দ্বীতা ওৰ পৰে তেতিয়া sore-made বুলি পৰিচালকে খেল বন্ধ কৰিব আৰু লগতে বিচাৰৰ বাবে বিচাৰকক সময় দিব আৰু Hantei বুলি হইচেল বজাৰ। তাৰ পাছত বিচাৰকসকলে নিজ নিজ পতাকা দাঙি ভোট দি বিজয়ীজনক নিৰ্বাচন কৰিব। এইক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজন হ'লে পৰিচালকে তেওঁৰ সমতিটোও হিচাপত ধৰিব পাৰিব। সাধাৰণতে একোখন খেল দুই মিনিটৰ বাবে চলে। কিন্তু প্ৰয়োজন সাপেক্ষে তিনি বা পাঁচ মিনিটলৈকেও খেলাৰ পাৰে।

এজন কেৰাটেকাৰৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশটো হ'ল শক্তি আৰু বেগ, মানসিক শক্তি শাৰীৰিক শক্তি দুয়োটাই শক্তক ধাৰণায়ী কৰিব পাৰে। কেৰাটেকাৰ জনৰ তংগ সঞ্চালনত যিমানেই খৰতকীয়া হয় সিমানেই কৌশলসমূহ ফলদায়ক হয়। এজন প্ৰতিদ্বন্দ্বীয়ে আন জনক আক্ৰমণ কৰিবলৈ উদ্যত হোৱাৰ আগমুহূৰ্তত এটা বিকট চিঞ্চিৰ মাৰে ‘ইয়াক ‘কিৰাই’ বুলি কোৱা হয়। উক্ত চিঞ্চিৰে কেৰাটেকাৰজনক শাৰীৰিক আৰু মানসিকভাৱে সচেতন কৰাত সহায় কৰে আৰু লগতে দেহত ক্রত শক্তিৰ সঞ্চাৰ কৰে। কেৰাটে বিদ্যা আয়ত্ত কৰাটো ইমান সহজ কথা নহয়। ইয়াক আজিৰ গভীৰ সাধনা, একা গ্ৰান্তি আৰু অনুশীলনৰ প্ৰয়োজন। তাৰোপৰি বহুত মিয়ম শৃংখলাৰ মাজেদিহে এই বিদ্যা লাভ কৰিব পাৰি। গভীৰে এজন সুদক্ষ কেৰাটেকাৰ হৰলৈ হ'লে কিছুমান নীতি মানি চলাতো প্ৰয়োজন। Chueh yuan নামৰ এজন বৌদ্ধ সন্ধানসীয়ে

- দহোটা নীতি ১৬ শ শতকাত প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল। সেই কেইটা হ'ল --
  - (১) এজন ছাত্ৰই প্ৰত্যেকদিন। সময়মতে কৌশল অভ্যাস কৰিব লাগিব।
  - (২) এই কৌশল মাথো নিজা আত্ৰবক্ষাৰ অন্বকপেহে প্ৰয়োগ কৰিব পাৰি।
  - (৩) প্ৰতিজন কেৰাটেকাৰে নিজৰ জ্যেষ্ঠজনক আৰু শিক্ষা-গুৰুক উচিত সন্মান দেখুৱাৰ লাগিব।
  - (৪) কেৰাটেকাৰ কেতিয়াও কাজিয়া থোৰ বা উক্তও হৰ নালাগিব।
  - (৫) প্ৰত্যেকজন ছাত্ৰই নিজা সহপাঠীৰ প্ৰতি সদয়, ভদ্ৰ আৰু বহুত্বপূৰ্ণ ব্যৱহাৰ দেখুৱাৰ লাগিব।
  - (৬) মদ, মাংস ভোজনৰ পৰা নিজকে বিবত বাখিব লাগিব। কিয়নো ই মানসিক স্থিতা, ইচ্ছাশক্তি আৰু সংযম নাশ কৰে।
  - (৭) প্ৰতিজন কেৰাটে ছাত্ৰই কেতিয়াও ঘোন বাসনাত লিপ্ত হোৱা উচিত নহয়।
  - (৮) এই শিক্ষা সদয় আৰু ধীৰ-স্থিৰ আৰু গুৰুৰ প্ৰতি অনুগত ছাত্ৰকহে দিয়া হয়।
  - (৯) এজন কেৰাটেকাৰে পৰাপক্ষত নিজৰ কৌশলসমূহ কোনোৰা বাজহুৰা ঠাইত বা সাধাৰণ ৰাইজৰ ওচৰত যেতিয়াই-তেতিয়াই, ঘ'তে-ত'তে প্ৰদৰ্শন কৰিব নোৱাৰিব।
  - (১০) এজন সফল কেৰাটেকাৰ হৰলৈ হ'লে তেওঁ সদায় খং-বাগ, আত্ৰ-গোৰৱ, ফিটাহি, লোভ আদি বৰ্দ গুণসমূহ পৰিত্যাগ কৰিব লাগিব।
- ‘কেৰাটে ডু’ সঁচৰৈয়ে তকলশৰীয়া মানুষৰ বিপদৰ অন্ব। আজি এই তুমৰি গুণসমূহ সমৃদ্ধত নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ কেৰাটে শিকাটো একান্তই প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

*** *** *** *** ***

মনঃ সমীক্ষা

আপোনাৰ সমুখেদি পাৰছৈ ঘোৱা বা আপোনাৰ লগত একেলগে কথা পতা মানুহজন কেনে অকৃতিৰ আপোনাৰ জানিবৰ মন নায়ায় নে? আপুনি ভালকৈ নিবীক্ষণ কৰিলৈই মানুহজনৰ বিষয়ে বহু কথা জানিব পাৰিব।

প্ৰথমে মন কৰক তেওঁৰ খোজ কাটলৰ প্ৰতি:—

- ★ তেওঁ যদি বুকু ফিল্ডাই খোজ কাঢ়ে তেন্তে জানিব তেওঁ দাস্তিক আৰু নিজকে মিছাকৈয়েই অন্যতকৈ শ্ৰেষ্ঠ বুলি ভাৰে।
- ★ তেওঁ যদি জ্ঞেপত হাত ভৰাই কক্ষাল রেঁকা কৰি গোৰোহাৰ ওপৰত বেছি ভৰদি খোজ কাঢ়ে, তেন্তে জানিব তেওঁ সদায় নিজৰ দায়িত্ব এবাই ফুৰিবলৈ বিচাৰে। অৰ্থাৎ তেওঁ মূৰ পোলোকা মৰা স্বতাৰৰ।
- ★ তেওঁ যদি ধীৰে - খোজ কাঢ়ে, তেন্তে জানিব তেওঁ ভাৰুক, দায়িত্বশীল আৰু নিৰ্ভৰ্যযোগ্য।
- ★ তেওঁৰ খোজত যদি লাগ - বাক্স নাথাকে, অৰ্থাৎ মাতাল মানুহৰ দৰে হয়, তেন্তে জানিব তেওঁ এলেহৱা আৰু আৰাম প্ৰিয়।

এইবাৰ মনকৰক তেওঁৰ কথাবতৰাৰ প্ৰতি:—

- ★ তেওঁ যদি সকল সৰুকৈ কথা কয়, তেন্তে জানিব তেওঁ হয় আৱাকেন্দ্ৰীক নহয় কপটীয়া।
- ★ তেওঁ যদি অনাহকত চিৰি কথা কয়, তেন্তে জানিব তেওঁ দুৰ্বল মনৰ লোক, তেওঁৰ আভাৰিশাস কম।
- ★ তেওঁ যদি কওঁতে আপোনাৰ চকুলৈ চাৰ মোৱাৰে, তেন্তে জানিব তেওঁ হয় ভীৰু নহ'লে দুষ্ট।
- ★ কথাপাতি থাকোতে যদি তেওঁ আপোনাৰ চকুৱে চকুৱে পৰে আৰু যদি তেওঁ আগতে চকু ঘৰাই নিয়ে, তেন্তে জানিব তেওঁৰ ব্যক্তিহ দুৰ্বল।

সংগ্ৰহঃ— বিভা দেউৰী।

—০— ডেগোৰিথন বা পিষ্টলটো মানুহৰ হাতৰ হাতিয়াৰ নহয়, বৰং মানুহ ডেগোৰ বা পিষ্টলৰ হাতিয়াৰ।

— জ্ঞ' লুই বৰ্বোজ
সংসাৰত কৃত কাৰ্য্যতাৰ দুটা পথ খোলা আছে। প্ৰথমটো নিজৰ শ্ৰমৰ জৰিয়তে
আনটো আনৰ শুধুমিব সুযোগ গ্ৰহণৰ জৰিয়তে।

— লা বুইৰে

॥ প্ৰীজ্যাৰচ, অৰু লাইফ ॥

শ্ৰীমানস জ্যোতি গটে
স্বাতক চূড়ান্ত বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

কিবা এটা পাৰলৈ আমি সমৰ্থ নহব পাৰো কিন্তু আকা-
অ্যা কৰাটো কিয় উচিত নহ'ব তাৰ কোনো যুক্তি নাই।

নিজৰ বাবে সফলতাৰ যুক্তিপূৰ্ণ সন্তুষ্টিৰ বৰ্প
দিওঁতে আমি কি পাৰলৈ বিচাৰিছো সেইকথা নিশ্চয়
অনুধাৰণ কৰিব লাগিব আৰু সুযোগ বোৰৰ সদৰ্যবহাৰ
কৰিব লাগিব।

জীৱনত সফল হ'বলৈ সকলো উপাদানৰ ভিত-
ৰত সময়েই অতি মূল্যবান। সময়ৰ সম্বৰহাৰ সেয়েহে
হবই লাগিব।

প্ৰকৃত সত্যটো হৈছে সম্পদ আৱশ্যকীয় ভাৰেই
এটা সুবিধা মাত্ৰ নহয়; আমি ইয়াক কেনেধৰণে ব্যৱ-
হাৰ কৰো তাৰ ওপৰতহে নিৰ্ভৰ কৰে।

সম্পদ —

জ্ঞানী চৰ'মাৰ এৰাৰি সোণসৰীয়া বাক্য “ধৰী
আৰু দুৰ্বীয়া সকলোৱেই মিলিত হয়, কাৰণ একেজন
ভগৱানেই সকলোকে স্থষ্টি কৰিছে।”

উচ্চাভিলাষ

উচ্চাভিলাষ ভাল বা বেয়া, মহং বা নীচ
যিকোনো এটাই হব পাৰে। মানৰ জাতিৰ ওপৰত বৰ্ধিত
হোৱা ভয়ঙ্কৰ যন্ত্ৰণাক যেন ই শাস্তি অনন কৰে, কিন্তু
অন্যহাতে আমি ইয়াৰ ওচৰত ধৰুৱা। উপযুক্ত লোকে
তেওঁলোকে আশা কৰা মতে নহ'লেও সফলতাৰ শিখ-
ৰত আৰোহন কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়। এটা সমানীয় পৰা-
জয় এটা নীচ বিজয়তকৈ বহুগুণে শ্ৰেষ্ঠ। প্ৰকৃত আবাত
আপ হোৱাটোতকৈ হতাশ হোৱাটোৱেহে দুভাৰ্গজনক।

উচ্চাকাঙ্ক্ষাই প্ৰায়ে মুদ্রাৰ ইপিটি সিপিটি, বৰ্প
লয়। বহুত এনকুৱা লোক থাকে যি সকলে কলা বা
সংগীত কৰিবা বা বিজ্ঞান এই দিশ বোৰত একে
প্ৰচেষ্টা চলোৱা দেখা নায়ায়। কিন্তু বেচি সংখ্যক লোকেই
জীৱিকাৰ বাবে কিছু কৰে তাৰ ফলস্বৰূপে উপাজন
বাঢ়ি গলে সফলতাৰ সন্তুষ্টি লাভ কৰে।

“আপুনি আপোনাৰ মুদ্রাৰ গৰাকী, কিন্তু মুদ্রা
যাতে আপোনাৰ গৰাকী নহয়”।

স্বাস্থ্য—

মৰণশীল মানুহৰ কাৰণে স্বাস্থ্যাব্ধি সকলোতকৈ শ্ৰেষ্ঠ, তাৰ পাচতেই সৌন্দৰ্যা, তৃতীয়তে সৎভাবে অৰ্জন কৰাৰ সম্পদ আৰু চতুর্থতে বৰুৰ্বৰ লগত ঘোৱনৰ আনন্দ উপভোগ।”

লংফেলৰ মতে “স্বাস্থ্যাহীন হলে জীৱন এটা বোজা, কিন্তু স্বস্থাস্থ্য থাকিলে হাঁহি আৰু আনন্দৰ আৰু।

স্বাস্থ্যৰ আশীৰ্বাদ সকলোৱে স্বীকাৰ কৰে। কিন্তু এনেকুৱা বহু লোক আছে যিসকলে স্বস্থাস্থ্যৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় অৰণমান যত্নও নকৰে। বহুতেই ইচ্ছাকৃত ভাৰে স্বাস্থ্য নষ্ট কৰে আৰু অকলে মৃত্যু বা বৰুৰ্বৰ বয়সত যন্ত্ৰণাৰ সন্তাৱনা নিশ্চিতকৈ কঢ়িয়াই ফুৰে।

মানুহৰ জীৱনত হাঁহিৰ এক অসাধাৰণ ভূমিকা আছে। আৰো খেমেলীয়া গুণে বহুত সমস্যা আৰু বিতৰকৰ সমাধান কৰে। হাঁহিৰ স্বতঃসুর্তৰ্তা নিচেই সকল কথা নহয়। আপুনি মানুহক হাঁহিবলৈ শক্তি প্ৰয়োগ কৰিব নোৱাৰে। তেওঁলোকে নিশ্চয় হাঁহিবও পাৰে বা নাহাঁহিবও পাৰে। খেমেলীয়া গুণটো আৰো সেঁচোৰ বুলিৰও পাৰে। স্বস্থাস্থ্যৰ বাবে নিয়মিত নিদ্ৰাৰ প্ৰয়োজন। কেতিয়াবা দুৰকাৰী সিদ্ধান্ত লবলগীয়া হলে আমাৰ টোপনি নাহে আৰু উন্দেজনাই জাগৰিত কৰি বাখে। গভীৰ নিদ্ৰা আৰু পুৱাৰ বায়ুসেৱনে আমাক প্ৰাণময় কৰি বাখে।

মানুহৰ দেহৰ আটাইতকৈ আশৰ্ধ্যজনক বস্তুটো হ'ল মন্তিক। সেই বাবে আমি এই পৰম আশৰ্ধ্যকৰ অংগটোৱে যাতে যন্ত্ৰণাবিহীন আৰু অসুবিধাৰে কাম কৰিব লগা নহয় তাৰ বাবে যত্ন লোৱা উচিত অন্ততঃ মৃত্যুলৈকে।

প্ৰেম—

প্ৰেম বা ভালপোৱা জীৱনৰ জোাতি আৰু স্বৰ্যৰ দ্যুতিৰ দৰে। ভালপোৱা জীৱন জুৰি বিবাজ কৰে যি কোনো বয়সতে বা পৰিষ্ঠিতিতে ভালপোৱা বিদ্যমান হৈ থাকে বেনেকৈ শৈশকাল মাক দেউতাকৰ প্ৰতি, পৰিণত বয়সত স্বামী স্ত্ৰীৰ প্ৰতি, বয়সত সন্তানৰ প্ৰতি, ভাই-ভনী, আৱৰ্তীয় আৰু বৰুৰ্সকলৰ প্ৰতি হৃদয়ত আকৰ্ষণ অনুভূত হয়।

যি ভালপোৱাৰ দ্বাৰা বিবাহ কাৰ্য্য সম্পাদিত হয় তেনে ভালপোৱা “জীৱনৰ সংগীত”; অকল সেয়ে নহয় “সৌন্দৰ্যৰো সংগীত”। প্ৰেমৰ নীৰৰ চিকনী যি কোনো সংগীততকৈ বেছি মিঠা।

ভালপোৱা আৰু যুক্তিৰে মানুহৰ জীৱনক পৃথককৈ চাই আমি প্ৰত্যেকটোকে নিজৰ প্ৰাপ্যটো নিশ্চয় দিবই লাগিব। যুক্তিৰ অবিহনে ভালপোৱাৰেই গুণ আহৰণ কৰাটো অসন্তু আৰু ভালপোৱাৰ অবিহনে মাত্ৰ যুক্তিৰে আমি একো কৰিব নোৱাৰে।

জীৱনটো যদি স্বামী আৰু স্ত্ৰীৰ মাজত, বৰুৰ্ব আৰু সন্তানৰ ভালপোৱাৰে গথঁা থাকে, তেনেহলে বয়সত ই এটা ডাঙৰ সান্তনা আৰু আনন্দদায়ক বস্তু হৈ পৰে। এটাই অতীতক স্মৰণ কৰায়, আনন্টোৱে তাৰিখাতৰ বাবে আগ্ৰহ জন্মায় আৰু এনেদেবেই আমি সন্তানৰ মাজত আৰো জীয়াই থাকিম।

(বিভিন্ন লিখনৰ সহায়ত প্ৰৱন্তো যুগ্মত কৰা হল।)

* * *

॥ শহীদ কুশল কোৱাৰৰ জীৱনাদৰ্শ ॥

গ্ৰীষ্মতী বিতুমণি ভৰালী
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ
কলা শাখা।

আছিল মাক বাপেকৰ পঞ্চম সন্তান। ১৯১২ চনত তেওঁক বালিঙ্গান প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত নাম লংগাই দিলে। ১৯১৮ চনত কুশল কোৱাৰৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষা সাংস্কৰণ। সেই সময়ত সেই অঞ্চলত উচ্চ শিক্ষাৰ কোনো স্বিধা নাছিল। সেই কাৰণে তেওঁ গোলাঘাটৰ বেজৰকুৰা মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়ত নাম লগালেহি। কুশল কোৱাৰে তেওঁৰ আন লগৰীয়াৰে সৈতে গোলাঘাটত এটা ভাড়া বৰত মেচ কৰি ধৰিক পঢ়িবলৈ ললে। বহু সমাজত পৰি মনোৰূপ ভাৰ চিন্তাও বহু হৈ আছিবলৈ ধৰিলে। বৰুৰ্ব বাঙৰো সৰহ হল। ফুটবল খেলাত তেওঁৰ ভীষণ বাপ আছিল। এবাৰ ফুটবল খেলোতে বাঁও ভৰিত দুখ পাই বহু দিন শয়াশায়ী হৈ থাকিব লগীয়া হৈছিল। গোলাঘাটত ধৰা সময় হোৱাতেই কুশল কোৱাৰৰ জীৱনলৈকে পৰিৱৰ্তন আছিবলৈ ধৰিলে। বয়স বাঢ়ি অহাৰ লগে লগে দেশৰ পৰিষ্ঠিতিৰ কথাও বুজিব পৰা হল।

১৯১৯ চনৰ জালিয়ানৱালাবাগৰ মুসংশ হত্যাকাৰৰ পিছৰ পথা ভাৰতৰ মুক্তি আন্দোলনৰ ঢো দেশৰ ইয়ুৰু পৰা, সিমুৰলৈ বৈ যায়। ১৯২০ চনত নাগপুৰত বহু কংগ্ৰেছ অধিবেশনত ভাৰতবাসীয়ে দৃঢ়তাৰে ঘৰণা কৰিলে স্বৰাজ লাভেই ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ লক্ষ্য। দেশৰ মুক্তি আন্দোলনে নৰ কপ ললে। ১৯২১ চনত দেশজুৰি অসহঘোগ আন্দোলনৰ সুচৰ্মা হল। ভাৰতৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলে পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে সংগঠিতভাৱে কংগ্ৰেছ দলৰ পৰিচালনাত আৰু গান্ধীজীৰ নেতৃত্বত ভাৰতৰ মুক্তি

সংগ্রামত অংশ গ্রহণ করে। অসমত ছাত্র পর্মাজক সংগঠিত কৰাত নেতৃত্ব দিছিল দেশপ্রোগ চল্লনাথ শৰ্মাই। গান্ধীজীৰ নির্দেশক্রমে বিদেশী চৰকাৰৰ লগত সামাজিক, বাজনৈতিক, অথনৈতিক, শৈক্ষিক আদি সকলো ক্ষেত্ৰতে অসহযোগ আৰম্ভ হল আৰু বিদেশী বস্তু বৰ্জন আন্দোলনে গা কৰি উঠিল। দেশৰ কামলৈ খলাই আহিল। ১৯২১ চনতেই আন বহতো ছাত্র ছাত্রীৰ লগতে স্বাধীনচিত্তীয়া কুশল কোৱৰেও স্কুল এৰি টালি টোপোলা বান্ধি গাঁৱৰ লৰা গাঁৱলৈ উভটি আহিল। বয়স তেতিয়া তেওঁৰ ১০ বছৰ। কুশল কোৱৰ দেউতাক সোনাবাম কোৱৰে মিঃ মিগৰ উইলচন নামৰ এছন প্ৰথ্যাত ইংৰাজ কাঠ ব্যৱসায়ীৰ সৈতে কাঠৰ কাৰবাৰ কৰিছিল। কুশলে স্কুল এৰি ঘৰলৈ যোৱাৰ সেইখিনি সময়তেই মিঃ উইলচন অসমৰ পৰা বিলাতলৈ গুচি যোৱাত সোনাবাম কোৱৰ কাৰ্তৰ কাৰ বাৰত লোকচান ঘটে। ব্যৱসায়ত ক্ৰমশঃ আৱনতি হৈ অহাত তেওঁ ভীষণ আৰ্থিক সংকটত পৰে। তেতিয়া তেওঁ বালিঙ্গানৰ পৈত্ৰিক ভেটি পৰিত্যাগ কৰি ৰেংমাই অঞ্চললৈ উঠি যাবলৈ বাধা হয়। ৰেংমাইত তেওঁ খেতি বাতিত হাত দিয়াৰ লগতে দোকান এখনো আৰম্ভ কৰে। কুশল কোৱৰ তেতিয়া চফল ডেকা। ৰেংমাই অঞ্চলৰ সমাজখনৰ সৈতে অতি কম দিনৰ ভিতৰতে তেওঁ মিলি পৰে। বিভিন্ন সামাজিক কাম কাজিত জড়িত হৈ সমাজ সংগঠক হিচাপে আৱাঞ্চকাৰ কৰাৰ লগতে স্বাধীনতা আন্দোলনৰ বাণী বাইজৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰাৰ কামতো তেওঁ লাগি গলঃ।

জাতীয় চেনা সম্পর্ক এবাবকী অসমীয়া চাহ খেতিয়ক বিশেষ শৰ্মাই বালিজানত এখন চাহ বাগিছা খুলিছিল। ১৯২৭ চনৰ ১৭ জুন তাৰিখে কুশলে বালিজান চাহ বাগিছাত কেৰাণীৰ চাকৰিত ঘোগদান কৰে। তেতিয়াৰে পৰা ১৯৩৫ চনৰ ৩০ জুনলৈকে কুশলে ন বছৰ কাৰ্শ এই বাগিছাত চাকৰি কৰিছিল। বালিজানত থকা তেওঁ লোকৰ মাটি বাৰী তেতিয়াও আটাইথিনি বিক্ৰি কৰা নাছিল। সেয়েহে বালিজানৰ নিজা ঘৰৰ পৰাই অহা ৰোৱা কৰিয়ে

তেঙ্গু' বাগিছাত চাকরি কবিছিল। পাঁচিশ বছৰীয়। সুন্দর
সুঠাম' চফল 'ডেকা' কুশলে দেউতাকে 'আশা' কৰামতে
মাটি-বাৰী, সা-সম্পত্তি, টকা-পইটা দুহাতেৰে চপাই সমাজত
প্ৰতিষ্ঠিত হবলৈ চেষ্টা কৰাটো হৈ মুঠিল। বৈৰাগ্যৰ
মনোভাৱেৰে দেশৰ মুক্তি আন্দোলনত দেহমন ঢালি দিয়াত
দেউতাক চিন্তিত হল। সংসাৰৰ প্ৰতি মন ঢাল খুঁাবলৈ
ৰুলি বিয়া কৰাই দিবলৈ ওজাল। কুশলৰ কিন্তু বিয়া বাকত
মন নাই। অধ্যম অৱস্থাত কুশলে বিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ঘথেষ্ট
বিৰোধিতা কবিছিল ষদিও পিতৃ মাতৃৰ গুৰুস্থানীয় সকলৰ
প্ৰতি সদা 'আনুগত্যশীল' কুশলে অৱশ্যেত বিবাহ বন্ধনত
সোমাৰলৈ বাধা হয়। ১৯২৯ চনৰ ফাণণ মাহৰ ২৪
তাৰিখে বুধবাৰে মৰণী কোৱাৰ, গাঁৱৰ সন্তুষ্টি ব্যক্তি প্ৰেম-
নন্দ দুৰ্বাৰ' কন্যা' প্ৰভাৱতীৰ সৈতে কোৱাৰৰ শুভ বিবাহ
সম্পন্ন' হয়।

১৯৩৪ চনৰ ১১ এপ্ৰিল তাৰিখে মহাজ্ঞা গান্ধী
গোলাঘাটলৈ আহিছিল। অসমত সেইবাৰ তেওঁ দহদিনীয়া
অমন সূচীত আহিছিল। মহাজ্ঞাজীক আদৰিবলৈ কেউদিশৰ
পৰা অগণন জনতাই গোলাঘাটত আহি উপস্থিত হৈছিলহি।
কোৱাৰে গান্ধীজীৰ প্ৰত্যক্ষ সান্নিধ্য লাভ কৰি পৰিত্ব অনু-
ভূতিবে অভিভৃত হৈ পৰিছিল আৰু সেয়ে গান্ধীজীৰ চৰণ
চুই তেওঁ আশীৰ্বাদ বিচাৰিছিল। গান্ধীজীৰ কাষত ধকা
সেই সময়খনিয়ে কোৱাৰ মনত যি গভীৰ সাঁচ বহুবা
ইছিল সিয়ে তেওঁৰ ভীৰনলৈ আনি দিলৈ এক বিৰাট
পৰিৱৰ্তন। মহাজ্ঞাজীৰ সান্নিধ্য আৰু এই ঘটনাৰ পিছতেই
দেশৰ পৰা বৃটিছক খেদি পঠিওৱাৰ দ্রৰ্বাৰ স্পৃহাই কোৱাৰক
উৰাউল কৰি 'তুলিলৈ'। ১৯৩৬ চনৰ জুন মাহৰ ৩০ তাৰিখে
বালিজান বাগিছাৰ কেৰাপী চাকৰি ত্যাগ কৰি কুণ্ডল
কোৱাৰ ওলাই আহিল আৰু গান্ধীজীৰ অনৰ্ণিত পথেৰে
স্বাধীনতা সংগ্ৰামত সক্ৰিয়তাৰে নামি পৰিল।

କୁଶଳ କୋରି ତେତିଆ ଏକୁବି ଏବାବୁ ଦର୍ଶିଯା
ସ୍ଵର୍ଗ । ଭବ ଯୌରନତେ ଗାନ୍ଧୀଜୀକ ଲଗ ପାବର ସମସ୍ୟରେ ପର୍ବା
ତେତେ ପ୍ରତିଦିନେ ନିଯମିତ ଭାବେ ଗୀତା-ଭାଗରୁତ ପାଠ କବି-
ହିଲ, । ମାଛ-ମାଂସ ଭାଗ୍ କବି ନିବାମିବ ଆଚାର ଗହଣ କବି-

বৃটিছৰ লোগ, আইনৰ প্রতিবাদত গান্ধীজীয়ে যেতিয়া
প্ৰথ্যাত দাণী যাতা আৰম্ভ কৰিছিল আৰু লোগ বজ'ন
কৰিবলৈ দেশবাসীক আহ্বান জনাইছিল, তেতিয়াৰ পৰা
মৃত্যুৰ সময়লৈকে কুশল কেঁৱৰে কোনো দিনাই নিমখ
মুখত দিয়া নাছিল। চাকুৰি বাদ দি অহাৰ পিছত তেওঁ
তেতিয়া অধিক নিষ্ঠাৰে অস্পৃশ্যতা বজ'ন, কানি বৰ
বিহ বজ'ন, দীন-দৰিদ্ৰ সেৱা আৰু স্বাধীনতা আন্দোলনৰ
বাণী গাৰে-ভুঞ্চে প্ৰচাৰ কৰি ফুৰিবলৈ থৰিলে। ঘৰে
ঘৰে সূতা কঠা, খদৰ বোৰা আৰু বিদেশী বন্দু বজ'ন
আদিৰ বাবে বাইজক উৎকনি দিয়াত লাগি গল।
সকণথাৰ বায়ত সভাৰ কৃতকাৰ্য্যতাৰ পিছৰ পৰাই গোলা-
ঘাটৰ বিশিষ্ট কংগ্ৰেছ নেতৃত্বকলে কুশল কোৱৰক গুৰুত্ব
দিবলৈ থৰিলে। ১৯৩৮ চনৰ পৰা গোলাঘাট জিলা কং-
গ্ৰেছ কমিটিৰ এজন বিশিষ্ট নেতৃত্বপে তেওঁ পৰিগণিত
হয়। ইতিমধ্যে কোৱৰৰ পিতৃ বিয়োগ হয় আৰু ভাই-
ককাই সকল বেলেগ বেলেগ হয়। কুশল কেঁৱৰৰ পৰি-
যাল তেতিয়া চূৰ্ণীয়া পথাৰলৈ উঠি যায়। পিছে কংগ্ৰে-
ছৰ কামত লাগি ধাকোতে পৰিয়ালৰ জীৱন নিৰ্বাহৰ,
ফ্ৰেক্রত হোৱা অভাৱ অন্টানৰ প্ৰতি চকু দিবলৈকে
তেওঁ আহবি নাপাইছিল। ইতিমধ্যে কোৱৰ তিনিটা
সন্তানৰ পিতৃ হৈছিল। পঞ্চি প্ৰভাৱতীৰ ওপৰতেই ঘৰৰ
সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব নাস্ত হৈছিল। আন হাতে সকণথাৰ
কংগ্ৰেছ কাৰ্য্যালয়টোহে কুশল কেঁৱৰৰ ঘৰৰ দৰে হৈ
পৰিছিল।

১৯৪২ চনত ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলন ক্ৰমা-
ন্তয়ে ঘণীভূত হৈ আহি তুংগত উঠিলহি। সেই চনৰেই
আগষ্ট মাহৰ ৮ তাৰিখে বোম্বাই চহৰত বহা নিখিল ভাৰত
কংগ্ৰেছ কমিটিৰ অধিবেশনত ওৱাকিং কমিটিয়ে ঐতিহা-
সিক ‘ভাৰত ত্যাগ’ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰে। বিপ্ৰৰ ফিৰি-
ঙতি দেশৰ সৰ্বত্র বিয়পি পৰে আৰু অসমতো আন্দো-
লনে ব্যাপক কৃপ ধাৰণ কৰে। অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত
অঙ্গিস সত্যাগ্ৰহীৰ ওপৰত পুলিয়ৰ অত্যাচাৰ আৰম্ভ
হয়। কংকলতা, তিলক ডেকা, মুকুঙ্গ কাকতি, ভোগেশ্বৰী

ফুকননী, ঠগী স্কৃত, নিধানু বাঙ্গবংশী, বতন কছাৰী
আদিকে ২৭ জনৰো অধিক স্বাধীনতা প্ৰেমী বীৰ-বীৰাং-
গনাই বৃটিছৰ হাতত মৃত্যু বৰণ কৰি শহীদ হয়। ১০
অক্টোবৰ ১৯৪২! সেই নিশা প্ৰায় ১ বাজি ৫২ মিনিট
যোৱাত সকপথাৰ বেল টেচনৰ পৰা এক কিলোমি-
টাৰমান বিলগত বৃটিহ সৈন্য কঢ়িয়াই লৈ ঘোৱা রেল-
গাড়ী এখন আচম্পিতে বেললাইনৰ পৰা বাগৰি পৰে।
এয়া সেই মৃত্যু বাহিনীৰেই এক ধৰংসাম্মক কাৰ্য্য আছিল।
বেল দুৰ্ঘটনাত কিমান সৈনিকৰ মৃত্যু হৈছিল তাক সঠিক
ভাৱে জনা নাযায় যদিও স্থানীয় লোক আৰু অত্যক্ষ-
দৰ্শীৰ মতে এহজ্বাৰ ওচৱা ওচৰি হৰ বুলি ঠারৰ কৰা
হৈছিল। বেল দুৰ্ঘটনাৰ লগে লগেই পুলিশ মেলিটেকীয়ে
নিৰ্বিচাৰ নিৰ্য্যাতন আৰু গ্ৰেপ্তাৰ আৰম্ভ কৰিলো। গোলা-
ঘাট মহকুমাৰ বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা মুক্তি যুঁজাৰু সকলক
বেল দুৰ্ঘটনাত জড়িত কৰি গৰ মহ সাজোৰা দি নি
জেলত ভৱালেগৈ। সকপথাৰ অঞ্জলিৰ পৰা গোলাঘাট
জিলা কংগ্ৰেছৰ আগ শাৰীৰ নেতা চিহাপে কুশল কেঁৰি-
বকো গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হল। মুঠতে ৪৩ জনক অভিযুক্ত কৰা
হৈছিল। ১৯৪২ চৰ ৫ নৱেম্বৰত গোলাঘাটৰ দণ্ডাধীশৰ
নিৰ্দেশক্রমে পুলিচে বিচাৰাধীন বলী হিচাপে কুশল আৰু
বাকী সকলক জেন্টেল পঢ়াই দিয়ে। যোৰহাট জেলত
কেঁৰিৰ মুঠতে ২২৯ দিন থাকিল। তাৰে প্ৰথম ১২১ দিন
বিচাৰাধীন বলী হিচাপে আৰু পিছত ১০০ দিন মৃত্যু-
দণ্ডেৰে অভিযুক্ত বলী হিচাপে নিজান কাৰাগাবত।

সকল পথাব বেল দুর্ঘটনার বিচার আবশ্য হয়।
১৯৪৩ চনৰ ১১ ফ্ৰেক্টুৱাৰী পৰা। বৃটিশ সাম্রাজ্যবাদী
শাসন ব্যবস্থাৰ দ্বাৰা প্ৰতিষ্ঠিত নায়ালয়ৰ সাধাৰণ বিচার
পদ্ধতিবে সেই বিচার হোৱা নাছিল। জিলাৰ উপায়ুক্তক
বিশেষ ক্ষমতা দি বিচাৰৰ ব্যবস্থা কৰিছিল। এই বিচাৰৰ
বাবে ভাৰতীয় বিচাৰক নিয়োগ কৰা হোৱা নাছিল।
শিবসাগৰ জিলাৰ তেওতিয়াৰ উপায়ুক্ত মি: কেম্বল এন্ড
হামফ্ৰেক বিচাৰৰ ভাৰ দিয়া হল। গান্ধীজীৰ অহিংস
আদৰ্শত মনো-প্রাণে বিধাসী কুশল কুৰুৰে বেঙ বগৰোৱা

দৰে খংসাত্মক কাৰ্য্যত কোনো ধৰণেই লিপ্ত নাছিল। কিন্তু তেওঁক দোষী সজ্বাবলৈ বৃটিষ প্ৰশাসন বৰপৰি কৰ হল।

৬ মাৰ্চ, ১৯৪৩ চনৰ শনিবাৰ। যোৰহাট কাছাৰীত মাহুহৰ ভীৰ। যোৰহাট কাৰাগাবৰ বন্দীসকলৰ মাজত সীমাহীন উৎকৃষ্ট। বিচাৰক হামফ্ৰে চাহাবে সকলথাৰ বেল হুৰ্বটনা গোচৰৰ বায় দিলৈ। সোতৰ জনক আটক বন্দী হিচাপে ঘোষণা কৰা হল। কেঁৰবৰ ফাঁচীৰ তিনি-দিনৰ আগতে তেওঁৰ জীৱনলৈ অহা দৃশ্যটো সঁচাই মৰ্মস্তুদ আৰু হৃদয় বিদাৰক। জিলাৰ উপায়ুক্তিৰ অনুমতি সাপেক্ষে পঞ্জী প্ৰভাৱতী, পুত্ৰদয় আৰু ভাতপূৰ্ণ কেঁৰবৰে যোৰহাট জিলাৰ নিজান কোঠাত কুশল কেঁৰিবক দেখা কৰে। কান্দি কান্দি ভাগবি পৰা পঞ্জীক অত্যন্ত ধীৰ, স্থিৰ শাস্তকষ্ঠে কেঁৰিবেই সান্তনা দিলৈ—“প্ৰভা মই ভাৰত-বৰ্ষৰ কোটি-কোটি মাহুহৰ মুক্তিৰ অৰ্থে আগ দিম। দেশৰ কাৰণে আগ দিবলৈ পোৱাতকৈ জীৱনৰ ডাঙৰ সৌভাগ্য কি হব পাৰে? ..... ইয়াত হুথ কৰিব লগীয়া একো নাই। মোৰ সাধনা সম্পূৰ্ণ হৈছে। মই মহাপুৰুষ মহাআ গান্ধীৰ চৰণ চুই দেশৰ কাৰণে আগ উচৰ্গা কৰাৰ যি পৰিত্ব কামনা কৰিলো ভগৱানে তাক পূৰ্ণ কৰিছে। ..... দেশৰ কোটি কোটি মাহুহৰ মাজৰ পৰা মোক ভগৱানে বাচি লৈছিল। মই ধনা, প্ৰভা”। কাটকেৰ লোৰ ৰেলিঙুৰ মাজেন্দি হুই পুত্ৰ শিবত হাত বুলাই তেওঁ আশীৰ্বাদ দিছিল। ফাঁচীৰ আগদিনা জেলৰ বাজবন্দীসকলৰ তেওঁৰ সৈতে শেষ দেখা আছিল অতি গুৰুত্পূৰ্ণ আৰু ঐতিহাসিক। চৰ্কুটৰ দেখা কৰি সান্তনা দিবলৈ গৈছিল গড়মূৰ সত্ৰৰ ছিলো শুধুকাৰ কুকুলকান্ত গোৱায়ী। কেঁৰবৰক সান্তনা-নান্দোৱৰকাৰ নাছিলো; বৰঞ্চ কেঁৰিবেহে ভানপূৰ্ণ, সান্তনা-বুন্দুটীৰে চৰ্কুটৰ অৰ্থকাৰুক চাপুশ্বস্ত কৰিছিল। লোক-প্ৰিয় বৰদলৈ প্ৰত্যবৰ্তন অযিয় কৰাৰ দাস, ফৰকৰদিন আপনি আহয়েদ আন্দি নেতাস্বকলৈও কৰিবক সান্তনা দিব

থজিছিল যদিও স্থিতপ্ৰজ্ঞ সাধক-সদৃশ কোৱবৰ জ্ঞানগৰ্ভ বাণী শুনি এনে মৃত্যুত হুথ কৰিবলগীয়া নাই বুলি তেওঁলোকেহে মনোবল পাইছিল। এই সম্পর্কে গোপী-নাথ বৰদলৈয়ে তেওঁৰ ১৪ জুন ১৯৪৩ চন তাৰিখৰ দিনলিপিত লিখি ধৈ গৈছে ..... ভাটিবেলা জেইলাবে ফাঁচী ইবলগীয়া কুশল কোৱবক চাৰলৈ নিয়াত গলৈ। যি দেখিলো তাত বিষ্ণুয় নামানি নোৱাবিলো। আমি গৈছিলো, তেওঁক পাৰিলো সান্তনা দিবলৈ। কিন্তু দেখিলো যে তেওঁৰ পৰাহে আমি অকল সান্তনাই নহয়, প্ৰেৰণা পাৰলৈও উপযুক্ত। আসৱ মৃত্যুৰে কুশল কোৱবৰ প্ৰেৰণা পূৰ্ব কৰিলৈ যেন লাগিল। যিথিনি কলে আৰু সাধনা পূৰ্ব কৰিলৈ যেন লাগিল। যিথিনি কলে আৰু যি ভাৱেৰে কলে, সি স্থিতপ্ৰজ্ঞৰ অৱস্থা নাপালৈ কৰ নোৱাৰে! .....

১৯৪৩ চনৰ ১৫ জুন পুৰ্বতি নিশা। সময় ৩ বাজি ৩০ মিনিট। কোৱবৰ নিৰ্জন কোঠাৰ সমুখত ঠিয় হ'লহি সামুজ্যবাদী বৃটিষ শাসকৰ প্ৰতিনিধি ডেপুটী কমিছনাৰ হামফ্ৰে, এজন বেজিষ্ট্ৰেট, জেইলাৰ, এডিষ্টেট জেইলাৰ, চিভিল ছাৰ্জন, স্থাটক আৰু এক ডজন সশস্ত্ৰ চিপাহী। কোৱব তেতিয়া নিদ্ৰামগ নিষ্পাপ শিশুৰ দেবে শুই আছে। জেইলাৰ আগুৱাই গৈ ৰেলিঙুৰ ফাঁকেৰে মাত দিলৈ “কুশল, কুশল”। অক্ষণতে সাৰ পাই কোৱব উঠি বহিল। শাস্ত সমাহিত কৰ্তৃ তেওঁ জেইলাৰক সুথিলৈ “মোৰ সময় হল নেকি?” জেইলাৰ অনুমতি সাপেক্ষে হাত-মুখ শুই প্ৰাৰ্থনা কৰিলে, গীতা পাঠ কৰিলে আৰু তাৰ পিছত পৰিত্ব গীতাখন শিবত তুলি শেষবাৰৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাই, অবিচলিত ভাৱে প্ৰফুল্লবদনে জেইলাৰক কলে “মই সাজু জেইলাৰ বাবু।” গন্তীৰ খোজেৰে তেওঁ ফাঁচীৰ মঞ্চলৈ আগবাঢ়ি গ'ল। যেন শুচি হৈ মন্দিৰলৈহে আগবাঢ়িছে। মঞ্চৰ পাদ-দেশত বৈ সকলোকে নমস্কাৰ জনালে। “আমাৰ শুদি আপোনালোকৰ ওচৰত কিবা দোষ হৈছিল খেমিব। ভগৱানক খাটিছো তেওঁ যেন অতি সোনকালে পুণ্যভূমি

ভাৰতবৰ্ষক “মুক্তি” দিয়ে। “ইনকিলিবি ‘জিন্দাবাদ’” এ গ্ৰন্থটি কুশল কেঁৰিব আছিল জন্মতি এজন সাধাৰণ মাহুহ কিষ্ট মৃত্যুৰে তেওঁ অসাধাৰণ হৈ ৰল। কুশল কেঁৰিবৰ দেশপ্ৰেম, সততা, নৈতিকতা আৰু মনোবল সঁচাকৈয়ে অতুলনীয়। স্বাধীন ভাৰতৰ ঘৰশক্তিৰ আগত কুশল কেঁৰিবৰ আদৰ্শক এটি অনৰ্বিন দীপ শিখাৰ দেবে উজ্জলাই বথাৰ অতি প্ৰয়োজন। তেওঁৰ আদৰ্শ সৰোগত কৰিলে নৰযুগ বচনাকাৰী যুৱ শক্তিয়ে মনৰ মাজত এটি নতুন আদৰ্শময় প্ৰেৰণা লাভ কৰাৰ লগতে দেশৰ বাবে আস্ত্ৰাভ্যাগৰ মহত্ব উপলক্ষি কৰিব পাৰিব। আমাৰ দেশে আজি যুৱ শক্তিয়ে পৰা ইয়াকে বিচাৰে। আমাৰ ভাৰতৰ স্বাধীনতা, অখণ্ডতা অক্ষুন্ন বাখিবলৈ এক্ষে সংহতিবে এক জাতি একপ্ৰাণ মহান ভাৰতীয় জাতি গঢ়ি তুলিবলৈ, দেশ গঠনৰ প্ৰক্ৰিয়া খৰকীয়া কৰিবলৈ কুশল কেঁৰিবৰ আদৰ্শ আমাৰ ডেকা গাভৰ সকলৰ বাবে চিষ্টন প্ৰেৰণাৰ উৎস হৈ থাকক। কুশল কেঁৰিব অমৰ হওক।

*** ***

ময়েই কৰিম, ময়েই কৰিব লাগিব। মই নকৰিলৈ আৰু কোনে কৰিব? মোৰ জাতিৰ বাবে, মোৰ জাতিৰ বাহিৰে আৰু কাৰ এনে গৰজ আছে, যে তিলমানো সময় খৰচ কৰি চিন্তা কৰিব, এধান মাত্ৰ শক্তি খটায় কাম কৰিব?

-- অশ্বিকাগিৰি বায় চৌধুৰী --

শায়েবী

(১) বহুত তরুণ হোয়ে দিল
তেবে ঘপ্পে অজাকে
মেবে বাথে মে সাজা
মেবে দিলকে বাত শুনলে ॥

(তোমাৰ সপোন বচি বচি মোৰ অন্তৰে হাঁহাকাৰ কৰে। মোৰ দুবছৰ
মাজলৈ আহি মোৰ অন্তৰে কথাবোৰ শুনি যোৱা)

* * * * *

(২) পাতা পাতা বুটা বুটা হাল হামাৰা জানে হ্যায়
জানে না জানে গুল্হি নাজানে বাগ তো সাবা জানতে হ্যায় ॥
(প্রতিটো তক, প্রতিটো লতা পাতে মোৰ অৱস্থাৰ কথা জানে। কিন্তু
যাৰ কাৰণে মোৰ এই অৱস্থা, সেই ফুলেই নাজানে মোৰ কথা, অথচ
গোটেই খন বাগানেই জানে ॥)

* * * * *

(৩) হাজাৰ বংৰ আলম হৌ তু,
চৰ গৰাৰা হৈই ।

কিচ্ছি দৰ্দই জুদাই
মগৰ কিচ্ছি ন-হৈ ।

(হাজাৰ শাষ্ঠি আৰু বেদনাৰ ধূমুহা আহক নিৰেৰে সহ্য কৰিব। কিন্তু
বিছেদৰ বেদনাৰ দুৰ্ভাগ্য যেন কাৰোৱেই নমটে ।)

* * * * *

গল্ব শবাই

“গল্ব সু-সংগঠিত আৰ্ট। ইয়াৰ ঘোগেদি কোনো এটা কেন্দ্ৰীভূত ভাৰ প্ৰকাশ কৰা হয়।
বিকল্পী ভাৱধাৰাৰ সমাৱেশৰ ঠাই গল্পত নাই। কোনো এটা বিশেষ মুহূৰ্তৰ ওপৰত আলোক
পাত কৰি জীৱনৰ কোনো এটি দিশ পোহৰাই তোলাই গল্পৰ উদ্দেশ্য।”

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয় (আলোচনী)
মোড়শতম, সংখ্যা ১১১৩-১৪
সম্প্রদানাত : - নীলিম কুমাৰ দাস

ନିଃଶ୍ଵର ଉଚୁପଣି

..... “পেছী, তুমি ইয়াতে বৈ থাক।
মই কিন্তু বাৰান্দাৰ পৰা চামগৈ, তুমি গুটি নাযাবা দেই”
কৈয়েই তাই লগৰ লৰা ছোৱালী বোৰৰ মাজত সোমাই
পৰিল। ..... হাহি উঠি গ’ল জুৰিব, কিয়ে কথা এই
লৱাটোৰ ..... বাৰান্দাৰ পৰা কন কণ ল’বা ছোৱালী
খিনিৰ মাজৰ পৰা বাহুলৰ কোমল মাতটো ভাহি আহিল
..... পেছী, তুমি খোৱা, সোনকালে আহিবা দেই
.....। ” এইদৰে বাছলে সদায় তাইক বখাই থয়
বাৰান্দাৰ পৰা চাবৰ বাবে। আৰু তাৰ পৰা যাবৰ বাবে
সদায় বাট চাব লগা হয় তাৰ অনুমতিৰ বাবে.....।

ବୌରେକର ଲଗତ ଦୁଇ - ଏଥାର କଥା ପାତି ଜୁବି
ମୋମାଇ ଆହିଲ ତାଇବ କୋଟାଲୈ ! ..... କୋଟାଟୋଲୈ
ମୋମାଞ୍ଚିତେ ଅଶାନ୍ତବ ଫଟୋଥିନ ତାଇବ ଚକୁତ ପବିଲ !
..... ଜୁବି ଲ'ରି ଗ'ଲ ଫଟୋଥିନର କାଷାଲୈ ! “କାନେ
ପେଲାଇ ଥେଛେ ବାକ ଫଟୋଥିନ ..... ? ..... ବତାହେ ?

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ କଲୁଆମ ଫଳିମ ପଦବୀ ଧରି
ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ କଲୁଆମ ଫଳିମ ପଦବୀ .....
.....

ଶ୍ରୀମତୀ ବବୀ ଶହିକୀଆ ଚତୁର ମାଧ୍ୟମିକ ୨ୟ ବାର୍ଷିକ (କଳା)

ନେ ଏହି ଦୁଷ୍ଟ ମେକୁବୀଜମୀଯେ ?” ପ୍ରଶାନ୍ତର ଫଟୋଥନ ଆଲଫୁଲେ
ଶାବୀର ଆଚଳଟୋରେ ମୋହାବି ମୋହାବି ଜୁବି ବିଚନାଥନତ
ବହିଲାହି ।

..... প্রশান্ত বকরা ..... তাইব গিরিয়েক,
..... পুলিচৰ এজন উচ্চ পদস্থ বিষয়া ! .....

দেশৰ তথা নিজৰ কত্ত্ব্যক অৱহেলা কৰিব নজনা,
আনৰ অপকাৰ কৰি বেয়া পোৱা, ইমান কোমল,
পৱিত্র অন্তৰৰ মানুহজন ....., কাক বাকু কি অপকাৰ
কৰিছিল ? কিয় ? কিয় বাক সিঁহতে এইদৰে মানুহজনক
তাইব চকুৰ আগতে গুলীয়াই ধৈ গৈছিল ? কি দোষ
আছিল এই মানুহজনৰ ? এই মানুহ জনক মাৰি বাৰু
সিঁহতৰ কি লাভ হ'ল ?

..... চকু ছটা সেমেকি উঠিল জুবিৰ, দুগা-
লেদি বৈ আহিল ছটোাল তপত অঞ্চ। কোনে
দিব? কোনে দিব বাক তাইক এই প্ৰশ্নবোৰৰ সমি-
ধান। কিমানক যে তাই এই প্ৰশ্নবোৰ কৰিলে, কিন্তু
কোনেও তাইক সমিধান নিদিয়ে? ..... সচায়ে বাক
প্ৰশান্তই কিবা ডাঙৰ অপৰাধ কৰিছিল মেকি? যাৰবাবে
প্ৰশান্ত ..... তাই আৰু ভাৰিব নোৱাৰিলে। গাৰ্কটোত
মুখখন গুজি হক হকাই কান্দি উঠিল। কিন্তু তাইব
এই কান্দোন ..... ? ..... কতদিন, কতনিশা
তাই এইদৰে উতুপিছে, কিন্তু জুবিৰ এই উতুপনি গভীৰ

নিশাৰ নিবৰতা খিনিৰ মাজতেই বিলীন হৈ গৈছে।
কোনেওতো শুনা নাই তাইব এই উচুপনি।

তাইব চৰুৰ আগত ভাঁহি উঠিল সেই দিনটো,
যিটো দিনত প্ৰশান্ত আতৰি গৈছিল তাইব কাৰৰ পৰা।
— বহু দূৰ দূৰলৈ এক অজান দেশলৈ।

সিদিনা আছিল বুধবাৰ। পিছদিনা ভতভিজাক বাহু
লৰ জন্মদিন। তাইব একমাত্ৰ ভতভিজাক বাহুলৰ এবছৰ
সম্পূৰ্ণ হৰ। — “চঞ্চল প্ৰাণ দৃষ্টিত আনন্দে নথবে হিয়া,
কিন্তু এই আনন্দ হ'ল জানো যুগমীয়া? জুৰি আৰু প্ৰশান্ত
হয়ো বাহুলৰ জন্মদিনৰ বাবে উপহাৰ কিনি আনি বজাৰ
কৰি ঘৰ সোমাইছেহি। কোঠাৰ ভিতৰত বহি প্ৰশান্তই
একান্ত মনে চিগাৰেট খাইছে। কাপোৰ - জোৰ সলাই
জুৰিও আহি বহিলহি। তেতিয়া চিকমিক গধুলি হৈছিল।

ক্ৰিং— ক্ৰিং—...ক্ৰিং—। হঠাতে বাহিৰত
কেইবাবাৰো বৈ বৈ কলিং বেলটো বাজি উঠিল। —....
প্ৰশান্ত ওলাই গ'ল বাহিৰলৈ। ধীৰ পদক্ষেপেৰে ওলাই
যোৱা প্ৰশান্তৰ ফালে চাই ব'ল জুৰিয়ে —— তাই বাক
জানিছিলেনে, জীৱন্ত অৱস্থাত প্ৰশান্তক তাই এইয়া শেষ
বাৰৰ বাবে চাইছে?

..... বাহিৰত কিবা এটা শুনি পৰ্দাখন দাঙি
বাহিৰলৈ চালে। কিন্তু ..... কিন্তু ..... সেইয়া তাই
কি দেখিছে .....। ..... শিয়ঁবি উঠিল জুৰি সৌ,
সৌ লৰাটোৰে দেখোন প্ৰশান্তলৈ গুলী কৰিছে .....।
খন্তেকতে এটা আৰ্তনাদ আহি তাইব কাগত পৰিলহি!
..... জুৰি লৰি গ'ল প্ৰশান্তৰ কাৰণলৈ। কিন্তু ইতিমধ্যে
সকলো শেষ হৈ গ'ল। এটা এটাকৈ পৰ্টেটা গুলী প্ৰশা-
ন্তৰ বুকুত গুজি দি সিঁত গুচি গ'ল। ..... এৰি
গল প্ৰশান্তৰ প্ৰাণহীন, তেজেৰে তুমকলি হোৱা দেহাটো
.....। খন্তেকতে হলসুল লাগি গ'ল দৰখনত।

..... সম্পূৰ্ণ তিনিদিনৰ মূৰত জ্ঞান পাই
নিজৰ কপটো দেখি নিজলৈকে জুৰিব বৰ ভয় লাগি

গ'ল। শুৰু বগা কাপোৰ সাজেৰে, উকা কপালখন, কান্দি
কান্দি ফুলি থকা বঙাচকু হালেৰে তাইব নিজকে বৰ
অচিনাকি অচিনাকি লাগিন। জীৱনত তাই সিদিনা প্ৰথম-
বাৰৰ বাবে উপলক্ষি কৰিলৈ — “Life is a tragedy
to the man who feels; life is a comedy
to the man who thinks” ..... কোনে জানো
কৈছিল, সিঁতে বোলে শান্তি বিচাৰে। কিন্তু এই শান্তি
বাক কাৰ বাবে? তাইব বুক শহুৰ-শাহুৰৰ দুটিমাত্ৰ সন্তান,
পাঁচজনীয়া পৰিয়ালটোৰ একমাত্ৰ উপাৰ্জনক্ষম ব্যক্তিজনক
হত্যা কৰি, বুক পিতৃ - মাতৃহালক পুত্ৰহাৰা কৰি এই শান্তি
বাক সিঁতে কলৈ নিহে? তাইব দগমগকৈ জিলিকি থকা
শিবৰ সেন্দুৰকণ মহি, তাইব জীৱনত উঠা মধুময় দিন-
কেইটা ধংস কৰি সিঁতে বাক কি শান্তি পালৈ? —
এই শান্তি বাক সিঁতৰ বাবে নেকি?

..... সিদিনা বাহুলটোৰে তাইক সুধিহিল?
পেহী তুমি কিয় কান্দিছা? অ' বুজিছো পেহা নহি কাৰণে
তুমি কান্দিছা নহয় নে? সি আৰু সুধিহিল .....
“পেহী আজি স্কুলত মোক পাপুইতে কৈছে, আমাৰ পেহাক
বোলে কোনোবাই মাৰিলে? ..... পেহী, পেহাক কিয়
মাৰিলে? পেহাই বাক বেয়া কাম কৰিছিলে নেকি? আমাৰ
স্কুলৰ চাৰহাঁতে কৱ বেয়া কাম কৰা দেখিলে হেনো
ডাঙৰ মাঝুহে মাৰে”? তাই বাক তাক কি বুলি বুজাব।
সেই সময়ত বাহুলৰ পৰা পলাবৰ মন গৈছিল তাইব।
তাই বাক কেনেকৈ এই কণমাণি লৰাটোৰ আগত সমাজ-
খনৰ কুংসিত কপটো দাঙি ধৰে? সি বুজি পাৰই বা
কিটো।

..... নাই ..... নাই ..... তাই
কেতিয়াও নোৱাৰে। কোঠাটোৰ নিবৰতাখিনিক উপেক্ষা
কৰি বাহুলক সাবট ধৰি সেইদিনা তাই উচুপি উঠেছিল।
তাই সেইদিনা আকো এবাৰ উপলক্ষি কৰিছিল .....।
“Life is a tragedy to the man who feels;
Life is a comedy to the man who thinks...”

..... বাল কুকটোৰে বাৰটাৰ সংকেত দিয়াতহে
তাইব ভাৰত যতি পৰিল .....।

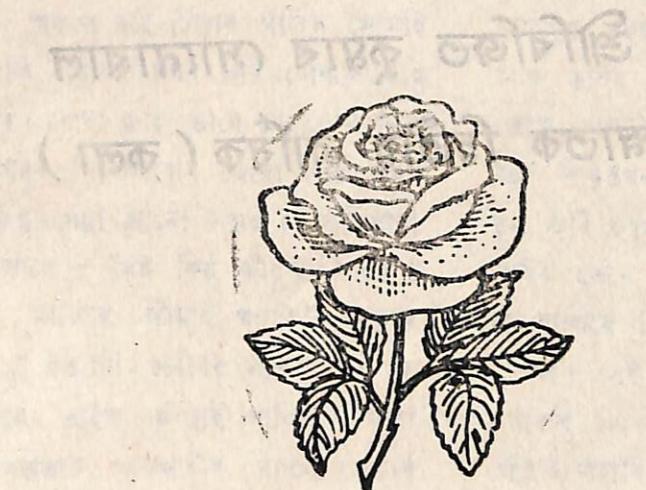
বাহুলৰ স্কুল ছুটী হবৰ হল। ..... তাই যে
কিবোৰ ভাৰি আছে অথনিৰে পৰা। ..... তাইব বাবে
প্ৰশান্তৰ যতু বাক সদায় ‘আজি’ হৈয়েই থাকিব নেকি
..... ?

..... লৰা-লৰিকৈ ওলাই তাই বাস্তাত ভবি
দিলেগৈ। ..... তাই, তাই আৰু কিমান দিন ককায়েক
বৈয়েকৰ এটা বোজা হৈ থাকিব বাক? ..... নাই
..... নাই ..... তাই আৰু এই বোজা বহন

কবিবলে’ দিব নোৰাৰে। ..... তাই নিজে কিবা এটা
কৰিব। ..... কিন্তু ..... প্ৰশান্তৰ জীৱনটোৰ বিনি-
ময়ত তাইক দিয়া চাকৰিটো নহয়, ... প্ৰশান্তৰ
বিনিময়ত দিয়া একলাখ টকাৰে নহয় .....।

..... দূৰেৰ পৰা স্কুল ছুটীৰ ঘণ্টাৰ শব্দটো
আহি তাইব কাণত পৰিলহি। ..... ঘণ্টাটোৰ লগে লগে
তাইব অন্তৰৰ শোকবোৰো পুনৰ উথলি উঠিল। হৃদয়
থনেও তাইব উচুপি উঠিল নিশক্তে

..... বাস্তাটো পাৰহৈ তাই খৰখৰকৈ আগ-
বাঢ়ি গ'ল .....।

★*★*★*★*★*★*★*★*★*★*★*★*★*★*★*★*★*★
জীয়াই থকা মানেই স্কুল কৰা, খোৱা, পিছা, খেলাই মাত্ৰ নহয়। কিন্তু ইথৰক
স্কুল কৰা অৰ্থাৎ মানৱ জাতিক প্ৰকৃত সেৱা কৰাহৈ।

মহাত্মা গান্ধী

চকা জীৱি

শ্রীবিজিত
কুমাৰ সোনোৱাল
স্বাতক ছিতীয় বার্ষিক (কলা)

ঃ এই অকন্ধতী তুমি কান্দিছা দেখোন।
ঃ ও দিপাংকৰ, তুমি ঠিক ধৰিছা, মই কান্দিছা।
জানা দিপাংকৰ, এনেদৰে আৰু আজিৰে পৰা বহুদিনৰ
আগতে এদিন মই ..... ||

ঃ কিন্তু কিয় অকন্ধতী কিয় ? ?

সংঘাটময় জীৱনৰ সংঘাট পূৰ্ণ অধ্যায়।
সংঘাটময় জীৱনৰ শেলুৰে পৰা পিচল বাটেদি থুপি-থুপি
খোজেৰে আগুৱাই আহি আজি অকন্ধতীয়ে ভৰ ঘৰৰ
নৰ দুপৰ বেলোত ভৰি দিলেছি।

বেচাৰী অকন্ধতী জনীক ভাৰিলেই বেয়া
লাগে। কপতে হওক বা গুণতেই হওক কোনো ফালেই
কম নহয়। কথাও খুব বেছি নকয়। হৰিণীহেন চকুহালিয়ে
বহুতৰ মন কঢ়া শক্তি তাইব আছে। যি কোনো ক্ষেত্ৰতে
ধৈৰ্য বুলি কোৱা গুণটিয়ে তাইক সহায় কৰে। কেতি-
য়াবা, কাৰোবাৰ, সতে, মুখা-মুখি হওতে নিজক পাহৰি
যোৱা অভ্যাস অকন্ধতীৰ নাই। আনকি কোন মুহূৰ্ত
কাক কেনে দৰে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে তাকো ভালদৰে
জানে। ইমান খিনি গুণৰ অধিকাৰী হৈও অকন্ধতীয়ে
যেন তাইব শৰীৰত কিবা এটা অভাৱ, অনুভাৱ কৰে।
তাকে লৈ কেতিয়াবা তাই ভাৱনা, বাজ্যত ডুব গৈ
আপোন পাহৰা হৈঁ যায়। কলেজত লগৰ ছোৱালীবোৰে
হাঁহি খেমালিয়ে, সময়বোৰ পাৰ কৰে। কিন্তু অকন্ধতী,
তাই কেৱল অকলে - অকলে বহি চিন্তাৰ গলিত সোমাই
খিৰিকী ভাগি উৱলি যোৱা ঘৰৰ ছবি ঘোৰকে চাই
দিনটোক বিগত কৰে। মাথো তাই ভাৱে যে, কোন দিনা
মেই উৱলি যোৱা ঘৰৰ খিৰিকীবোৰ জোৱা লাগি পুনৰ
নতুন হৈ পৰিব। কিন্তু সেয়া জানো সন্তুষ ? কেতিয়াবা
অকন্ধতীয়ে আকৌ ভাৰে — “মই কিয় জীয়াই আছো ?
ইমানবোৰ অশান্তিৰ মাজেৰে জীয়াই থকাতকৈ মৃত্যুৰ
কামনা নকৰো কিয় ?” ইত্যাদি। শৰীৰৰ মাজত উহ্য হৈ
থকা “মই” ভাৱটোৱে তাইক জীয়াই থাকিবলৈ বাধা
কৰাইছে। এহাতে সততাই অকন্ধতীৰ মনলৈ মৃত্যুৰ
এলাহ ভাৱ কঢ়িয়াই আনিছে আনহাতে মেই সততাই
আনৰ দৰে আৰাম দায়ক দিন বোৰ উপভোগ কৰাৰ
পৰা বঞ্চিত কৰিছে। সেয়েহে তাইব মনটো হৈ পৰিল
যেন “এচ্পৰা ‘ক’লা” ডাৰৰ”।

অকন্ধতীৰ কলেজীয়া জীৱনৰ একমাত্ৰ সহ-
পাঠী দিপাংকৰ, দিপাংকৰ হাজৰিকা। তাক তাই কলেজত
ভৰি দিয়াৰে পৰা লগ পাইছে। কলেজখনৰ কাষতে অকন্ধ-
তীৰ বৰদেউতাকৰ ঘৰ। তাৰে পৰাই তাই কলেজলৈ অহা
যোৱা কৰে। মেই বৰদেউতাক হঁতৰ ভাড়া ঘৰতে থাকে
দিপাংকৰ। তাইব বৰদেউতাকৰ একমাত্ৰ ছোৱালী উৎপলা,

তাইও কলেজত একেটা শ্ৰেণীতে। মাক দেউতাকৰ লগতে
উৎপলাইও দিপাংকৰক ঘৰ মৰম কৰে। কেতিয়াবা দিপাং
কৰৰ ঘৰৰ পৰা টকা-পইচা পঠিওৱাত পলম হ'লে সেই
ক্ষেত্ৰত উৎপলাই আগভাগ লয়। মাথো সিমানেই নহয়,
দিপাংকৰৰ কিবা অস্থিধা হ'লে লৰধৰি যায় উৎপলা।
এনেকুৱা কিছুমান কাৰ্য্যৰ পৰা দিপাংকৰৰ প্ৰতি উৎপ-
লাব কিবা স্বার্থ থকা যেন অনুমান হয়। কব মোৰাবা
ছুখতে তাই যেন আগুৱাৰ পৰা নাই। দিপাংকৰৰ চকুত
অৱশ্যে তেনে ভাৱ (তাইব প্ৰতি) ধৰা নপৰে। কাৰণ
সি তাইব মাক-দেউতাকক নিজৰ ভনী হিচাপে ব্যৱহাৰ
কৰে লগতে উৎপলাকো নিজৰ ভনী হিচাপে ব্যৱহাৰ
কৰে। তেনে ক্ষেত্ৰত দিপাংকৰে সেই কথা ভাবিবই
নোৱাৰে। সেইফালে হাজোৰ ভালবি বুলালোও সি সিমান
দোষমুক্ত নহয়। কথা হ'ল, দিপাংকৰে ষেতিয়া উৎপলা
আৰু তাইব মাক-দেউতাকক নিজৰ বুলি লবই পাৰিলে
তেন্তে অকন্ধতীকো ভনী হিচাপে লোৱা হ'লে কিমো
মহা ভাৰতখন অশুল হলহেতেন। সেই খিৰিতেই সি
ভুল কৰি পেলালে। নাই সি পাৰি মানে চেষ্টা কৰিও
তাইক তেনে ভাৱে লব মোৰাবিলে। তাইব হৰিণীহেন
চকু হালিয়ে দিপাংকৰৰ মনত বাৰে-বাৰে আঘাত সানিব
লাগিল। সেই আঘাত সহ কৰিব মোৰাবি এদিন সি
কথাবাৰ অকন্ধতীৰ আগত কৈ পেলালে। তাই কিন্তু সেই
ক্ষেত্ৰত সঁহাৰি নজনালে। সেই দিন থৰি দিপাংকৰে
অকন্ধতীক পুনৰ বাৰ তেনে আবেদন জনোৱা নাই যদিও
তাইব প্ৰতিচ্ছবিয়ে তাক আমনি দিবলৈ এৰা নাই।

এই বহুতে দিপাংকৰ, অকন্ধতী, উৎপলা,
তিনিওটাই স্বাতক তৃতীয় বার্ষিকৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষা দিব।
পৰীক্ষাৰ শেষত দিপাংকৰৰ আৰু তাত থকাৰ সকাম
নাই। বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা অহা ল'বা-ছোৱালী বোৰৰ
লগতে সিও ঘৰলৈ উভতিব। সেয়ে মেই শেৰৰ দিনটোতে
দিপাংকৰে অকন্ধতীৰ পৰা শেৰ প্ৰতি-শ্ৰতি আদায়
কৰিম বুলি ভাৱি পৰীক্ষালৈ সাজো হ'ল। ইফালে
অকন্ধতীয়ে মেই দিনটোতে তাইব শৰীৰৰ গোপন

ବହସ୍ୟଟୋ ଦିପାଂକରର ଆଗତ ଖୁଲି କମ ବୁଲିଯେଇ ମନତେ
ପାଣି ଥେବେ । ଆନଫାଲେ ଉଂପଳା, ତାଇଓ ଏକଟା ଦିନତେ
ତାଇର ଛୁର୍ବଲତାର ବିଷୟେ କବଲେ ଅପେକ୍ଷା କବି ଆଛେ ।
ଦିପାଂକର, ଅକୁନ୍ତତୀ ଆକୁ ଉଂପଳା, ତିନିଓ ତିନିଟା
ଭିନ୍ନ ମନବ ଆଶା ବୁକୁତ ବାନ୍ଧି ଲୈ ଆଟାଇୟେ ଶେବର ଦିନ-
ଟୋଲେ ବାଟ ଚାଇ ବ'ଳ ।

ইতিমধ্যে পৰীক্ষা আবস্থা হৈ গ'ল। আজি
শেৱৰ দিন। কাইলৈ বাতিপুৰাতে দিপাংকৰ ঘৰলৈ বাওনা
হ'ব। গতিকে আজি গধুলি বেলাতে সি সকলোৱে পৰা
বিদ্যায় লব। সেয়েহে সি কলেজৰ পৰা নিৰ্দিষ্ট সময়তকৈ
আগতে ওলাই আছিল। আহোতে একা-বেকা গলিয়ে
ভাৱনাৰে ভাৰাঘৰত সোমাই ইটে-সিটো বস্তু চাই-চাই
কেতিয়ানো নিজৰ কোঠাত সোমালহি দিপাংকৰে গমকে
নেপালে। ইমান দিনে মানসিক সংঘাটৰ মাজেৰে কিতাপ
-পত্ৰৰ লগত ঘুঁজ কৰিব লগা হোৱাত সি যেন যথেষ্ট
থিনি ভাগৰি পৰিছে। সেয়েহে অলপ জিৰণি লোৱাৰ
মানসেৰে বিচনাত বাগৰিব লওঁতেই—“দিপাংকৰ”, হঠাৎ
অকন্ধতীৰ মাতত সি জিকঁৰ খাই উঠিল। দিপাংকৰে
বাহিৰলৈ ওলাই ঘোৱাৰ আগতে অকন্ধতী ভিতৰলৈ
সোমাই আছিল।

অঙ্কুষ্টী নিজেই আহাৰ বাবে দিপাংকৰৰ
মনটো ভাল লাগি গ'ল। কিন্তু সেয়া কি অঙ্কুষ্টীয়ে
দেখোন মনে মনে উচুপি আছে। .....
সি যেন বৈ থাকিব নোৱাৰি সুধি দিলে। — “এই
অঙ্কুষ্টী তুমি কান্দিহা দেখোন।” দিপাংকৰৰ কথাঘাবত
তাই আচৰিত হ'ব লগা একোৱেই নাই। কাৰণ তাই
সঁচাকৈৱে কান্দিছে। অঙ্কুষ্টী ধীৰে ধীৰে খিবিকীখনৰ
কাষলৈ আগবাঢ়ি গ'ল আৰু দূৰলৈকে দেখা পোৱাকৈ
খিবিকীৰ পদ্ধতিন উঠাই দিলে। “তুমি টিক থবিহা
দিপাংকৰ মই কান্দিছো। আৰু আজিবে পৰা পাঁচ বছৰ
আগতে এদিন মই কান্দিছিলো” তাই বাক্য শাৰী
সহজ তাৰে কলে ঘদিও দিপাংকৰে কিন্তু একো বুজি

নেপালে। সেয়া হ'লেও কাথাবাবত যে এটা বিবাট
ডাঙৰ বহস্যৰ ভাণুৰ আছে তাক তাৰ বুজিবলৈ বাকী
নেথাকিল। সেয়েহে উন্মুক্ত হৈ পুনৰ স্থধিলৈ — “কিন্তু
কিয় অকন্দতী কিয় ??” দিপাংকৰৰ এই প্ৰশ্নটোৱে
অকন্দতীৰ মনটো কঁপাই দিলৈ। কাৰণ যিটো কথা আজি
পাঁচ বছৰে কাৰোৰে আগত কোৰা হোৱা নাই সেইয়া
আজি দিপাংকৰে জানিব বিচাৰিছে। উপায়বিহীন হৈ
তাই খোলাখুবিকী খনৰ গাতে আউজি লাহে লাহে
আবস্ত কৰিলৈ - “কম দিপাংকৰ সকলো কম।
এইখনি কৰলৈকেতো ইয়ালৈ আহিছো। দিপাংকৰ, তুমি
হয়তো নাজানা যে, আজিবে পৰা দহ বছৰ আগতে
মই ইয়াত নাছিলো। মোৰ নিজা বুলিবলৈ এখন ঘৰ
আছিল আৰু সেই ঘৰখন যে ইয়াত নাছিল এই কথাও
তুমি নাজানা। জানা দিপাংকৰ, পৰসপুৰ নামেৰে এটা
সক অঞ্চলত আমাৰ দেউতাই গঢ়ি তোলা সোণৰ
সংসাৰখনে কাল নিয়াইছিল। মা-দেউতা মই কৰ নোৱাৰা
দিনতে কালৰ সেঁতত বিলীন হৈ গ'ল। পৰিয়াল
বুলিবলৈ মাথো থাকি গ'লো তিনিটা প্ৰাৰ্থী। বাইদেউ
নীলু, দাদা অমৃত আৰু মই। নীলু বাইদেউৰে অমৃত
আৰু মোক মা-ৰ সময়ত “মা” আৰু দেউতা-ৰ সময়ত
“দেউতা” হৈ বহু কষ্টৰ মাজেৰে ডাঙৰ দীৰ্ঘন কৰিলৈ।
নীলু বাইদেউৰে এই খিনি কৰিলৈ কেনেকৈ? লোকৰ
ঘৰত কাম বন কৰি কৰি আমাৰ বাবে খাবলৈ
ছবেলা দুমুঠি ভাত, পিক্ৰিবলৈ কাপোৰ যোগাৰ কৰি
দিছিল। মাথো সিমান যিনিয়েই তাইৰ বাবে যথেষ্ট
নাহিল। আমাৰ দুটাক পঢ়া শুনা কৰাবলৈকো নীলু
বাইদেউৰে পাহৰা নাহিল। একালে খোৱা-লোৱা আৰু
আনফালে পঢ়া শুনা খৰচ, ইমান খিনি দায়িত্ব মূৰ
পাতি লৈও তাই ভাগৰি পৰা নাহিল। লাহে লাহে
অমৃত আৰু মই মেট্ৰিকৰ দেওনা পাৰ হৈ কলেজৰ
ছৱাৰত ভৰি দিলোগৈ। খৰচ বাঢ়িস কিন্তু উপাৰ্জন
একে থাকিল। তেনে স্থূলত আমাৰ ঘৰ খনত
চাকৰি এটা বৰ প্ৰয়োজন হৈছিল। গতিকে নীলু বাই-

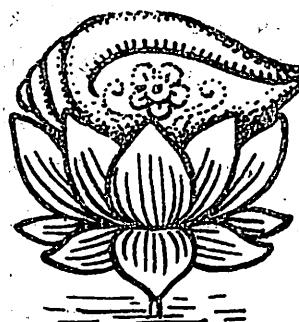
দেউରେ ଅମୃତଲେ ଚାକବି ଏଟା ବିଚାର କାମତ ଦେହେ କେହେ
ଲାଗିଲ । ଆମାର ଦୁଟାର ଭବିଷ୍ୟତକ ଲୈ ବ୍ୟନ୍ତ ଥାକୋତେ
ତାଇ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତର କଥା ପାହବିଯେଇ ପେଲାଲେ । ଏତିଯା
ଲାଗ ବୁଲିଲେଇ ଚାକବି ଏଟା ପାଯ କ'ତ ? ଆକ ପାଲେଓ
ଦହ-ପୋକର ହାଜାର ଟକା ନହ'ଲେ କୋନେଓ ମୂର ଦାଡ଼ି ନେଚାଯ ।
ତାବୋପବି ଇମାନ ବୋର ଟକା ନୀଳୁ ବାଇଦେଉର ପାଯ କ'ତ ?
ବହୁ ଚେଷ୍ଟା କବିଓ ତାଇ ଚାକବିଟୋ ଯୋଗାର କବିବ ନୋରାବିଲେ ।
ନିକପାଯ ହୈ ଶେସତ ନୀଳୁ ବାଇଦେଉରେ ଆମି କବ ନୋରାବାକୈଯେ
ସର୍ବବଶୀର ବିକ୍ରି କବାତ ଲାଗିଲ । ତାବ ପାହତ ଅମୃତର
ଚାକବି ହ'ଲ । ଭାଲ ଦବମହାର ଚାକବି । ଆମି ଭାବିଛିଲୋ
ଯେ, ବାଇଦେଉରେ ଆକ ଲୋକର ସବ୍ରତ କାମ-ବନ କବିବ ନାଲାଗେ ।
କିନ୍ତୁ କଥାତେ କହ ନହୟ — “ଭବ କର୍ଥ ନହୟ ସିଦ୍ଧି ବାଟିତ
ଆଛେ କଗାବିଧି,” କଥାଧାର ଆମାର ଗାତେ ଲାଗିଲ । ପ୍ରସ-
ମୂର ସମାଜେ ତାଇବ ଗୋପନୀୟତା ଉଦ୍ଭାବିତ ପେଲାଲେ । ସକଳୋରେ
ଲେଇ-ଲେଇ ଚେଇ-ଚେଇ କବିବ ଥିବିଲେ । ଗାଁରବ ଡାଙ୍କ ଡାଙ୍କର
ଭାରବୀଯା ସକଳେ ମୁହଁର୍ବ୍ରତେ ବାଇଦେଉକ ଗାଁ ଏବି ଘାବଲୈ
ବଙ୍ଗ ଚକ୍ର ଦେଖୁରାଲେ । ମାନସିକ ତାବଗାତ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ହେବରାଇ ସେଇ
ନିଶାତେ ନୀଳୁ ବାଇଦେଉରେ ଆଉ ହତ୍ତା କବିଲେ । ଏଇଯାଇ
ଆଛିଲ ଆମାର ପିତୃ-ମାତୃ ସ୍ଵର୍ଗପ ନୀଳୁ ବାଇଦେଉର ଜୀବନର
ଏକମାତ୍ର ଅଧ୍ୟାୟ ।

তাৰ পাছত থাকি গলো অমৃত আৰু মই। বাই-
দেউ হেৰালত আমি পুনৰ সোমাই পৰিলো এক ঘোপ
মৰা অন্ধকাৰৰ মাজত। কোনো মতে এটি বছৰ পাৰ
হবলৈহে পালে তেনে সময়তে আমাৰ মাজলৈ নামি
আহিল এক অতাস্ত ভয়াহ কাল ধূমুহ। পৰম পুৰ
গাঁৱৰ ভদ্ৰতাৰ মুখা পিঙ্কা সমাজ খনে দ্বিতীয় বাৰ আমাৰ
ওপৰত জপিয়াই পৰিল। নীলু বাইদেউৰ আঞ্চলিক আৰু
অমৃতৰ চাকৰি, ইমান খিনি পাইও সিঁহতে ক্ষাণ্ট নেথা-
কিল। ক'লা ডাৰৰ চপৰাই যেন মুক্ত আকাশখন ঢাকি
পেলালে। যি খন সমাজে নীলু বাইদেউক আঞ্চলিক
কৰিবলৈ বাধ্য কৰাইছিল সেইখন ভদ্ৰতাৰ মুখা পিঙ্কা
সমাজে নিসংগ ভাৱে অত্যাচাৰ আৰস্ত কৰিলে মোৰ
ওপৰত।

সেই দিন। আছিল দেওবাৰ। আজৰি দিন বুলিয়েই
নেকি গাৰ্ব কেইজন মান ল'বাই অমৃতক এটা পাটলৈ মাতি
লৈ গ'ল। দিন পাৰ হৈ সন্ধিয়া আছিল অথচ ঘূৰি অহা
নাই। পাট যেতিয়া অলপ দেবি হবই, এই ভাৰি মই
ভাত-পানী খাই আঠ ন মান বজাত বিচনাত বাগৰ
দিলোগৈ। আধাঘণ্টামান হৈছিলহে মাত্ৰ তেন্তে দুৱাৰত
এই মহ শব্দ শুনিলো। অমৃতকে ভাৰি মই বিচনাত
উঠি বহিলো। ক'তা, একোৱেই নাই। কেৱল মেকুৰীটোৰ
বাহিৰে সকলো নিষ্কৃৎ। নিসদেহে পুনৰ শুই পৰিলো। প্ৰায়
পোকৰ কি বিশ মিনিট মান সময় পাৰ হ'ল। তাৰ পাছত
দ্বিতীয়টো শব্দ। সেইটো প্ৰথমটোতকৈ ঘথেষ্ট ডাঙৰ।
মনতে অমৃত অহাৰ আৰিষ্কাৰ কৰি বিচনাৰ পৰা নামি
ধীৰে-ধীৰে দুৱাৰ খনৰ ফালে খোজ ললো। দুৱাৰখন
খুলো বুলি হাত মেলোতেই পিছফালৰ পৰা কাৰোবাৰ
কঠিন হাতেৰে মোক থাপ মাৰি ধৰিলো। মই অলৰ-অচৰ
হৈ পৰিলো। এজন নহয় দুজন নহয় তিনিজন জোৱামে
ভোকাতুৰ শিয়ালৰ দৰে মোক খাওঁ-খাওঁ কৰিব ধৰিলো।
মই বহুত চেষ্টা কৰিও শৰীৰটো বচাৰ নোৱাৰিলো। শেষত
মই অজ্ঞান হৈ মাটিত ঢলি পৰিলো। নিশা প্ৰায় দুই
মান বজাত মই জ্ঞান পাই দেখিলো যে মোৰ গাৰ কাপোৰ
বোৰ এখন-এখনকৈ দূৰত পৰি আছে আৰু মই, বস্ত্ৰ-
বিহীন গাৰে মাটিত পৰি আছো। লৰা-লৰিকৈ উঠঃ
কাপোৰ-কানি পিঙ্কি খোলা দুৱাৰেদি মই বাহিৰলৈ দৌৰি-
লো। দৌৰি-দৌৰি প্ৰায় পুৱা চাৰে-চাৰি মান বজাত এই বৰ-
দেউতাইতৰ ঘৰ পালোহি। পিছ দিন। অমৃতৰ আত্মত্যাৰ
বাতৰিয়ে মোৰ শেৰ পোহৰ কণো অন্ধকাৰে চানি পেলা-
লে। জানা দিপাংকৰ, জীৱন চাকিৰ প্ৰথম শলিতা মই
ক'ব নোৱাৰা দিনতে হেৰাল। নীলু ধাইদেউৰে ন-শলিতা
গাঁথি অলপ পোহৰাইছিল, সিএ কেইদিন মানতে পুনৰ
একাৰৰ মাজত বিলীন হৈ গ'ল। তাৰ পিছত অমৃত,
সিতো শলিতা ছলাৰ স্বীথিকে নেপালে। দেয়া হলেন্ত
সিহঁত এতিয়া মুক্ত পঞ্জী। কেৱল মই হৈ বলো এট
“ডাৱৰে ঢকা জোন”। অকৰুণীয় তাইব অতীতত মটি

ଯୋରା ସତ୍ୟ ବାନ୍ଧବ ସମ୍ପଦର ଦରେ ଏକେଲେଥାରିୟେ
କୈ ଗ'ଲ । ଏଟି-ଏଟି କବି ସକଳୋ ବାନ୍ଧବିକ ଛବି ଅର୍କନ୍ଦ୍ର-
ତୀର ମନତ ଭାହି ଉଠିଲ । ତାହି ଆକ ବୈ ଥାକିବ ନୋରା-
ବିଲେ । ତାହି ହକ-ହକାଇ କାଳି ପେଲାଲେ ।

ଇମାନ ପରେ ଅର୍କନ୍ଦ୍ରତୀଯେ କୈ ଯୋରା କଥାବୋର
ଦିପାଂକରେ ନିରବେ ଶୁଣି ଆଛିଲ । ନିରବତା ଭଙ୍ଗ କବି
ସି ଲାହେ ଲାହେ ଅର୍କନ୍ଦ୍ରତୀର କାଷ ଚାପିଲ । ତାହି
ବାଧା ଦିବ ଖୁଜିଓ ବୈ ଗ'ଲ । ଦିପାଂକରେ ତାହିର ଗାତ
ମେରିଆଇ ଥକା ଅଁଚଲର ଆଗେରେ ଚକୁ ପାନୀଧିନି ମଟି
ଦିଲେ ଆକ ଅର୍କନ୍ଦ୍ରତୀର ଶରୀରର ମଲିଯନ ଆରବଣ ଥମ
ଦଲିଯାଇ ପେଲାଇ ଦିପାଂକରେ ତାହିକ ହଦୟର ମାଜଲେ

ଆଦର ଆନିଲେ । ଆକ ଅର୍କନ୍ଦ୍ରତୀଯେ ଦିପାଂକର ଦୁଇ ବାହ୍ୟ
ମାଜତ ସୋମାଇ ପବିଲ ।

ଇକାଳେ ଉପଲା, ତାହି ଦିପାଂକର ଆକ ଅର୍କନ୍ଦ୍ରତୀଯେ
କବ ନୋରାବା କୈଯେ ବାହିବର ପରା ସକଳୋ ଶୁଣି ଆଛିଲ ।
ତାହି ଭିତରଲୈ ସୋମାବ ଲଞ୍ଚିତେଇ କରବାର ପରା ଏକ ଅଜାନ
ପୋହର ଆହି ଗୋଟେଇ କୋଠାଟେ ପୋହବାଇ ତୁଲିଲେ ।
ବାହିତୋ ସହୁ ଡାରବ ଭେଦ ଆକାଶର ଜୋନଟିଯେ
ମେଦିନୀ ପୋହରେ ଉପଚାଇ ଦିଲେ । ଏନେହେନ ଲାଗିଲ ଯେନ
ଆଜିଯେଇ ସେଇ ଜୋନର ପ୍ରଥମ ଦିନ । ଆକ ତାକେ ଦେଖି
ଉପଲାଇ ଚକୁ ଛୁଟା ମୁଦି ଦିଲେ ।

॥ ସ୍ଵପ୍ନୀଲ

ଆଶାର

ମାୟା ॥

ଶ୍ରୀଜିନ୍ତ କୁମାର ଚାନ୍ଦମାଇ
ମାତକ ଦ୍ଵିତୀୟ ବାରିକ
ବିଜ୍ଞାନ ଶାଖା

ଧଂସ ହୋଇଟେ ଯିହେତୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ, ମେଇବାବେ ସଜ କଥାତ ଜୀରନ ଉସଙ୍ଗ କରିବ ।
ଶ୍ଵାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ

ମେଇ ତୋମାଲୋକକ ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିଲି । ଶ୍ଵୋକ ତୋମାଲୋକେ ତେଜ ଦିଲା ।

— ସୁଭାଷ ବନ୍ଦ —

: ‘ଏ ପ୍ରାଳ ! ପ୍ରାଳ !’ — କାରୋବାର ଚିଞ୍ଚିତ
ଧାନ୍ତାଟେର ମିପାରଲେ ଚାଇ ପଢାଲୋ । ଅ’ ଅବିନିମ ମେଇଟେ ।
ମୋକେ ମାତିହେ ସି ।

: ‘କି ହ’ଲ ?’ — ଚିଞ୍ଚି ଶୁଧିଲୋ ।

: ‘ଏହିକାଳେ ଆହଚୋନ ?’

: ‘ସ’ ସ’ ଗେଛେ’ । — ଏହିବାର କାଷଟେ ଥକା ମୟନ-
ଲେ ଚାଇ କଲୋ, — ‘ବ’ଲଚୋ କେଜେଇ ମାତିହେ ଚାଇ ଆହୋ ।’

: ‘ବ’ଲ, ବ’ଲ’ — ମୋର ଲଗତ କିଲେଜିଲେ ଅହା
ମଙ୍ଗୀ ନୟନର ପ୍ରତ୍ୟାଭର ।

ଧାନ୍ତାଟେ ପାରହି ଦୁଯୋଟା ତାର କାଷ ପାଲୋଗେ ।

আৰে, তাৰ লগত কোমোৰা ছোৱালী এজনীও দেখোন।
: 'কি হ'ল, কৰবালৈ যাৰ' নেকি? মোক কিয় মাতিলি?' — মই স্থধিলো।

: 'নাই নেযাওঁ। এইক আগবঢ়াই ধৰলৈহে আছিলো। কাষৰ ছোৱালী জনী দেখুৱায় সি কলে।
: 'অ' হয় নেকি?'

: 'আচ্ছা, তই ঘৰলৈ যাৰি নহয়?' — সি মোক স্থধিলো।

: 'অ' যামতো, তোক কেলৈ?

: 'ভেন্টে ভালৈই হ'ল। তুমি ইয়াৰ লগতে যাৰ পাৰিবা 'পৰী' সি কাষৰ ছোৱালী জনীক অৰ্থাৎ পৰীক উদ্দেশ্য কলে।

: 'এই অবিন্দম, এইজনী কোন অ'। মই যে চিনি পোৱা নাই।' — অবিন্দমৰ কাষৰ কাষত ফুচ্ছুচাই স্থধিলো।

: 'অ' পাহৰিছিলোৰেই। তহঁতক চিনাকি কৰি দিওঁ বৰ। এইব নাম পৰীজিতা। এইবাৰ হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী ফাষ্ট' ইয়েৰৰ। আৰু পৰী ইমোৰ লগৰ দেই আৰু সেইজন' — নয়নলৈ চাই কলে — 'ইয়াৰ লগৰ'।

নমস্কাৰ বিনিময়ৰ পাছত অবিন্দমে আৰ্কো কলে
: 'এইব লগৰ কেইজনী আজি কলেজলৈ নাই অছা', সেয়ে আজি অকলশৰীয়া হৈছে। এতিয়া তহঁতৰ লগতে যাৰ পাৰিব'।

: 'ঠিক আছে হব বাক, কিনো কথাটো ন' —।
— সমৰ্থনৰ আশাত পৰীজিতালৈ চালো।

: 'ও' — মিচিকি হাঁহি এটিৰে তাই মূৰ দুপিয়ালে।

বগাকৈ ছোৱালীজনী, দেখিলৈ ধূমীয়াই। অলপ খীঁণ্ডকে, মধ্যমীয়া হৰ। মুখখন অলপ গোলকৈ দেখিবলৈ মৰম লগা।

: 'আপুনি পঢ়ি আছে নে? পৰীৰ মাতত মূৰ তুলি চালো। অবিন্দম আৰু নয়ন আগে আগে কথা পাতি গৈ আছে। পাছত পৰীয়ে মইয়ে।

: 'কি স্থধিলো?' প্ৰশ্নটো ভালদৰে শুনিছিলো যদিও আৰ্কো স্থধিলো।

: 'আপুনি পঢ়ি আছে।' তাই পুনৰ স্থধিলো।

: 'অ' পঢ়ি আছে। এই অবিন্দমৰ লগতে।

বি. এচ. চি. ফাষ্ট' ইয়েৰৰ।

: 'অবিন্দম দা কলা বিভাগত হে হবলা।'

: 'অ' ই আট্চৰ্চত'। ই আৰু মই হাইস্কুলীয়া অৱস্থাত একেলগে আছিলোতো। সেয়ে লগত বুলি কৈছো।'

: 'অ' বুজিছো।'

: 'তোমাৰ নামটো কি আছিল ?'

: 'পৰীজিতা বৰুৱা। আপোনাৰ নামটো কি বাক ?'

: 'মোৰ নাম — প্ৰবাল, প্ৰবাল ফুকন'

: 'আপুনি ক'ত পঢ়িছে।'

: 'কিয় ? ডিক্ৰি কলেজতেই দেখোন। তুমি ডিক্ৰি-কলেজৰ নহয় জানো ?'

: 'ওঁ হয়। অপোনাক ডিক্ৰিত নাই দেখা যে।'

: 'নাই দেখা নেকি? মই কিন্তু তোমাক দেখিছো। নাই দেখা যদিও এনেই কলো।'

: 'অ' দেখিব পাৰে।'

: 'তুমি আট্চৰ্চৰ ?'

: 'অ' হয়।'

: 'তোমাৰ ঘৰ ক'ত ?'

: 'খোৱাড়ত। আপোনাৰ ?'

: 'মোৰ ঘৰ মৰাণত'।

ইতিমধ্যে আমি গৈ বাচষ্টেও পাইছিলো।

বাচ এখন তাত আগবেপৰা আহিল : বাচখনত ভীৰ

নাহিলেই বুলিব পাৰি। গতিকে আমাৰ কাৰণে তিনিটা

ছিট সহজে পাই গ'লো। আৰু এটা সময়ত বাচ যাৰৰ

সময় হোৱাত আমি অবিন্দমৰ পৰা বিদায় লৈ বাচত

বহি পৰিলো। বাচৰ ভিতৰত ছিট তিনিটাৰ এটাৰত অকল-

শৰে নয়ন বহিলৈ আৰু ডাবোৱ ছিটটোত মই আৰু

পৰীজিতা একেলগে বহিলো। বাচত মই আৰু পৰীজিতাই

বহুতো কথাই পাতিলো। ঘৰৰ কথা, পঢ়াৰ কথা। যিমানেই তাইব সতে কথা পাতিছো সিমানেই তাইব ব্যবহাৰ পাতিৰ

প্ৰতি মই যেন আকৃষ্ট হৈ গৈছো। তাইব প্ৰতি মুঞ্চ হৈ গৈছো।

কিবা এক অহেতুক আকৰ্ষণ তাইব প্ৰতি অমুভৰ কৱিব থৰিলো। লাজে হাঁহে হাঁহে। কেতিয়াৰা তাইব কথাৰোৰ

শুনি শুনি তম্য হৈ চাই বওঁ তাইব সহজ—সৰল মৰম

লগা নিষ্পাপ মুখখনলৈ। দুবাৰ মান চুৰে চুৰেও পৰিষে। উচিং অমুচিং একো ভৰা নাছিলো, কিন্তু লাজ

লাগিছিল তেতিয়া যেতিয়া মোৰ কিবা এটা কথাত তাই

মুক্তকঢ়ে হাঁহি উঠিছিল আৰু মই মুঞ্চ হৈ তাইব মুখলৈ

চাই বৈছিলো। দুষ্টালীৰ হাঁহি এটা মাৰি পৰীয়ে স্থধিলো,

: 'এই প্ৰালৰ্দা! কি চাইছে মোৰ মুখলৈ ইমানকৈ ?'

লাজ পালো যদিও অপ্ৰস্তুত নহৈ কলো।

: 'কিয় ? তোমাকেই চাইছো। পাহৰি যাৰ পাৰোতো, সেয়ে ?'

: ইঁঁ! ইমান সোনকালে পাহৰিব নে? অৱশ্যে আন্তৰিকতা নাথাকিলে পাহৰাতো স্বাভাৱিক। মই কিন্তু আপোনাক কেতিয়াও নাপাহৰো।

তাইব কথা শুনি মই যথেষ্ট আনন্দিত হৈছিলো।

তাইক যেন মোৰ ভাল লাগি গৈছিল। কিন্তু ভাল লাগিলৈইতো নহুব। গতিকে অন্য কথা উলিয়ালো,—।

: 'পৰী, তোমাৰ পঢ়া কেনে চলিছে ?'

: 'বৰ এটা ভাল নাই হোৱা, পঢ়িবলৈকে মন নাযায় দেখোন !'

: 'অ' সেইটো বেমাৰ লাগিলৈই তেন্তে। বৰ ভাল কথা নাই হোৱা দেই। নে অন্য কিবা ধৰণৰ

বেমাৰ্ল..... ?'

: 'কি ? ? ?' — তাইব ধূমীয়া মৰমলগা চুক্তা ছুটা যেন কোতুকত ডাঙৰ হৈ গ'ল।

: 'নহয়! নহয়! একো নহয়। এনেই কিবা এটা

কৈছিলো?' — যদিও কিবা অৰ্থত কথাটো কৈছিলো তাক

যুৰাবলৈ ছেঁয়ু কৰিলো।

: 'মোৰ পঢ়াৰ কথা তেনেকুৰা। আপোনাৰ পিছে ?'

— এইবাৰ তাই স্থধিলো।

: 'মোৰ পঢ়া ?' মোৰো ঠিক ঠিক নহয় মোৰ মোটামুটি ভালৈই।

: 'তাৰ মানে মোৰ দৰেই হবলা।'

: 'নহয় দেই তোমাৰ দৰে।'

: 'ইঁ তেন্তে ঠিক ঠিক নহয় নহয় ?'

— এইবাৰ তাই স্থধিলো।

★ ★ ★

(চুই)

তাৰ পাছৰে পৰা আমি মানে মই আৰু পৰীয়ে আয় একেটা সময়তে একেখন বাছতে কলেজলৈ অছা হলো। মই নহালৈকে তাই পায়ে খোৱাং চাৰিআলিত যোৰে বৈ ধকা হ'ল। আৰু মইও সদায় একে সময়তে একেখন বাছতে আছিবলৈ ললো। কলেজৰ পৰা আহোতে সদায় একেলগে আছিবলৈ ললো। মানে কাৰোবাৰ অহাত অলপ পলম হ'লে ইটোৱে সিটোলৈ বৈ থাকিবলৈ ললো। লাহে লাহে যেন আমাৰ সম্পর্কটো গভীৰতাৰ পৰা গভীৰতলৈ যাৰ ধৰিলু। এদিন যদি পৰী কলেজলৈ নাহে তেন্তে কলেজত মোৰ মন নৃহাত হয় আৰু তাইবো অৱস্থা এক। আৰু ক্ৰমায়ে আমাৰ ইটোৱে সিটোৰ প্ৰতি ধকা সৌহাদ্যপূৰ্ণ তথা মৰমপূৰ্ণ আন্তৰিকতা যিনি আমাৰ অজানিতে প্ৰেমৰ ফলগ ধৰালৈ কোন্তৰিত হৰ ধৰিলৈ। কলেজৰ ক্লিনিত, কলেজৰ টুডেটচ, কমনকমত আনকি কেতিয়াৰা কলেজৰ চাদতে আমি পায়ে একেলগে বহি কথা পাতি ভাল পোৱা হ'লো। অৱশ্যে যদিও আমি তেনেদৰে বহি ধকাৰো তথাপি কিন্তু কোনোদিনে নিষ্পৰ 'ক্লাষ' খতি কৰা নাছিলো। অফ পিবিয়দতহে আমি সদায় লগ হৈছিলো।

আক ঠিক তেনে এটি দিনৰ ‘মাজৰে’ এটা দিনত কলেজৰ চাদৰ একত মুকলি বীলিম আকাশৰ তলত জ্বালাৰী মাহৰ ঘিঠা বদৰ আমেজত পৰীয়ে মোৰ হাত এখন তাইৰ স্বকোমল হুই হাতৰ মাজত লৈ মোৰ হচ্ছুলৈ চাই কৈ উঠিছিল— ‘প্ৰৱালদা’ — তাৰ পাছত তাইৰ শুভ কোমল ফুলৰ স্বাপৰি সদৃশ ঝঁঠ দুটাই যেন কিবা ভাৰা প্ৰকাশৰ বাবে উদ্বাটস হৈ উঠিল আক এটা সময়ত তাইৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাহিৰ হৈ উচ্চাৰিত হ'ল তিনিটা অপূৰ্ব শব্দৰ — “I Love you!” মই তোমাক ভাল পাওঁ!

তাৰ পাছত আক মোৰ কিয়ইবা ধাকিল কৰলৈ। মাত্ৰ তাইৰ বাংময় চকু দুটাৰ উপৰত চকু ধৈ কলো ‘I Love you too’!

(তিনি)

সেই দিনাৰে পৰা আমাৰ মৰমবোৰে বেছিকৈ প্ৰাণ পাই উঠিল। জীৱনৰ প্ৰকৃত অৰ্থ এতিয়াহে ভাল-কৈ অনুভৱ কৰিব পাৰিছো। কলনাৰে বৰ্ণীন পৃথিবীখনৰ মনোৰ প্ৰতিচ্ছিৰ যেন এতিয়াহে উপনৰ্কি হৈছে। প্ৰেমৰ প্ৰথম উন্নাদমাত আমি হেবাই গ'লো কোনো এক স্বপ্ন-ভূমিত। কলেজত ক্লাষৰ বাহিৰে বাকী সময়খনি ভৱি পৰে মধুৰ শ্ৰেমাস্তোৱে। পৰীৰ লগত কথা পাতিল কিবা এক বেলেগ মাদকতা অনুভৱ কৰো। পঢ়াৰ ক্ষেত্ৰতো কিন্তু আমি দুয়ো দুয়োকে সততে উৎসাহ যোগাওঁ। এই ক্ষেত্ৰত আমি দুয়ো দুয়োৰে প্ৰেৰণাৰ উৎস। তাইৰ কথা মনত পৰিলৈ মই পঢ়িবলৈ প্ৰেৰণা পাওঁ; মনোৰ পাওঁ। যুঁতে নিৰবিহিন্ন প্ৰেমৰ ফল্পন্থাৰ মাজতো কিন্তু আমি পাহৰা নাছিলো যে আমি কলেজলৈ আহিছো কেৱল শিক্ষা আহৰণ কৰিবলৈহে, অঙ্গতীয়াল সময় কঠাৰলৈ নহয়। এনেদৰেই ব্যস্ততাপূৰ্ণ মধুৰ ক্ষণবোৰ যে কেতিয়া অতিক্ৰম কৰি গলো কৰই নোৱাৰিলো। ইতিমধ্যে আমাৰ বাধিক পৰীক্ষা আহি পালেছি। আক এটা সময়ত আগা পিছাকৈ মোৰ আক পৰীৰ পৰীক্ষা শেষো হ'ল।

পৰীক্ষা মোটামুটি দুয়োৰে ভাল। পৰীক্ষাৰ পাছত প্ৰায় তিনিমাহ কলেজ বন্ধ থাকিব। গতিকে অলপ হাহি, অলপ কান্দোনৰ মাজেৰে তিনিমাহৰ বাবে বিদায় ললো। এই তিনিমাহ ঘৰত গৈ ঘৰুৱা কাম বন কিছুমানত লাগিলো। পৰীৰ লগতো চিঠি দুই এখনৰ দ্বাৰা যোগসূত্ৰে বন্ধ কোমল ফুলৰ স্বাপৰি সদৃশ ঝঁঠ দুটাই যেন কিবা ভাৰা প্ৰকাশৰ বাবে উদ্বাটস হৈ উঠিল আক এটা সময়ত তাইৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাহিৰ হৈ উচ্চাৰিত হ'ল তিনিটা অপূৰ্ব শব্দৰ — “I Love you!” মই তোমাক ভাল পাওঁ!

★ ★ ★ ★

(চাৰি)

আজিৰ পৰা আমাৰ কলেজত পুনৰ ‘ক্লাষ’ আৰম্ভ হৈছে। ইতিমধ্যে আমাৰ পৰীক্ষাৰ ‘বিজ্ঞানট’ দিছিল। পৰীক্ষা আমাৰ ভালেই হ'ল। বছদিনৰ বিবতিৰ সূৰ্যৰ কলেজত পৰীক লগ পাই ইমানদিনৰ সাঁচতীয়া কথাবোৰ পাতিলো। কিন্তু এইবাৰ যেন তাইৰ মনটো উদাস উদাস লাগিল। মোৰ লগতো কথা পাতোতে বৰ এটা সহযোগ নাইকৰা। মাত্ৰ মোৰ কথাৰ মাজে মাজে ও আ কৰি সঁহাৰি দি আছিল। মই এই বিয়ে কেইবজনকো সুধি-ছিলো যদিও সহত্ব নাপালো। আক এটা সময়ত মোৰ ক্লাষ আৰম্ভ হোৱাত তাইৰ ওচৰৰ পৰা এটা ‘ভাৰাৰ্কান্ত মন লৈ উঠি আহিলো।

তাৰ পাছৰে পৰা পৰী যেন লাহে লাহে মোৰ কাষৰ পৰা আৰতিৰ যাৰলৈ ধৰিলৈ। আগৰদৰে একলগে বহি কথা নাপাতে। পাতিলেও কথাবোৰ কিবা যেন আন্তৰিকতাহীন। তাৰ পৰিবৰ্তে তাই কলেজৰ আটাইতকৈ উশ্খখল তথা বদমাছ বুলি নাম থকা কেইজনীমান হোৱালী তথা একে পৰ্যায়ৰ কেইটামান লৰাৰ লগত নিয়মিত ঘূৰি ফুৰি দেখা গ'ল। ক্ৰমে মই লক্ষ্য কৰিব ধৰিলৈ যে সিঁতৰ লগত ঘূৰি ফুৰি তাইও এক উশ্খখল জীৱন কটাৰ ধৰিছে। যিজনী হোৱালীয়ে নিজৰ প্ৰতিটো ক্লাষ কৰিবলৈ নাপালে মোৰ আগত আক্ষেপ কৰিছিল সেই একেজনী হোৱালীষে এতিয়া প্ৰায়ে ক্লাষ নকৰাহে দেখা গ'ল। তাৰ বিপৰীতে সিঁতৰে কলেজ কেন্টনত, কলেজৰ চাদত, আনকি কেতিয়াৰা টাউনৰ হোটেলতো বহি আড়তা

মাৰিবলৈ ধৰিলৈ। ক্ৰমে তাইৰ শান্ত সমাহিত মৰীচীয়াল মুখৰ ঠাইত এতিয়া এক কৰ্ক প্ৰতিচ্ছবিলৈ দেখিবলৈ পোৱা গ'ল।

মুঠতে এইকেইদিনৰ ভিতৰতে তাইৰ প্ৰতুত পৰিৱৰ্তন হোৱা দেখা গ'ল। মই নিশ্চিত হলো যে যদি তাই এনেকৈ জীৱনটো উপভোগ কৰিবলৈ বিচাৰে তেন্তে অনুৰ ভৱিষ্যতে তাই এক অনিশ্চিত বিপদৰ গৰাহনত পৰিব। এন্দৰ সেইবাবে তাইক এইবিষয়ে সকীয়াই দিঁও বুলি এদিন কলেজ কেন্টনৰ চুক এটাত দুয়ো বহি ললো আক কোনো ভূমিকা নকৰাকৈ কৈ গ'লো—

: ‘পৰী! দোৱা, “তোমাক মই ভাল পাওঁ” বুলি এদিন মোক তুমিয়েই কৈছিল। সেয়ে এই ভালপোৱা, যাতে অৱক্ষয় হব নোৱাৰে, অন্ততঃ মোৰ ফালৰ পৰা তাৰ বাবে মই সদায়েই সচেষ্ট। মোৰ ভালপোৱাৰ উপৰত তুমি একান্তই বিধাস বাধিব পাৰা। বাক সেইবিলাক এতিয়া বাদ দিয়া। আচল সমস্তাটোলৈ আহোঁ—। সমস্তাটো হ'ল তোমাৰ লগৰ লৰা-হোৱালী কেইটাক লৈ। যি কেইটাৰ লগত তুমি ঘূৰি ফুৰি — নাজানো তুমি কি-দৰে সিঁতৰ লগ লজা। কলেজৰ সকলোৰে জনাৰ দৰে তুমি একান্তই বিধাস বাধিব পাৰা। কিয় বাক তুমি মোক এইবাৰ কথা কৰ লগা হ'ল। কিয়?? — শ্ৰেব ফালে মোৰ কঠষ্যৰ নিভৰ অজ্ঞানিতে কুকুণ হৈ ওলাল কিবা এক বুজাৰ নোৱাৰা শোকত। আক লাহে লাহে পৰীৰ কাষৰ পৰা আৰতিৰ আহিলো।

: শুনা প্ৰৱালদা, মোক তুমি ভাল পোৱাৰ দৰে মইও তোমাক ভাল পাওঁ, শ্ৰাঙ্ক কৰো। কিন্তু তাৰ বাবেই তুমি মোক এইখনি কোৱাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাছিল। মই এতিয়া নিশ্চয় সক হোৱালী হৈ থকা নাই যে তুমি মোৰ লগ সঙ্গে বাচি দিব। মোৰ কুচি অভিক্ষিৰ ওপৰতো হস্তক্ষেপ কৰিব। মোক এইবোৰ সোৱাৰাই দিবলৈ তোমাৰ কোনো অধিকাৰ নাই। ..... .

পৰীৰ কথা শুনি ঠাইতে কিছু সময় থৰ হৈ বলো। তাৰ পাছত লাহে লাহে বহাৰ পৰা ধৰি হলো আক পৰীৰ সুখলৈ নোচোৱাকৈ কৈ গ'লো—

: পৰী তোমাক ভাল পাওঁ বুলিয়েই আক তোমাৰ অজ্ঞানিতে হোৱা কিবা এটা ভুল শুধৰাই দিঁও বুলিয়েই তোমাক মই এই কেইটা কথা কৈছিলো। কিন্তু ভুল বুজিলা। তাকো মোক। মই কোনোদিনে ভৱা নাছিলো যে মোক তোমাৰ উপৰত থকা ‘অধিকাৰ’ৰ বিষয়ে অশ্ব তুলিবা বুলি। কিয় বাক তুমি মোক এইবাৰ কথা কৰ লগা হ'ল। কিয়?? — শ্ৰেব ফালে মোৰ কঠষ্যৰ নিভৰ অজ্ঞানিতে কুকুণ হৈ ওলাল কিবা এক বুজাৰ নোৱাৰা শোকত। আক লাহে লাহে পৰীৰ কাষৰ পৰা আৰতিৰ আহিলো।

পাঁচ

ঘৰলৈ আহিও আছি মই শান্তি নাপালো। বাবে-বাবে কাণত ভাঙ্গি ধাকিল পৰীৰ কথাকেইষাৰ। সাঁচ-কৈয়ে মই, পৰীক গভীৰতাবে ভাল পাইছিলো। তাহিৰ ব্যক্তিক, তাইৰ চিন্তাধাৰক যই সম্মান কৰিছিলো। কিন্তু আজি ..... কি হৈ গ'ল বাক এইবাৰ। মোৰ ভাল পোৱাক কিয় তাই অপমান কৱিলৈ— ‘অধি-কাৰ’ৰ অশ্ব তুলি। কিবা এক অব্যক্ত বেদন্তাত মোৰ পতিয়ন যাৰলৈ বাধ্য কৰালে। পৰী, আগেয়েতো তুমি পতিয়ন যাৰলৈ বাধ্য কৰালে। কি হৈহে তোমাৰ? কিয় এইবোৰ কৈছিলো নাছিলা। কি হৈহে তোমাৰ? কিয় এইবোৰ কৈছিলো ..... ?

: মোৰ কথা শুনাৰ লগে লগে কিবা এক কৰ্ক মৰীচীয়াল পৰীয়ে কৈ উঠিল —

||৩১||

চকুত চকুর পানীয়ে শোভা নাপায়। তথাপি দুগাল তিয়াই অবিরত ভাবে বাগবি আহিছে মোৰ চুপানী। পৰীৰ প্ৰতি কিবা এক গৱৰ্তীৰ অভিমানত মোৰ সক অন্তৰখন তোলপাৰ কৰি উঠিল। কিয়েইবা নকৰিছিলো তাইব ভালৰ বাবে। কিন্তু, এতিয়া তাইব ব্যৱহাৰে মোক সঁচাকৈয়ে ভৰাই তুলিলে! অৱশেষত সংকল্প লালো তাইক পুনৰ বুজাৰলৈ চেষ্টা কৰিম। অন্ততঃ তাইব ভালৰ বাবেই। ইয়াতো যদি বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰে তেন্তে মোৰ কৰিবলগীয়া একো নাই। ইমানদিনৰ প্ৰেম, ভালপোৱা ত্যাগ কৰি আতবি আহিম তাইব জীৱনৰ পৰা। জানো মোৰ ভীষণ কষ্ট হ'ব। তথাপি যে নিকপায়। তাইয়েতো বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰিলে মোৰ মনোবেদন। তাইক লৈ মই যিথন সপোনৰ পৰিষৰী গঢ়ি তুলিছিলো সেইয়াও নিজ হাতে ধৰস কৰি পেলাম। কি হ'ব থাকি যদি তাৰ মূল শক্তিৰ আধাৰটোৰ অস্তিত্বই নাইকীয়া হৈ যায়। —

— “শেষবাৰৰ বাবে পৰী। তোমাৰ লগত কথা পাতিবলৈ অন্তত হৈছো। তুমিতো নাজানা মোৰ কিমান কষ্ট হৈছে এই কথাটো ভাৰি। কাইলৈৰ দিনটোৰে নিৰ্ধাৰণ কৰিব মোৰ জীৱনৰ সীমাৰেখা কোনদিশে ধাৰিত হৰ।”

★ ★ ★

ঃ আজি তোমাক দুটামান কথাকৰ্বলৈ ইয়ালৈ মাতি আনিলো, পৰী! আশা কৰিছো তুমি কথাবোৰ ঘনোযোগ, দি বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিব। —— পাছদিনা কলেজ ছুড়েটেচ, কমনকমৰ চুক এটাত বহি মই জাহে জাহে আৰম্ভ কৰিলো। —— তোমাৰ লগত মই প্ৰথম ক'ত চিনাকি হৈছিলো সেয়া নিশ্চয় মোৰ লগতে তোমাৰে মনত আছে। সঁচা কথা, প্ৰথম দিন তোমাক লগ পোৱাৰ পৰাই মোৰ অন্তৰৰ কোনো দিন বোখেলা দুৰাৰ এখন খুলি গৈছিল। কিয় নাজানো তোমাক মোৰ অত্যন্ত আপোন আপোন লাগি গৈছিল। তোমাৰ সহজ সৰল ব্যৱহাৰৰ বাবেই আমি চিনাকিৰ প্ৰথম দিনাই সম্পূৰ্ণ জড়তাহীন ভাৱে কথা পাতিছিলো, ধেমোলি কৰিছিলো, জোকাইছিলো। তোমাৰ সৰল নিষ্পাপ মুখ্যবৱৰে

মোক সকলো পাহৰাই দিছিল। তাৰ পাছৰ পৰাই তুমিও যেন তোমাৰ অন্তৰৰ কথা প্ৰকাশ কৰি দিছিলা। আৰু এদিন মোৰ মনৰ কথাক প্ৰাণ দি তুমি কৈছিলা,— “প্ৰাল দা! I Love you! মই তোমাক ভাল পাওঁ!” এইয়া জানো পাহৰা কথা? নাজানো তোমাৰ এইবোৰ কথা মনত আছে নে নাই? কিন্তু মোৰ বাবে এইয়াই মূল্যবান, এইয়াই শ্বৰগীয়। তুমি হয়তো নাজানা তোমাৰ সতে কথা পাতি মই কিমান আনন্দ পাইছিলো। কিমান তৃপ্তি পাইছিলো। সঁচাই, তোমাৰ লগত কথা পাতি মই এক অনাবিল প্ৰশাস্তি লভিছিলো। এক অুনিবচনীয় তৃপ্তি পাইছিলো এটা সময়ত। কিন্তু আজি! আজি সেইবোৰ সন্ত পৰিলে কিবা এক বুজাৰ নোৱাৰা শোকত মনটোৱে হাঁহাকাৰ কৰি উঠিলে। মোৰ অন্তৰখন ভাড়ি চুৰমাৰ হৈ যাৰ খোজে।” ..... কৰ নোৱাৰকৈ মোৰ মাতটো ধোকাখুকি হৈ গ'ল। খন্তেক নিৰবে থাকি পুনৰ কৈ গলো। — তুমিতো নাজানা পৰী কালি গোটেই বাতি মই শুব পৰা নাই, মাত্ৰ এইবোৰ কথা ভাৰি। বিশেষকৈ তুমি কোৱা ‘অধিকাৰ’ ব প্ৰশ্নত। কোনোদিন ভৰা নাইলো তুমিও এদিন মোক অধিকাৰৰ প্ৰশ্ন তুলিব। বুলি। সঁচাকৈয়ে, তোমাৰ ওপৰততো মোৰ কোনো অধিকাৰ নাই। থাকিব নোৱাৰে। ভাৰিহিলো তোমাৰ সাম্রাজ্যত এবছৰ দিন কটাই তোমাৰ মনটো বুজি উঠিছিলো বুলি। কিন্তু সেয়া কিমান ভুল এতিয়াহে বুজিছো। আজি কালি তুমি বহুত সলনি হ'লা পৰী! নিজস্ব চিন্তা ধাৰাত চলিব পৰা হ'লা। নিজৰ কঢ়ি অভিকৃতী নিজেই বাচি লব পৰা হ'লা। সেয়ে হয়তো মোৰ প্ৰতি তোমাৰ ব্যৱহাৰ পাতিও সলনি হ'ল। আৰু এতিয়া মোৰ লগত কথা পতাটোও প্ৰায় বন্ধই কৰি দিছো। নাজানো তোমাক মই কেতিয়াবা কিবা বেয়াকৈয়ে কৈছিলো নে কিবা জগৰে লগাইছিলো। যাৰ বাবে তুমি ইমাখিনি কৰিছা। চিন্তা নকৰিবা পৰী; তোমাৰ কামৰ পৰা মই দূৰলৈ আতবি ধাম। তোমাক আৰু আমনি কৰি মই তোমাৰ আলস্বাৰ হৃদয়ত আঘাট

দিব নিবিচাৰো। কিন্তু শেষবাৰৰ বাবে তোমাক মই এটা অনুৰূপ কৰো — তুমি তোমাৰ লগৰ সেই ছোৱালী কেইজনী আৰু লৰা কেইটাৰ সঙ্গৰ পৰা আতবি আহাপৰী। আতবি আহাপৰী। মিছা কৃতিমতাক প্ৰশ্নয় নিদি আকো পঢ়াত লাগা; আগব দৰে। তোমাক যেন মই পুনৰ সেই প্ৰথম দেখা ‘পৰীজিতা’ ব কপত দেখো। আশা কৰো তুমি মোৰ শেষ অনুৰূপটো বাখিবলৈ যন্ত্ৰ কৰিবা।

পৰীক একো কোৱাৰ স্বয়েগ নিদি তাইব নিৰ্ধাক, বিষ্পলক দৃষ্টিৰ আগেবেই ধীৰ পদক্ষেপেৰে, কিন্তু বিক্ত হৃদয়েৰে ওলাই আহিলো।

(ছয়)

হয়তো পৰীৰ দুখতে হওক অথবা অন্য কাৰণতে হওক ‘যোৱা’ সপ্তাহ মই কলেজলৈ অহা নাইলো। আৰু সম্পূৰ্ণ এসপ্তাহৰ মূৰত এইয়া আজি পুনৰ কলেজত ভৰি দিছো। আহিয়েই লগৰ কেইটামান লৰাৰ মুখৰ পৰা শুনিলো যে এই কেইদিন বোলে পৰীয়ে মোৰ ধৰবলৈ ফুৰিছে। প্ৰতিদিনেই আমাৰ ঝাছলৈ আহি মোক বিচাৰেই। কথাটো শুনিলো যদিও বিশেষ গুৰুত্ব নিদিলো। পৰীক দুবাৰ মান দেখিছিলো যদিও কোনো ভাৰাবেগ নেদেখুৱাই পৰাপৰত তাইব পৰা আতবি ধাকিলো। আৰু নিবৰ্কাৰ চিন্তে নিজৰ ঝাছ সমৃহ নিয়মিত কৰি গ'লো। কিন্তু এবাৰ দুয়াৰা মুখ্য-মুখী হওতে তাই কৈছিল, গ'লো। কিন্তু এবাৰ দুয়াৰা মুখ্য-মুখী হওতে তাই কৈছিল, — ‘প্ৰালদা, তোমাৰ লগত মোৰ কিছু কথা আছিল। অলগ মোৰ লগত আহিবা নেকি?’ এক কাতৰ অনুৰূপ ভৰা বিনয়ী শাস্ত সমাহিত কষ্টস্বৰ। তথাপি মই মিৱেদেগ চিন্তে উত্তৰ দিলো, —

ঃ ‘হংথিত, মোৰ এতিয়া ঝাছ আছে। পাছত কথা কি কৰিলৈ আছে’। — যদিও তেনেকৈ কলো, তথাপি কিবা বেয়াকৈয়ে কৈছিলো নে কিবা জগৰে লগাইছিলো। যাৰ বাবে তুমি ইমাখিনি কৰিছা। চিন্তা নকৰিবা পৰী; তোমাৰ কামৰ পৰা মই দূৰলৈ আতবি ধাম। তোমাক আৰু আমনি কৰি মই তোমাৰ আলস্বাৰ হৃদয়ত আঘাট

তাৰ পাছতো পৰীক মই কোনোদিন কথা পতাৰ স্বয়েগ দিয়া নাইলো। কিন্তু মই এটা কৰ্ণা লক্ষ্য কৰি আচৰিত হৈছিলো যে — পৰীক যি কেইজনী ছোৱালীৰ সঙ্গৰ পৰা আতবি ধাকিবলৈ কৈছিলো আজি-কালি সেইকেইজনী ছোৱালীৰ লগত পৰী নাথাকে। তাৰ পৰি বৰ্তে তাই আজিকালি আগব দৰে কপলেখা, দীপাঞ্জলী হঁতৰ লগতহ ধৰা দেখা গ'ল। নাজানো সেয়া মোৰ বুজনিৰ ফলেইনে নে আন কৰা। তথাপি ‘তাইক পুনৰ পুৰণি সঙ্গৰ লগত ধৰা আগব দৰে নিজৰ প্ৰতিটো ঝাছ নিয়মিত কৰি যোৱা দেখিবলৈ পাই মই যথেষ্ট সকাহ পাইছিলো, আনন্দিত হৈছিলো। যা হওক অন্ততঃ শেষত তাই মোৰ কথা রাখিলো। কিন্তু এইয়া মোৰ অনুমান-ভিত্তিক ধাৰণাহে মাথো। প্ৰকৃত সত্য এতিয়াও উন্মেষ হোৱা নাই। গতিকে মই পৰীক কাৰলৈ ঘাৰলৈ কোনোদিন প্ৰস্তুত নাইলো।

আজিও কলেজলৈ আহি অবিদূয়ৰ মুখৰ পৰা শুনিলো: যে পৰীয়ে আজি যেনেতেনে তাইক লগ কৰিবলৈ কৈছে। তাই মোলৈ বাট চাই থাকিব হেনো তাইব ঝাছ কৰ্মৰ সন্মুখত। কথাটোত বৰ এটা গুৰুত দিয়াৰ প্ৰয়োজন বোধ নকৰিলো আৰু পৰীক লগ কৰিবলৈও নগলো। তাৰ পৰিমৰ্তে আমাৰ ঝাছ দুটা হোৱাত তাকে কৰি ঘৰলৈ ঘাৰলৈ বুলি ওলালো। আহোতে অভ্যাসবশতঃ পৰীহীতৰ ঝাছকমলৈ চাঁওতে দেখিলো সিঁতৰ প্ৰফেচৰ এজন ঝাছ কৰিবলৈ বুলি কৰ্মৰ ভিতৰত সোমাইছে। হয়তো ঝাছকমৰ ভিতৰত পৰীও আছে।

সি যি কি নহওক মই কলেজৰ চাৰিমৌৰ পৰা ওলাই আহিলো। আজি নয়নো কলেজলৈ অহা নাই। গতিকে অকলেই ঘাৰ লাগিব। ইফাল বতৰো বৰ ভাল নহয়। বৰষুণ দিয়াৰ সন্তাবনা আছে। গতিকে লৰালৰিকৈ যাওঁ মানে এটোপ ছুটোপকৈ বৰষুণ দিবলৈ আৰম্ভ কৰিলোই। বিক্রা এখনো লোৱা নহ'ল। লগত ছাটও নাই। কি

କବା ସାଇଁ ଏତିଆ——— । ଭାବି ଧାକୋତେ ହଠାତ୍ ମୋର
କାଷତେ ବିଜ୍ଞା ଏଥନ ବଲାଇ । ବିଜ୍ଞାଲେ ଚାଇ ଦେଖେ ପରୀ ।
କ୍ଳାନ୍ତ ନକବିଲେ ନେକି ? ଛାବ ସେ ସୋମାଇଛିଲେ ।

ঃ ‘এই প্রবালদা ! বিজ্ঞাত উঠাহি আহঁ। সোনকাল
কৰা বৰষুণ দিছে’। — পৰীৰ অনুকৰ্খটো শুনি খন্তেক
চিন্তা কৰিলো যাম নে নেয়াম তাইব ‘লগত। ইফালে
বৰষুণ ভাক লাহে লাহে ডাঙৰ হৈ গৈছে। গতিকে
কোনো বাকাব্যয় নকৰি বিজ্ঞাত উঠিষ্ঠ পৰিলো।

‘আজি মোক কলেজত কিয় লগ নকবিলা? মই তোমালৈ. বাট চাই আছিলো’। —— বিজ্ঞা আগবঢ়াৰ লগে লগে পৰীয়ে স্বধিলে।

ମହି ତାଇବ ପ୍ରଶ୍ନର କୋମୋ ଉତ୍ତର ନିଦିଲୋ । ତାବ ପର୍ଯ୍ୟବେର୍ତ୍ତ ତାଇକ ସୁଧିଲୋ — ‘ଙ୍ଗାଛ କରିବିଲେ ଛାବ ଗେଛି-ଲେଚୋନ, ଙ୍ଗାଛ ନକରିଲା କିଯ ?’

‘କ୍ଳାନ୍ତ କରିବିଲେ ଗୈଛିଲୋ । କିନ୍ତୁ ତୋମାକ ଅକଳେ
କଲେଜର ପରା ଶୁଣି ଅହା ଦେଖି ମହିଏ ଶୁଣି’ ଆହିଲୋ,
ତୋମାକ ଅକଳଶ୍ରୀଯାକେ ଥକା ଦେଖିଲେ ଯେ ମହି ସବ କଷ
ଅମୁଭୂତ କରେ’ ।

ହଠାତ୍ ପରୀକ୍ଷାର କଥାବାବ ଶୁଣି ଚକ୍ର ଥାଇ ଉଠିଲୋ ।
ପ୍ରଥମବାବର ବାବେ ତାଇର ଦୁଚକୁଲେ ଚାଲୋ । ଦେଖିଲୋ ଏଥୋବ
କର୍କଣତାବେ ସିଙ୍ଗ କୋମଳ ଚକ୍ର । ତାଇର ଗୋଟେଇ ମୁଖମ୍ବଳତେ
ବିଯପି ପରିଛେ ସିଙ୍ଗ ଜୋନାକବ ଦରେ ଏକ କର୍କଣ ଆଭା ।
ଏହି ମୁହଁର୍ତ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ଏଜନ୍ମି ଅତାନ୍ତ ମରମ ଲଗା ନିଷ୍ପାପ
ନିଷ୍କଳ୍ପମ ଅକଣମାନି ଛୋରାଲୀ ଯେନ ଲାଗି ଗଲ । ପ୍ରଥମ ଦିନା
ମହି ପରୀକ୍ଷା ଟିକ ଏହିଟୋ କପତେଇ ଦେଖିଛିଲୋ । ସେଇ ଏକେଇ
ସହଜ ସବଲ ଚାରନି, ଏକେଇ ନିଷ୍ପାପ ନିଷ୍କଳ୍ପ ଅବସ୍ଥା । ଏହି
ଜନ୍ମି ଛୋରାଲୀଯେତୋ ଏଦିନ ମୋର ଅନ୍ତରତ ପ୍ରେମବ ଧୂମହା
ବୋରାଇଛିଲ । ମୋର ଅଫୁବନ୍ତ ଭାଲପୋବାବ ସହାବି ଜରାଇ-
ଛିଲ । କଥାବୋବ ମନତ ପରାବ ଲଗେ ଲଗେ କିବା ଏକ
ଗଭୀର ଆବେଗତ ମୋର ଓଠ ହୁଟା କିମି ଉଠିଲ କିବା ଏଟା
ଆକାଶ କବିବବ ବାବେ । ମୁହଁର୍ତ୍ତର ବାବେ ମହି ଯେନ ଆନମନା ତୈ

ग'लो । किन्तु ..... मर्नलै चाट्कबे आहि ग'ल एই
केहीदिनव कथाबोर । यिबोरे मोर मिठा सपोनबोर
आणि थानवान करि दिल । सेमेकि घोरा अस्त्रे
ताही युध याच्या चकु आतऱ्याही अन्यकाले युध घूरालो ।
इतियध्य बवयुगंव परिमान वाढि आहिल । किछु अन्य-
मनस्त हयेहयतो बेच किछु समय वाहिबलै चाइ आहिलो ।
हठां अचुल्लव करिलो । पर्याये मोर सोंहातखन ताही र
त्युयो हातव माजत वन्दी करि ताही कोलात तुलि
लैलेहे । मई कोनो वाधा निदिलो आक उंकर्ण है ताही य
मुखलै चाइ ब'लो ताहीनो कि कय तुलि । मोर चकुत
चकु त्यै ताही लाहे लाहे कै ग'ल ।

‘মই জানো প্রালদা ! তুমি মোক ভীষণ বেয়া
পাইছা । মোৰ উপৰত তোমাৰ খং উঠিছে । কাৰণ .....
..... কাৰণ তোমাৰ ওচৰত মই দোষ কৰিছো ;
অস্কৰণীয় দোষ : নাজানো ইয়াৰ শুধৰণি আছেনে নাই ?
কিন্তু মই আজি মাত্ৰ সেই দোষৰ বাবেই অমুশোচনাত
ভাটি পৰিছো । তাৰ বাবে মই আজি অমুতপ্রা । তোমাৰ
ওচৰত আজি মই ক্ষমা খুজিবলৈও লজ্জা অনুভৱ কৰিছো ।
সেয়ে তোমাৰ ওচৰত ক্ষমা খুজি তোমাক মই হেয় প্ৰতি
পন্থ কৰিব নিবিচাবো । মাত্ৰ তুমি মোক অপ্ৰকাশিত ভাৰে
হলৈও ক্ষমা কৰি দিবা এজনী সকল অবৃজন ছোৱালী বুলি
ভাবি । মই নিশ্চয় তোমাৰ পৰা সেই আশা কৰিব পাৰো ।
অন্ততঃ সেই কগ বিশ্বাস মোৰ তোমাৰ ওপৰত আছে ;
ইমানদিন তোমাৰ সামৰিধ্যত ধাকি, মই নিশ্চয় তোমাক
বুজি পোৱা হৈছো । তোমাৰ প্ৰতিটো কৰ্ম, প্ৰতিটো
চিঞ্চাধাৰাৰ সৈতে মই চিনাকি হৰলৈ সক্ষম হৈছো । কিন্তু
আজি সেইবোৰ কথা কৈ তোমাক মই পুনৰ আঘাট দিব
মুখুজ্জো । মাত্ৰ মোৰ মনৰ কথাটোহে তোমাক কৰলৈ
বিচাৰিছো ।’ — — — কধাৰোৰ কৈ যাঁওতে পৰীৰ চুক
ছুটা সিঙ্গ হৈ গ’ল — হয়তো কিবা হেৰুৱাৰ বেদনাত,
মাতটোও যেন কঁপি উঠিল কিবা এক কৰণতাত । খন্তেক
বৈ তাই আকো কৈ গ’ল — — — ,

ঃ ‘প্রালদা ! তোমার মনত যই খুব আঘাট
দিছো নহয় ? তুমি মোৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে অন্তৰত খুৰেই
হুখ পাইছা ছাগে । মোৰ কি হৈ গৈছিল নাজানো ।
তোমার প্ৰতি তেনে ব্যৱহাৰ কৰি মই আজি নিজেই
অনুভূতি । মোৰ ব্যৱধিত সন্দয় আজি দুখত তাঙ্গি পৰিছে ।
অথচ কোনোদিন ভৱা নাছিলো তোমার প্ৰতি মই
তেনে ব্যৱহাৰ কৰিম বুলি । সচাঁকৈয়ে সেই ছোৱালী-
কেইজনীৰ লগত মানে স্থুলক্ষণা, কুইন হিতৰ লগত
থাকি মই নিজকে হেকৰাই পেলাইছিলো । সিহঁতৰ
লগত কি প্ৰসঙ্গত চিনাকি হৈছিলো আৰু এটা সময়ত
সিহঁতৰ লগত থাকি কিয় ভালপোৱা হলোগৈ মই
আজিও ভাৰি উলিয়াৰ মোৰাবিলো । সিহঁতৰ সতে থাকি
মই কি কৰি গৈছিলো, কেনেদেবে এটা উচ্ছঁখল জীৱন
কঢ়াইছিলো তাৰো ধৰৰ বথা নাছিলো । সেই সময়ত
কোৱো অনুভাপ, অনুশোচনাই মনত ক্ৰিয়া কৰা
নাছিল : কিন্তু যেতিয়া তুমি মোক এই বিষয়ে সকীয়াই
দিছিলা তেতিয়াহে মই লাহে লাহে অনুভূতি কৰিব
ধৰিলো যে মই যি জীৱন কঢ়াইছো সেয়া মোৰ বাবে
অধোৱৱতিৰহে পৰিচায়ক । লাহে লাহে মই নিজৰ ‘মন’
টোক বিচাৰি পালো । নিজৰ চিন্তাশক্তিক পুনৰ কামত
লগাব পৰা হ'লো । আৰু এদিন সিহঁতৰ সঙ্গৰ পৰা
সম্পূৰ্ণ আঁতৰি পৰিলো আৰু পুনৰ আগৰ কপলেখা,
দীপাঞ্জলী হিতৰ লগলৈ ঘূৰি আহিলো । কিন্তু তেতিয়া
হয়তো বহুত খলম হৈ গৈছিল । মোৰ আগৰ দেৱতা,
তুমিও যে আঁতৰি গলা সেইখিনি সময়তে । মাত্ৰ মোৰ
ভুলৰ বাবেই । তাৰ পাছত যে তুমি মোক নমতা হ'লা,
মোৰ খা-ধৰৰ নোলোৱা হ'লা । আনকি ..... আনকি
তোমাক মই লগ কৰিব খুজিলৈও তোমার সময় নোহোৱা
হ'ল । কিন্তু প্ৰালদা ! আগেয়েতো এনে হোৱা নাছিল ।
মই তোমাক, বা তুমি মোক বিচাৰি ফুৰিব লগাতো কোনো-
দিন হোৱা নাছিল । মই জানো প্ৰালদা ; এইয়া মাত্ৰ মোৰ
ভুলৰ বাবেই হৰলৈ পালে । মোৰ কথা বতৰা, ব্যৱহাৰ
পাত্ৰিয়ে তোমাক যথেষ্ট মনোকৃষ্ণ দিছিল সেইসময়ত ।

যিসময়ত মই কিহৰাৰ মোহত, কিহৰাৰ আশাত অৱৰ হৈ
গেছিলো। যাৰ বাবে তোমাৰ প্ৰতিও মই অবিচাৰ কৰিছিলো।
এতিয়া কিন্তু সেই অলাগতীয়াল মোহ সেই আশা সকলো
এৰি দিছো। মাত্ৰ তোমাৰ বাবেই; তোমাক যে মই পুনৰ
হেৰুষাৰ নিবিচাৰো; কেতিয়াও। কোৱা প্ৰৱালদা! তুমি
মোৰ সকলো দোষ ক্ষমা কৰি মোক পুনৰ তোমাৰ ছত্ৰ-
ছায়াত ধাকিবলৈ দিব। নহলে ..... নহলে
যে মই ..... | ..... হঠাৎ পৰীয়ে
হৃহাতেৰে মুখ ঢাকি উচুপি উঠিল। মই বাধা নিদিলো;
দিবলৈ কোনো চেষ্টাই নকৰিলো। কালক আজিয়েই কান্দি
লওক। কান্দিলোহে হৃদয়ৰ পুঞ্জীভূত বেদনাৰোৰ ওলাই যাৰ।
মনৰ সকলো দুখ, সকলো ক্লেদ আঁতৰি যাৰ। তাইয়েতো
এদিন মোকো কন্দুৱাইছিল। তাইব নিৰ্ভুবতাত, তাইব
নিৰ্বিকাৰ মনোভাৱত ময়োতো এদিন কষ পাইছিলো।
আজিও তাই তেনেকৈ অলপ কষ পাওক। বৃজি উঠক
হৃদয়ৰ বেদনাই মানুহক কেনেকৈ কন্দুৱায়। বেছ কিছু
সময় তাই উচুপি ধাকিল আৰু এসময়ত তাইব উচুপনি
বন্ধ হ'ল যদিও মোৰ ফালে মূৰ মুহুলিলে আৰু তললৈ
মূৰ কৰি নিবৰ হৈ বহি ব'ল।

অনাহাতে, পৰীৰ অকপট স্বীকাৰোভিয়ে তাইৰ
প্ৰতি থকা মোৰ পূৰ্বৰ বিশ্বাস সম্পূৰ্ণকপে ঘূৰাই আমিলে।
মই জানিছিলোৱেই তাই এদিন নহয় এদিন মোৰ কাৰলৈ
পুনৰ ঘূৰি আহিব নিজৰ ভুল স্বীকাৰ কৰি। এতিয়া সেয়ে
হ'ল। তাই পুনৰ নিজৰ হেকৱা সংস্কার ঘূৰাই পালে।
মোৰ বাবে এইয়াই বৰ্হত। অন্ততঃ তাইৰ প্ৰতি
মই অবিচাৰ কৰিব মোৰাবো। অতীতত যি হৈ গ'ল
সেয়া মই পুনৰ মনত পেলাব মুখুজো। কিন্তু বৰ্তমান
কি হৰলৈ গৈ আছে, মোৰ বাবে সেয়াহে বিচাৰ্য
বিদ্যয়। এটা সময়ত তাই মোক প্ৰতাৰণা কৰিব বিচাৰি-
ছিল যদিও মই তাইক প্ৰতাৰণা কৰিব নিবিচারো
যিহেতু তাই নিজৰ ভুল স্বীকাৰ কৰিছে। আৰু এতিয়া
যদি মই তাই, কৰা ভুলৰ অকপট স্বীকাৰোভিক মূল্য

তপ্পন

ডঃ আশুতোষ ভট্টাচার্য (গণিত বিভাগ)।

নিদিঁও তেন্তে মই মোৰ মানবীয়তাক অৱমাননা কৰা হব। যিটো মই নিবিচাৰো। গতিকে মোৰ সিঙ্কান্ত হ'ল মই তাইক পুনৰ আগৰ পৰ্যায়লৈ লৈ যাম। যাতে তাই পূৰ্বৰ আড়ুবিশ্বাসেৰে পঢ়া শুনা তথা অন্যান্য বিষয়ত কৃতিত্বৰ দাবী কৰিব পাৰে। এই বিষয়ত মই যদি তাইব প্ৰেৰণাই হব লাগে তেন্তে তাত মোৰ আপন্তি নাই। মাত্ৰ পৰীৰ উন্নতিৰ পথ সুগম হ'লেই হ'ল।

: ‘পৰী ! এই পৰী !! এইফালে চোৱাচোন ?’
তাইব হাত এখনত মই লাহৈকে চিকুটি দিলো।

হচ্ছুত হেজাৰটা প্ৰশ্ন লৈ তাই মূৰ তুলি চালে। তেতিয়াও তাইব হচ্ছুব কোণত মুকুতাৰ দৰে হটোপাল অঞ্চলে তিবিবাই আছিল। হয়তো কিহবাৰ বেদনাত, কিহবাৰ অনুশোচনাত। এইমাত্ৰ কান্দি বঙা পৰি উঠা হচ্ছুত নাই কোনো কপটতা, কোনো উচ্ছুখলতা; আছে মাথো শাস্তি সমাহিত নিষ্পাপ হচ্ছুব প্ৰতিচ্ছৰি তথা নিবিড় আন্তৰিকতাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি। তাইব সমগ্ৰ মুখমণ্ডলত এতিয়া কোনো কৃতিমতাৰ প্ৰলেপ নাই; তাৰ পৰিৱৰ্তে বিয়পি পৰিছে এক কৰণ কোমল অভিব্যক্তি। এইজনী ছোৱালীয়েতো মোৰ মন, আগ সজীৰ কৰি ৰাখিছে। অপ্রকাশিত ভাবে হলেও মোৰ উন্নতিৰ হকে প্ৰেৰণা যোগাইছে। এইক জানো মই পাহৰি ধাৰ পাৰো। নিশ্চয় নোৱাৰো।
সন্তুষ্টত : তাইও নোৱাৰে। সামান্য এটা কথাৰ বাবেই আমাৰ মাজত নিশ্চয় বিভেদে ভাৰ প্ৰশ্ন হুঠে। হয়তো হৃদিন মান অভিমান থাকিব। যিটো সময়ৰ অঁৰে অঁৰে নিজে নিজেই বুজা পৰালৈ আহিব। আহিবই লাগিব। নহলে যে জীৱনত বহুতো কিবা-কিবি হেৰুৱাৰ লগা হব পাৰে। যেনেকৈ এতিয়া হেৰুৱাৰ লগা অৱস্থাত উপনীত হৈছিল সেই সামান্য ভুলৰ বাবেই। গতিকে তাইক সান্তনা দিবলৈ মাত্ৰ কলো, —

: ‘চোৱা পৰী ! তোমাৰ মোৰ মাজত বি ঘটি
গ’ল সেয়া সামান্য যদিও আমাৰ জীৱনৰ পথত ইয়াৰ

ভূমিকা কিন্তু গুৰুত্বপূৰ্ণ। এনে ভুল বুজা বুজিৰ বাবেই আমি কেতিয়াৰা বহুতো মূল্য দিবলগা হব পাৰে। কিন্তু আমাৰ ক্ষেত্ৰত যাতে এনে নহয় তাৰ বাবে আমি নিশ্চয় সাৰধান হোৱা উচিং। আৰু তুমি মোৰ ওচৰত ক্ষমা খুজিছিলা তুমি কৰা দোষৰ বাবে। কিন্তু তোমাৰ মোৰ মাজত জানো ক্ষমাৰ প্ৰশ্ন আহে, — পৰী ! তছপৰি তোমাক তো মোৰ হৃদয়ে কেতিয়াবাই ক্ষমা কৰি দিছে। সেয়া জানো তুমি হুবুজা ?’

: ‘কিন্তু তথাপিও তুমি মোক মাতৰোল কৰা নাছিলা কিয় ? মই মাতৰোলৈ বিচৰা স্বত্বেও।’ — — —
— পৰীৰ অভিমান ভৰা প্ৰশ্নটো শুনি হাঁহি কলো, —
ঃ ‘তোমাৰ মোৰ প্ৰতি কিমান মৰম তাক চাবলৈ ?’
ঃ ‘পিছে জানিলানে নাই ?’
ঃ ‘অলপ বুজিছিলো। বিশেষকৈ যেতিয়া মই তোমাক নেমাতি তোমাৰ কাবেৰে পাৰ হৈগ’লে তোমাৰ কান্দো-কান্দো কৰা মুখখন দেখো ?’
ঃ ‘ইঃ ! নাকান্দিলোহে পাৰিছে !’
ঃ ‘ঠিক আছে বাক, মানি ললো নাকান্দো বুলি। পিছে মোৰ লগত আজিৰ পৰা কাজিয়া নকৰাতো ? নে আকো লাগিবলৈ মন গৈছে ?’

উত্তৰত তাই হাঁহি দিলে। তেতিয়াহে মন কৰিলো যে দি থকা বৰষুণ জাক কেতিয়াবাই এৰিছে। আকাশৰ কলীয়া ডাৰবৰোৰো লাহে-লাহে অঁতৰি গৈছে। আৰু তাৰ লগে-লগে যেন আমাৰ মাজৰ সকলো সন্দেহৰ বীজো আঁতৰি গ’ল। তেতিয়া পশ্চিম আকাশৰ অৱশিষ্ট ডাৰবৰ মাজৰ পৰা তেজৰঙা বেলিটো ওলাই ধৰাৰ বুকুত সিঁচি দিছে তাৰ সেউজ কোমল পোহৰ আৰু সেই সেউজ কোমল হেঙুলী কিবণে যেন ধৰাৰ বুকুলৈ ছত্ৰিয়াই দিছে নতুন প্ৰেৰণা ..... নতুন আশা।

শুন্ধুন্ধু

শুন্ধুন্ধু

শুন্ধুন্ধু

“তোমাৰ নাম কি ?”

“অনিল শৰ্মা”

মোৰ মনত পৰিল যে ২দিন আগতে Major বিচাৰি ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ ঘি বাছনি হৈছে তাত অনিল শৰ্মা নামটো পাইছো। বাছনি তালিকাত লৰাৰ নামটো প্ৰথমতেই আছে। মই হাঁহি কলো “মেজৰ দিয়াৰ বাছনি তালিকাত তোমাৰ নামটো প্ৰথমেই আছে।”

‘হয় Sir :—’

‘তেন্তে ?’ মই ভাৰিব নোৱাৰিলো আৰু কি কাৰণত লৰাজনে মোক লগ ধৰিছে।

‘এয়া Sir, অংক কেইটা যদি চাই দিয়ে, লৰাজনে বহী এটা আগবঢ়াই দিলে।

‘কি অংক ?’

‘স্নাতক শ্ৰেণীৰ। মেজৰ বিষয়ৰ।’

‘কিন্তু তোমাৰ ক্লাচ পাতিতো আৰস্ত হোৱা নাই। অহা সন্তুষ্টত আৰস্ত হব।’

‘মই ঘৰতে পঢ়ি কৰিছো। নিয়মটো শুন্ধু হৈছে নে নাই।’

“..... লৰাজনৰ পৰা মই বহীখন ললো। এবাৰ ভাৰিলো লৰাজনক বহীখন ঘুৰাই দিওঁ আৰু কৈ দিওঁ ক্লাচ আৰস্ত হলে যেন লগ ধৰে। কিন্তু লৰাজনৰ মুখলৈ চাই না কৰিব নোৱাৰিলো। বহীখন নোলোৱা হ’লে লৰাজনে বেয়া পালেহেঁতেন।

‘ঠিক আছে দিয়া। মই চাই দিম। কেইদিন মান পিছত বহী লৈ যাবা।’

লৰাজন শুন্ধি গল। মইও বহীখন আনি নিজৰ খেলকৃত ভৰাই থলোঁ। পিছত বহীখন চাই দিম।

মোব দৈনন্দিন ব্যবস্থাত মই লৰাজনৰ কথা, বহীৰ
কথা পাহৰি গলো। ক্লাছ আৰস্ত হৈছে। ক্লাছ বেজিষ্টাৰত
লৰাজনৰ নাম আছে কিন্তু শ্ৰেণীত লৰাজনৰ উপস্থিত
দেখা নাই। প্ৰায় ১৫ দিন পাৰ হল। এদিন মোব ছোৱা-
লীজনীক স্কুলত ধৈ ঘৰ পাওঁতেই দেখিলো অনিল
বাহিৰৰ কোঠাত বহি আছে মইয়েই প্ৰথম মাত লগালো।
“কি হে, ক্লাছ পতিতো আৰস্ত। তোমাক দেখা নাই
দেখোন। ক্লাছ কৰা নাই নেকি ?’

‘ନାହିଁ କବା Sir’ । ମୋକ ଦେଖି ଲବା ଜନ ଥିଯା ହୈ ଗଲ ।
‘ବହା । କିଯ ଙ୍ଲାଚ କବା ନାହିଁ ।’

‘দেউতাৰ বেমাৰ। মেডিকেলত ভৰ্তি হৈছিল। কালি
ঘৰলৈ আহিছে।

‘আঁ, এতিয়া ভাল পাইছে নে ?’
‘অলপ অলপ পাইছে’

‘କ୍ଳାଇ କବା । ମେଜର କ୍ଳାହୋ ଆବଶ୍ୟ ହେଛେତୋ,
‘କାଲିର ଥରା କଲେଇଁ ପାଇଁ ଦେଖିବାରେ

ମୋର ସାଥେ କଲେଖିଲେ ଯାଏ । ମୋର ବହାରନ ଚୋରା ହେଛେ
ନେକି sir !

ମୋର ଅଭ୍ୟାସ ମନ୍ତ୍ର ପାବଲ ବହୀର କଥା । କଲେଜତ ଚେଲଫର
ଭିତରତେ ଯି ଭବାଇ ଧେଛୋ, ମହି ଆକୁ ଚୋରା ନାହିଁ । ସଂଚାକୈ
ବର ଲାଜ ପାଲୋ । ଅନିଲକ ମେହି କଥାଇ କିଲୋ,
'sorry ଅନିଲ । ତୋମାର ବହୀର କଥା ମହି ପାହବି ଗୈଛୋ
୨ ଦିନର ଭିତରତେଇ ଚାଇ ଦିମା ।

‘একো নাই ছাৰ পিছত দিলেও হব।’ অনিল ঘাবৰ কাৰণে
থিয়ে হল

কলেজত আহি মই চেলফ খুলি অনিলৰ বহীখন চাবলৈ
আৰম্ভ কৰিলো। ত্ৰিকোণমিতিৰ ভালেকেইটা অধ্যায় শেষ
কৰি অংক কৰিছে। কিছুমান অংক চাই বৰ আচৰিত হলো।
এজন স্নাতক মহলাৰ ছাৰই প্ৰথম চেষ্টাতেই ইমান টান অংক
কৰিব মোৰাবে। বহীখন চাই এটা কথা বুজিলো। লৰা
জন ভাল। পঢ়াশুনাত চোকা। ইয়াক যদি guidance
দিব পৰা যায় তেন্তে ভাল Result কৰিব পাৰিব।
আমাৰ কলেজখন চহৰৰ একেবাৰে এটা চুক্ত হোৱাৰ

बाबे भाल लवा छोराली आमाब कलेजैले नाहे । स्थानीय आंक एथन कलेजत भर्ति हय । गतिके सँचाकै एजन भाल लवा कलेजत भर्ति हैचे देखि भाल लागिल । भाल लवा छोराली थाकिले अध्यापना कवि भाल लागे । क्लाचत वोग दियाब पिच्छव पर्वा देखिछो अनिल वर Serious । मोब सहकर्त्ता केइजनक ओ मई अनिल सम्मद्दे शुद्धिछो । सकलोरेह एक मत ये लवाजन चोका । व्यरहाव पातिओ भाल । एने धरणब लवा व्हुदिन आमाब कलेजत भर्ति होरा नाई ।

অনিলক পাই মোৰ ও ভাল লাগিল। মোৰ সক্তি ভাইটিৰ
মৰমেৰে মই তাক ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ ললো। কলেজ বক্তৃ
থাকিলে ঘৰলৈ আছে, যিমান সহায় কৰিব পাৰো কৰি দিঁওঁ
কেত্তিয়াবা। মোৰ কিতাপ লৈ যায় আকো ঘূৰাই দিয়ে।
এদিন মই শুধিলো “তোমাৰ ঘৰত কোন কোন আছে।”
“দেউতা, মা, মই সক্তি ভনী এজনী, আকু পেষ্টী”

‘দেউতাই কি কাম করে ?’
‘দেউতাৰ কাম নাই। আগতে P. and T. ত কাম
কৰিছিল। বেমাৰ হোৱাৰ কাৰণে অৱসৰ লৈছে।
মই আচৰিত হৈছিলো। আৰু শুধিলো।

‘তোমালোক চলা কেনেকৈ?’
‘দেউতাৰ পেঞ্চমৰ টকাৰে’

“আজি কালিব দিনত অকল Pension ব টকাই চলিব
পাৰেনে? তাৰ উপৰি তোমাৰ কলেজৰ খবছ আছে।”
“ঘৰত মা, আৰু পেইয়ে চিলাই কৰে আৰু এই ও
টিউচন দাই কৰো।”

ইমান দিন হৈছে অনিলৰ লগত মই চিনাকী হৈছো। কিন্তু
ইয়াৰ আগতে কোনোদিনো অনিলৰ ঘৰৰ কথা জানিব
বিচৰা নাই। সিদিনা অনিলৰ ঘৰ অৱস্থা জানিব বেয়াহে
লাগিল। মই কলো “এদিন তোমাৰ মাক লগত আনিবা
চোন। কথা পাতিম, অনিল বাজী হল আনিম Sir
যাপোনাক লগ ধৰিবৰ কাৰণে মায়েও বাৰে বাৰে কৈ আছে”
ইয়াৰ দুদিন পাছতেই অনিল মাকক লৈ মোৰ ঘৰলৈ আহিল
চিনাকী হোৱাৰ পাছত অনিলৰ মাকে কলে ‘Sir, কেইটা

মান টকা আনিছিলো আপোনাৰ কাৰণে ।”
মই আচৰিত হৈ শুধিৰিলো, ‘কিয় দিব লাগে মোৰ ?’
‘আপুনি Sir অনিলৰ কাৰণে ইমান খাটিছে। টিউচন
লৈ আছে আপোনাৰ ওচৰত। মই তো তেনেকৈ একো
দিব পৰা নাই।’ মই হাহিছিলো। অনিলৰ মাকক কৈছিলো,
‘আপুনি পইচা দিব নালাগে অনিলে Pass কৰি চাক-
বীত সোমালে তাৰ প্ৰথম মাহৰ দৰমহাৰ পৰা মোৰ
fees লম। কি অনিল, তেতিয়া দিবানে ?’ অনিলে
হাহিছিল। সিদিনা অনিলৰ মাকে ঘৰৰ বহু কথা শুনাই-
ছিল। গিৰিয়েকৰ পেঞ্জনৰ টকাৰ আধা তেওঁৰ দৰৱ
কিনাতেই খৰছ হয়। বাকী টকাৰে ক'ত ঘৰ চলিব ?
গতিকে বাধ্য হৈয়েই চিলাইৰ কাম হাতত লৈছে।
অনিলেও বাতিপুৱা চাহ একাপ খাই পঢ়াবলৈ গুলাই
যায়। তাৰখৰই বাহিবে বাহিবে কলেজলৈ গুচি আছে।
যিদিনা টিউচন থাকে সিদিনা ভাত খাই আহিব নোৱাৰে।
কলেজৰ পৰা গৈয়েই চাৰিটামান বজাত ভাত কেইটা
খায়। শুনি মোৰ বৰ বেয়া লাগিছিল। মোৰ তালৈ
টিউচনৰ কাৰণে বহুদিন বাতিপুৱাই আহিছে। কিন্তু
কোনোদিনেই মই খোৱাৰ কথা শুধা নাই। নিচয়
সেই কেইটা দিনত অনিলে নোখোবাকৈ কলেজ কৰিবে।
অনিলে মাকক লৈ গুলাই যোৱাৰ পিছত মই মোৰ পঞ্জীক
মাতি অনিলৰ কথা কৈছিলো “বুজিহা এতিয়াৰ পৰা
অনিল আহিলে যই নেথাকিলেও তাক চাহ জলপান
দিব। বৰ দুখীয়া ঘৰৰ লৰা। ভাল মতে Pas কৰিব
পাৰিলৈই হয় ।”

কলেজের বছেবেকীয়া পরীক্ষা শেষ হৈছে। অতিবছবেই
মার্চ মাহৰ পৰা জুন মাহলৈকে পরীক্ষাৰ Season আৰম্ভ
হয়। এই সময়ত কলেজত (অগ্ৰণী আৰু নহয়) নতুন
পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ হওঁতে হওঁতে আগষ্ট মাহ পাৰ হৈ
যায়। পৰীক্ষা শেষ হোৱাৰ পাছত মই অনিলক মাতি
কলোঁ।

“এতিয়া কলেজ বন্ধ। ক্লাচ পাতি ও নহব গাতিকে
এই কেইমাহব ভিতৰত বাকী course খিনি শ্ৰে

কৰা। পিছে কলেজ খুলিলে revision ব সময় পাবা।
‘স্যার’

‘তেন্তে তুমি কালিৰ পৰা পুৱাৰ ভাগতেই ঘৰলৈ আছি
ঘাবা। মই ও free আছো, গতিকে অস্তুবিধা নহয়।

‘ঘাম sir, কিন্তু কাইলৈ ঘাব নোৱাৰিম। ১৫দিনৰ কাৰণে
গুৱাহাটী ঘাব লাগিব।

‘কিয়’ গুবাহাটীত কোন আছে তোমাৰ ?

‘উত্তৰ, নিদি অনিল মনে মনে থাকিল। মই ভাবিলো
অনিলে মোক আৰু বেঁচি কৰ খুজা নাই। মই ও তাক
আৰু সবিশেষ মুশুধিলো। ১৫ দিনৰ পিছত অনিল পঢ়িব
আহিব বুলি গুচি গ’ল। মই ও ঘৰত বহি তাৰ বাকী
থকা course খিনি সঘক্ষে চিন্তা কৰিলো। পৰীক্ষাৰ
প্ৰশ্ন কাকত কেইখন মান গোটাই থলো। সি পঢ়িবলে,
আহিলে তাক প্ৰশ্ন খিনি লিখিবলৈ কম। সাধাৰণতে
গৰম বন্ধুত মই পৰিয়ালৰ সৈতে বাহিৰলৈ ফুৰিবলৈ
ওলাওঁ। যদিও গৰমৰ সময় অমনৰ বাবে উপযুক্ত সময়
নহয়, কিন্তু গৰমৰ বন্ধ আৰু পূজাৰ বন্ধৰ বাহিৰে আমি
দীঘলীয়া ছুটি নাপাওঁ। বছৰৰ বাকী সময়ত কেজুয়েল
লীভৰ বাহিৰত ফুৰিবৰ কাৰণে ছুটি নাই।

କିନ୍ତୁ ଏହିବାବ କ'ତୋ ଯୋରା ନହଲ । ସବତେ ଯୋର ପଞ୍ଜୀଯେ
କଥାଟୋ ଏବାବ ଉଲିଯାଇଛିଲ । “ଏହିବାବ ବାହିବଳେ ନାଯାଯ
ନେକି ।”

“কেনি যাবা। দেখিছা কি ভয়ানক গৰম। প্রতিবছৰে
ওলাওঁ, আৰু ছোৱালীজনীৰ কষ্ট হয়। এইবাৰ বাদ দিয়া।
চাওঁ পূজাৰ সময়ত যাব পাৰো হয়তো।”

তেখেতে বুজিলে যে মোৰ এইবাৰ ঘোৱাৰ ইচ্ছা নাই
আচলতে মই ভাবি আছিলো যে মই ষদি এমাহৰ
কাৰণে বাহিৰলৈ ঘাণ্ট, তেন্তে অনিমৰ পঢ়াশুন্মাত বিঘিৰি
ঘটিব পাৰে। সময়ত Course শ্ৰে নহৰ Part—1
পৰীক্ষাত সি ভাল পাচেক পাওক মোৰ সেয়েই লক্ষ্য
আছিল। ইতিমধ্যে তাৰ বছৰেকীয়া পৰীক্ষাৰ Major
ৰ বহী দুখন চাইছিলো। শক্তকৰা আশীৰ ওপৰত আছে
তাৰ নম্বৰ। বহী দুখন চাই মোৰ ভাল লাগিছিল।

বুজিছিলো মোৰ খাটনি অসাৰ্থক নহব। তাৰ তাৰ
অলপ ভাল হলে প্ৰথম শ্ৰেণীৰ প্ৰথম স্থান পাৰ পাৰে।
মই অনিল অহাৰ কাৰণে বাট চাই আছিলো।
কিন্তু ১৫ দিন পাৰ হৈ ২০ দিন গল। প্ৰায় ১ মাহ
পাৰ হবৰ হৈছে। অনিলৰ পাতা নাই। মোৰ খং উঠিল
তাৰ কাৰণে মই ফুৰিবলৈ ঘোৱা বন্ধ কৰিছো। আৰু
লৰাজনৰ কোনো চিন্তা নাই। ..... ইতিমধ্যে অসমৰ
ৰাজনৈতিক আকাশত যেন এটা ধূমহা আছিল। যি
শান্ত বাতারৰণৰ কাৰণে অসমৰ ইমান খ্যাতি আছিল,
তাত যেন দীৰ্ঘদিন ধৰি লাছে লাছে অলপকৈ
বিষজ্ঞ। এদিন কেনেবাকৈ কত যেন এটা
বিষ্ফোৰণ হল। তাৰ ধূমহা চাৰিও পিনে বিয়পি পৰিলৈ
আমাৰ সক চহৰ ডিঙড়তো তাৰ প্ৰভাৱ পৰিল।
প্ৰায় এমাহৰ পিছত অনিলে ঘৰত আছি মোক লগধৰিলৈ।
তাৰ চেহেৰাটো চাই মই আচৰিত হলো। মুখৰ সেই
কোমল ভাৱটো নাই। এই ১ মাহতে তাৰ বয়স যেন
কেইবা বছৰো বাঢ়ি গৈছে। অনিল যেন কলেজৰ কিতাপ
সন্ধানী পতুৰৈ নহয়, he is a man now. মই শুধিলো।
“কি হল ইমান দিন ক'ত গৈছিলা? পঢ়াশুনা আৰম্ভ নকৰা
নেকি” মই ইচ্ছা কৰিয়েই তাৰ চেহেৰাৰ কথা মুশ্বিলৈ।
“আহিম Sir, আহা সপ্তাহৰ পৰা আহিম। এই কেইদিন
হাতত এটা কাম আছে। তাক শেষ কৰিয়েই আহিম।”
“কি ইমান কাম কৰি ফুৰিছা হে? এমাহৰ পিছত আহিছা।
পঢ়াশুনাত লাগিবা নে আকো কাম কৰি ফুৰিবা।”
মই খং সামৰিব নোৱাৰিলো। অনিলে একো নকলে।
১ মাহৰ পিছত আহিব বুলি কৈ গল। ১মাহৰ পিছত
অনিল যেন আগৰ অনিল নহয়। তাৰ ছাঁ মাথোন।
আগৰ নিচিনা পঢ়াত মন নাই। ১ষট্টাও যাৰ নিদিয়ে
কয়, “আজি থাকক Sir, মোৰ যাৰ লাগিব।” চাহ জলপানৰ
কাৰণেও বহি নেথাকে। কোনোমতে পঢ়া শেষ কৰি
লৰ মাৰে। এদিন মই সঁচাকৈয়ে অনিলক কলো ‘এৰা
অনিল, তুমি গুৱাহাটীৰ পৰা ঘূৰি অহাৰ পিছতেই লক্ষ্য
কৰিছো তোমাৰ পঢ়াশুনাত মন নাই। তুমি পৰীক্ষা নিদিয়া

নেকি? পঢ়াশুনাত মন নাই যদি তেখেতে আৰু নাহিব।
মিছাকৈ মোৰো সময় নষ্ট হৈছে”
মোৰ কথা শুনি অনিলৰ মুখ খন যেন কলা হৈ গল।
সি গুৱাহাটীৰ পৰা ঘূৰি অহাৰ পিছত মই তাৰ মুখত
হাঁহি দেখা নাই কিন্তু মোৰ কথা খিনিয়ে তাৰ অন্তৰত
যে স্পৰ্শ কৰিছে মই বুজিলো। লাহে লাহে অনিলে কলে,
‘মই আপোনাক গোটেই কথা খিনি কম Sir কিন্তু আজি
নহয়। মই আজি যাওঁ। অহা সপ্তাহত আহিম।’ অনিল
ঘোৱাৰ পিছত মোৰ মনটো বেয়া লাগিল। মোৰ পত্ৰীক
কথাখিনি কওঁতেই তেখেতে কলে
“কেলে তুমি অনিলক ইমান টানকৈ কৈছা? নিশ্চয় সি বেয়া
পাইছে। তাৰ ঘৰৰ কথাতো আমি গোটেইখিনি নাজানো,
হয়তো কিবা responsibility আছে। সেই কাৰণেই
সি পঢ়াত মন দিব পৰা নাই।’
মই প্ৰাৰ্থনা কৰি আছিলো যেন মোৰ পঙ্গীৰ কথাখিনিয়েই
সঁচা হয়। মই তলে তলে আন কিবা ভাৰি আছিলো।
ৰাজনৈতিক অস্থিবতাই অনিলৰ নিচিনা এটা ভাল লৰাক
ও গ্রাস কৰক মই বিচৰা নাই।
ইয়াৰ পিছৰ পটনা খিনি যেন ক্রত গতিত ঘটি আছিল।
১ সপ্তাহ পিছত অনিল যে আহিম বুলি কৈ গৈছিল
নাহিল। এদিন অধ্যক্ষ মহোদয়ে ফোন কৰি মোক ঘৰলৈ
মাতিলে। মই বহোতেই তেখেতে কলে, “এটা বৰ জৰুৰী
কথাৰ কাৰণে আপোনাক ঘৰলৈ মাতিলো।” ‘ক'ক, Sir,’
মই চিন্তিত হৈ পৰিছিলো। ইমান কি জৰুৰী কথা
আছে যে মোক ঘৰলৈ মাতি কৰ লাগিছে। “আপোনা-
লোকৰ Dept, অনিল শৰ্মা বুলি কোনো আছে নেকি?”
“আছে Sir এইবাৰ বছৰেকীয়া পৰীক্ষা দিছে।”
মই information পাইছো লৰাজনে — বাহিনীত যোগ
দিছে। ঘোৱা কালি থানাৰ O.C মোৰ ঘৰলৈ আহিছিল
তেখেতে কৈছে। তেওঁ আৰু কৈছে যে লৰাজন শিকিবৰ
কাৰণে আপোনাৰ ঘৰলৈ যায়। গতিকে ভট্টাচার্য সাৱ
ধন হওক।’
এটা থাওঁ সোত মোৰ বাজ হাঁড়েদি তললৈ নামিগল

যেন। হে ভগবান মই যি সন্দেহ কৰিছিলো তাকেই সচা
হল। মই শুনিলো অধ্যক্ষ মহোদয়ে মোক শুধিলো।
“আপুনি জানে নেকি যে সি বাহিনীত যোগ দিছে। ‘নহয়
Sir। মই সঁচাকৈ নাজানো।’”
“মইও সেই কখাই O. C. জনক কলো। মোৰ বন্ধু মালুহ।
মোৰ কথা বিখ্যাস কৰিছে। কিন্তু ইয়াৰ পিছত চাৰ।
জানেইতো আজিকালি দিনবোৰ কি বেয়া হৈছে।” মই
আৰু তাৰ বহি থাকিব নোৱাৰিলো। ঘৰলৈ উভতি আহি
অধ্যক্ষ মহোদয়ে কোৱা কথাখিনি মোৰ পঞ্চাক কলো।
তেওঁ শুনি বৰঁ আচৰিত হল। নিমাত হৈ গল যেন।
পিছত কলে, সিদিনা তাৰ মুখলৈ চাই মই সেই সন্দেহেই
কৰি আছিলো।

‘অ তাৰ ঘৰত গৈ খবৰ এটা কৰিম নেকি?’ মই শুধিলো।
“নহয় নাযাবা তুমি। পুলিচে নিশ্চয় Watch কৰি আছে।
গলে বিপদ হৰ’

মই তেখেতেৰ কথাটো স্বীকাৰ কৰিলো। মই ভাৰি ঠিক
কৰিব নোৱাৰিলো অনিলৰ নিচিনা লৰাইও নিজৰ বুকি
বিবেচনা এৰি দি কিৱ পঢ়াশুনা এৰি দিলো? যি কোনো নাম
কৰিব হলে প্ৰথমতে নিজকেই তাৰ যোগ্য কৰিব লাগে।
পঢ়াশুনা এৰি দিলে জীৱনত কি ধাকে? কিন্তু এইবোৰ
চিন্তা হে। অনিলক পালে তাক বুজাই কলো হেঁতেন।
..... মই অনিল সমস্কে চিন্তা কৰা এৰি দিলো। মোৰ
কাম কাৰ্জতে মন দিলো।

প্ৰায় ১ মাহ মান পাৰ হল এদিন সন্ধিয়াৰ সময়ত মই

বাহিব কোঠালীত বহি কিতাপ পঢ়ি আছে। সৰা এটা
সোমালে। “নমস্কাৰ Sir” লৰা জন ওচৰত থিয়ে হৈ
ধাকিল “মই তোমাক চিনিব পৰা নাই।”
“মই ইয়াত নাধাকো। অনিলে এখন চিঠি দিছে আপোনাক
সেইখন দিবলৈ আছিছো।” লৰাজনে পকেটৰ পৰা এটা
envelope উলিয়াই ট্ৰেলত থলে। কলে “মই নবহোঁ
Sir। মই যাওঁ।” লৰাজন ওলাই গ'ল। মই চিঠি থন
খুলিলো। মাত্ৰ তিনিটা লাইন লিখিছে অনিলে। “আৰেৱ
Sir, মোক ক্ষমা কৰিব। মই আহিম বুলি কৈ গৈছিলো,
কিন্তু কথা বক্ষা কৰিব নোৱাৰিলো। জানো মোৰ কথা
ভাৰি আপোনাৰ কষ্ট হৰ। ক্ষমা কৰিব।

ইতি

আপোনাৰ সৰ্কভাইটি অনিল
তলৰ লিখাটো চাই মোৰ বুকুখন পৰি গল যেন। দাদা
বুলিয়েই ভাৰিছিলা যদি মোৰ লগত এবাৰ ও কথা নাপা-
তিলা কিয়? কোনো এটা সিদ্ধান্ত লোৱাৰ আগতে মোৰ
পৰামৰ্শ নিবিচাবিলা কিয়?

★

★

ইয়াৰ প্ৰায় ২ মাহ পিছৰ ঘটনা। চাৰুৱাৰ ওচৰত এখন
হাবিত পুলিচে লগত — বাহিনীৰ কৰ্মীৰ এটা সংঘৰ্ষ হয়।
বাহিনীৰ যি কেইজন কৰ্মী নিহত হৈছিল তাৰ ভিতৰত
অনিল ও এজন। ফটো আৰু নাম বাতৰি কাকতত, ছপা
হৈছিল। নাম নহয়, লৰাজনৰ বাওঁ চুকুৰ তলৰ তিলটো
চাই মই ধৰিব পাৰিছিলো, লৰাজন। অনিলেই; অনিল শৰ্মা।

পঢ়াশুনা

পঢ়াশুনা

পঢ়াশুনা

পঢ়াশুনা

পঢ়াশুনা

বিশেষ প্রক্রিয়া

॥ অসমীয়া ভাষা : উৎপত্তি আৰু ক্রমবিকাশ ॥

জ্যোতি বৰগোহাঁই
মূৰবী অধ্যাপিকা
(অসমীয়া বিভাগ)

ভাৰতীয় আৰ্য ভাষাক তিনিটা ভাগত
কৰা হৈছে।

- (ক) প্রাচীন ভাৰতীয় আৰ্য ভাষা
- (খ) মধ্য ভাৰতীয় আৰ্য ভাষা
- (গ) নব ভাৰতীয় আৰ্য ভাষা

প্রাচীন ভাৰতীয় আৰ্য ভাষাৰ ভিতৰত বৈদিক আৰু সংস্কৃত ভাষাক ধৰা হয়। বৈদিক যুগৰ ভাষাৰ দুটা স্বৰ হৈছে বৈদিক সাহিত্যৰ ভাষা আৰু সেই সময়ৰ মাঝৰ কথিত ভাষা, এই কথিত ভাষাটোকে খঃ পুঃ পুঃ পঞ্চম শতকাত বৈয়াকৰণিক পাণিনিয়ে ব্যাকৰণৰ সূত্ৰেৰে বাকি পেলায়। সেই সময়ৰ পৰাই কথিত লৌকিক ভাষাই সংস্কৃত নাম পায়। প্রাচীন ভাৰতীয় আৰ্য ভাষাৰ বিকাশৰ সময় ধৰা হৈছে খঃ পুঃ ১২শ শতকাৰ পৰা খঃ পুঃ ৬ষ্ঠ শতকালৈ।

প্রাচীন ভাৰতীয় আৰ্যভাষা বা সংস্কৃত ভাষা অধিক সৱলতৰ হৈ মধ্যযুগৰ আৰ্য ভাষা সমূহৰ জন্ম হৈছে। সংস্কৃত ভাষা উচ্চাবণ কৰিবলৈ অতি কঢ়িন। এই উচ্চাবণৰ জটিলতাৰ বাবেই সংস্কৃত ভাষাৰ সহজ সৱল ক্ষমতাৰ হিচাবে প্রাকৃত ভাষাৰ উৎপত্তি হৈছে। পশ্চিম সকলে প্রাকৃত ভাষাৰে তিনিটা স্বৰ নিৰ্ণয় কৰিছে, (ক) আদি প্রাকৃত, (খ) মধ্য প্রাকৃত আৰু (গ) অন্ত্য প্রাকৃত।

অশোকৰ শিলালিপি আৰু পালি ভাষাত লিথিত হৈনয়ানী বৌদ্ধ সকলৰ ‘ত্রিপিত্রক’ গ্ৰন্থই আদি প্রাকৃতৰ নিৰ্দৰ্শন। মধ্য প্রাকৃতৰ নিৰ্দৰ্শন হল সংস্কৃত নাটৰ প্রাকৃত, হালৰ—“গাথাসংশৰ্ভতী”; প্ৰৱৰ সেনৰ ‘সেতুবন্ধ’ আৰু জৈন ধৰ্ম সম্পর্কীয় সাহিত্যবোৰ। প্রাকৃতৰ শেষ স্বৰ অৰ্থাৎ অপভ্ৰংশৰ সাহিত্যিক নিৰ্দৰ্শন হল ‘বজ্জালগগ’, আবহুৰ বহমানৰ ‘সন্দেশবাসক’। সহজীয়া বৌদ্ধ সিদ্ধাচাৰ্য সকলৰ দোহাবোৰ ভাষাও অপভ্ৰংশৰ বুলি ধৰা হয়।

প্রাকৃত ভাষাক আঞ্চলিক ভিত্তিত চাৰিটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। সেই বিলাক হ'ল—পৈশাচী, মহাৰাষ্ট্ৰী, শৌৰসেনী আৰু মাগধী। ভাৰতৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ প্রাকৃতৰ নাম মহাৰাষ্ট্ৰী আৰু উত্তৰ পশ্চিমা ঞ্চলৰ প্রাকৃতৰ নাম মহাৰাষ্ট্ৰী আৰু উত্তৰ পশ্চিমা ঞ্চলৰ প্রাকৃতৰ নাম হৈছে পৈশাচী। বৈয়াকৰণিক সকলৰ মতে মহাৰাষ্ট্ৰী প্রাকৃতেই হল মূল প্রাকৃত। সংস্কৃত নাটকত থকা প্রাকৃত কৰিতা বোৰৰ প্ৰায় আটাইবোৰ কৰিতাই মহাৰাষ্ট্ৰী প্রাকৃত লিখা; শৌৰসেনী সংস্কৃত নাটকৰ নাৰী আৰু সাধাৰণ পুত্ৰৰ ভাষা। বৰ্তমান পৈশাচী প্রাকৃতৰ কোনো নিৰ্দৰ্শন নাই যদিও এসময়ত এই প্রাকৃতত বৃহৎ গ্ৰন্থ গুণ্ঠাৰ ‘বৃহৎকথা’ বচিত হৈছিল। মাগধী প্রাকৃতত কোনো পুথি লিখাৰ প্ৰয়াণ পোৱা নেৰায়। সংস্কৃত নাটকৰ অতি নিম্ন শ্ৰেণীৰ চৰিত্ৰ মুখতহে এই ভাষা দিয়া হৈছিল।

প্রাকৃত ভাষাৰ শেষ স্বৰ অপভ্ৰংশৰ পৰাই আৰুনিক ভাৰতীয় আৰ্য ভাষা বোৰৰ জন্ম হৈছে। প্ৰত্যেক প্রাকৃতৰে এটি অপভ্ৰংশ কপ আছিল বুলি অনুমান কৰা হৈছে। এই ভাষা সমূহৰ সামান্য নিৰ্দৰ্শন অষ্টম শতকাৰ শিলালিপি, তাৰাশাসন আদিত পোৱা যায় যদিও খঃ দশম—একাদশ শতকাৰ আগলৈ এই শাখাৰ কোনো এটা ভাষাই স্বীকৃত কপ পোৱা নাছিল। অন্যীয়া ভাষাৰ উৎপত্তি হৈছে মাগধী অপভ্ৰংশৰ। ডঃ সুনীতি কুমাৰ চট্টোপাধ্যায়ে মাগধী অপভ্ৰংশৰ পৰা উত্তৰ হোৱা চাৰিটা শাখাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। (ক) বাঢ়-ইয়াৰ পৰা পশ্চিম পৰা পৰিবৰ্তন হৈ যেতিয়া অসমীয়া ভাষা সৃষ্টি হল তেতিয়া তলৰ বৈশিষ্ট সমূহ ধৰা পৰিল—

উত্তৰ মধ্য বঙ্গৰ উপভাষাৰ সৃষ্টি হৈছে (গ) বঙ্গ—ইয়াৰ পৰা পূৰ্ববঙ্গ উপভাষাৰ সৃষ্টি হৈছে। (ঘ) কামৰূপ— এই কামৰূপী অপভ্ৰংশৰ পৰা অসমীয়া আৰু উত্তৰ বঙ্গৰ কৌচ বিহাৰ, জলপাইগুৰি, বংপুৰ আদি অঞ্চলৰ কথিত ভাষা সমূহৰ সৃষ্টি হৈছে।

বিকাশৰ ধাৰা :— ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা দেখা যায় যে অসমীয়া ভাষা ইন্দোইউৰোপীয় ভাষা গোষ্ঠীৰ ইন্দোইৰানীয় শাখাৰ—আৰ্য উপশাখাৰ অন্তৰ্গত মাগধী প্রাকৃতৰ কামৰূপী অপভ্ৰংশৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে। এইটো স্বীকাৰ্য যে জনসাধাৰণৰ মুখত পৰি প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰ্যভাষা সংস্কৃতৰ পৰা প্রাকৃত ভাষা বোৰৰ উৎপত্তি হৈছে। এই সৱলীকৰণ তিনিটা বিষয়ত দেখা যায়। ধৰনিৰ ক্ষেত্ৰত, শব্দ আৰু ধাতুক্ষবৰ ক্ষেত্ৰত আৰু পদ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত। প্রাকৃতত প্ৰথমে ধৰনিক সহজীকৰণ কৰা হল। প্রাকৃতত ঝ কাৰ ৯ কাৰ ধৰনি লোপ পালে। ঝ কাৰৰ ঠাইত অ কাৰ, ইকাৰ, উকাৰ নতুবা বি আৰু ক ব, প্ৰয়োগ হল। যেনে শ্ৰগাল > সি আল, হৃদয় > হি অ অ। ঝি কাৰ আৰু ৭ কাৰ বৰ্ত ঠাইত একাৰ আৰু ও কাৰ হল। যেনে— তৈল > তেল, উধৰ > ওধৰ। এই পৰিবৰ্তন স্বৰধৰনিতকৈ বাঞ্ছণ ধৰনিত বেছিকৈ দেখা দিয়ে। অৱস্থাৰ বাহিৰে পদান্ত ব্যঞ্জণ ধৰনি লোপ পালে ফলত সকলো শব্দৰ কপ স্বান্ত হৰলৈ ধৰিলৈ। পদৰ আদিত যুক্ত ব্যঞ্জণ থাকিলে তাৰ এটা লোপ পালে অথবা স্বৰভক্তিৰ নিয়ম অনুসৰি বাঞ্ছণ দুটা পৃথক হল। যেনে— স্বৰি > দেৰে পদৰ মাজত থকা বাঞ্ছণ বৰ্ণ সমীভূত হল নাইবা স্বৰভক্তিৰ দ্বাৰা ব্যঞ্জণ দুটা বেলেগ হল। যেনে— হস্ত > হতথ ধাতু কপৰ ক্ষেত্ৰতো পাৰ্থক্য ধৰা দিলে। সকলো ধাতুকে ভাদ্বিগনীয় ধাতুৰ দৰে কপ কৰা হল। পদ প্ৰয়োগতো সহজী কৰণ কৰা হয়। চতুৰ্থী বিভক্তি লোপ পাই ষষ্ঠীৰ দ্বাৰা চতুৰ্থী বিভক্তিৰ কাম চলোৱা হল। প্রাকৃতৰ পৰা পৰিবৰ্তন হৈ যেতিয়া অসমীয়া ভাষা সৃষ্টি হল তেতিয়া তলৰ বৈশিষ্ট সমূহ ধৰা পৰিল—

(1) ପ୍ରାକୃତବ ସମୀଭୂତ ଦିତ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ସବଲୀକୃତ ହେ ଏଠା
ବ୍ୟଞ୍ଜନତ ପରିଣିତ ହୋଇଥାଏ ପୂର୍ବବ ସବ ଧବନି ଦୀର୍ଘ ହଳ ।
ସେଇ— କର୍ମ > କମ୍ପ୍ > କାନ୍ଦିମ

(২) আকৃতির যুক্ত ব্যঞ্জন সরলীকৃত হৈ এটা ব্যঞ্জনত
পরিণত হোৱাত পূৰ্বে স্বৰ ধ্বনি দীৰ্ঘ হৈল। যেনেঃ—
মাচ > মাচ

(৩) যুক্তি ব্যঞ্জণ ধৰনিৰ প্ৰথমটো নাসিক্য ধৰনি হলে
সি ক্ৰমে শ্বীণ হৈ শেষত লোপ পালে। কিন্তু আগৰ
স্বৰ ধৰনি অনুনাসিক হল। সপ্তৰো > সাঁজ

(8) ସଂସ୍କୃତ ବା ଆକୃତିର ବିଭିନ୍ନିର ଚିନ ଲୋପ ପାଇ
ଅନୁମର୍ଗ ପ୍ରୟୋଗର ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ କାବକର ଅର୍ଥ ବୁଝାବିଲେ
ଥିଲିଲେ ।

উপকরণ পৰিবৰ্তন সংযুক্ত উপবিষ্টি চুবুৰীয়া প্রাদেশিক ভাষা আৰু অনার্য ভাষাবোৰে অসমীয়া ভাষাৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট অবিহনা ঘোগাইছে।

সহায় লোৰা গ্রন্থপঞ্জী

- (১) ভাষা বিজ্ঞান=ডঃ উপেন্দ্রনাথ গোস্বামী
  - (২) অসমীয়া ভাষা আৰু সংস্কৃতি=ডঃ বিবিক্ষিণি কুমাৰ
বৰুৱা
  - (৩) অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত=ডঃ সত্যজিৎ
নাথ শৰ্মা।
  - (৪) অসমীয়া সাহিত্যৰ ক্ষণবেখা=ডঃ মহেশ্বৰ নেওগু

বিশ্ব

द्वितीय

ପିତ୍ର ଶିକ୍ଷାବ ଫେଲ୍ଜାଲି

শ্রীশশৈকান্ত শহীকীয়া, এম. কম.
প্রেরক্তা, বাণিজ্য বিভাগ
ডিক্রি মহাবিদ্যালয়।

ଆବର୍ତ୍ତ କରିବିଲେ ଅନୁମତି ଦିଯେ । ଇଯାବ ହୟ ବହୁବର ବିବିତିର
ପିଛତ କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟେ ସେଇ କଲେଜରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ,
ଅଂକ' ଆଙ୍କ 'ବୁକକିପିଂ' ବିଷୟ ଛଟା ଆବର୍ତ୍ତ କରିବିଲେ
ଅନୁମତି ଦିଯେ । ଇଯାବ ଫଳତ ବାଣିଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦୃଢ଼ ହୟ ।
ସେଇ ଏକେଥିନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟେ ୧୯୪୪ ଚନତ “ବାଣିଜ୍ୟବ
ନ୍ନାତକ” (ବିଃ କମ୍.) ଶ୍ରେଣୀର ବାବେ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାବ
ଲଗେ ଲଗେ ବାଣିଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଇ ଅନମତ ଠିନଥବି ଉଠେ ।

১৯৩০ চনৰ আগলৈকে অসমত কোনো ধৰণৰ
বাণিজ্য শিক্ষা প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰ হোৱা নাছিল। কিন্তু
ভাৰত উপমহাদেশৰ মাজাৰ চহৰত ১৮৮৬ চনতে বাণিজ্য
শিক্ষাই ফেছজালি দিছিল। আনফালে ১৯১৩ চনত ভাৰতৰ
বোম্বাই চহৰত, “চিদেন হেন কলেজ অৰ কমাৰ্চ এণ্ড
ইকনোমিকচ’ প্ৰতিষ্ঠা হৈ বাণিজ্য শিক্ষাই ঠন থৰি
উঠিছিল। কিন্তু অতি পৰিতাপৰ কথা এই ভাৰতৰ উত্তৰ
পূৰ্বত থকা অসম বাজ্য খনত কুৰি শতিকাৰে ত্ৰিশ
দশকৰ আগলৈকে বাণিজ্য শিক্ষা বুলিও যে বিশেষ ধৰণৰ
এবিধ শিক্ষা আছে, এই বিষয়ে কোনো চিন্তা চৰা কৰা
নাছিল। কিন্তু কুৰি শতিকাৰে চল্লিচৰ দশকটোতে অসমত
বাণিজ্য শিক্ষাৰ ভাগ্য সু-প্ৰসৱ হয়। ১৯৩৩ চনৰে
এটি শুভ ক্ষণত বাণিজ্য শিক্ষাই অসমত ভূমুকি মাৰিবেছি।
অৱশ্যে অসমত বাণিজ্য শিক্ষাই ভূমুকি মৰাৰ পৰিবে
আছিল কেইবাজনো গুণী জ্ঞানী তথা দ্ৰু-দৃষ্টি সম্পদ
ব্যক্তিৰ চিন্তা-চৰ্চা আৰু আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টা। এই
সকল গুণী-জ্ঞানী ব্যক্তিৰ ভিতৰত প্ৰথমেই আমি স্বৰ
কৰিব লাগিব, পঞ্চিত প্ৰবৰ কৃষ্ণ কান্ত সন্দিকৈ দেৱক

উজনি অসমৰ জে, বি, কলেজত ১৯৩৩ চনত
কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ে বাণিজ্যিক ভূগোল' বিষয় টে

1

উজনি অসমৰ ডিক্রগড় চহৰত ডি, এইচ, এচ, কে, কমার্চ কলেজ স্থাপন হোৱাৰ আগলৈকে সন্তুষ্ট জে.বি.কলেজেই কেৱল বাণিজ্য শিক্ষাৰ শিক্ষানুষ্ঠান আছিল। ১৯৬০ চনৰ কোনো এটা দিনৰ পৰিব্ৰজণত ডিক্রগড় বাসী ৰাইজৰ বঙ্গকষ্ট তথ্য আশাশুধীয়া চেষ্টাৰ ফলত ডি, এইচ, এচ, কে, কমার্চ কলেজ স্থাপিত হয়। সেই বছৰতেই ঘোৰহাটবাসী ৰাইজৰ অক্ষয় চেষ্টাত ঘোৰহাট নগৰতো চি, কে, বি, কমার্চ কলেজ প্রতিষ্ঠা হয়। অৱশ্যে ডি, এইচ, এচ, কে, কমার্চ কলেজেই অসমৰ ঔৰ্ধম পূৰ্ণাংগ পৰ্যায়ৰ কমার্চ কলেজ। ১৯৬২ চনৰ আগলৈকে অসমত কেৱল এই তৃতীনহে পূৰ্ণাংগ পৰ্যায়ৰ কমার্চ কলেজ স্থাপিত হৈছিল। কিন্তু ১৯৬২ চনত নামনি অসমৰ গুৱাহাটী মহানগৰত আন এখন পূৰ্ণাংগ পৰ্যায়ৰ কমার্চ কলেজ স্থাপন হোৱাত বাণিজ্য শিক্ষাৰ ঘাই খুটাডাল মজবুট হয়। অৱশ্যে গুৱাহাটী কমার্চ কলেজ স্থাপনৰ আৰত ডঃ বিবিক্ষিকুমাৰ বৰুৱাৰ নাম প্ৰণিধনযোগ।

অসমত কলা বা বিজ্ঞান শিক্ষার প্রসারণকৈ
বাণিজ্য শিক্ষার প্রসার যথেষ্ট মন্তব্য বুলি কৰ পাৰি।
বাণিজ্য শিক্ষার প্ৰতি থকা অনীহাৰ বাবেই এই মন্তব্যতাৰ
এটা কাৰণ বুলি কৰ পাৰি। বৰ্তমান অসমত থকা মুঠ
১৮১ খন কলেজৰ ভিতৰত এতিয়ালৈকে প্ৰায় ২০ খন
মান কলেজতহে বাণিজ্য শিক্ষার সুবিধা আছে। আনহা-
তেদি বাণিজ্য শাখাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভিতৰত ছাত্ৰতকৈ
ছাত্ৰীৰ সংখ্যা তুলনামূলক ভাৱে বহুত কম; ই সম্ভাৱত
বাৰে শুভলক্ষণ নহয়। ১৯৯০ চনৰ হিচাবমতে

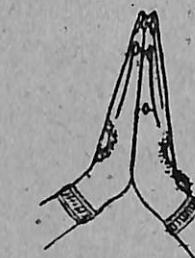
কেরল ৩৩৪ গৰাকী ছাত্রীয়েহে বাণিজ্য শাখাৰ
উচ্চতব মাধ্যমিক শ্ৰেণীত অধ্যয়ন কৰিছিল। এই সংখ্যা
মুঠ ছাত্র-ছাত্রীৰ প্ৰায় ১০ শতাংশহে। এই তথ্য পাইয়ে
অসম তথা উত্তৰ পূৰ্ব অঞ্চলত বাণিজ্য শিক্ষাৰ অনাগ্ৰহ-
তাৰ কথাকে সুচায়।

ଟୁପସଂହାର ୦ ୧

চি, কে, বি, কমার্চ কলেজ প্রতিষ্ঠা হয়। অরশেয় ডি, এইচ,
এচ, কে, কমার্চ কলেজেই অসমৰ পঞ্চম পূর্ণাংগ পর্যায়ৰ
কমার্চ কলেজ। ১৯৬২ চনৰ আগস্টেকে অসমত কেৱল এই
ছথনহে পূর্ণাংগ পর্যায়ৰ কমার্চ কলেজ স্থাপিত হৈছিল। কিন্তু
১৯৬২ চনত নামনি অসমৰ গুৱাহাটী মহানগৰত আন
এখন পূর্ণাংগ পর্যায়ৰ কমার্চ কলেজ স্থাপন হোৱাত
বাণিজ্য শিক্ষাৰ ঘাই খুটাভাল মজবুট হয়। অরশেয়
গুৱাহাটী কমার্চ কলেজ স্থাপনৰ আৰত ডঃ বিবিধি কুমাৰ
বৰুৱাৰ নাম প্ৰণিধানযোগ।

ଆধুনিক বিশ্বত আন আন শিক্ষার দ্বাৰে যিহেতু
বাণিজ্য শিক্ষা ও এবিধ পূর্ণ পৰ্যায়ৰ শিক্ষা সেয়ে ইয়াৰ
প্ৰচাৰ ও প্ৰসাৰ অতীৰ প্ৰয়োজনীয়। ভাৰতৰ আন আন
বাজ্যত বাণিজ্য শিক্ষাই ঘেনেদৰে দোপত দোপে আগ-
বাঢ়ি গৈছে কলা বা বিজ্ঞান শাখাৰ লগত ঘেনেদৰে
কেৰ মাৰিব পাৰিছে অসমত তেনেদৰে হোৱা নাই
বুলি একেআবাৰতে কৰ পাৰি। “কমাচ’ পঢ়িনো কি
লাভ হব” মনোভাৱ আতৰাৰ পাৰিলেহে অসমত বাণিজ্য
শিক্ষাই উন্নতি লাভ কৰিব পাৰিব। C.A, ICWA,
MBA তথা বিভিন্ন Management Diplomaৰ
দ্বাৰাই যে এজন লোকক আত্মনিৰ্ভৰশীল কৰি গঢ়ি
তুলিব পাৰে সেই বিষয়ে আজি অসমৰ বছলোকে নে-
জানে আৰু জানিবলৈ ও ইচ্ছা নকৰা যেন বোধ হয়।
তুলনামূলক ভাৰে বৰ্তমান সময়ৰ লগত খাপ খাবলৈ
তথা নিজকে এজন আত্মনিৰ্ভৰশীলকৰি গঢ়ি তুলিবলৈ কলা
বা বিজ্ঞান শাখাতকৈ বাণিজ্য শাখাত অধ্যয়ন কৰাটো-
হে বেছি স্ববিধাজনক।

(বিঃ দ্রঃ তথ্যঃ) সমূহ বিভিন্ন বাতৰি কাকত, আলোচনীৰ
পৰা সংগ্ৰহীত)

ଡିକ୍ଷଯାତ୍ର

କବିତା ସଦି ହ୍ୟ ତୋମାବ
ହନ୍ଦର କୁହର ଏଟି ଉମ
ତାବେଇ ଜଣ ହୈ ଓଳାବ
ହେକରା ଜୀରନର ଶ୍ରିତିବ ଅସ୍ତ୍ରା ॥

★ ★ ★

সাহিত্যৰ পলসুরা আন্তত
 কবিতা হয়
 এপাহি .....
 নিয়ঁ ব সনা
 সুপ্ত শেৱালিৰ গোক্ত ॥

ଭିକ୍ଷ ମହାବିଦ୍ୟାଲୟ (ଆଲୋଚନୀ) ବୋରୁଶତମ୍ବ, ସଂଖ୍ୟା ୧୯୩-୪୪

সম্পাদনাত :— নৌলিম কুমাৰ দাস

দীন

মুল হিন্দী — সুর্যকান্ত ত্রিপাঠি নিবালা

অনুবাদ — ড° সত্যদের প্রসাদ

মুখ্য প্রক্রিয়া (হিন্দী বিভাগ)

তুমি সহি যোরা

সদায় উৎপীড়নৰ নিরংকুশ নগ ক্ৰীড়া,

হৃদয় তোমাৰ হৈ ধাকে দুৰ্বল ভগ্ন,

আশাৰ শেষ পোহৰৰ কাগত

আমি সকলোৰে প্ৰাণত

স্পন্দিত কৰি যোৱা নিজ হৃদয়ৰ তপত ব্যথাবোৰ

ক্ষীণ কঢ়েৰে কক্ষ কথাবোৰ,

কৈ যোৱা

আৰু জগতৰপিনে চাই

দুখ, হৃদয়ৰ ক্ষোভ এৰি

সহি যোৱা।

কৈ যোৱা —

ইয়ালৈ মাহিবা কেতিয়াও

উৎপীড়নৰ ৰাজ্য, কেবল দুখ

ইয়াত সহিব লাগে সদায়।

ক্ৰুৰই শূৰ ইয়াত,

আৰু হৃদয়ৰ শূৰ — সদায় দুৰ্বল ক্ৰুৰ

স্বার্থ সদায় সম্মুখ, পৰস্বার্থ দুৰ

পৰস্বার্থয়ো সেইয়ে ধি ধাকে

স্বার্থেৰে উপচিপৰা,

জগতৰ নিদ্রাই জাগৰণ

আৰু জাগৰণ — জগতৰ, এই সংস্কৃতিৰ

সৰ্বশেষ - বিবাম - মৰণ।

অবিবাম ঘাত — প্ৰতিঘাত

আঃ উৎপাত !

এইটোৱে জগতৰ দিন আৰু ৰাতি

এইটোৱে মোৰ, এওঁৰ তেওঁৰ, স্পন্দন

সন্ধিকান্ত প্রকাশন পত্রিকা

ହେ ଡିକ୍ରିବାସୀ ଛାତ୍ର ବନ୍ଦୁ

ଶ୍ରୀଯୁହିତ ସୋନୋରାଳ
ଉଚ୍ଚତର ମାଧ୍ୟମିକ ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ
(ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ)

ହେ'

ଡିକ୍ରିବାସୀ,
ଲାକ୍ଷିତ ବକ୍ଷିତ ଆଜି ସବେ ଦୀକ୍ଷିତ
ସକ୍ଷିତ ଜ୍ଞାନେବେ କବା ପ୍ରତିବୋଧ,
ନିକା କବା ଜନନୀର ଦ୍ୱାରା ।

ହେ ଛାତ୍ର ବନ୍ଦୁ,

ଜାଗି ଉଠା, ଜାଗି ଉଠା'
ନାହିଁ କୋନୋ ଶୁଦ୍ଧ ସକାମ,
ଅଗତିବ ଡେଉକାତ ଆର୍ବିଭାବ ହେ
ହୋରା ତାର ସମମାନ ।

ହେ ବିଶ୍ଵରୀ ବନ୍ଦୁ;

ଉଠା, ତପସ୍ବାଇ ମୂର୍ବତୁଳି ଲୋରା,
ବିଶ୍ଵକ ନାଶ କବା ଶକ୍ତିକ ଆତରାଇ;
ଜାହଲ୍ୟମାନ ହୋରା ।

ହେ ନରୀନ ବନ୍ଦୁ,

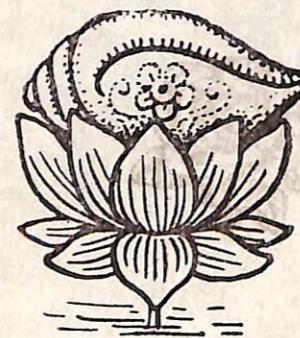
ଶୋଦକ ବଳ୍କାରକ ଶୂଳିସାଂ କବା,
ହିଂସା, ଦେଷ, ପ୍ରୀତି ଭାବ ଆତରାଇ
ନର ଆଲୋକକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କବା ।

ମାଥୋ ତୋମାର ବାବେ

ଶ୍ରୀଯୁହିତ ମାଧ୍ୟମିକ
ଉଚ୍ଚତର ମାଧ୍ୟମିକ
ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ

ଶ୍ରୀମତୀ ମବମୀକା ଗଟେ
ଦିତୀୟ ବାର୍ଷିକ
(କଲା ବିଭାଗ ।)

(୧୫୩ମୀ ପୃଷ୍ଠା)
ବୁକୁ ହଲା ଜୁଇକୁବା, ଫୁରାଇ ନିଦିବା
ମେଇଦରେ ଜଲି ଥାକିବ ଦିଯା
ଜଲି ଥାକିବ ଗପି ଗପି
ଆଏ ଫୁଟିବ “ଆଶାବ”
ଫିରିଗି ହେ ଛିଟିକି ଆହିବ
ହୁଇ ହାତେ କାଜଲି ପାତା
ଜୁଇତ ଧାନବ ଆଏ ଫୁଟେ ଘେନେକୈ
ଠିକ ତେନେକୈ
ମୋର ପ୍ରତିଟି ଚିନ୍ତା
ତୋମାର ଦୁଚକୁତ ଭାଧା
ସାକ ଦେଖି
ଗୋଟ ମାରି ଚକୁ ପାନୀଖିନିଯେଓ ହାହିବ ବିଚାରେ
ଘେନେକୈ ବେଲିଟୋରେ ହାହେ
ବାତି ବୁକୁ ଭେଦି ଅହା
ହେଙ୍ଗୁଲି ଆଭାବେ ଠିକ ତେନେକୈ ।

୩

୦

জাতিৰ মিলন

প্ৰাচীন অসমীয়া

কলীগুৰ কামীগুৰ মিলন

(শৈকৌশলী)

শ্রীঘৰ্ণি গৰ্ভতি শইকৌশল

উচ্চতৰ মাধ্যমিক

(বিজ্ঞান বিভাগ)

নাই ধৰ্ম হিন্দু ইছলাম

নাই জাতি মানৱ,

সকলোৱে জন্ম একেজন ঈশ্বৰৰ

আহা মিলন হওঁ পুনৰ ।

নতুন যুগ আহিছে পুনৰ

নতুন মিলন হওঁ পুনৰ

আহা হিন্দু আহা ইছলাম

মিলনৰ এই গাঁওঁ গান ।

নকৰিবা চিক-চাক নকৰিবা ঘৰনা

মানৱ জাতিক কৰা আবাধনা

মানবেই দেৰতা মানবেই ঈশ্বৰ

মানৱ জাতিক পূজিলে

পাৰা পুন্য দান ।

“কিয় ?”

তীকাক ছৰাপুৰ

কলীগুৰ হাতিখ কলাম

(শৈকৌশলী)

শ্রীঘৰ্ণি গৰ্ভতি

জ্ঞানক দ্বিতীয় বৰ্ষ

(কলা বিভাগ)

আই অসমী তুমি বোলে

সাত ভনীৰ মিলনৰ তীর্থ

কিন্তু আজি কিয় ?

তুমি চূৰ্ণ বিচুৰ্ণ

কি তোমাৰ শকতি নাই

তুমি কিয় প্ৰতিবাদ কৰা নাই ?

আই অসমী তোমাৰ বোলে

সাত ভনীৰ ভেদো-ভেদে নাই

কিন্তু কিয় আজি

তোমাৰ বুকুল ভেদো ভেদৰ বীজ

কি তোমাৰ শকতি নাই ?

তুমি কিয় প্ৰতিবাদ কৰা নাই ?

আই অসমী তুমি বোলে অপৰাজ্যেয়

কিন্তু কিয় আজি পৰাজয় ?

কিন্তু আজি কিয় ধৰ্মিতা হলা

কি তোমাৰ শকতি নাই ?

তুমি কিয় প্ৰতিবাদ কৰা নাই ?

‘মৰমৰ মাধুৰী’

শ্রীবিপ্লব কাকতি
স্নাতক তৃতীয় বার্ষিক
(বিজ্ঞান বিভাগ)

মৰমৰ মাধুৰী যদি হিয়াতে শুকাই যায়।
মৰমৰ জানো আছে প্ৰয়োজন।
মৰম বসেৰে যদি নিতিতে প্ৰধিৱীথন।
সুন্দৰৰ ব্যৰ্থ প্ৰয়োজন।
মৰ্কুভূমি হয় যদি হিয়াৰ ফুলনিবোৰ।
ধৰণীয়ে মায়া হেকৰাব।
জনম মৰণৰ দুখ সহিব বাক কোনে
সংসাৰ ধাকিব শুকাই।
হিয়াত বিধিয়ে দিয়ে মৰমৰ কগাবোৰ
জগতত বিয়পি পৰক।
হিয়াবোৰ জোৰ দিয়া মৰমৰ এঠং ধালি।
নৰত অমৰ হৈ ধাকা।
দেৱৰো বঞ্চিত এই বিতোপন ধৰণী
মৰমেই সন্তোগৰ ফুল।
মৰণক পাহৰি নৰে অনৰৰ দৰে সদায়।
মৰণক বিচাৰি বিয়াকুল।
বিধাতাৰ আৰ্শীবাদ মৰম পৰম ধন
তুলনাত আৰু একো নাই।
শিলেৰে বক্ষোৱা বুকু মৰমৰ টোপোলাত
আচৰিতে মৰম পমি যায়।
সৰগৰ নন্দনক নেওচা দি ফুলি থকা
মৰতত ফুল মৰমৰ।
বসন্তৰ খেলা পাতি মৰণক পাহৰিলে
শূন্য হৰ অফুৰণ বঙ।
এবুকু মৰম লৈ আগবাঢ়া জগতত
মৰমেই দিব প্ৰতিদান।
আনন্দৰ সাগৰত পাৰি দি আগ বাঢ়া
মানৱৰ মধু অভিযান।

মৰমৰ মাধুৰী

সৃতি দীকৃ আচত্তী চাপ

শ্রীবিপ্লব কাকতি
কৌশ হাতিঙ্গ কচাৰ
প্ৰভুৰ মুকুনি

শ্ৰীমতী ললিতা দত্ত।
স্নাতক প্ৰথম বার্ষিক
কলা বিভাগ।

হে সৃতি নিদিবা আমনি,
হৃদয় কান্দি উঠে মোৰ।

শেষ হ'ল কোনোৰা দিনতে,
সেই বুকুৰ বিশাল সপোন।

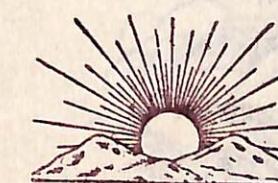
হে সৃতি নিদিবা আমনি,
হৃদয় কান্দি উঠে মোৰ।

তোমাৰ সৃতিয়ে কৰে আমনি
নিজৰি গুলাই চৰু পানী।

সোণালী দিনৰ সুৰভি তুমি,
আছে হৃদয় মোৰ উপচি।

শেষ হোৱা নাই সেই সৃতি
চিৰদিন ধাকিব বিশাল বুকুত।

হে সৃতি নিদিবা আমনি
হৃদয় কান্দি উঠে মোৰ।

। কন্দ

কন্দীয়

কন্দী

আগিৰিণ কুমাৰ লাহুন

স্নাতক দ্বিতীয় বাৰিক

বিজ্ঞান বিভাগ

নীলা জোনাকৰ স্ত্রীলু উম

চাকি থৰে —

তোমাৰ আচলৰ নিৰবতাই

তোমাৰ গীতৰ স্মৰ

এক উমাল স্পৰ্শ হৈ

আলোড়িত কৰে কলিজাৰ সফুৰুৰা ;

অনন্ত প্ৰতীক্ষা কৰে মোৰ কবিতাই

ছুচুকুৰ পটাত মাথো

স্বপ্নৰ জাক জাক সথিয়তী চৰাই ।

নিৰবিলি গধূলি

তোমাৰ খোজৰ নিৰবতাত উৰি যায়

বৰণা গানৰ গুণগুণনি

নিৰৱ দৰ্শক মহী

এবুকু সেউজীয়া আশা লৈ ;

সুছুবেদি উৰি যায়

এজাক নিষ্পাপ শৰালি

অপৈগত হাতৰ ভংগীত

মুনাই ঘোৱা দেখো

এগছি মায়াসনা নয়নী ।

বন্ধনহীন হৃদয়ৰ দুকহ সময়বোৰ

ঠিক এনেকৈয়ে পাৰ হৈ থায়

তোমাৰ নিষ্ঠুৰতাত

মোৰ নয়নৰ ধাৰ

স্মৰিৰ হয় মোৰ নীলিম লিখনি ;

তোমাৰ অলীক মনৰ আজন্ম হৃদয়ত

কেতিয়াবা মই উভাল জোৱাৰ --

কেতিয়াবা বেদনাৰ এক অন্য নদী

মোৰ ভিতৰতেই তুমি —

প্ৰেম : নিসংগতা, কোলাহল ইত্যাদি ।

ফাণ্টনৰ মলয়াজাকত যেন

পুনৰ — আশাৰ আৰতি ভঁহে

শীৰ্তৰ কুৰলী ফালি

পাখি ভাঙি দৌৰে

দুখৰ কাচিলী ব'দালি ;

ভীৰন্ত প্ৰাণৰ আৰ্তনাদেৰে

মোৰ কবিতাই — এনেকৈয়ে —

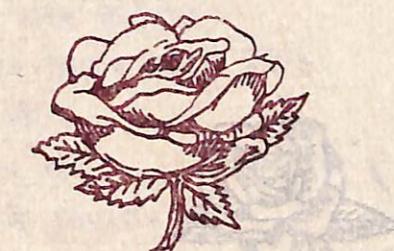
ঠিক এনেকৈয়ে ; কেতিয়াবা নিজকে

কেতিয়াবা যাওঁ তোমাৰ মনৰ মাজলে'

একো কৰ নোৱাৰো জানা *** *** ***

তুমি মোৰ কাষত নহলে *** *** ***

*** *** *** *** *** ***

ଅଶାନ୍ତ ମନ

ଆଜୁହିଁ ଗଟେ ।
ସ୍ଵାତକ ତୃତୀୟ ବାର୍ଷିକ
(କଳା) ବିଭାଗ

କୁମଳୀୟା ମରମ ଆଲଫୁଲ ପାହି
ଚିନାକି ଚିନାକି ଲାଗେ ଦୂରତେ ଦେଖି ।
ବହନ ସନା ନୟନେରେ ମିଟିକି ହାହିଛି
ଉତ୍ତଳା ପ୍ରାଣତ ମୋର ଜୋରାର ତୁଲିଚା ।

ତିବିବିବ ଆକାଶତ ଜୋନାଯେ ହାହିଛେ
ଧର୍ମୀର ବୁକୁଲେ ଏମୁଠି ମରମ ସିଁଚିଛେ ।
ଜଗତତ ଏହି ମରମ ବିଯପି ପରିବ
ହାଜାର ମାନରେ ତାକ ସାବଟି ଧରିବ

ଲର୍ଦୁ ଅଧିରତ ତୋମାର ମୌ-ମିଠା ବସ
ସିଯେଇ ହବ ତୋମାର ଜୀବନର ଜହ ।
ପ୍ରକୃତିର କୋଳାତ ନୀବରେ ବୈ
ବାକୀ ଦିବା ସେଇ ମରମ ନିଚିତ୍ତେ ଲୈ ।

ଅଶାନ୍ତ ମନତ ମୋର ତୋମାର ଛବିଯେ
ଜୋରାର ତୁଲିବ ଲାଗିଛେ ମୋର ମନର ଗତିଯେ ।
ଆଶାଇ ବିଚାରିଛେ ତୋମାକ ଲଗ ପାବଲୈ
ହିଯାର ମାଜତ ଥକା କଥା, ତୋମାକ କବଲୈ ।

ସ୍ଵାଧୀନତା

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ
(ମାତ୍ରମି) କର୍ମଚାରୀ ମୁଦ୍ରଣ ପରିଚୟ

ଆଦେର ପ୍ରସାଦ ନେଇଗ
ସ୍ଵାତକ ତୃତୀୟ ବାର୍ଷିକ
(କଳା)

ମହି ମୋକ ବିଛାବି ପାହଁ
ବାକୁଦର ଧୋରାର ମାଜତ
ମହି ମୋକ ବିଛାବି ପାହଁ
ଗଭୀର ଜଳାଶ୍ୟତ— ।
କିନ୍ତୁ ତୋମାକ ବିଛାବି ପାହଁ
ଶ୍ରୀକୋମଳ ଫୁଲ ଶର୍ଯ୍ୟାତ
ମମାଜେ ତୁକି ମୋପୋରା
ଧନୀର ଦୁଲାଲି ତୁମି
ଆକ ମହି ଉତ୍ତର ମାନସିକତାର
ଏଟା ବଲିଯା ଘୋରା ।

ଏହି ସମାଜ ବାରନ୍ଧାଇ
ମୋକ ଏନେ ଅରଙ୍ଗା କବିଲେ
ତୁମି ନାହିଁବା ମୋର କାଷଳେ’
ନକବା ମୋକ ଆକ କବିତା ଲିଖିବଲେ’ ।
ଏଯାତୋ କବିତା ଲିଖାର ସମୟ ନହ୍ୟ
ଆତବି ଯୋରା ମୋର କାଷବ ପରା
ମୋର ସଂଗୀ ଏତିଆ ବନ୍ଦୁକ ବାକୁଦ
ଦାନବର ହାତତ ଧରିତା
ମୋର ଆଜଳି ଆଇବ ଉଚୁପନୀୟେ
ଏଥ୍ରେକୋ ମୋ ହିବେରେ ଥାକିବ ନିଦିଯେ ।

ନାରାଟି ଲଲୋ ମହି
ଆଜୀବନ ବନ୍ଦୁକର ଶବ୍ଦ
ଶୁଇ ଥାକା ତୁମି ଫୁଲଶର୍ଯ୍ୟାତ
ନାରାଟି ଲମ ମହି ଏଦିନ ତୋମାକ
ଯିଦିନା ଆହିବ ସଚ୍ଚା ସ୍ଵାଧୀନତା
ଆଦରି ଲମ ମହି ନତୁନ ପ୍ରଭାତକ ।

॥ দুঃসময় ॥

— গণেশ কুর্মি

স্বাতক ১ম বার্ষিক (বিজ্ঞান)

আকাশত

দেখিলেই মেঘব, লানি

মোৰ দুচকুলে

নামি আহে

বৰ্ধাৰ বান।

॥ মৃত্যু ॥

কি আচৰিত !

মানুহজন

হঠাৎ

নিৰ্বিক, নিষ্পন্দ হৈ গ'ল।

ভাবিলোঁ মনতে

এয়ে নেকি মৃত্যু ?

নিষ্পেষিতা জননী

শ্রীঅজিত হাজৰিকা

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ,
(বিজ্ঞান বিভাগ)

আই, মোৰ অসমী আই

তুমি নিপীড়িতা

শোষিতা,

লাঙ্ঘিতা,

ধৰিতা,

নিষ্পেষিতা জননী মোৰ !

দেশী—বিদেশী শোষক বোৰে

তোৰ দেহৰ সমস্ত বস

টোপা-টোপে শুহি নিছে

তুমি সহ্য কৰি আছা—

মোৰ জননী অসমী।

তোৰ সন্তান বোৰক

সিঁহতে কুকু-মেকুৰীৰ দৰে

হত্যা কৰিছে

তুমি সহ্য কৰি আছা

আই, অসমী

তুমি মোৰ নিষ্পেষিতা জননী।

সপোন মিত্র তচি প্ৰকাশ
কল্পনা কল্পনা কল্পনা

সপোন

মুদ্রণ কল্পনা
কল্পনা কল্পনা কল্পনা
(কল্পনা কল্পনা)

মৰমৰ ফুল হৈ

সপোনত কিৱ বাক
দিয়াহি মোক আমন্ত্ৰণ

দিঠকত কিৱ তুমি

গুচি যোৱা বাক

পাহৰি এই নিমন্ত্ৰণ ; ?

আশাৰ ফুলিনিত তুমি

ফুলি বলা

হাতেৰে চুলেই তুমি

মৰহি যোৱা

বিচাৰি গলে তুমি

হোৱা মৰীচিকা

হৃদয় দাপোনত কিয়

দিয়াহি ধৰা ?

কিমান দিবা তুমি

জলা-যাস্ত্ৰনা আৰু

কিমান খেলিবা তুমি

লুকা-ভাকু বাক

সময় তেনেই কম

হাতত চোৱা

হযতো নহ'ব আৰু

লগপোৱা।

শ্ৰীদেৱজিত হাজৰিকা
স্নাতক, ২য় বৰ্ষ
বিজ্ঞান

সপোনতে কাজিৰঙা
কল্পনা কল্পনা কল্পনা

শ্ৰীপ্ৰণৱ জ্যোতি গণে

এদিন মই সপোনতে

গলো কাজিৰঙা,

তাত মই দেখিলো

আচৰিত ঘটনা।

সিংহ আৰু বাঘৰ মাজত

ফুটৰল খেলা,

শিয়াল পশ্চিমে কৰিছে

জানা - খেলৰ পৰিচালনা।

অলপ দূৰ গৈ দেখিলো

হলৌ বান্দৰ এটা,

খেল চাবলৈ পিঙ্কি গৈছে

লংপেন্ট, বুট জোতা।

বান্দৰৰ লগত গৈছে

বান্দৰী ফিটফাট হৈ,

চকুত 'চান প্লাছ'; উঠত লিপিষ্টিক

ভেনিটি বেগ হাতত লৈ।

ভালুক এটাই দেখি মোক

ল'লে মাৰিবলৈ চোঁচা

ভালুক ক'লো, হেৰা ভাইটি

মাৰিব কিয় আহিছা ?

তথাপি ভালুকৰ কানসাৰ নাই

ভয়তে দিলো চিঞ্চৰ,

চিঞ্চৰ শুনি মামাই দিলে

এটি কানতলীয়া চৰ।

এই শতিকার জীরন্ত মৰা শ

বাংলা ভাষার

শ্রীলীলা কুঃ উপাধ্যায়

দ্বিতীয় বার্ষিক

বিভাগ; বিজ্ঞান

মোব কবিতাৰ

প্রতিটো শব্দৰ

অণু-পৰমাণু

তেওঁলৈ উচ্চিত — !

যিজনে —

সেউজীয়া অৰণ্য বছে,

যাৰ হাতৰ প্রতিটো স্পৰ্শত-

সাৰ পাই উঠে সেউজীয়া সোণবোৰা

যাৰ হাতৰ প্রতিটো “পাতে”

বিশ্বক আগবঢ়াই নিয়ে,

প্ৰগতিৰ আন এটা খলপালৈ

আক

যাৰ শৰীৰৰ

প্ৰতি টোপাল ঘামত আছে

অসীম শক্তি আক অজেয় বক্রীজাণুৰ কণ

কিন্ত

কিন্ত, তাৰ প্ৰত্যুহৰত সি কি পায়?

তাড়নাৰ গ্ৰাসত জজ'বিত এটা শুকান পেট

প্ৰ'টিনৰ কপত সি পায়,

বস চেপা কুঁহিয়াৰৰ দৰে খাদ্য

আক, অক্টোপাছৰ দৰে —

চাৰিওকালে বেঢ়ি বথা

এনে বাসন্তান — !!

য'ত বাস কৰে —

জীৱাণু, ভাইৰাছ, বেষ্টেৰীয়াই

মেই ‘জীৱন্ত — মৰা শ’ দেখি
মোৰ ভিতৰৰ মাঝুহটোৰে
সাৰ পাই উঠে,
আক মোক প্ৰশ্ন কৰে
কি, ‘ছোমালিয়া’ মানে এয়াই নেকি ?

“..... কবিতা সৰ্বকালৰ স্বাধীন চিতৌৱা মানুহৰ বুকুৰ
কথা। কবিতা বিলাপ নহয়, জাগৰণী মন্ত্ৰ ; ত্ৰাস নহয় বুকু জুকুৱা
আনন্দ, শক্ৰৰ লংকাৰ নহয়, আগুৱাই যোৱাৰ আহ্বান, স্থিতিৰ
ব্যাখ্যা নহয়. ৰূপান্তৰৰ গায়ত্ৰী মন্ত্ৰ। কবিতা গতিশীল জীৱন
জগতৰ পৰম প্ৰত্যয়, বিজয়ৰ প্ৰতিক্ৰিতি .....”।

— হৰেন্দ্ৰ নাথ বৰঠাকুৰ।

অভিশপ্ত নিশা

গিতুল চাউলু
স্নাতক ঢাকার বার্ষিক
(বিজ্ঞান বিভাগ)

নিশাৰ অন্ধকাৰত

বাজপথ জনশূণ্য

মাজে মাজে ভাসি আহে

লুঁঠনকাৰীৰ ঘৰ ঘৰ শৰ্ক

কৰি ধৈ যায়

এখন বিশৃঙ্খল মৰিশালি।

অভিশপ্ত নিশাটোৰ

বিদাদৰ ওঁচৰ্ত

পুৱাৰ সুৰক্ষটোৱেও এবি যায়

আৰু এটা দিন।

আগ্ৰেয়গিৰিৰ লাভাই

উভ্রপ্ত কৰি তুলিব বিচাৰে

সমগ্ৰ শিলাখণ্ড।

প্রাচীৰ পৰিকা

জাগ্রতৰ পৰা *

“কোনেওতো নাজানে

কাৰ স'তে কটাও বাতি

সকলোৱে কয় মই নষ্ট কৰি

কৰিতা আজিও হাম বাতি

বহলাই পাৰিবি পাটা ॥”

— নীলিম কুমাৰ

ডিঙ্ক মহাবিদ্যালয় (আলোচনী)

মোড়শতম, সংখ্যা ১৯৯৩-১৪

সম্পাদনাত - শ্রীনীলিম কুমাৰ দাস।

॥ প্রতীক্ষা ॥

— নীলিম কুমার দাস।
স্নাতক; ৩য় বর্ষ (বিজ্ঞান)

বুজা নাই ?

এবাব গমিও চোরা নাই ?
মোৰ যে নিৰিৰ আগে
হৃদয়ত এসেোতা
বিধাদ ডাৰবে,
বৈ আছো তোমাৰ বাবেই
শুনাওঁ বুলি মোৰ
জীৱনৰ আধুক্যা গীত ॥

বুজা নাই ?

এবাব মানো ?
তোমাৰ বাবেই মোৰ যে
গীতৰ ছন্দ
আজিও,
আধুক্যা হ'ল ..... ।

জানা

মোৰ যে
কলিজা পুঁঢ়ত
এতিয়াও এসেোতা
বেদনাৰ মেৰ ..... ॥

॥ শুভি ॥

— সংজীৱ গটে।
স্নাতক; ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

নিঃশ্বাসত পাৰ হয় সহয় বোৰ
আৰু
শুভিৰ পটভ আৰু যায়
কিছুমান সংজীৱ সপোন ;
যেতিৱা বোমছন কৰে
সেই শুভিক,
নিৰিৰে চকুযুবি সেমেকি উঠে ।

সিঙ্গ চকুযুবিৰে নিঃ সৰিত হৰ
তোমাৰ শুভি —
বাস্তৱিকতে তুমি দি যোৱা
এটি শুনীলিম সপোৰ
আৰু
তোমাৰ ম'তে এটি স্নোগলী অতীত ॥

এতিয়া মাথো বাকী আছে
চিতাত তুলি দিয়া মোৰ হৃদয়খনৰ
এমুঠি ভস্মারশেষ,
আৰু এটি
নৰকংকাল !!

॥ মই, মোৰ অনুভূতি আৰু এটা কবিতা ॥

— লীলা কুং উপাধ্যায়

উৎ মাঃ ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

মোৰ হৃদয় ছিম হয়

মোৰ অনুভূতিবোৰ স্তুক হয়

মোৰ ভিতৰৰ মাঝহটোৱে চিৰৰে

মাত্ৰ সেই শব্দটোৰ বাবে

“স্বতন্ত্ৰতা” —— !!

“স্বতন্ত্ৰতা” মানে কি ?

কি ! ! সেয়া ফাণ্টৰ ধূমুহু

নে, আফ্রিকাৰ “ক'লা” বোৰৰ নাম ? ?

মোৰতো এনে লাগে,

স্বতন্ত্ৰতা মানে,

বন্ধ পিঞ্জৰাত নিফ্ল বিদ্রোহ কৰা

এটি অসহায় পক্ষীৰ নাম !

আকৌ মই সুধো

মোৰ ভাৰ বোৰক

মোৰ কবিতা বোৰক

অথবা,

মন্তিক নামৰ সেই সৰীসূপটোক

কি (?) স্বতন্ত্ৰতা মানে সেই দানৱটো নেকি ?

যি

মাত্ৰ বক্ষ সোলোকাই

ভগ্নীক নগ কৰি

বলাংকাৰ কৰে

মোৰ চকুৰ আগতে — !!!

॥ শ্বেষীদ ॥

— ভুপেন মহন।

মাতক ; ২য় বৰ্ষ (কলা)

বহু আহিল আৰু বহু গ'ল

দেশৰ স্বাধীনতাৰ বাবে।

বহু আহিল আৰু বহু ঘাৰ

সকলো দেশৰ বাবে ॥

কিমাননো মাৰিব সিহিঁতে আমাক

কিমান যে আছে আৰু ....

মাৰি মাৰি গ'লেও এদিন

কৰিব নোৰাৰে শ্ৰেণি ॥

নোৰাৰে আৰু মাৰিব সিহিঁতে

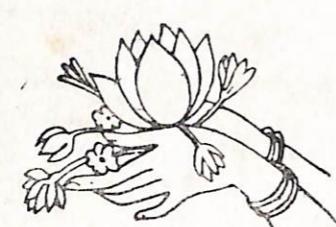
কিমাননো মাৰিব আমাক ॥

যিমান মাৰিছে আজি আমাক ॥

— কোঠাবোধ নকৰো আনি ।

সিহিঁতৰ তেজেৰে লিখিদিম এদিন

এয়া তোমালোকৰে স্বদেশ ॥

॥ আন্তৰিক অনুভূতি ॥

— বিজিত মেৰুগ

মাতক ; ১ম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

মই উপলব্ধিৰ কাষত বহি

তুমি নজনাকৈ

অনুভূতি কৰো অৰুজ স্পন্দন ।

শিলৰ মাঝুহোৰ নিঃপালি দিলে

শস্যৰ দৰে বাঢ়ি আহে

আন্তৰিক অনুভূতি প্ৰকাশৰ ইচ্ছাথিনি

পাহাৰি ঘাঁওঁ অতীত

মই হাঁহিছিলো নে কান্দিছিলো

বোৰা বেদনাৰে সেমেকা সময়, দুৰ্বিহ

সেয়েহে,

নিজলৈ মোৰ দুখ লাগে

স্মৃতিবোৰ মৌমাখিহৈ গুণ-গুণালে

হেকৰা ব'দালিৰে—

এতিয়া,

বাঢ়ি থাকে অনাহত দুখ

যিদৰে বাঢ়ে আন্তৰিক অনুভূতি .....

“তুমি ষেতিৱা ঘৰৰ চোকাৰ বাহিৰ হ'বা ; মাঝুহে তোমাক আঁৰ চকুৰে চাৰ। তুমি ষেতিৱা
গলিব বাঞ্চাত খোজ দিবা মাঝুহে তোমাৰ পিছ লৰ, সুভূৰি বজাৰ। গলি পাৰ হৈ ষেতিৱা
বহল বাঞ্চালৈ ঘাৰা মাঝুহে তোমাক চৰিত্ৰীনা বুলিব.....”

— তস্মিমা নাস্বিন।

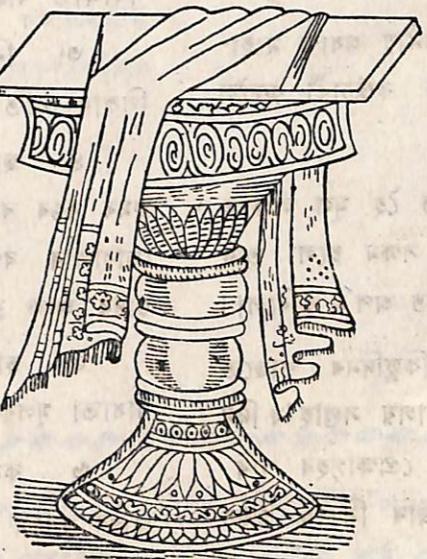
কুইজ

- (১) প্রশ্নঃ— “মই আহিছিলো, মই দেখিছিলো, মই জয় কবিছিলো” — কোনে এই কথাবাব কৈছিল ?
উত্তরঃ— জুলিয়াছ ছিজাৰ।
- (২) প্রশ্নঃ— কোন লোকে ভূমিকম্প আহিলে, ভগৱানক কি কৰি শ্বরণ কৰে ?
উত্তরঃ— মণিপূর্বী লোকে। মাছ ভাত বুলি শ্বরণ কৰে।
- (৩) প্রশ্নঃ— “রেছেষ্ঠাৰ কাপ” কি খেলৰ বাবে প্ৰদান কৰা হয় ?
উত্তরঃ— প'ল খেলৰ বাবে।
- (৪) প্রশ্নঃ— স্বাধীনভাৱে প্ৰথম চিৰগ্ৰহণ কৰা অজ্ঞান বকৰা, লোহিত বৰবৰা এই দুগৰাকী চিৰগ্ৰহণ —
কাৰীৰ ছবি দুখন কি কি ?
উত্তরঃ— “সূৰ্য তেজৰ অন্য নাম” (অজ্ঞান বকৰা) আৰু “সৰৱজ্ঞান” (লোহিত বৰবৰা)।
- (৫) প্রশ্নঃ— ইজিপ্ত'ত কাক ‘বগা সোণ’ কোৱা হয় ?
উত্তরঃ— কপাহ।
- (৬) প্রশ্নঃ— ভাৰতবৰ্ষৰ এটা বিখ্যাত গীতৰ লগত দৈৰী দুৰ্গৰ সমন্বয় আছে, গীতটো কি ?
উত্তরঃ— বন্দে মাতৰম।
- (৭) প্রশ্নঃ— পিতাকৰ আদেশত কোনে নিজৰ মাত্ৰক হত্যা কৰিছিল ?
উত্তরঃ— পৰশুৰামে।
- (৮) প্রশ্নঃ— দৈত্যসকলৰ শুক কোন ?
উত্তরঃ— শুক্ৰাচার্য।
- (৯) প্রশ্নঃ— দেৱতাসকলৰ শুক কোন ?
উত্তরঃ— বৃহস্পতি।
- (১০) প্রশ্নঃ— বাৰণৰ দেউতাকৰ নাম কি আছিল ?
উত্তরঃ— বিশ্বশৰ্বা মুণি।

সংগ্ৰহকাৰী
শ্ৰীচিন্তু সোনেৱাল
দ্বিতীয় বাৰ্ষিক (বিজ্ঞান)

॥ চৰচৰ্যাটীও চৰীশালাৰ ৰঞ্জ ॥

উপ সভাপতি আৰু বিভাগীয় সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন সম্ভৃত

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰ একতা সভা —

॥ উপ সভাপতির প্রতিবেদন ॥

প্রতিবেদনৰ আবস্থণিতে যি সকল বীৰ পুৰুষে
অসম মাত্ৰ অস্তিত্ব বক্ষা কৰিবলৈ গৈ প্ৰাণহতি দিলো।
সেইসকল বীৰ শ্বহীদলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধাঙ্গলি জ্ঞাপন কৰিলো।

তাৰোপৰি মোক ১৯৯৩/১৪ বৰ্ষৰ ডিক্ৰমহাবিদ্যা-
লয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ সভাপতি পদলৈ নিৰ্বা-
চিত কৰি বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় সহযোগিতা
আগবঢ়োৱা বন্ধু বন্ধুৰী তথা ডিক্ৰয়ানলৈ আন্তৰিক
কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

লগতে ডিক্ৰমহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহো-
দয়, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা বৰ্ণ আৰু কৰ্মচাৰী বৰ্ণলৈ
মোৰ সকল প্ৰণাম আগ বঢ়াইছো।

উপঃ সভাপতি পদত অধিষ্ঠিত হৈ মূল লক্ষ্যত
কিমান যিনি সফলতা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হলো। তাৰ
মূল্যায়নৰ ভাৰ মাননীয় সুধীবৰ্ণৰ হাতত অপৰ্ণ কৰিলো।

মই কাৰ্য্যভাৱ গ্ৰহণ কৰা কিছুদিনৰ পাছতে
কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সভাৰ জৰিয়তে “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ”ৰ দিন
ধাৰ্য্য কৰি প্ৰথম বাৰ বাবে অস্থায়ী প্ৰেক্ষাগৃহৰ পৰি-
ৱৰ্তে মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদতে মৎস সজাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ
কৰা হয়।

ইয়াৰ পাছতে আমাৰ ছাত্ৰ একতা সভাই
মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন উন্নয়ন মূলক সমস্যাৰ লগতে শৈক্ষিক
পৰিবেশ উন্নতিৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু অধ্যাপক-অধ্যা-
পিকা বৰ্ণক লৈ এখন সাধাৰণ সভাৰ আয়োজন কৰা
হয়। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত মহেন্দ্ৰ নাথ গণে
হয়।

দেৱক সভাপতি হিচাবে লৈ বহা উক্ত সভাত যথেষ্ট তক
বিনিময় আৰু গঠন মূলক আলোচনাবে নিয়লিখিত প্ৰস্তাৱ
সমূহ সৰ্বসম্মতি কৰে গ্ৰহণ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ পৰি-
চালনা সমিতিৰ জৰুৰী বিবেচনাৰ্থে প্ৰেৰণ কৰা হয়।

১। মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন শ্ৰেণী সমূহৰ পাঠদান
আৰু Practical সমূহ নিয়মীয়া কৰিব লাগে।

২। ৭৫% শ্ৰেণীত উপস্থিত নথকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক
পৰীক্ষাত বহিবলৈ অনুমতি দিব নালাগে।

৩। নিয়মীয়াকৈ উপস্থিত নথকা অধ্যাপক-অধ্যা-
পিকাৰ প্ৰতি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

৪। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ সৰ্বসম্মতি কৰে ইউনি-
ফ্ৰমৰ বঙৰ বদলি কৰণ। (লৰাৰ বগা চাঁট ক'লা পেঁট,
ছোৱালীৰ বগা মেখেলা, আকাশী-নীলা বঙৰ পাৰিৰ
চাদৰ আৰু ব্লাউজ)

৫। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক ইউনিফ্ৰম পৰিধান কৰাটো
বাধ্যতা মূলক কৰিব লাগে।

৬। কম্পিউটাৰৰ পাঠদানৰ ব্যৱস্থা অন্তি পলমে
কৰিব লাগে।

৭। স্থায়ী প্ৰেক্ষাগৃহ নিৰ্মাণৰ বাবে কলেজৰ পশ্চিম
দিশত থকা চাৰি বিঘা মাটি কলেজৰ নামত নামজাৰি
কৰিবলৈ শ্ৰীযুত জালান দেৱ আৰু উপায়ুক্ত মহোদয়ৰ
ওৰত স্বাক্ষৰ পত্ৰ প্ৰদান কৰিব।

৮। নব নিৰ্মিত ছাত্ৰী নিবাস অন্তি পলমে ছাত্ৰী
সকলৰ বাবে মুকলি কৰি দিব লাগে।

৯। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰসাৱগাৰ, শৌচাগাৰ আদি
বহলাব লাগে আৰু বৰ্তমানে থকা কেইটাৰ উন্নতি সাধিব
লাগে।

১০। মহাবিদ্যালয়লৈ অহা যোৱা পথ ছুটাৰ উন্নতি
সাধিব লাগে।

আমাৰ কাৰ্য্যকাল সীমিত হোৱাৰ হেতুকে
উপকৃত প্ৰস্তাৱ সমূহ সফল ভাৱে কৰায়িত কৰিব
নোৱাবিলো। তথাপি মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস মই যি কোনো
ক্ষেত্ৰে চেষ্টাৰ কৃতি কৰা নাছিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালতে
নবীন প্ৰতিভাসম্পন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ বাবে
নবীন লেখক-লেখিকা নামে এটি গোট খোলা হয়।

এখনি শিক্ষার্থীসন্মানৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি সেই শিক্ষা-
রূপান্বয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশৰ ওপৰত বিশেষভাৱে নিৰ্ভৰ-
শীল। এই শৈক্ষিক পৰিবেশটোৱে মাজতে অবাজকতাই
দেখা দিলে শিক্ষার্থীসন্মানৰ উন্নতি হিতৰ বিপৰীতে
যোৱা পৰিলক্ষিত হয়।

ডিক্ৰমহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
আৰু শিক্ষক-শিক্ষিয়ত্ৰী উভয়বে নিজৰ দায়বদ্ধতাৰ প্ৰতি
আওকান নকৰি মহাবিদ্যালয় খনক বাবে এটা নতুন
কৃত সজাই তোলে তাৰ বাবে এই প্ৰতিবেদনৰ তৰফৰ
পৰা সমূহ ডিক্ৰয়ানলৈ অনুৰোধ জনালো। —

প্ৰতিবেদনৰ শেষত অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু সকলো
শিক্ষাগুৰু তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ পুনৰ আন্তৰিক
ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো আৰু ডিক্ৰমহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন
উন্নতি কাৰমনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি
মাৰিলো।

ধন্যবাদেৰে

শ্ৰীবৰজ্যোতি গোহাঁই

উপ সভাপতি

ডিক্ৰমহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

জীৱনত কেতিয়াও পৰাজিত নোহোৱাটোৱেই পৰম গৌৰৱৰ কথা নহয়। পৰম
গৌৱৰৰ কথা হল, কোনো ধৰণৰ পৰাজয়তে হাৰ নামানি কৰ্ম ক্ষেত্ৰত অগ্ৰসৰ হোৱাটোহে।

— গড়ন্তিৰ

সত্য সদায় নিৰাপদ। সত্যৰ বাহিবে আন একোৱেই নিৰাপদ নহয়। যি মানুহে
সমাজৰ আন লোকৰ পৰা সত্যক গোপন কৰে, তেওঁলোক হয় কাপুৰুষ নহয় অপৰাধী।

মেঘায়ুলাৰ

● মহাবিদ্যালয়ের সংগীত প্রতিযোগিতা সমূহের ফলাফল তলত উল্লেখ

॥ সংগীত বিভাগৰ প্রতিবেদন ॥

প্রতিবেদনৰ আবস্থণিতে ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সংগীত বিভাগৰ সম্পাদক পদটিৰ বাবে দায়িত্ব ভাৱ গ্ৰহণ কৰিবলৈ নিৰ্বাচিত কৰি এই দিশত সহায় আগবঢ়োৱাৰ লগতে অভিজ্ঞতা অৰ্জন কৰিবলৈ স্ববিধা দিয়াৰ বাবে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বন্ধুৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিবো।

এবছৰীয়া মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিশত সহযোগিতা তথা দিহা পৰামৰ্শৰে প্ৰতি খোজতে আগবঢ়াতি ঘোৱাত সহায় কৰা মোৰ শিক্ষাগুৰুক বৰ্ণ, বন্ধু-বন্ধুৰ উপৰিও শ্ৰীযুত ইন্দ্ৰ বড়া ছাৰ আৰু শ্ৰীযুত প্ৰদীপ চেতিয়া ফুকন ছাৰলৈ মোৰ ভক্তি ভৱা কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলোঁ।

সংগীত সম্পাদক কপে কাৰ্য্যতাৰ গ্ৰহণ কৰা কিছুদিনৰ পিছতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হয়। মোৰ সংগীত বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহো পৰিচালনা কৰো। কিন্তু এটা কথা কৰলৈ বাধ্য হলো এই বাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সংগীত প্ৰতিযোগিতাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহযোগিতা বৰ হতাশ জনক আছিল। গতিকে ইয়াৰ পুনৰাবৃত্তি যাতে নহয় তাৰ কামনা কৰিলোঁ।

১৯১৪ চনৰ আন্তঃ মহাবিদ্যালয় সংগীত প্ৰতিযোগিতা সমূহ নাজিৰা মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হৈছিল। উক্ত প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা ছয়জনীয়া দলএটি গৈছিল। প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰি শ্ৰীনাৰায়ণ বাজবংশীয়ে লোকগীতত অথম স্থান আৰু শ্ৰীমতী সুভীষ্মুতা গৈগৱে দ্বিতীয় স্থান অধিকাৰ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৰ অৰ্জন কৰিছে। মই তেওঁলোকৰ সংগীত দিশত তৰিয়ৎ উন্নতি কামনা কৰিলোঁ।

এই বছৰ “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ” সংগীত বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহৰ ফলাফল তলত উল্লেখ

কৰা হ'ল।

★ বৰগীত

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী জয়া শৰ্মা।
দ্বিতীয়,, : শ্ৰী,, জেচ.মিন বেগম।
তৃতীয়,, : শ্ৰী,, শিখা গঁগৈ।

★ লোক গীত

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীনাৰায়ণ বাজবংশী।
দ্বিতীয়,, : জিতু ফুকন।
শ্ৰীমতী জয়া শৰ্মা।
তৃতীয়,, : শ্ৰীদিগন্ত গঁগৈ।

★ জ্যোতি সংগীত

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী জয়া শৰ্মা।
দ্বিতীয়,, : শ্ৰী, জেচ.মিন বেগম।
তৃতীয়,, : শ্ৰীজিতেন বৰুৱা।

★ বনগীত

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী জয়া শৰ্মা।
দ্বিতীয়,, : শ্ৰী,, শিখা গঁগৈ।
তৃতীয়,, : শ্ৰীপৰমানন্দ গোহাঁই।

★ গজল

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীপৰমানন্দ গোহাঁই।
দ্বিতীয়,, : ভাঙৰ বন্দোপাধ্যায়।
তৃতীয়,, : নাই।

★ পাৰ্বতি প্ৰসাদ বকৱাৰ গীত।

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী জয়া শৰ্মা।
দ্বিতীয়,, : শ্ৰীজিতেন্দ্ৰ গঁগৈ।
তৃতীয়,, : শ্ৰীনাৰায়ণ বাজবংশী।

★ আধুনিক গীতঃ

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী শিখা গঁগৈ।
দ্বিতীয়,, : শ্ৰী,, জয়া শৰ্মা।
শ্ৰীনাৰায়ণ বাজবংশী।
তৃতীয়,, : শ্ৰীমতী জেচ.মিন বেগম।

★ বিমুৰ্বাতা সংগীত

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী জয়া শৰ্মা।
দ্বিতীয়,, : শ্ৰীনাৰায়ণ বাজবংশী।
তৃতীয়,, : শ্ৰীপৰমানন্দ গোহাঁই।

★ জয়ন্ত সংগীত

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী জয়া শৰ্মা।
দ্বিতীয়,, : শ্ৰীপৰমানন্দ গোহাঁই।
তৃতীয়,, : দেৱজিৎ দাস।
শ্ৰীমতী জেচ.মিন বেগম।

★ ভূপেন্দ্ৰ সংগীত

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী জয়া শৰ্মা।
দ্বিতীয়,, : শ্ৰীপৰমানন্দ গোহাঁই।
তৃতীয়,, : শ্ৰীনাৰায়ণ বাজবংশী।

★ বিহু গীত

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী হিৰণ্য দত্ত।
দ্বিতীয়,, : শ্ৰীচুহুং গঁগৈ।
তৃতীয়,, : অমুপ শৰ্মা।

★ মিচিং ঐনিতৰ

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীকুকিল মিচিং।
দ্বিতীয়,, : শ্ৰীবিশ্বজিৎ পেণ্ড।
তৃতীয়,, : আলক্ষ্মীনাৰ্থ পায়েং।

★ মিচিং আধুনিক গীত

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী সপ্তা দলে।
দ্বিতীয় স্থান : শ্ৰীকুকিল মিচিং।
তৃতীয় স্থান : শ্ৰীবিশ্বজিৎ পেণ্ড।

★ বিহুল্য

প্ৰথম স্থান : শ্ৰীমতী জ্যোতিৰ্পণা সন্দীকৈ।
দ্বিতীয় স্থান : শ্ৰীমতী মিনতি দেউৰী।
তৃতীয় স্থান : শ্ৰীমতী উপাসনা শেনছোৱা।
শ্ৰীতী অঙ্গুমণি নাথ।

নিচুকণি বঁটা : শ্ৰীপলাশ শইকীয়া।

★ আধুনিক ন্ত্য

প্রথম স্থান : শ্রীমতী বৰতা দেউৰী !

দ্বিতীয় স্থান : শ্রীমতী জুবি বৰপাত্ৰ গোহাই !

তৃতীয় স্থান : শ্রীমতী কৰী ফুকন !

এই বছৰ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ গাঁড়িকাৰ
সন্মান অজ্ঞন কৰে শ্রীমতী জয়া শৰ্মা ই।

সকৰ'শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে যদি
কৰিবাত ভুল কৰিছিলো তাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো

বে ওচৰত ক্ষমা ভিক্ষা মাগিছো আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ
সৰ্বতোপ্রকাৰে উন্নতি কামনা কৰি মোৰ সম্পাদকীয়
প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলো।

তিনিৰ সমাহাৰ

সংগ্ৰহ—ঞ্চীবাবুল সোনোৱাল ।
উচ্চতৰ মাধ্যমিক
২য় বাবিক ; (কলা বিভাগ)

- ক) তিনিটা বস্তুৱে কাকো অপেক্ষা নকৰে —
উং সঘঃ, ঘৃত্যু, জন্ম।
- খ) তিনিটা বস্তু এবাৰহে পোৱা যাব —
উং পিতা - মাতা, ৰূপ আৰু ঘোৱন
- গ) তিনিটা বস্তু শক্তিৰ কাৰণ
উং নাৰী, বাবী আৰু সম্পত্তি
- ঘ) তিনিটা বস্তু অৱনতিৰ মূল —
উং হিংসা বিদেৱ আৰু অহংকাৰ।
- ঙ) তিনিটা বস্তুৱে শান্তি আনে —
উং ধৈৰ্য্য, সহজ আৰু ক্ষমা।

খন্যবাদেৰে

শ্রীজিতেন বৰুৱা

সংগীত বিভাগৰ সম্পাদক

॥ ছাত্ৰী জিবণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন ॥

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ
মহোদয় ও শিক্ষাণুক সকলৈলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা তথা সমূহ ডি঱়ঘান
বন্ধু-বন্ধুৰীলৈ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো। ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ
ছাত্ৰী জিবণি কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে ১৯৯৪ চনত নিৰ্বাচিত হৈ গতীৰ
আৰু বিশ্বাসেৰে কাৰ্য্য ভাৰ গ্ৰহণ কৰি বহুতো সুবিধা তথা অস্থুবিধাৰ
মাজেৰে কামবিলাক সুকলমে আগুৰাই নিবলৈ যথেষ্ট চেষ্টা কৰিছিলো
যদিও কিমান খিনি সফল ৰূপ দিব পাৰিছো সেই বিচাৰ্য্য আপোনা-
লোকৰ হাতত।

কীড়া হল মানৰ জীৱনৰ এক অনুপম কলা। খেল-ধেমালিয়ে মানুহৰ শাৰীৰিক তথা মান-
সিক সাফল্যৰ অনাবিল আনন্দ দিবলৈ সক্ষম হয়। আজিৰ যুগত কীড়াৰ উন্নতিয়ে দেশৰ গৌৰৱ আনি-
দিয়ে। খেল-ধেমালিৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত লুকাই-থকা সুপ্ত প্ৰতিভা সমূহ বিকশিত হৰলৈ সুবিধা
তথা আৱল্দ উৎসাহ দিয়া আমাৰ সকলোৰে কৰ্তব্য। গতিকে উক্ত কথাসাৰৰ গুৰুত্ব দি মই মহাবিদ্যালয়ত
খেলৰ সামগ্ৰীৰ যথেষ্ট অভাৱ হোৱা ষ্ট্ৰেণ্ড আন্তঃ বিভাগৰ খেলসমূহ সুগ্ৰৰ কৰে পৰিচালনা কৰিবলৈ
একান্ত যত্ন কৰিছিলো। ২৯ তম মহাবিদ্যালয়ৰ বাবিক সপ্তাহত আন্তঃ বিভাগত বেডমিটন, কেৰম, ডুবা
আৰু টেবুলটেনিচ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হয়। বহু সংখ্যক প্ৰতিযোগীয়ে হেপাহ তথা উৎসাহ-উদ্যমেৰে
উক্ত প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। এই খিনিতেই আন্তঃ বিভাগত খিতাপ অৰ্জন কৰা প্ৰতিভাৰান
খেলুৰৈ সকলৰ নাম উল্লেখ কৰিছো।

* বেডমিটন — প্ৰথম :- শ্রীমতী তনুজা শইকীয়া।

দ্বিতীয় :- শ্রীমতী জয়ঙ্কী দেউৰী।

* বেডমিটন (দলীয় ভাৱে) —

প্ৰথম :- শ্রীমতী মনিষা বড়া।

শ্রীমতী পিনাকী দুৰ্বা।

দ্বিতীয় :- শ্রীমতী মাধৱী শইকীয়া।

" " জয়ঙ্কী দেউৰী।

- * কেবম — অথম :- শ্রীমতী জয়শ্রী দেউরী ।
দ্বিতীয় :- " কপা কোঁৱৰ ।
- * কেবম দলীয় ভাবে — প্রথম :- শ্রীমতী মাধবী শহিকীয়া ।
" " কপা কোঁৱৰ ।
দ্বিতীয় :- " " জয়শ্রী দেউরী ।
" " বেখা মণি গণ্গৈ ।

- * কেবম (লো-ছোৱালী দলীয় ভাবে)—
অথম :- শ্রীআদুল ছালাম ।
" মনিষা বড়া ।
দ্বিতীয় :- শ্রীআদুল বহমান ।
" কপা কোঁৱৰ ।
- * ডবা — প্রথম :- " মনিষা বড়া ।
দ্বিতীয় :- " মনী ডেইজী গণ্গৈ ।
- * টেবুল টেনিচ — প্রথম :- " মনিষা বড়া ।
দ্বিতীয় :- " মনী পিনাকি দুৱৰা ।

(প্রতিযোগীর অভাবত টেবুল টেনিচ দলীয় ভাবে অনুষ্ঠিত নহল ।)

প্রতিবেদনৰ সামৰণি বিগত এবছৰীয়া কার্যকালত মোক বিভিন্ন দিশত দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা মোৰ বিভাগীয় অধ্যাপিকা শাস্ত্ৰী বাইদেউলৈ মোৰ আন্তৰিক ভক্তি আগবঢ়াইছো । লগতে অহৰহ ছঁৰ দৰে লাগি সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা বাক্ষৰী মনিষা বড়া, জয়শ্রী দেউরী, তনুজা শহিকীয়া, কপা কোঁৱৰ, পাকল সোনোৱাল, পিনাকী দুৱৰা, উৰা চাংমাই, বনু জয়প্ৰকাশ, বুবুল আৰু প্ৰত্যক্ষ তথা পৰোক্ষ ভাবে সহায় আগবঢ়োৱা মোৰ শুভকাঞ্জী বনু-বাক্ষৰীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো ।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি কামনা কৰিছো লগতে মোৰ ডিক্ৰয়ান বনু-বাক্ষৰীলৈ অনুৰোচ্ছ শুভকামনা জনাই প্রতিবেদন সামৰিছো ।

ধন্যবাদেৰে
শ্রীমতী মাধবী শহিকীয়া ।
ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা ।
১৯৯৪ চন ।

॥ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ প্ৰতিবেদন ॥

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদক ছিপাপে প্ৰতিবেদন লিখিবলৈ লোৱাৰ আৰম্ভণিতে অসমৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ সংগ্ৰামত যি সকলে প্ৰাণ আহতি দিলে সেই সকল বীৰ শৰীৰদলৈ মোৰ গভীৰ আন্তৰিক অৰ্দা নিবেদন কৰিছো ।

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে যি সকল ছা৤-ছা৤্ৰী আৰু বনু-বাক্ষৰীয়ে ১৯৯৩-৯৪ কাৰ্য্যকালৰ ডিক্ৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছা৤ একতা সভাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ পদবী শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব কাৰ্য্য পাতি লোৱলৈ সহযোগিতা আগবঢ়ালে তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো ।

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগটোৰ গুৰুত্ব বছৰৰ বাব মাহেই অপৰিসীম ঘদিও ছা৤ একতা সভাৰ দ্বাৰা নিৰ্দিষ্ট আৰু সংগ্ৰিষ্ট বিভাগৰ দ্বাৰা পৰিচালিত মহাবিদ্যালয় বাবিক লোহ ক্ৰীড়া প্ৰতিযোগিতা আৰু আন্তঃ মহাবিদ্যালয় শৰীৰ চৰ্চা প্ৰতিযোগিতাত মহাবিদ্যালয় দলৰ অংশ গ্ৰহণেই হল মূল পৰ্যায় ।

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগটোৰ আধুনিক নাম হল লোহ ক্ৰীড়া বিভাগ । এই বিভাগত আছে —

১) ভাৰ উত্তোলন ২) দেহশ্ৰী প্ৰদৰ্শন ৩) শক্তি উত্তোলন
৪) পাঞ্চা আৰু ৫) যোগাসন । বক্সিং অবশ্যে লোহ ক্ৰীড়াৰ অনুৰ্গত ক্ৰীড়া নহয়, এই ক্ৰীড়াৰ আচুতীয়া কেড়াবেছন আছে । উল্লেখিত লোহ ক্ৰীড়া বিভাগৰ অনুৰ্গত দেহশ্ৰী, ভাৰ উত্তোলন আৰু শক্তি উত্তোলন প্ৰতিযোগিতাৰ লগতে ছা৤ বনু সকলৰ অনুৰোধ ক্ৰমে পাঞ্চাৰ পৰিৱৰ্তে বক্সিং প্ৰতিযোগিতা ১৯৯৩-৯৪ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয় বাবিক লোহ ক্ৰীড়া প্ৰতিযোগিতাত

অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হওঁ । প্ৰতিযোগিতাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰাৰ বাবে যি সকলে মোক প্ৰেৰণা যোগালে, দিহা পৰামৰ্শ আৰু উপদেশ-নিৰ্দেশ দি সহযোগিতা আগবঢ়ালে তেখেত সকলৰ প্ৰতি মোৰ কৃতজ্ঞতা থাকিল ।

প্ৰথমেই ডিক্ৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত মহেন্দ্ৰ নাথ গণ্গদেৱৰ অকৃপণ স্বেহ আৰু উদাৰ সহযোগিতাই মোক সম্পূৰ্ণ কাৰ্য্যকালৰ বাবে প্ৰেৰণা দিয়াৰ উপৰিও প্ৰতিযোগিতাত বিশিষ্ট অতিথি ছিপাপে উপস্থিত থাকি প্ৰতিযোগিতাৰ সোঠৰ বৃদ্ধি কৰিলে । তেখেতলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো । শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ উপদেষ্টা অধ্যাপক মাননীয় শ্ৰীযুত ফনী চেতিয়া দেৱৰ নিষ্পার্থ সহযোগিতাই মোক প্ৰতিযোগিতাখন সূচকৰ কৰে আগ্ৰহাই নিয়াত মূল চালিকা শক্তি ছিপাপে কাম কৰিলে । তেখেতলৈ মোৰ সশ্ৰেষ্ঠ প্ৰণাম । প্ৰতিযোগিতাৰ মুখ্য বিচাৰক ছিপাপে প্ৰাকৃন অসমৰ্ত্তা, দেহশ্ৰী, ভাৰ উত্তোলন আৰু যোগাসনৰ বাস্তীয় বিচাৰক মাননীয় শ্ৰীযুত দমুজ দমন ৰাজকোৱদেৱে লোহ ক্ৰীড়াৰ কেটো প্ৰতিযোগিতা নিখুত ভাৰে পৰিচালনা কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৰ বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে তেখেতলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জনাইছো । বাজিয়ক বিচাৰক মাননীয় শ্ৰীযুত শ্ৰেৰিফ আহমেদ, শ্ৰীযুত বাব বাজকোৱৰ লগতে দেহশ্ৰী' বাস্তীয় সোণৰ পদক বিজয়ী শ্ৰীযুত প্ৰাণজিৎ দেউৰীলৈ মোৰ শুভা নিবেদন কৰিলো । ভাৰ উত্তোলন আৰু শক্তি উত্তোলন প্ৰতিযোগিতাত নিয়াৰীকৈ দায়িত্ব পালন কৰাৰ বাবে সৰ্বশ্ৰী অনুপ ৰাজকোৱ, দীপক ঠাকুৰীয়ালৈ মোৰ ধন্যবাদ জনাইছো । বক্সিং প্ৰতিযোগিতাখন সূচকৰ কৰে

॥ ছাত্র জিবণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥

মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে ডিক্ৰি
মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰীঅস্পদ শিক্ষাণ্ডক বৃন্দলৈ
মোৰ আন্তৰিক সেৱা জ্ঞাপন কৰাৰ লগতে যি সকল
ছাত্র-ছাত্ৰীৰ অশেষ কষ্ট তথা সহায় সহযোগত মোৰ
মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র জিবণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ বাবে
অধিস্থিত কৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নতিৰ হকে সেৱা আগ-
বঢ়াবৰ বাবে সুবিধা দিলে সেই সকলো ছাত্র-ছাত্ৰী, বন্ধু
-বন্ধুৰীলৈ মোৰ বৈপ্লবিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো।
লগতে সকলো ডিক্ৰিয়ানলৈ নতুন বছৰৰ শুভেচ্ছা থাকিল।

মোৰ কাৰ্য্যালাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছতে মহাবিদ্যালয়ৰ
বাৰ্ষিক সপ্তাহ অতি ক্ষীপ্ৰভাৱে অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ আয়োজন
কৰা হয়। ছাত্র জিবণি কোঠাৰ ভিতৰৰা খেল সমূহ
আছিলঃ— বেডমিন্টন, টেবুল-টেনিচ, কেৰম, ডো। ইয়াৰে
ভিতৰত বেডমিন্টনৰ খেলসমূহ আকৰ্ষণীয় হৈছিল।

মোৰ কাৰ্য্যালাৰ সময়থিনিত আন্তঃ মহাবিদ্যালয়ৰ
বেডমিন্টন প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বেডমিন্টন
দলটিয়ে যোগদান কৰিছিল আৰু আমাৰ দলটিয়ে শ্ৰেষ্ঠদল
হিচাপে পৰিগণিত হৰ পৰা নাছিল যদিও এক আলোড়ন
সৃষ্টি কৰি ফাইনেললৈ উন্নীত হৈছিল আৰু যোৰহাটৰ
জগন্মাথ বকৰা মহাবিদ্যালয়ৰ লগত আমি পৰাজয় হৈছিলো।
আমাৰ দলটো আন্তঃমহাবিদ্যালয়ত পৰাজয় হলো যদিও
আমাৰ কলেজৰ দুজন ছাত্র আন্তঃ-বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বাবে
বাছনি কৰিছিল। তাৰে এজন মই নিজে শ্ৰীবিশ্বজ্যোতি
বড়া, আনজন হল শ্ৰীঅনুপ পাল।

এই খিনিতে মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যাকালত সকলো
ক্ষেত্ৰত সহায় সহযোগ পৰামৰ্শ দি মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ
হকে কাৰ্য্য কৰি যাবলৈ বিশেষ ভাৱে উদগণি দিয়া
শিক্ষাণ্ডক শ্ৰীযুতা শাস্ত্ৰী হাজৰিকা, শ্ৰীযুত বঞ্জিত সিংহৰ
ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। সততে মোৰ ওচৰত থাকি
বিভিন্ন কামত সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা বন্ধু-সকল
হ'লঃ—কমলা, ত্ৰেলোক্য, ভূপেন, কিশোৰ, মানস, নীলিম,
অঞ্জন, বিপুল, গৌতম, মৃদুল, মনোজ, পলাশ, নৰজ্যোতি,
মন, সংজীৱ, গিতুল আদিলৈ মোৰ হিয়াভৰা মৰম থাকিল।

শ্ৰেষ্ঠ মোৰ অনিচ্ছাকৃত ভুলৰ বাবে আপোনা-
লোকৰ ওচৰত ক্ষমা—প্ৰাৰ্থনা মাগিছো। আশা বাখিছো,
ভবিষ্যতৰ ডিক্ৰি-মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র একতা সভাই ধাৰা-
বাহিকতাতকৈ অধিক সৰল তথা গৌৰৱ উহুল মেহুৰৰ
দ্বাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিব্ৰতা আৰু সম্মান উজ্জল কৰিব।
মোৰ কাৰ্য্যাকালতে মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহত আয়ো-
জিত খেল ধৰ্মালিত সফলতা অজ্ঞ'ন কৰা ছাত্র সকলৰ
নাম তলত উল্লেখ কৰা হল।

বেডমিন্টনঃ

ছিংগলচ চেপিয়নঃ— শ্ৰী বিশ্বজ্যোতি বড়া।

বানার্চ আপঃ— শ্ৰী ত্ৰেলোক্য গঁগৈ।

টেবুল-টেনিচঃ

ছিংগলচ চেপিয়নঃ— শ্ৰীবিজয় দাবিক।

বানার্চ আপঃ— শ্ৰী মনকাচ হাজৰিকা।

ডাবুলচ চেপিয়নঃ— শ্ৰীবিশ্বজ্যোতি বড়া/ত্ৰেলোক্য গঁগৈ।

বানার্চ আপঃ— শ্ৰীনীলিম কুমাৰ দাস/মনোজ কুমাৰ গঁগৈ।

ডোঃ

চেপিয়নঃ— শ্ৰীপদ্ম প্ৰধান।

বানার্চআপঃ— শ্ৰীপৰমানন্দ গোহাঁই।

কেৰমঃ

ছিংগলচ চেপিয়নঃ— শ্ৰীবাজীৰ দাস।

বানার্চ আপঃ— শ্ৰীসংজীৱ ভূমিজ।

ডাবুলচ চেপিয়নঃ— শ্ৰীআনন্দ বহমান/আনন্দ ছালাম।

বানার্চ আপঃ— শ্ৰীসংজীৱ ভূমিজ/বাজীৰ দাস।

বেডমিন্টনঃ

ডাবুলচ চেপিয়নঃ— শ্ৰীবিশ্বজ্যোতি বড়া/ত্ৰেলোক্য গঁগৈ।

বানার্চ আপঃ— শ্ৰীতিদিপ দত্ত/মৃহুল কাকতি।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ হৈ যোৱা আন্তঃ মহা-বিদ্যালয়ত
যোগদিয়া দলটি হ'লঃ—

(১) শ্ৰীবিশ্বজ্যোতি বড়া

(২) শ্ৰীঅনুপ পাল

(৩) শ্ৰীগোতম দত্ত

(৪) শ্ৰীহেমন্ত গঁগৈ

(৫) শ্ৰীত্ৰেলোক্য গঁগৈ

সদৌ শ্ৰেষ্ঠ ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জল
ভবিষ্যৎ কামনা কৰিলো।

শ্ৰীবিশ্বজ্যোতি বড়া।

সম্পাদক, ছাত্র জিবণি কোঠা।

নিসংগতাৰ যন্ত্ৰণানাশক প্ৰতিষেধক হিচাপে কাম ; মানুহৰ সংগৰ বিকল হিচাপে কিতাপ।

— হেমাৰ শিল্প —

“যি কিতাপ পঢ়িবলৈ ভাল পায়, তেওঁ কেতিয়াও বিশ্বাসী বন্ধু, সৎ উপদেশ দিঁতা, প্ৰফুল্লমনা সংগী আৰু হৃদয়গ্ৰাহী প্ৰৱে৶ দিঁতাৰত অভাৱত নপৰে।”

— আইজাক বেৰ —

॥ মুখ্য খেল বিভাগৰ প্রতিবেদন ॥

জয় জয়তে ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু সমূহ অধ্যাপক অধ্যাপিকলৈ সশ্রেষ্ঠ প্ৰাণী জনাইছো। লগতে অসমৰ অস্তিৎ বৰ্ষাৰ বাবে জীৱন আহতি দিয়া শৰ্ষীদ সকললৈ মোৰ ফালৰ পৰা প্ৰাণী জনাইছো। ১৯৯৩-৯৪ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ মুখ্য খেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে মোক নিৰ্বাচন কৰাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। সকলো ডিক্ৰিয়ানলৈ নতুন বছৰৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জনালো।

মোৰ কাৰ্য্যভাৱ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত অতি কম দিনৰ ভিতৰতেই ২৯ তম বাৰিক মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ পাতিবলৈ আয়োজন কৰা হয়। মুখ্য খেল বিভাগৰ খেল সমূহ হ'ল — ফুটবল, ভলীবল আৰু ক্ৰিকেট। ইয়াৰ প্ৰতিযোগীসকলে পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাবলৈ সমৰ্থ হৈছিল।

মোৰ কাৰ্য্য কালৰ সময়খনিত আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ফুটবল, ভলীবল, ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতা হয় যদিও ফুট-বলতহে ঘোগদান কৰা হয়। ক্ৰিকেটৰ প্ৰয়োজনীয় সা-সজুলিৰ অভাৱৰ বাবে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰিকেট দলটোৱে আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলো। গতিকে অহাৰাৰ ঘাতে তেনে অভাৱ নহয় তাৰ কামনা কৰিলো। আন্তঃ মহাবিদ্যালয় খেলিবলৈ ঘোৱা ফুট বল দলটো আছিল- শ্ৰীবিশ্বজিৎ মালি (গ'ল বৰক), মনোজ কুমাৰ গগৈ (দলপতি), শ্ৰীনৰ বৰুৱা, অৱৰ সোনোৱাল, দীপজ্যোতি হাজৰিকা, হিমেন হাজৰিকা, ভীৱৰকান্ত সোনোৱাল, হেমন্ত কুমাৰ গগৈ, বিজো. দুৰ্বা, প্ৰতিম দাস, অপূৰ্ব কোঁছ, মানিক গগৈ, বিমান হাজৰিকা, সূৰ্য সোনোৱাল।

এই খিলিতে মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত সকলো ক্ষেত্ৰতে সহায় সহযোগ পৰামৰ্শ দি মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ হকে কাৰ্য্য কৰি ঘাবলৈ উৎসাহ দিয়া শিক্ষাপুক শ্ৰীযুত

লক্ষণ বড়া ছাৰব : প্ৰচৰত মই মোৰ শ্ৰীৰা ও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন কামত সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা নৱজ্যোতি গোহাঁই, ত্ৰেলোক্য গগৈ, পলাশ শহীকীয়া, বিশ্বজিৎ বড়া, মৃহুল হাজৰিকা, নীলিম দাস, কিশোৰ গগৈ, মানসজ্যোতি গগৈ, অঞ্জন চেতিয়া, বিজো. দুৰ্বা, সঞ্জীৰ গগৈ, ভূপেন মহন, হিমেন হাজৰিকা, কৃষ্ণ ফুকন, পৰমানন্দ গগৈ, কমলা মহন আদিলৈ মোৰ হিয়াভৰা মৰম থাকিল।

শেষত মই মোৰ কাৰ্য্যকালত হোৱা ভুল বোৰৰ বাবে আপোনালোকৰ প্ৰচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা মাগিছো। আশা কৰো ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাই অধিক সৱল তথা উহুল নেতৃত্ব দ্বাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি সাধিব। মোৰ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰিক সপ্তাহত আয়োজিত খেলত সফলতা লাভ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ নাম তলত উল্লেখ কৰা হ'ল—

ফুটবলঃ—

চেম্পিয়ন দলটো—

- (১) শ্ৰীহিমেন হাজৰিকা।
- (২) "জয়ন্ত বৰুৱা।
- (৩) "হেমন্ত কুমাৰ গগৈ।
- (৪) "ত্ৰেলোক্য গগৈ।
- (৫) "সঞ্জীৰ গগৈ।
- (৬) "মানসজ্যোতি গগৈ।
- (৭) "বিনোদ গগৈ।
- (৮) শ্ৰীঅৱৰ সোনোৱাল।
- (৯) "দিপাংকৰ শহীকীয়া।
- (১০) "বিজো. দুৰ্বা।
- (১১) "অঞ্জিং দিহিউয়া।
- (১২) "প্ৰশান্ত হাজৰিকা।

- [১৩] " দুগেশ্বৰ দেউৰী।
- [১৪] " বৰমেন সোনোৱাল।
- [১৫] " কৃষ্ণ কান্ত ফুকন।
- [১৬] " ভূপেন মহন।

বানাচ আপ দলটো—

- (১) শ্ৰীমনোজ কুমাৰ গগৈ।
- [২] " পলাশ শহীকীয়া।
- [৩] " মৃহুল হাজৰিকা।
- [৪] " নৱজ্যোতি গোহাঁই।
- [৫] " নীলিম কুমাৰ দাস।
- [৬] " বিশ্বজিৎ বড়া।
- [৭] " কিশোৰ গগৈ।
- [৮] " অঞ্জন চেতিয়া।
- [৯] " বাতুল ফুকন।
- [১০] " জয় প্ৰকাশ সোনোৱাল।
- [১১] " জগনাথ সোনোৱাল।
- [১২] " কমলা মহন।
- [১৩] " গিতুল চাউলো।
- [১৪] " চুহুমুং গগৈ।

পুকুৰ ভলীবলঃ—

বিজয়ী দলটো—

- (১) শ্ৰীপূৰ্বমানন্দ গগৈ।
- (২) " মৃহুল হাজৰিকা।
- (৩) " অঞ্জন চেতিয়া।
- (৪) " জয়ন্ত বৰুৱা।
- (৫) " সুমিথৰ শহীকীয়া।
- (৬) " প্ৰদীপ বড়া।
- (৭) " শ্ৰীগুণিন বৰগোহাঁই।
- (৮) " হেমন্ত গগৈ।

সদৌ শেষত চিৰ নমস্য শিক্ষাৰ জননী ডিক্ৰিমহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কাৰমা কৰি মোৰ এই প্ৰতিবেদনৰ

‘জয় আই অসম’

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ গগৈ।

মুখ্য খেল বিভাগৰ সম্পাদক

- (৯) " ধৰ্মেন্দ্ৰ চাংমাই।
- (১০) " নীলিম কুমাৰ দাস।
- (১১) " কৃষ্ণ কান্ত ফুকন।

বিজেতা দলটো—

- (১) শ্ৰীবংশীত কলিতা।
- (২) " অতুল কুমাৰ সোনোৱাল।
- (৩) " চুছেন কুমাৰ সোনোৱাল।
- (৪) " ভাস্তৰ সোনোৱাল।
- (৫) " ত্ৰেলোক্য গগৈ।
- (৬) " অমৰ কোঁৰৰ।
- (৭) " বৰানন্দ সিং।
- (৮) " বৰজেন সোনোৱাল।
- (৯) " চন্দ্ৰকান্ত সোনোৱাল।
- (১০) " বাতুল গগৈ।

মহিলা ভলীবলঃ—

চেম্পিয়ন দল—

- (১) শ্ৰীমতী মধুকৃষ্ণ দেউৰী।
- (২) " বংশীতা দেউৰী।
- (৩) " প্ৰিনিতা মিলি।
- (৪) " চিৰা সোনোৱাল।
- (৫) " সপ্তা দলে।
- (৬) " বঞ্জু ফুকন।

বানাচ আপ দল—

- (১) শ্ৰীমতী মাধবী শহীকীয়া।
- (২) " কবিতা দেউৰী।
- (৩) " বিবিতা টাই।
- (৪) " প্ৰিবিতা গোহাঁই।
- (৫) " মনালিচা চাংমাই।
- (৬) " নিজৰা সোনোৱাল।

॥ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্রতিবেদন ॥

সর্বপ্রথমে ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুৰু, কৰ্মকৰ্ত্তাসকল আৰু ছাত্ৰ, ছাত্ৰী ও বন্ধু-বানুৰী সকলোকে ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাবে হিয়াভৰা আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ভক্তি নিবেদিছো। আৰু অজনিতে বৈ যোৱা ভুল ক্ৰটিবোৰ নিজগুণে মৰিষণ কৰিব বুলি আশা বাখি বিভাগীয় প্রতিবেদন খন লিখিছো।

যদিও “সংস্কৃতি” শব্দটো আকাৰত তেনেই নগণ্য কিন্তু ইয়াৰ তাৎপৰ্য অতি গুৰুতৰ। সংস্কৃতিৰ যোগে-দিহে এটা জাতিৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ বৃজিব পাৰি। বিশেষ-কৈ অসমীয়া সমাজ সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত এই তাৎপৰ্য মন-কৰিবলগীয়া। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ মাজমজিয়াখন বিভিন্ন জাতি, জনজাতিৰে আৰু বিভিন্ন যুগ মানসৰ প্ৰভাৱেৰে বাস্থিত হৈ জিলকি উঠিছে। আই অসমীৰ বহল বুকুত বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ প্ৰভাৱ সোমাই নিজ নিজ সংস্কৃতি বিস্তাৰত সফলতা লাভ কৰিছে। গতিকে অসমীয়া সংস্কৃতি বাবে বহনীয়া হৈ অতি মনোমোহা কৰি তুলিছে।

অসমীয়া জাতীয় সংস্কৃতিৰ ঢল অতীতৰ পৰা অবিৰাম গতিত বব লাগিছে। ইয়াৰ আদি ক'ত আৰু অনাদি ক'ত তাক কোৱাটোও অতি কঠিন। ধোৰতে কৰলৈ গলে এই সংস্কৃতি কোনো এটা যুগৰ পৰা আৰস্ত

হৈ নতুনৰ পৰা ক্ৰমাবয়ে নতুনৰলৈ আগবাঢ়ি আহি আজিৰ এই পৰ্যায়ত ভৱি দিছেহি। পুৱাৰ বেলিটি ওলাওঁতে আন্দাৰে বাট এবি দিয়াৰ দৰে আমাৰ সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন সময়ত নতুন পোহৰে, নতুন পাতেৰে নতুন ষ্প-পূৰ্ণ হৈ আহিছে কিন্তু আমি মনত বাখিব লাগিব যে নতুনতক আদৰোতে যাতে অসমীয়া সংস্কৃতিৰ জাতীয় অস্তিত্ব বিনষ্ট নহয়। কিয়নো অসমীয়া জাতীয় সংস্কৃতি আগুৱাই নিয়াত আৰু অস্তিত্ব বক্ষা কৰাত যুব চামৰে কৰ্তব্য। গতিকে আহক আমি মনত নতুন সাহস আৰু মনোবল বাঢ়ি লৈ এই সংস্কৃতি আগুৱাই নিবলৈ সংকলন বৰ্ত হওঁ।

“সাংস্কৃতিক” সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি এই অভাজনে কি কৰিলে নকৰিলে তাক বিচাৰ কৰাৰ ভাৱ আপোনালোকৰ ওপৰত দিলো।

সদৌশেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত সকলো দিশতে সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা বাবে শিক্ষাগুৰু লক্ষণ বৰা চাৰ, প্ৰদীপ চেতিয়াফুকন চাৰ, শ্ৰীযুতা জ্যোতি বৰগোহাঁই বাইদেউ আৰু মোৰ বন্ধু বুলু গণ্গৈ; বাতুল, বিজিত, পাকলমণি, জিতু, বাজকুমাৰ সমবিতে ডিক্ৰিলেজৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈকে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰি আৰু ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্রতিবেদন ইমানতে সামৰিছো।

জয়তু ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়
“জয় আই অসম”

শ্ৰীজয় প্ৰকাশ সোনোৱাল
সাংস্কৃতিক সম্পাদক

(১৫) সাংস্কৃতিক বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল সমূহ :-

একক অভিনয় :-

প্ৰথম : শ্ৰীনৱজ্যোতি গোহাঁই।

দ্বিতীয় :,, দিগন্ত দেউৰী।

তৃতীয় :,, বাজা মোহন চেতিয়া।

মৌন অভিনয় :-

প্ৰথম : শ্ৰীবাজা মোহন চেতিয়া।

দ্বিতীয় :,, নবজ্যোতি গোহাঁই।

তৃতীয় :,, মতী পূৰ্বৰী গোহাঁই।

,, দিগন্ত দেউৰী।

কুইজ প্ৰতিযোগিতা :-

প্ৰথম দল ক) শ্ৰীপনৰ ফুকন।

খ) ,,, তুলাল হাজৰিকা।

গ) ,,, অমিয় বৰা।

ঘ) ,,, সৰ্গজ্যোতি হাজৰিকা।

দ্বিতীয় দল : ১। ক) শ্ৰীধৰ্মেন্দ্ৰ গণ্গৈ।

খ) ,,, পঞ্জ ঠাকুৰীয়া।

গ) ,,, শ্যামল জ্যোতি গণ্গৈ।

ঘ) ,,, সীমান্ত কুমাৰ বৰা।

দ্বিতীয় দল : ২। ক) শ্ৰীহিম গণ্গৈ।

খ) ,,, বাজু গণ্গৈ।

গ) ,,, অভিজিৎ সোনোৱাল।

ঘ) ,,, প্ৰাঞ্জল চুৰৰা।

তৃতীয় দল : ক) শ্ৰীঅনুপ শৰ্মা।

খ) ,,, দিগন্ত দত্ত।

গ) ,,, অভিমূল্য ভাৰতী।

কইনা প্ৰতিযোগিতা :-

সকলো দ্বিতীয় ; ক) শ্ৰীমতী জেচমিন বেগম।

খ) ,,, বেচ.মিন বেগম।

গ) ,,, মিলু ডেকা বৰুৱা।

ঘ) ,,, বাবলী হাজৰিকা।

তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা

প্ৰথম : শ্ৰীইমৰাণ ছচেইন।

দ্বিতীয় :,, হৰি প্ৰসাদ গণ্গৈ।

তৃতীয় :,, দেৱানন্দ গোহাঁই।

আকস্মিক বক্তৃতা :-

প্ৰথম : শ্ৰীচূলাল হাজৰিকা।

দ্বিতীয় :,, দেৱকন্ত গণ্গৈ।

তৃতীয় : ক) শ্ৰীদীপজ্যোতি কোৱৰ।

খ) ,,, দেৱানন্দ গোহাঁই।

অসমীয়া কবিতা আৱৰ্ত্তি :-

প্ৰথম : শ্ৰীবুল গণ্গৈ।

দ্বিতীয় :,, মতী ইনা ফুকন।

তৃতীয় : ক) শ্ৰীমতী সুমিত্ৰা কোৱৰ।

খ) ,,, দিশ্মী বড়া।

ইংৰাজী কবিতা আৱৰ্ত্তি :-

প্ৰথম : শ্ৰীতুল দাস।

দ্বিতীয় :,, মতী দিপাঞ্জলী সোনোৱাল।

তৃতীয় : ক) শ্ৰীমতী জ্যোতি ৰূপা সন্দিকৈ।

খ) ,,, পূৰ্বৰী গোহাঁই।

নাটক প্ৰতিযোগিতা :-

শ্ৰেষ্ঠ নাট : “মৰিশালিত এজাক শণ্গণ”

অভিনেতা সকল ক) শ্ৰীজিতেন্দ্ৰ গণ্গৈ।

খ) ,,, জিতু ফুকন।

গ) ,,, দিগন্ত গণ্গৈ।

ঘ) ,,, জয়স্ত ফুকন।

ঙ) ,,, বৰেৰ্ষৰ দত্ত।

দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ নাট : “বাস্তৰ”

অভিনেতা/অভিনেত্ৰী সকল -

ক) শ্ৰীদিগন্ত দেউৰী।

খ) ,,, মতী চেমিম আখতাৰ বেগম।

২৮/১/৯৪ তারিখে ডুর্দুল্লাস অঙ্গন পাঁচ জন
ছাত্র নেতা বাষ্টি সন্তোষ বলি হোৱাৰ প্রতিবাদত সদৌ
অসম ছাত্র সন্তোষ লোৱা প্রতিবাদ কার্যসূচীত ডিক্ৰি-
মহাবিদ্যালয়ৰ প্রায় এছেজাৰো অধিক ছাত্র-ছাত্রীৰ দ্বাৰা
ডিক্ৰিগড় জিলা উপায়ুক্তিৰ কার্যালয়ত ধৰ্মী দিয়া হৈছিল।
ইয়াৰ উপৰিও সদৌ অসম ছাত্র সন্তোষ প্রায়বোৰ কার্য-
সূচীতে অংশগ্ৰহণ কৰিছিলো।

১০/১/৯৪ তারিখে নৰাগত আদৰণি সভাখন নৰাগত
সকলৰ আশা আকাঙ্ক্ষা বাস্তৰত ব্যাপৰিত হোৱাৰ কামনাৰে
অনুষ্ঠিত কৰা হয়। স্থায়ী প্্্ৰেক্ষাগৃহ নথকাৰ বাবে পেন্দেল
সাজি নৰাগত আদৰণি সভাখন পাতিব লগীয়া হৈছিল।
সভাখনিত বিশিষ্ট অতিথি আৰু শিক্ষাণুক সকলৰ উদ্যমুত
আমি ছাত্র একতা সভাই নৰাগত সকলক আদৰণি
জনাইছিলো; লগতে চাহ জন্মানৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছিল।
ৰাতিলৈ আমন্ত্ৰিত শিল্পী আদৰেজিং বৰদলৈ, আৰমতী জিষ্ঠী
দাস, আৰ্চন্দন পাঠক আৰু অন্যান্য শিল্পীৰ দ্বাৰা সাংস্কৃ-
তিক সন্ধিয়া অনুষ্ঠান পতা হৈছিল। উক্ত নৰাগত সভা-
খনত মোৰ বন্ধু আদৰে শহীদীয়া, আহিমেন হাজৰীকা আৰু
আৰ্চন্দন মহনৰ পৰা বিশেষ ভাৱে সহায় পোৱাৰ লগতে
সভাৰ দিনা সকলো বন্ধু বাক্সবীৰ পৰা সহায় পাইছিলো
আৰু সেই বাবে ইমান ডাঙৰকৈ লোৱা কার্য সূচীত
কোনো অসুবিধাৰ ঘটি নহৈছিল। সন্ধিয়াৰ সাংস্কৃতিক
অনুষ্ঠানখনত ৰাতিৰ ২ বজালৈকে বাইজৰ সমাগম কৰা
নাছিল। আৰমতী জিষ্ঠী দাস আৰু আদৰেজিত বৰদলৈ যে
তেওঁলোকৰ কৃষ্ট ছাত্র-ছাত্রী তথা বাইজৰ মন মুহী লৈ যায়।

আমাৰ ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ মাজত বেছ
মিলা প্ৰীতিৰ ভাৱ আছে। কিয়নো এইখন মহাবিদ্যালয়ত
পঢ়ি থকা কাল ছোৱাত কাৰোৰে কাজিয়া পেচাল অভদ্ৰামি
দেখি নাপালো। সকলো ছাত্র-ছাত্রীয়ে সাধাৰণ সম্পাদক
তথা একতা সভাৰ দিহা পৰামৰ্শ মানি চলিছিল। মহা-
বিদ্যালয়ত প্রায়বোৰ ছাত্র-ছাত্রীয়েই সহজ-সৰল স্বত্বাৰৰ।

॥২০॥

আমাৰ ছাত্র একতা সভাই মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি
মৰ্মে বহুতো কাৰ্যসূচী হাতত লোৱা হৈছিল যদিও কাৰ্যকাল
নিচেই ছুটি হোৱাৰ বাবে কিছুমান কাম থাকি গ'ল।
আশা বাখিছো পৰবৰ্তী ছাত্র একতা সভাই উক্ত কাৰ্য-
সূচী সকল কৰ্পায়নত বিশেষ তংপৰতা অবলম্বন কৰিব।
আমাৰ ছাত্র একতাৰ সভাই হাতত লোৱা প্ৰধান কাম সমূহ
আছিল এনে ধৰণৰ—

- ১। স্থায়ী প্্ৰেক্ষাগৃহ নিৰ্মাণ
- ২। মহাবিদ্যালয়লৈ যোৱা বাট ছুটি পকী কৰা।
- ৩। চাইকেল ষেণ্ট উন্নত কৰা।
- ৪। ছাত্রী নিবাসৰ চাৰিওকালে বেৰা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা।
- ৫। কলেজ লেবৰেটৰীৰ কাষতে ধকা মহাদেৱ জালানৰ
মাটি ডেখৰ মহাবিদ্যালয় ছাত্রাবাসৰ বাবে লোৱাৰ
ব্যৱস্থা কৰা।
- ৬। মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্র-ছাত্রী যে ইউনিভ্ৰ পৰিধান
কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা।
- ৭। ছাত্র-ছাত্রী সকলৰ জিৰণি কোঠা নিৰ্মাণ কৰা।

ইয়াৰ প্ৰায় বোৰ কামতেই কম পৰিমাণে হ'লেও
সকল হৈছো যদিও বহুত বাকী বৈ গৈছে। গতিকে
নৰনিৰ্বাচিত ছাত্র একতা সভালৈ আমাৰ সম্পূৰ্ণ সহায়
সহযোগিতা থাকিব।

শেষত মোৰ কাৰ্য কালছোৱাত একতা সভাৰ
সভাপতি তথা অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত মহেন্দ্ৰ নাথ গাঁৱা দেৱৰ বি
দিহা পৰামৰ্শ পাইছিলো তাক পাহাৰি নোৱাৰো। ইয়াৰ
উপৰিও মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক অধ্যাপিকা লগতে
কৰ্মচাৰী বৰ্দহ যি সহায় আগ বঢ়ালৈ তাৰ বাবে তেখেত
সকলৰ উচ্চত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। তাৰোপৰি ছাত্র একতা
সভাৰ উপসভাপতি শ্ৰীনৰেজ্যোতি গোইছাই আৰু অন্যান্য
সদস্য তথা ছাত্র-ছাত্রী বন্ধু বাক্সবী সকলো মোৰ কাৰ্য-
কালত যি সহায় উদ্দীপনা আগ বঢ়ালৈ তাৰ বিনিময়ত
তেওঁলোকৰ প্ৰতি মোৰ মৰম চেনেহ সদায় থাকিব।

সদৌ শেষত মোৰ অজানিতে হোৱা দোষ ক্ৰটিৰ
ৰাবে সকলোৰে উচ্চত ক্ষমা প্ৰার্থনা জনাই আৰু মহাবিদ্যা-
লয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি সম্পাদকীয় কলেজৰ
সামৰণি মাৰিলো।

জয়তু ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভা
জয় আই অসম।

শ্ৰীপলাৰ্শ শহীকীয়া
সাধাৰণ সম্পাদক

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভা
১৯৯৩-৯৪

শ্ৰীপলাৰ্শ চান্দোলিলা চান্দোলিলা মানুষ
চান্দোল মানুষ চান্দোলী চান্দোল ক্ষেত্ৰ চান্দোল চান্দোল
চান্দোল মানুষ চান্দোল মানুষ মুক্ত চান্দোল চান্দোল
চান্দোল মানুষ চান্দোল মানুষ চান্দোল চান্দোল

কলেজ চান্দোল চান্দোল

চান্দোল চান্দোল

চান্দোল চান্দোল

কলেজ চান্দোল

চান্দোল চান্দোল

১২১।

॥ সাধাৰণ খেল বিভাগৰ প্রতিবেদন ॥

মোৰ সম্পাদকীয় প্রতিবেদনৰ পাতনিতে ষদেশ
আৰু স্ব জাতিৰ হকে বুৰুৰ শোণিত নিগৰাই আধৰা আইব
বুৰু শুদ্ধ কৰি জীৱন আছতি দিয়া বীৰ শহীদ সকলৰ
পৰিত্ব আঘাত শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰিছো ।

১৯৯৩ — ১৪ চনৰ বাবে ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ
সাধাৰণ খেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মই বিনা
প্রতিদিনিতাৰে নিৰ্বাচিত হৈছিলো ।

কাৰ্য্যভাৰ লোৱাৰ পাছতেই আমাৰ ২৯তম
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অতি ক্ষীণভাৱে আৰস্ত হয় যদিও
প্রতিযোগিতাত প্রতিযোগী সকলৰ খেলুৰৈ স্থূলত
মনোভাৱৰে সঁচাকৈ আমাক প্ৰেৰণা যোগাইছিল । এই
প্রতিযোগিতাত মহাবিদ্যালয়ৰ ভালেমান খেলুৰৈয়ে
ব্যক্তিগত খেলত যোগদান কৰি সফল হ'ব নোৱাৰিং
লেও উন্নত মানৰ খেল প্ৰদৰ্শন কৰিব পাৰিছিল ।

মোৰ কাৰ্য্য কালত অহুষ্টিত মহাবিদ্যালয়ৰ
বাধিক সপ্তাহৰ খেল ধেমালিত সফলতা অৰ্জন কৰা
খেলুৰৈ সকলৰ নাম আৰু প্রতিযোগিতা কৰা খেল
সম্ম উল্লেখ কৰা হল ।

৪ × ৪০০ মিটাৰ বিলৈৰেচ

ল'বাৰ

প্ৰথম গ্ৰুপ (১) শ্ৰী দেৱানন্দ গোহাই
(২) „ চৰকান্ত সোনোৱাল ।
(৩) „ ঘনকান্ত শইকীয়া ।
(৪) „ শৈলেন কুলি ।

দ্বিতীয় গ্ৰুপ (১) শ্ৰী হেমন্ত হাজৰিকা ।

(২) „ জোন বৰা ।
(৩) „ অমল ঘৰফলীয়া ।
(৪) „ টমুৰাম টাই ।

তৃতীয় গ্ৰুপ (১) শ্ৰীজিৎু প্ৰসাদ গগৈ ।

(২) „ ভূপেন গগৈ ।
(৩) „ জেমছ ।
(৪) „ সৈত্যেন্দ্ৰ বৰা ।

১০০ মিটাৰ দোৰ

ল'বাৰ

প্ৰথম শ্ৰীহেমন্ত হাজৰিকা
দ্বিতীয় „ বিবাজ দুৱৰা ।
তৃতীয় „ মহুল হাজৰিকা ।

ছোৱালী

প্ৰথম শ্ৰীমতী স্বপ্না দলে

দ্বিতীয় „ প্ৰণিতা মিলি

তৃতীয় „ বিনিতা ফুকন

৪০০ মিটাৰ দোৰ

ল'বাৰ

প্ৰথম শ্ৰীটমুৰাম টাই
দ্বিতীয় „ শৈলেন কুলি
তৃতীয় „ দেৱানন্দ গোহাই

ছোৱালী

প্ৰথম শ্ৰীমতী প্ৰণিতা মিলি

দ্বিতীয় „ স্বপ্না মিলি

তৃতীয় „ বিনিতা ফুকন

|| ২২ ||

ডিকাচ দলিলো

ল'বাৰ

প্ৰথম শ্ৰীমহেন্দ্ৰ পেণ্ঠ

দ্বিতীয় „ হেমন্ত হাজৰিকা

তৃতীয় „ দেৱকান্ত গগৈ

ছোৱালী

প্ৰথম শ্ৰীমতী বিবিতা টাই

দ্বিতীয় „ কবিতা দেউৰী

তৃতীয় „ স্বপ্না দলে

চটফুটৰ ফলাফল

ল'বাৰ

প্ৰথম — শ্ৰীমহেশ পেণ্ঠ

দ্বিতীয় — „ সঞ্জীৱ গগৈ

তৃতীয় — „ প্ৰেনৰ কুমাৰ মিলি

ছোৱালী

প্ৰথম — শ্ৰীমতী স্বপ্না দলে

দ্বিতীয় — „ বিবিতা টাই

তৃতীয় — „ বঞ্জিতা দেউৰী

দীঘল জাম্প

ল'বাৰ

প্ৰথম — শ্ৰীবিবাজ দুৱৰা ।

দ্বিতীয় — „ মনোজ গগৈ

তৃতীয় — „ মহেশ পেণ্ঠ

ছোৱালী

প্ৰথম — শ্ৰীমতী স্বপ্না দলে

দ্বিতীয় — „ বিবিতা টাই

তৃতীয় — „ নিজৰা সোনোৱাল

১৫০০ মিটাৰ দোৰ

ল'বাৰ

প্ৰথম — শ্ৰীটমুৰাম টাই

দ্বিতীয় — „ শৈলেন কুলি

তৃতীয় — „ ঘনকান্ত শইকীয়া

ছোৱালীৰ

প্ৰথম — শ্ৰীমতী প্ৰণিতা মিলি ।

দ্বিতীয় — „ স্বপ্না দলে

তৃতীয় — „ নিজৰা সোনোৱাল

জেতলিন দলিলো

ল'বাৰ

প্ৰথম — শ্ৰীমহেশ পেণ্ঠ।

দ্বিতীয় — „ লক্ষ্মীৰ্থ পেণ্ঠ

তৃতীয় — „ হেমন্ত হাজৰিকা

ছোৱালীৰ

প্ৰথম — শ্ৰীমতী বিবিতা টাই।

দ্বিতীয় — „ স্বপ্না দলে

তৃতীয় — „ কবিতা দেউৰী

১০০ মিটাৰ দোৰ

ল'বাৰ

প্ৰথম — শ্ৰীমুকুমাৰ টাই।

দ্বিতীয় — „ শৈলেন কুলি

তৃতীয় — ১) শ্ৰীঘনকান্ত শইকীয়া

২) „ টমুৰাম টাই

ছোৱালীৰ

প্ৰথম — শ্ৰীমতী বিবিতা টাই।

দ্বিতীয় — „ প্ৰণিতা মিলি

তৃতীয় — „ বিনিতা ফুকন

১০০ মিটাৰ দোৰ

ল'বাৰ

প্ৰথম — শ্ৰীটমুৰাম টাই।

দ্বিতীয় — „ স্বকুমাৰ টাই

তৃতীয় — „ শৈলেন কুলি

ছোৱালীৰ

প্ৰথম — শ্ৰীমতী প্ৰণিতা মিলি।

দ্বিতীয় — „ স্বপ্না দলে

তৃতীয় — „ বিনিতা ফুকন

ওথ জাম্প

লৰাৰ চৰিয়ে ভিন্নতা — সমস্ত
প্ৰথম — শ্ৰীমহেশ পেঁগু। হাতীয়

দ্বিতীয় — „, অমল ঘৰকলীয়া

ওথ জাম্প

ছোৱালীৰ —

প্ৰথম — শ্ৰীমতী কবিতা দেউৰী ;

দ্বিতীয় — „, বিনীতা ফুকন

তৃতীয় — „, „ সপ্তা দলে

পূৰ্বৰী গোহাঁই

(Go as you like) তেশচন প্ৰতিযোগিতা

প্ৰথম — শ্ৰীমতী পূৰ্বৰী গোহাঁই

দ্বিতীয় — „, চিৰা সোনোৱাল।

তৃতীয় — „, ভাকৰ বন্ধুটুপাধ্যায়।

ছোৱালীৰ চাইকেল বেচ —

(বৰবৰুৱাৰ পৰা ডিক্ৰমহাবিদ্যালয়লৈ)

প্ৰথম — শ্ৰীমতী প্ৰণিতা মিলি

দ্বিতীয় — „, বাবলী হাজবিকা

তৃতীয় — „, „ সুস্মীতা গাঁই

চতুর্থ — „, „ নমিতা শইকীয়া।

মাৰাথন বেচ' (লৰাৰ)

(বৰবৰুৱাৰ পৰা ডিক্ৰমহাবিদ্যালয়লৈ)

১) শ্ৰীচুবেশৰ দিহিঙ্গীয়া

২) „ শৈলেন কুলি।

৩) „ স্বকুমাৰ টাই।

৪) „ ঘনকান্ত শইকীয়া।

৫) „ বিজয় সোনোৱাল।

৬) „ ধৰ্মেন্দ্ৰ গোহাঁই।

৭) „ যতিন দিহিঙ্গীয়া।

৮) „ জয়ন্ত নেওগু।

৯) „ পনৰ দিহিঙ্গীয়া।

১০) „ জুন বৰা।

চামুজৰু

- ১১) „, বিজয় গাঁই। চামুজৰু রাকবলী
- ১২) „, বিশ্বজিৎ পেঁগু। চামুজৰু
- ১৩) „, জিতু প্ৰসাদ গাঁই। চামুজৰু মাঝত
- ১৪) „, নিলুটপল বৰুৱা। চামুজৰু চামুজৰু
- ১৫) „, বৰো কান্ত গাঁই চামুজৰু। চামুজৰু
- ১৬) „, দীপ কুমাৰ সোনোৱাল। চামুজৰু
- ১৭) „, শৈলেন্দ্ৰ কুমাৰ বৰা। চামুজৰু মাঝত
- ১৮) „, ভূপেন গাঁই। চামুজৰু চামুজৰু
- ১৯) „, পাপু শইকীয়া। চামুজৰু চামুজৰু
- ২০) „, মাৰাদোনা জুঁগা। চামুজৰু চামুজৰু

উপকক্ষ প্ৰতিযোগী সকলৈ মোৰ আন্তৰিক
অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো।

মোৰ কায়্যকালত মই বৰবৰুৱাৰ পৰা ডিক্ৰ
মহাবিদ্যালয়লৈ মৰিথিন (ল'ৰা) আৰু চাইকেল বেচ
(ছোৱালী) প্ৰতিযোগিতা পাতিছিলো। কিন্তু দুখৰ বিষয়
তাত বহুত কম সংখ্যক প্ৰতিযোগীয়েহে ভাগ সৈছিল।
আৰু এটা দুখৰ বিষয় যে মোৰ কায়্যকালত Inter Co-
llege খেল নহ'ল। এজন ভাল খেলুৱৰে বাবে এইটো
বৰ দুখৰ খবৰ।

মোৰ কায়্যকালত সকলো প্ৰকাৰে সহায়
সহযোগ তথা দিহা পৰামৰ্শ দি সাধাৰণ খেল বিভাগৰ
দায়িত্ব থকা মাননীয় উপদেষ্টা মহোদয় শ্ৰীযুত প্ৰদীপ
চেতিয়া ফুকন আৰু শ্ৰীযুত মহেশ কুমাৰ জৈন চাৰৰ
ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ। লগতে বন্ধু নীলোৎপল, জিন্ত, জিতু,
সুমিথৰ, পাপু, ধৰ্মেন্দ্ৰ, প্ৰণিতা, সুভি, মদন, কিশোৰ,
মানস, ভাই, গীতুল, বিবাজ, মিলি, সোনোৱাল, বন্ধু-
(মইনা) অঞ্জন, আৰু অনেক বন্ধু-বানৰী সকলক আন্তৰি-
কতাৰে ধন্যবাদ জনইছো।

শ্ৰীমহুল হাজবিকা।

সাধাৰণ খেল বিভাগৰ

সম্পাদক।

॥ সমাজ সেৱা বিভাগৰ প্ৰতিবেদন ॥

তেলুচুটুক সামৰ কৰিয়ে চৰাইয়ে কৰা কৰিবলৈ কৰা কৰিবলৈ প্ৰক্ৰিয়াক
প্ৰক্ৰিয়াক দৰ্শন কৰিবলৈ চৰাইয়ে চৰাইয়ে প্ৰাণীকৰণ কৰা কৰিবলৈ
(কৰণি), মৰণ কৰিবলৈ কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি
কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি কৰণি
প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ডিক্ৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় তপা অধ্যাপিকা প্ৰমুখ্যে মহাবিদ্যা-
লয়ৰ বন্ধু-বানৰী বৃন্দ তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো। যি সকলে
অসম মাত্ৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ প্ৰাণ ত্যাগ কৰিলে সেই সকল শ্ৰীদৈলৈ মই শ্ৰীকৃষ্ণলি জ্ঞাপন কৰিছো।

ডিক্ৰ-মহাবিদ্যালয়ৰ যি সকল বন্ধু-বানৰীৰ সহায় সহযোগিতাত মই সমাজ সেৱা বিভাগৰ
কাৰ্য্যভাৰ চলাই যাব পাৰিলো তেওঁলোকলৈ মই আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

মই কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিনৰ পাছতেই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত পূৰ্বৰে পৰা চলি অহা
“বাৰ্ধিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” পালন কৰা হয় ১৯১৪ চনৰ ১৯ জানুৱাৰীৰ পৰা ২৫ জানুৱাৰী লৈকে।
এই ২৯ তম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ মোৰ বিভাগৰ কাৰ্য্য আছিল সন্মুখৰ তোৰণ (Gate) সজা আৰু মঞ্চ
আটক ধূনীয়াকৈ সজাই তোলা। বাৰ্ধিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত যি সকল ডিক্ৰয়ান বন্ধু-বানৰীয়ে বিভিন্ন
বিভাগত তেওঁলোকৰ সেৱা-সহযোগ আগ বঢ়ালে তেওঁলোকক তাৰ স্বীকৃতি স্বৰূপে সমাজ সেৱা বিভাগৰ
পৰা তেওঁ লোকলৈ একোখনকৈ প্ৰমাণ-পত্ৰ আগবঢ়োৱা হয়।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ শেষ হোৱাৰ পাছত আমি ছাত্ৰ একতা সভাই মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অভাৱ
অভিযোগৰ বিষয়ে অলোচনা কৰাৰ লগতে শিক্ষাৰ পৰিবেশৰ কেনেকৈ উন্নতি সাধন কৰিব পৰা যায়
তাৰ কাৰণে চেষ্টা চলোৱা হয়। মহাবিদ্যালয়ত প্ৰৱেশ কৰা নথাগত সকলক ৰেগিঞ্চ পৰা বন্ধা কৰিবলৈ
আৰু ৰেগিঞ্চক শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰা আতৰাবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। ইয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ বহুতো ছাত্ৰ-
ছাত্ৰীৰ আৰু বন্ধু-বানৰীৰ সকলৰ সক্ৰিয় সহায়-সহযোগিতাও স্বীকৃতি।

মহাবিদ্যালয়ৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে মাননীয় ভাৰত্যাগ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত মহেন্দ্ৰ
গাঁই দেৱৰ লগতে মহাবিদ্যালয় খনত দেখা দিয়া বিভিন্ন অভাৱ তথা উন্নয়ণ মূলক কাম কাজৰ বিষয়ে
আলোচনা কৰা হৈছিল। তেওঁতেৰ দিহা পৰামৰ্শ মতে মহাবিদ্যালয় গৃহ ৰং দিয়া, হোটেল গৃহ ৰং দিয়া,
বৃক্ষৰোপণ, মহাবিদ্যালয়ৰ চাৰিওফালে চাফা কৰা আদি মোৰ কায়্যকালৰ ভিতৰত কৰা কামৰ অন্তৰ্ভুক্ত।
ইয়াৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰুক সকল, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল অহা-যোৱা স্বীকৃতি
মহাবিদ্যালয়ৰ বাস্তা খলা-বমা বোৰ পূৰ কৰি সমান কৰি চাফা বখা হৈছিল।

প্রতিবেদনৰ শেষত শলাগৰ শৰাই যাচিলো। এই সকলৈঃ— ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি তথা
মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰতীয় অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত মহেন্দ্ৰ গণে। শ্ৰীযুত এ. ন. চাহায়, হেম চূতীয়া, প্ৰদীপ চেতীয়া ফুকন,
শ্ৰীযুতা কপজ্যোতি বৰা ছাৰ, বাইদেউ সকলৈ।

কাৰ্য্যকালৰ আৰম্ভণিপৰা শেষ পৰ্য্যায়লৈকে যিসকলে বহু কষ্ট, ধৈৰ্য্যৰে মোক সহায় সহযোগিতা
আগবঢ়ালে সেই বন্ধু-বন্ধুৰীৰ কথা কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰো— শ্ৰাদ্ধিপেন সন্দিকৈ, টুটু বৰশইকীয়া,
দিপাঙ্কৰ কোৱৰ, সঞ্জীৰ বৰগোহাঁই, বাজু হাজৰিকা, দিলীপ হাজৰিকা, ভাই সোনোৱাল, মীলিম দাস, (নিকু),
অনৰ্বিন সোনোৱাল, নিৰঞ্জন বাজখোৱা, পৱন গণে, মনটো সোনোৱাল। বন্ধুৰী— সুকন্যা শইকীয়া,
পদ্মা সোনোৱাল, হচনা সোনোৱাল, বিমা শইকীয়া, মণি সোনোৱাল, ভৱিতী সোনোৱাল ইত্যাদি। এই সকলে
মোক যি সহায় পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰিলে তাৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ধাকিম।

সৰ্বশেষত ছাত্ৰ একতা সভাৰ উন্নতি কামনা কৰাৰ লগতে ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি কামনা কৰি
পুনৰ সকলোৱে মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ দিলো।

শ্ৰীচিটু সোনোৱাল; সম্পাদক
ক্ষমতাৰ পৰি সমিতিক পৰি সমাজ সেৱা বিভাগ।

শ্ৰীচিটু সোনোৱাল; সম্পাদক
ক্ষমতাৰ পৰি সমিতিক পৰি সমাজ সেৱা বিভাগ।

শ্ৰীচিটু সোনোৱাল; সম্পাদক
ক্ষমতাৰ পৰি সমিতিক পৰি সমাজ সেৱা বিভাগ।

“বাতি যিগান কঠিন হব, প্ৰতাত সিমানেই উজ্জ্বল হব।

চাৰিওকালৰ পৰা আৰুৰে আৱৰি ধৰিলেও ভয় নকৰিবা,
প্ৰতাত হবই”।

—জ্যোতিপ্ৰসাদ—

★ পৰিবেশ প্ৰযোগী পৰিবেশ প্ৰযোগী পৰিবেশ প্ৰযোগী পৰিবেশ প্ৰযোগী পৰিবেশ প্ৰযোগী

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ‘নবীন’ গোটৰ সম্পাদকীয়।

অসমৰ নবীন লেখক-লেখিকা আৰু শিল্পী-সংস্কৃতিবান লোকক অনুপ্ৰেৰণা প্ৰদান কৰাৰ
উদ্দেশ্যে সদৌ অসম নবীন লেখক-লেখিকা আৰু শিল্পী সমিতিৰ জন্ম হৈছিল। সাহিত্যৰ
প্ৰতি অনুৰোগ থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক তেওঁলোকৰ সাহিত্যিক প্ৰতিভা বিকশাই তোলাত
নবীন লেখক-লেখিকা আৰু শিল্পী সমিতিয়ে প্ৰধান ভূমিকালৈ আহিছে। সেই মহান উদ্দেশ্য
প্ৰমোদিত হৈ আমি কেইজন মান ছাত্ৰই ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ‘নবীন’ গোট গঠন কৰিছিলো
২৮ জানুৱাৰী ১৪ তাৰিখে। এই গোট গঠন সন্তুষ্পৰ নহল হেঁতেন যদিহে অধ্যক্ষ মহোদয়
শ্ৰীযুত মহেন্দ্ৰ গণেৰ পৰা আশাৰ্য়ক অনুপ্ৰেৰণা নাপালোহৈ তেন। সেয়েহে তেখেতক আমি
শ্ৰদ্ধাৰে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

মই আহি বৰ দুখজনক ভাৱে এটা কথা স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে আমি যি মহান
লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য আগত বাখি এই গোট গঠন কৰিছিলো। সেই লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যত
আমি তিলমানো সফল হ'ব নোৱাৰিলো। তাৰ কাৰণ বিচাৰিলে অৰ্থৰ অভাৱেই ডাঙৰ কাৰণ
হ'ব। তথাপিও আমি হতাশ নহৈ সেই সংকট জনক অবস্থাতেই যোৱা ইং ২৮.১৯৫ তাৰিখে
অনুষ্ঠুপীয়াকৈ হলেও এখনি সাহিত্য কৰ্মশালাৰ আয়োজন কৰিছিলো। এই কৰ্মশালাত আমি ভালেকেই
জন প্ৰবীন-নবীন কৰি সাহিত্যিকক নিমন্ত্ৰণ কৰিছিলো। তাৰ ভিতৰত ডঃ কৰীন ফুকন, বিপন
মেধি উল্লেখযোগ্য আছিল। ডঃ কৰীন ফুকনে উক্তকৰ্মশালাত আধুনিক কৰিতাৰ ওপৰত এক
সাৰগভ আলোকপাত কৰিছিল। উক্তকৰ্মশালাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিত আশাৰুকপ আছিল। আমি
অনুভৱ কৰিছিলো যে এই অনুস্থানে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মন আকৰ্ষণ কৰিব পাৰিছে। অল্প মান
হলেও আমি সফল হৰ পাৰিছোয়েন লাগিছিল।

মোৰ এই চুটি কাৰ্য্যকালত মোক দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়াই কাৰ্য্যক্ৰমনিকা চলাই ঘোৱাত
প্ৰেৰণা যোগোৱা মানবীয় অধ্যাপক তথা উপদেষ্টা বিবেগ বৰুৱা, চন্দ্ৰগুপ্ত বৰা, প্ৰদীপ চেতিয়া
ফুকন দেৱলৈ শ্ৰদ্ধাৰে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। ইয়াৰ উপৰিও মোক বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সহায়
আগবঢ়োৱাৰ বাবে বন্ধু গিতুল, ধৰ্মেন্দ্ৰ, গিবিণ, যতিনদা প্ৰণৱদা, নবদা, দয়দা, প্ৰশাসনী,
নিকুদা; মিনতীবা, মনিষাৰা, লুচিবা, জেচমিনাৰা আৰু বিজুবলৈ ধন্যবাদ জ্ঞালো।

শেষত আমিৰ অসম্পূর্ণখনি দিতীয় ‘নবীন’ গোটেই সম্পূৰ্ণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

অমিয় কুমাৰ বড়া

সম্পাদক; নবীন লেখক-লেখিকা আৰু

শিল্পী সমিতি

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয় গোট

। ପ୍ରକିଳନାଳ୍ପର ଚର୍ଚାରୁ ‘ମିଶ୍ର’ ପାଇଗାନ୍ଧୀଙ୍କ କରୁ

Ph. D, Awarded

College has been awarded Ph. D degree by Dibrugarh University for his research work entitled "Employment pattern of workers in the Tea gardens of Assam;" A Case study of Dibrugarh District" Dr. Jain carried out this research work under the guidance of Dr. Atul Goswami former professor in economics of Dibrugarh University. Dr. Jain is the son of Mr Gopilal Jain and Ms Kamala Devi Jain of Amguri Town.

১০৮ কল্পিত-কালী পর্বত কল্পিত

କୋଣ କାଶିନ୍ଦୁ-କାଶି ମହିଳା ; କର୍ମଚାରୀ
ତୈମିର ପିଲା

1932-1933-1934

ନରଜୋତି ଗୋହାଇ
(ଉପ ସଭାପତି)

পলাশ শহীকীয়া (সাংস্কৃতিক)

ନୀଲିମ କୁମାର ଦାସ
(ଆଲୋଚନୀ ସଂପାଦକ)

ମନୋଜ କୁମାର ଗାଗେ (ମୂଖ୍ୟ ଧେନ୍ ବିଭାଗର ସମ୍ପଦକ)

ମୃଦୁଳ ହାଜିବିକା

ମଧ୍ୟରୀ ଶହିକୀଆ

বিশ্বজোতি বৰা
(ছাত্র ডিবনি কোঠাৰ সম্পাদক)

বিপুল দুর্বা (শ্রীৰ চর্চা বিভাগৰ সম্পাদক)

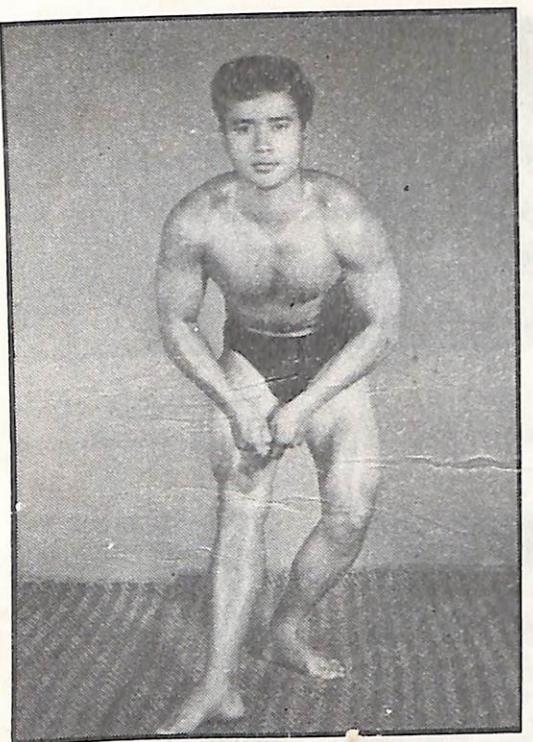
চিত্র সানারাম
(স্মারক কল্যাণ বিভাগের সম্পাদক)

କିଶୋର କୁମାର ଗଗେ
ଭୂପେନ ମହନ ଶ୍ରେ
ଅଞ୍ଜନ ଚତ୍ରିଆ

বাতুন ফুকন;
সহঃ সম্পাদক
জিতেন বৰুৱা:
সংগীত বিভাগৰ সম্পাদক

ছবিত অনুপস্থিত

জয় প্রকাশ সোনোরাল
(সাংস্কৃতিক সম্পাদক)

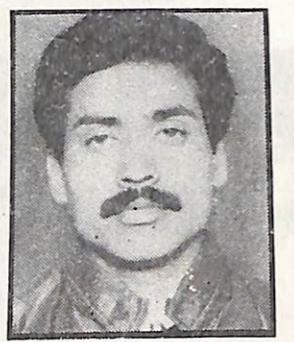
SRI JINTU GOGOI
MR. DIBRUGARH, 1994

JITENDRA GOGOI
BEST ACTOR & DIRECTOR

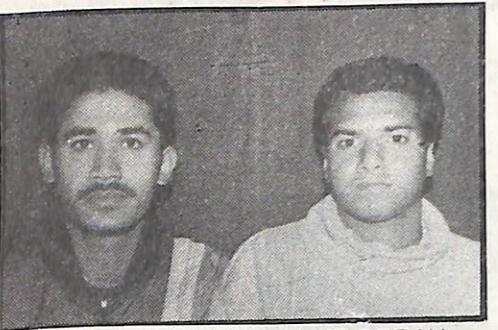
SAMIM AKHTAR BEGAM
BEST ACTRESS, 1994

BIPUL DOWERAH
STRONG MAN &
BEST WEIGHT LIFTER
OF DIBRU COLLEGE, 1994

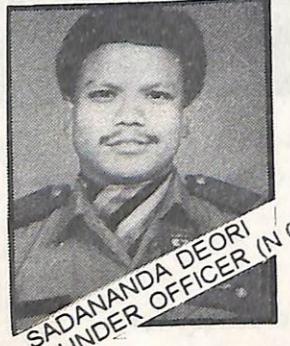
KISHOR GOGOI was the Best Boxer of Dibrugarh College in 1994. He is also an active member of "All style karate - Do Association; Assam". He represented the Dibrugarh association several times in the State Championship and won a number of 'Gold medals'.

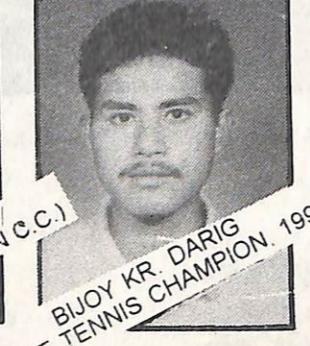
ANUP PAUL & BISWA JYOTI BORAH
INTER UNIVERSITY REPRESENTATIVE
(BADMINTON)

PADMA PRADHAN
CHESS CHAMPION, 1994

SADANANDA DEORI
SENIOR UNDER OFFICER (N.C.C.)

BIJOY KR DARIG
TABLE TENNIS CHAMPION, 1994

॥ শ্ৰেণী বিভাগৰ প্ৰতিবেদন ॥

আৰস্তগিতেই। অসম মাত্ৰ হকে যি সকলে
নিজৰ জীৱন আহতি দিলে, সেই সকল মহান ত্যাগী
বীৰলৈ এই স্মৰণতে গভীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জল জনাই আমাৰ
বিভাগীয় প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলিছো।

জয় জয়তে ১৯৯৪ চনৰ ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ
একতা সভাৰ শ্ৰেণী প্ৰতিনিধি সম্পাদক হিচাপে যি সকল
ছাত্ৰই উক্ত পদত অধিষ্ঠিত কৰিলে সেই সকললৈ আন্ত-
বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জনাইছো। উক্ত পদ গ্ৰহণ কৰি আমি কিমান
দূৰ সফল হব পাৰিলো তাৰ বিচাৰ সমূহ “ডিক্ৰিয়ান” ৰ
হাতত ন্যস্ত কৰিলো। তথাপি আমি শ্ৰেণী সমূহ নিয়মী-
য়াকৈ পৰিচালনা কৰাত চকু দিছিলো। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষক-
শিক্ষ্যত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উভয়ে জগবীয়া বুলি ভাবো।
কাৰণ কেতিয়াৰা শিক্ষক সকল থাকিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নাথাকে
আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থাকিলে শিক্ষকসকল নাথাকে। সাধাৰণতে
দেখা যায় আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ‘বিজ্ঞান’ বিষয়ৰ ছাত্ৰ-
ছাত্ৰীৰ বাহিৰে কলা আৰু বাণিজ্য বিভাগৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল
১২ বজাৰ লগে লগে মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা গুছি যায়। গতিকে
শ্ৰেণী সমূহ ভালৈকে পৰিচালনা কৰাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনোযোগ

থাকিব লাগিব। তেওঁয়াহে আমাৰ শ্ৰেণী সমূহ নিয়মীয়া
হব আৰু ভৱিষ্যতে সুফল পাৰ বুলি আমি ভাবো।

আমাৰ কাৰ্য্যকালছোৱাৰ ভিতৰত অথবা মহা-
বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জীৱনৰ যি কোনো সময়তে আমাৰ অজ্ঞাতে
যদি কেতিয়াৰা শিক্ষা গুৰু বন্দ, আৰু ছাত্ৰ বন্দ, কৰ্মচাৰী
আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্দ-বন্দবী সকলৰ ওচৰত দোষ কৰিছিলো।
এই চমু প্ৰতিবেদনৰ ঘোগেদি তাৰ ক্ষমা
বিচাৰিছো।

সদৌ শেষত ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উৱতি আৰু
উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি আমাৰ প্ৰতিবেদনৰ ঘৰনিকা
পেলালো।

“জয় আই অসম”
জয়তু ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়।

- ১। কিশোৰ কুমাৰ গগৈ।
- ২। ভূপেন মহন।
- ৩। অঞ্জন চেতিয়া।

॥ অনুসন্ধান ॥

যুগ্মতকাৰী

শ্রীনীলিম কুমাৰ দাস। (সম্পাদক)
শ্রীকৃষ্ণ মহন।

টুকুৰ উত্তৰ সংগ্ৰহ কৰিছিলো। ইয়াৰ বাবেও
আৰ্মি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন কেইগবাকী মানৱ পৰা ও
এনে প্ৰসংগৰ বাবে হাত মেলিছিলো।

এইবিলাক সংগ্ৰহ কৰিবলৈ ঘাণ্টতে আমাৰ
মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপিকা জ্যোতি বৰগোহাঁই
বাইদেউৰে ষি পৰামৰ্শ দিছিল তাৰ বাবে
আমাৰ ফালৰ পৰা ধন্যবাদ জনালো।

ষি কি নহওক, এই ‘অনুসন্ধান’ শিভানৰ
ঘোগেদি নিজস্ব অভিব্যক্তি সমূহ কেনেদেবে প্ৰকাশ
কৰিব বিচাৰিষে ইয়াত দাঙি ধৰা হ'ল।

—সম্পাদক

প্ৰথমেই আৰ্�মি প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ জামুৰাৰ চাৰলৈ এটি প্ৰশ্ন আগবঢ়াই ত্ৰেখেতৰ পৰা
অভিযন্ত গ্ৰহণ কৰিছিলো—

Question: You managed the office of the college as its principal for many years. we are very much thank ful to you for that. we are desire to know from you. Do you think there is any change in the college now than in days when you were at the helm of it's office. what advice would you like to give to the students for their improvement.

॥2॥

Ans: Magazine Secretary of the College Shri N. K. Das requested me to give my Suggestion for all round development of the College. I joined Dibru College in the year 1963 as founder Principal and was very Closely associated with the process of its development. There was only one Degree College, namely D. H. S. K. College in Dibrugarh Town and there was urgent need for an-other College to meet the growing aspirations for higher education. During those days Dibrugarh was the Head-quarter of undivided Lakhimpur District.

The initiative for starting the new College was taken by prominent public minded Citizens of Dibrugarh town and a strong working Committee under the presidentship of Late Dr. Rudra Goswami was Constituted with broadbased representatives of various Communities. The original name of the College was Dibrugarh College. Later on the College came to be known as Dibru College. With the actual functioning of the college the working Committee was replaced with Adhoc Governing Body of the College under the presidentship of Late Shri D. Das I. A. S. then Commissioner of upper Assam District. The College started functioning with 1st year Pre-Degree Arts and Commerce and 1st year B. A. Classes in the premises of George Institution, Dibrugarh (Now

known as B. N. P. H. S. School) from the academic session 1963-64. Necessary permission was obtained from the Gauhati University. From the academic session 1964-65 the venue of the College was shifted to premises of Indoor stadium, Dibrugarh. Science stream was added with the opening of Pre-Degree classes in science from the academic year 1965-66. The College later on acquired its own land and gradually constructed the three storied R. C. C. Building, Assam Type Science Building and a doubled storied R. C. C. Girls Hostel.

Dibru College, Dibrugarh is now a full fledged multifaculties Degree college with major in almost all important subjects. Dibrugarh University has accorded permanent affiliation to Arts and science section of the college.

The first batch of Teachers who joined the College were really dedicated persons and they worked with missionary zeal without any monetary consideration. Students who got admitted in the college were also very disciplined, sincere and they also participated in the development process of the College.

The College made speady growth from year to year and students shown excellant result in various University examinations. It is no wonder that within a very

॥3॥

***

short duration Dibrugarh College became the darling of the town and it attracted students from the farflung areas even crossing the geographical limit of the District.

During its adolescent stage the College suffered a temporary set back due to personal ambition of a few persons, which was just a passing phase but with the goodwill of all the college was back on the right track.

The Present Principal (I/C) of the College Shri M. N. Gogoi and the President of the Governing Body Shri Hari Ram-Sharma are engaging their attention for all round progress of the College. The College has been receiving development grants from the University Grants Commission New Delhi and under the able guidance of its dynamic principal Shri Gogoi the College will grow from Strength to Strength. I call upon the Students and their leaders to give their constructive criticism and co-operation for the healthy growth of the college.

At Present the college academic activities need immediate attention. For this I invoke the teachers, senior as well as young to take lead in restoring the glory that was Dibrugarh College which had become the darling of the students guardian and citizen of Dibrugarh town during its early years.

Physical development of the institution is a normal process to meet the evergrowing needs of students and teachers but what is more important is to build a healthy tradition and to jealously guard and to protect it from erosion. To achieve this end the college authorities may not hesitate to take even hard decision if situation demands. I consider Dibrugarh College as my child and so I pray almighty to grant it prosperity and good name which can come alongwith good scholars and dedicated teachers.

— Bharat Narayan Jamuar
Ex - principal
Dibrugarh College

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ত্ৰীয়ত মহেন্দ্ৰনাথ গণেৰ স'তে আমি তলৰ কথা কেইটা জানিব
খুজিছিলো।

(?) ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি সাধনাৰ্থে আপুনি কেনে
ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে ?

— ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয় খনি ডিক্ৰিগড় জিলাৰ লাহোৱাল
বিধান সভা সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত। বাইজৰ দান বৰঙণি আৰু
সহযোগত স্থাপিত এই মহাবিদ্যালয় খনি সমষ্টিটোৱে একমাত্ৰ
ৰাজহৰা অনুষ্ঠান। ১৯৬৩ চনত প্ৰতিষ্ঠিত এই মহাবিদ্যালয়ৰ
খনিয়ে উন্নৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ জিজ্ঞাসু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ
কলেজীয়া শিক্ষাৰ চাহিদা পূৰণ কৰাত ইন্দ্ৰ ঘোগাই
আহিছে। উন্নৱেৰ্যোগ্য যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত কলা
বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য এই তিনিওটা শাখাৰে শিক্ষাদানৰ
ব্যৱস্থা আছে।

আমাৰ মহা বিদ্যালয় খনিৰ জন্ম লগ্ৰ উক্মুকনিৰ
লগত বজজনৰ চিন্তা-চৰ্চা, দিহা-পৰামৰ্শ, ত্যাগ আৰু
আহোপুৰুষাৰ্থ বিজড়িত হৈ আছে। এই মূহূৰ্তত আমাৰ মন-
লৈ আহিছে সেই নময়ৰ ডিক্ৰিগড় জিলাৰ মাননীয় উপায়ুক্ত
ধৰ্মানন্দ দাস, অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ দক্ষ চিকিৎসক
ডাঃ কুমুদ গোস্বামী আদি নমস্য বাক্তি সকলৰ সহায় সহ-
যোগিতাৰ কথাবোৰে। এই মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ
বি. এন. জামুৰাৰ আৰু প্ৰতিষ্ঠাপক উপাধ্যক্ষ ত্ৰীয়ত নন্দলাল
বৰগোহাঁই দেৱৰ কৰ্মতংপৰতাৰ কথাবোৰে আমাৰ মনলৈ
আহিছে। শিক্ষক- শিক্ষিয়ত্বী, কৰ্মচাৰীয়ন্দ আৰু কলেজ
পৰিচালনা সমিতিৰ কথাবোৰ নকলোৱেইৰা! এক কথাত
কৰলৈ গ'লে সকলোৰে ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টাত প্ৰগতিৰ
গতি খেদি উন্নৱণৰ পথত অগ্ৰসৰ হৈছে আমাৰ আপোন
ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয় খনি।

উক্ত মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষক হিচাপে নিযুক্ত হোৱাৰ
তাৰিখৰ পৰাই সকলোৰে লগতে আমি ও শিক্ষামুষ্ঠানটোৱ
শ্ৰেণীক দিশৰ লগতে অন্যান্য দিশৰ উন্নয়নৰ সৈতে

ওৎপ্ৰোত ভাৰে জড়িত হৈ আহিছে। সপ্তৰি ১৯৯২
চনৰ আগষ্ট মাহৰ পৰা আমি এই মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰ-
প্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি আছোঁ। সকলোৰে
সহযোগত মহাবিদ্যালয় খনিক আগুৱাই নিয়াৰ বাবে
বৰ্তমান গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থা সমূহৰ বিষয়ে কিছু কথা
সদৰি কৰোঁ।—

প্ৰথমে শৈক্ষিক দিশৰ কথাকে কঞ্চ। যোৱা শিক্ষা-
বছৰৰ পৰা ‘কম্পিউটাৰ বিজ্ঞান’ আৰু ‘ত্ৰু-ত্ৰু বিজ্ঞান’
এই বিষয় দুটাৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্বৰূপকে পাঠদানৰ
ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। উন্নৱেৰ্যোগ্য যে ডিক্ৰিগড় জিলাৰ
ভিতৰতে পোন প্ৰথমে আমাৰ মহাবিদ্যালয়তে এই বিষয়
দুটাৰ শিক্ষাদানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ইয়াৰ ঘোগেদি
পূৰ্বাঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল উপকৃত হ'ব বুলি আমি আশা
ৰাখিছোঁ। এই দুয়োটা বিষয়ৰে পাঠদান পৰ্যায় কৰে
স্নাতক মহলালৈকে সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ কথাও ভৱা হৈছে।
অহা শিক্ষা বছৰৰ পৰা ‘পৰিসংখ্যা’ আৰু ‘সমাজ বিজ্ঞান’
ৰ পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ কৰাৰ বিষয়েও গুণ-গুঁথা কৰা হৈছে।
শিক্ষাদানৰ চাহিদা পূৰণাৰ্থে কেইবাটাৰ বিষয়ৰ বাবে তদৰ্থ
ভিত্তি শিক্ষক নিযুক্তি দি অনুমোদনাৰ্থে আৰু পদমঞ্চৰ
কৰণাৰ্থে উক্ত তম কৰ্তৃপক্ষৰ লগত ঘাৰতীয় ঘোগাযোগ কৰি
থকা হৈছে। তহপৰি অনুমুচ্চিত জাতি আৰু অনুমুচ্চিত
জনজাতিৰ ছাত্ৰীৰ বাবে বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ
সহযোগত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত অন্তিমলয়ে ‘REME-
DIAL COURSE’ মুকলি কৰা হ'ব। ইয়াৰ ঘোগেদি
আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল নিশ্চয় লাভৱান হ'ব।

কায়িক দিশত গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থা সমূহৰ ভিতৰত
কৰ পাৰি যে মহাবিদ্যালয় খনিৰ অভাৱ সমূহ দূৰ কৰিবৰ
বাবে পাৰ্শ মানে অবিৰত ভাৰে প্ৰচেষ্টা চলাই থকা হৈছে।

সদ্যহতে “ছাত্রী নিরাস” নির্মাণৰ কাম সম্পূর্ণ হৈছে। ঘোৱা ২০/১১/৯৩ তাৰিখে অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ইয়াৰ দ্বাৰা উদ্ঘাটন কৰিলৈ। অৱশ্যে চাৰিও ফালে পকীবেৰা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰাত ছাত্রী নিৰাসটো ব্যৱহাৰৰ বাবে মুকলি কৰি দিব পৰা নাই। কিন্তু ইতিমধ্যে অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে বাজ্যিক লটাৰী পুঁজিৰপৰা এক লাখ টকা অনুদান আগবঢ়াইছে আৰু উক্ত টকাবেই ছাত্রী নিৰাসৰ চাৰিওফালে পকী বেৰা দিয়া কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে। এই কাম সম্পূর্ণ হলৈই ছাত্রী নিৰাসটো আৰাসীৰ বাবে মুকলি কৰিব পৰা হ'ব। ততুপৰি বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ ৮ম পৰিকল্পনাৰ শ্ৰেণীকোঠা সম্প্ৰসাৰণ অঁচনিৰ অদীনত আৰ্থিক অনুদান এটি ইতিমধ্যে লাভ কৰা হৈছে আৰু অনতিপলমে নিৰ্মাণকাৰ্য্য আৰম্ভ কৰা হ'ব। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বসায়ন বিভাগে দিয়া দিহামতে উক্ত বিভাগটো কিছু পৰিমাণে হ'লেও ন-সাজত সজাই তোলা হৈছে। আহল-বহুল ভাৱে “চাইকেল ষ্টেণ্ড” এটা ইতিমধ্যে সজোৱা হৈছে। ‘প্ৰেক্ষাগৃহ’ নিৰ্মাণৰ কামো পূৰ্ণ গতিত চলি আছে। মহাবিদ্যালয়ৰ গৃহ সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে সহযোগিতা বিজৰি অসম শাখা ভাৰতীয় চাহ সংহাৰ লগতো যোগাযোগ কৰা হৈছে।

প্ৰসঙ্গক্রমে উল্লেখ কৰেঁ। যে মহাবিদ্যালয়লৈ সোমাই অহা পথছোৱা পকীকৰণাৰ্থে বিভিন্ন প্ৰকাৰে যোগাযোগ কৰাৰ ফলশ্ৰুতি ১৯৯৩ চনৰ নৰেম্বৰ মাহত মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই জনোৱা চূড়ান্ত অনুমোদন সাপেক্ষে পথছোৱা পকীকৰণ হোৱাত দীৰ্ঘ দিনীয়া অস্ফুৰিধা এটা দূৰ হ'ল।

মূলকথা — মহাবিদ্যালয় খনিৰ এগৰাকী অতন্তু প্ৰহৰী হিচাপে আমি ইয়াৰ বক্ষণা-বেক্ষণ আৰু উত্তৰোত্তৰ উন্নতিকল্পে অবিৰত প্ৰচেষ্টা চলাই গৈছো। এই ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয় খনিৰ পৰিচালনা সমিতি, শিক্ষিয়ত্বী, ছাত্র-ছাত্রী, অভিভাৱক তথা সহন্দয় বাইজৰ অকৃষ্ট সহায়-সহযোগিতা হ'ব আমাৰ যাত্রা পথৰ পাথেয়।

(?) বৰ্তমান শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আপোনাৰ মন্তব্য কি ? বৰ্তমান শিক্ষাৰ দিশত আমাৰ ব্যক্তিগত মন্তব্য হ'ল যে বৰ্তমান শিক্ষার্থী আৰু শিক্ষকৰ মাজত সমন্বয় আৰু কৰ্ম সংস্কৃতিৰ অভাৱ প্ৰকট হৈ পৰিষে। ছাত্ৰ সকলে যেনেকৈ অধ্যয়ণ কৰিব লাগে তেনেকৈ কৰা নাই; অনাহাতে শিক্ষকেও যথোপযুক্ত ভাৱে পাঠদান কৰিবলৈ আগ বাঢ়ি আহা নাই। কিন্তু ইয়াৰ বাবে কেৱল যে ছাত্ৰ আৰু শিক্ষকেই জগৰীয়া এনে নহয়। সামগ্ৰিক ভাৱে আমাৰ সমাজ থনো ইয়াৰ বাবে সমানেই জগৰীয়া কাৰণ শিক্ষা ব্যৱস্থাটো সমাজ ব্যৱস্থাবেই অঙ্গ মাথোন।

বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থাৰ গতি, প্ৰকৃতি আৰু স্থিতিৰ বিষয়ে বোধ হয় উল্লেখ নকৰিলেও হ'ব ! সমাজৰ সকলো স্বৰতে আজি দুৰ্নীতিৰ পোহাৰ। কেৱল টকাবেই সকলো কৰিব পাৰি বুলি বৰুমূল ধাৰণা এটাই ইতিমধ্যে গা কৰি উঠিছে। গুৰী জ্ঞানী বিদ্বান জনতকৈ ধনবান জনকহে অধিক প্ৰাধানা দিয়াটো পৰিলক্ষিত হৈছে। ইয়াৰ প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষ প্ৰতাৰ শিক্ষা জগতৰ ওপৰতো নথৰাকৈ থকা নাই। ছাত্ৰ ছাত্রী সকলে তেওঁলোকে গ্ৰহণ কৰা শিক্ষা আৰু বাস্তৱত ইয়াৰ প্ৰযোগিক দিশত আকশ পাতাল প্ৰভে দেখিবলৈ পাইছে ; তেওঁলোকে যথোচিত ধৰণে শিক্ষা আহৰণৰ প্ৰতি আগ্ৰহীল হোৱা নাই। ফলত প্ৰতিযোগিতা মূলক পৰীক্ষা বোৰত তেওঁলোক অৱৰ্তীৰ্থ হোৱা নাই কিম্বা অৱস্থা হ'লেও সন্তোষজনক ফলাফল প্ৰদৰ্শন কৰিব পৰা নাই। উপযুক্ত নাগৰিক হিসাপে নিজৰ জীৱন গঢ় দিবলৈ হ'লে শ্ৰমৰ মৰ্যাদা উপলক্ষি কৰি এক কৰ্মসংস্কৃতি গঢ়ি তোলাৰ প্ৰতি আগ্ৰহীল হ'ব লাগিব। “যোগ্য ভোগ্য বস্তুৰূপ” বুলি কথা এষাৰো আছে। আমি অত্যন্ত আশাৰাদী। আমাৰ ছাত্ৰ-শিক্ষক; শিক্ষা জগতৰ লগত প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে আৰু সামগ্ৰিক ভাৱে সমাজৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিয়েই নিৰ্মুহ ভাৱে আত্মবিৱেণ কৰি দোষ বোৰ ত্যাগ কৰাৰ লগতে সকলো স্বৰতে এক কৰ্মসংস্কৃতিৰ বীজ ৰোপন কৰিব পাৰিলৈ আমাৰ

সমাজ, দেশ তথা জাতিৰ মূল আৰু প্ৰাথমিক সম্পদ “মানৱ সম্পদ” সৃষ্টিৰ বুনিয়াদ যে শক্তিশালী হ'ব ইয়াত সন্দেহ নাই।

বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ওপৰত আমি তলৰ প্ৰশ্নটো কৰিছিলো উপাধ্যক্ষ শ্ৰীত ভূপেন্দ্ৰ নাথ বৃঢ়াগোহাঁই দেৱক।

আইন, আৰু সাংবাদিকতা (Journalism) আদিয়ে প্ৰথান। এই শিক্ষা বিলাক আহৰণ কৰি আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্রী সকলে নিজকে উপযুক্ত কৰি আমাৰ সমাজখন উন্নতি সাধন কৰিবে বুলিয়েই মোৰ বিশ্বাস।

যি শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্রী সকলক উপযুক্ত নাগৰিক কৰি সমাজব্যবস্থা উন্নতি সাধন কৰিব পাৰে তেনে শিক্ষা ব্যৱস্থাক দৰকাৰী বুলি বিবেচনা কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত বিজ্ঞান, কলা বা বাণিজ্য বিষয়ক শিক্ষা বুলি কোনো পাৰ্থক্য নাই।

শ্ৰীভূপেন্দ্ৰ নাথ বৃঢ়াগোহাঁই
উপাধ্যক্ষ; ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়

আপোনালৈ ধন;বাদ। ইয়াৰ পাছতে আমি নতুন বিভাগৰ মূৰবী অধ্যাপক শ্ৰীত হেম চুটীয়াক লগ থৰি এই প্ৰশ্নটি কৰো।

প্ৰশ্নঃ— নতুন বিভাগটো (Anthropology) আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। নতুনবিভাগত Major খুলিবলৈ আপুনি কেনেকুৰা চেষ্টা চলাইছে।

উত্তৰঃ— আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞান আৰু কলা শাখাৰ সকলো বিষয়তে Major আছে। যদিও নতুন বিষয়টো কলা আৰু বিজ্ঞান এই দুয়োটা শাখাতে অহুমুক্ত ইয়াৰ গুৰুত্বলৈ লক্ষ্য কৰি আহা শিক্ষা বছৰৰ পৰা নতুন

বিষয়ত Major খুলিবৰ কাৰণে কলেজ কল্পনাই ইতিমধ্যে বিশ্ববিদ্যালয়লৈ মাচুল আদি দি আবেদন কৰিবে। বিশ্ববিদ্যালয় কল্পনাই অনুমতি প্ৰদান কৰিলৈই অহা শিক্ষা-বছৰৰ (১৯৯৫-৯৬) পৰা নতুন বিষয়ৰ Major ৰ পাঠদান আৰম্ভ কৰা হৈব।

অধ্যাপক হেম চুটীয়া
মূৰবী; নতুন বিভাগ
ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়

প্রশ্নঃ—বর্তমান আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কেনেকুৰো? ভৱিষ্যতে শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কেনেকুৰো হোৱাটো আপুনি বিচাৰে?

উত্তৰঃ—কেৱল ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা বুলি নিৰ্দিষ্ট কৰাৰ আগতে মই অসমৰ সমূহ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাটোৰ বিষয়ে এই স্থূলগতে চমুকৈ উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো। সঁচা কথা ক'বলৈ গলে আমাৰ শিক্ষা-ব্যৱস্থাটোৰে আমাৰ উত্তৰ পুৰুষক কৰ্মসূচীকৈ গঢ়ি তুলিব পৰা নাই। অৰ্হতা পূৰ্ণ হৈও সেয়েহে আজি কলেজীয়া শিক্ষা সাং কৰি অহা সৰহ সংখ্যক ঘুৱক ঘূৰ্তী নিবন্ধুৱা হৈ ধাকিব লগা হৈছে। এই গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশটো পুনৰ নীৰিক্ষণ কৰি কৰ্মসূচী শিক্ষা ব্যৱস্থা এটা অন্তিমলমে প্ৰৱৰ্তন হোৱাটো কামনা কৰেঁ।

অৰ্হতাপূৰ্ণ শিক্ষক, কৰ্মসূচী, নিৰ্বাচিত পাঠ্যক্ৰম আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক লৈ ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা অসমৰ অন্যান্য মহাবিদ্যালয়ৰ দৰেই গতানুগতিক। তথাপি, ইয়াৰ মাজতে বহুজনৰ শ্ৰম, কষ্ট আৰু ত্যাগৰ বিনিয়ৱত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এনে এটা প্ৰদ্যায় পাইছেহি যে তাক লৈ আমি গৌৰৰ কৰিব পাৰেঁ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অভিভাৱক তথা বহুজনৰ অনুৰোধ আৰু বৰ্তমান যুগৰ চাহিদাৰ তাগিদাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত এই সময়লৈকে কম্পিউটাৰ বিভাগ, ভৃত্য বিদ্যা,- এই ছুটা বিয়ৱ খোলা হৈছে। অতি সোনকালে পৰিসংখ্যা বিজ্ঞান আৰু সমাজবিজ্ঞান বিষয় ছুটাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ যো-জা কৰা হৈছে।

এইখনিতে আৰু এটা কথা কোৱা ভাল হ'ব যে আজিৰ বস্তুবাদী সমাজ ব্যৱস্থাই নৈতিকতাক এফালৰ পৰা গ্ৰাস কৰি আহিছে। ফলত, নষ্ট হৈছে অসমৰ সামগ্ৰিক শেক্ৰিক পৰিবেশ। শিক্ষাদানৰ বৰিয়তে স্ব-নাগৰিক গঢ়ি তোলাৰ দয়িত্বত থকা আমি শিক্ষক সমাজ বহুক্ষেত্ৰত নিকৃপায়। বেচি দূৰলৈ নগৈ আমি যদি আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ উদাহৰণ লওঁ, তেনেহলে দেখা পাইছো ছই তাৰ একো

একৰ বাদে সৰহথিনি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত শিকি বুজি জ্ঞান অৰ্জন কৰি পৰীক্ষাত বহাৰ মানসিকতা নাই। তেওঁলোক বজৰুৱা প্ৰশ্নোত্তৰ কিতাপৰ ওপৰত যেন বেচিকৈ মিভ'বশীল। পাৰিলে সেইখন পৰীক্ষাগৃহত লুকুৱাই তাৰ পৃষ্ঠাৰ পৰা পৰীক্ষাবহীত লিখি দিলেই পাচ কৰি ওলাই যাব' এনে এটা ভাৰ; এই ভাৰটো লাহে লাহে ট্ৰেডিশ্যনেল হৈ পৰিল। কলেজখোলা দিনকেইটা বৰ চমু। বক্ষ বেচি। তাৰ মাজতে যিকেইদিন ঝাচ বহে তাতো উপস্থিত নিয়মীয়া নহয়। মই নিজেই ঝাচত দুই এদিনৰ বাদে সৰহথিনি ঝাচত লবা বৰ কম পাইছো। ধৰাহওক উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১ম বার্ষিকত প্ৰথমদিনা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছিল ১২০ গৰাকী। মাজৰ ভাগত হ'বগৈ, ৪০ গৰাকী আৰু শেষত ১৫, ১৬ গৰাকী। কেইবাদিনো নিৰ্ধাৰিত ঝাচত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নেপাই উভতি আহিবলগা হৈছে। এনে ঘটনা বৰঞ্চ অলপ বেচিহে। এনেকুৰো পৰিষ্ঠিতি এটা প্ৰথমে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলেই সৃষ্টি কৰি দিয়াৰ ফলত শেষলৈ ঝাচবোৰৰ প্ৰতি উত্তৱ্যপক্ষৰ পৰা যেন সচেতনতা কৰি আহে। এইটো এটা অতি দুৰ্বাৰোগ্য বেমোৰ আমাৰ প্ৰায়বোৰ মহাবিদ্যালয়লৈ লাহে লাহে বিয়পি গৈছে। ইয়াক লৈ সভা-সমিতি পাতি উভয় পক্ষৰ পৰা বোকা ছটিয়াই থকাৰ বাহিবে সমাধানৰ একো সূত্ৰ পৰিলক্ষিত হোৱা নাই। সামৰনিত মোৰ ফালৰ পৰা এটা কথাই ক'ব খুজিয়ো-তুঞ্চাতুৰে পানী বিচাৰি যোৱাটোহে নিয়ম। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী জ্ঞানপিপাসু মনটো শিক্ষকক প্ৰদান কৰক। সেৱা গুৰু হিঙাপে আমি প্ৰথম দক্ষিনা ল'ম। অধ্যয়নশীল মন একোটাই শিখ্যই গুৰু গুৰুৰে শিখাক শিকিবলৈ শিকাবলৈ আৰু নিজ কৰ্তব্যত ব্ৰতী হ'বলৈ বাধ্য কৰায়। এই প্ৰক্ৰিয়াটো এবাৰ চালু কৰিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বহুক্ষেত্ৰত দেৰাৰোপ কৰা ধৰণৰ ঝাচ লৈ ভাল নোপোৱা শিক্ষাকেও (যদি ক'বত আছে) পাঠদান কৰিব। ছাত্ৰ সমাজ মানৱ সম্পদৰ কেঁহা সামগ্ৰী; স্কুল কলেজ আৰু বিশ্ববিদ্যালয় হৈছে উপযুক্ত মানৱ সম্পদ গঢ়াৰ একো একাটা শিল্প-প্ৰতিষ্ঠান। আমি শিক্ষক কৰ্মসূচী প্ৰত্যেকেই তাৰ একো

একোজন শ্ৰমিক। শ্ৰমিকে শিল্পৰ ভাল উপাদান হোৱাৰ বাবে চেষ্টা কৰে। বৰ্তমান ডিগ্ৰী-মুখী শিক্ষা শিল্পটো কৰ্ম-মুখী-শিল্পলৈ কৰ্পাস্তৰ কৰি এসোপা শিক্ষিত নিবন্ধুৱাৰ সলনি কৰ্মসূচী প্ৰতিষ্ঠিত বহুৱা সৃষ্টি হোৱাটো বিচাৰেঁ। আজিৰ ছাত্ৰ, কালিলৈ দেশৰ কৰ্ণথাৰ। গভীৰ হতাশাত ভোগ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েও মনত বথা উচিত যে অসমৰ খোদেও সুন্দৰ আলি বাস্কিব পাৰে। উত্তৰাধিকাৰী সৃত্ৰে আমাৰ পাচৰ বংশধৰ সকলৰ বুনিয়াদ যিহেতু আমি

সৃষ্টি কৰা সকলেই গঢ়ি দিব লাগিব। গতিকে সেই প্ৰতিশ্ৰুতি দিব পৰা শিক্ষার্থী আমাৰ কাম্য।

চন্দ্ৰ গুণ্ঠ বৰা

আৰী বিদ্যাৰ প্ৰকল্প

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়

ধন্যবাদ চাৰ, আপোনাৰ বহুমূলীয়া মতামতৰ বাবে।

ইয়াৰ পাছতে আমি কেপ্পেইন—লক্ষ্মন বৰাক লগ ধৰি তেখেতৰ পৰা কিছু কথা জানিব বিচাৰিছিলোঁ।

হৰ কাৰণে যথেষ্ট সুবিধা দিয়ে। তাৰেপৰি বাজ্যৰ Police, BSF, CRPF. ইত্যাদিত ভৰ্তি হৰ কাৰণে অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হৰ। ইয়াতকৈয়ো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ উপকাৰ হয় এয়ে নি. C.C.ত যোগদান কৰিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল উপকৃত হয় বুলি আপুনি ভাৰেনে ?

উত্তৰঃ N.C.C. ত যোগদান কৰিলে কলেজত পঢ়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল যথেষ্ট উপকৃত হয় বুলি মই ভাৰো। কাৰণ যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কলেজত পঢ়ি ধাকোতেই N.C.C. 'B আৰু W.C.C. 'C Certificate পৰীক্ষা পাছ কৰিব পাৰে তেনে ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ কাৰণে Indian Army, Navy, Airforce ৰ অফিচাৰ-Rank অতি ভৰ্তি উচ্চে যিটো বৰ্তমান ভাৰতৰ্বৰ্ষত আটাইতকৈ বেছি প্ৰয়োজনীয় কেপ্পেইন—লক্ষ্মন বৰা

এন.চি.চি. কমাণ্ডু

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়

আদি খেল-বিলাকত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অনেক ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে ট্ৰফি পুৰস্কাৰ আদি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ইয়াৰেপৰি আন্ত মহাবিদ্যালয়ৰ বাজ্যৰ ভিত্তিত আয়োজন কৰা বিভিন্ন প্ৰতিবেগিতা যেনে শ্ৰীৰ চৰ্চা, ভাৰোতোলন, সংগীত, মাটক আদিতো আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বঁটা লাভ কৰি মহাবিদ্যালয়খনলৈ গৌৰৰ কঢ়িয়াই আনিছে। গতিকে সুন্দৰ ভৱিষ্যতেও আমাৰ ছাত্ৰ সকলে এই সুনাম যে বক্ষা কৰিব পাৰিবই তাত সন্দেহৰ কোনো থল নাই। এই ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণ আশাৰাদী। কিন্তু ইয়াৰ মাজতে

মই এটা কথা কৰ খোজো যে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে
খেল-ধৰ্মালি প্ৰতিযোগিতা আদিত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ দুই
এদিনৰ আগতেহে খেলৰ অনুশীলন আৰম্ভ কৰে। তেওঁ-
লোকে এই অনুশীলন ঘদি কিছু আগৰেপৰা আৰম্ভ
কৰে তেন্তে আৰু অধিক স্কুল লাভ কৰিব পাৰিব।
তহপৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কৃপক্ষই ঘদি মহাবিদ্যালয়ৰ
বিভিন্ন খেল সমূহত তথা সাংস্কৃতিক ও বৌদ্ধিক বিকাশত
সহায়ক হ'ব পৰাকৈ উপযুক্ত খেলৰ পৰিবেশ গঢ়ি তোলে
আৰু বিভিন্ন খেলৰ প্ৰয়োজনীয় সা সামগ্ৰী যোগান ধৰে ও
খেলুৰৈৰ অনুশীলনৰ উপৰত অধিক গুৰুত্বদিয়ে তেন্তে

: প্ৰশ্ন—ঃ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কম্পিউটাৰ বিজ্ঞান বিষয়টো
খোলাত আমি কেনেধৰণৰ উপৰূপ হব পাৰিব?
: উত্তৰ—ঃ সময়োপযোগী প্ৰশ্ন আগবঢ়াইছা তোমালোকে।
আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত কম্পিউটাৰ বিজ্ঞান বিষয়টো আৰম্ভ
কৰাত দেশ তথা সমাজৰ ঘথেষ্ট উপৰূপ হব বুলি মই
ভাৱো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এই পদক্ষেপে সমাজখন
আগবঢ়াই নিয়াৰ পদক্ষেপ বুলিয়েই ধৰি লব পাৰি।
যিহেতু বৰ্তমান যুগটোৱেই কম্পিউটাৰৰ যুগ। মই ভাৱো
কম্পিউটাৰৰ উপকাৰৰ বিষয়ে সোধাতকৈ অপকাৰৰ বিষয়ে
সোধাহলে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ চমু হলহেতেন নেকি?

প্ৰথম কথা হল, উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্তৰৰ পৰা
কম্পিউটাৰ বিষয়টো অধ্যয়ন কৰি স্নাতক পঞ্চায়ত এটা
বিষয় হিচাপে লৈ ডিগ্ৰী কৰাত সহজ হব বুলি ভাৱো।
আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত অহা বছৰ স্নাতক পাঠ্যক্ৰম খুলিবৰ
বাবে চিন্তা কৰা হৈছে। তাৰোপৰি গুৱাহাটী আৰু ডিক্ৰ-
গড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত Degree ; BE (Computer
Science), MCA (Master of Computer App-
lication) গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনৰ DCA
(Diploma in Computer Application) আৰু

খেল-ধৰ্মকল অধিক লাভৰান হ'ব। শেষত মই এটা
কথা আৰু ক'ব খোজো যে ঘদিহে মহাবিদ্যালয়খনৰ
ভৱিষ্যতে, বৰ্তমানতকৈও অধিক গোৰব অনুভৱ কৰিব
পাৰিব। এই ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ কৃপক্ষ, শিক্ষক
শিক্ষিকাৰী, কৰ্মসূৰী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ একান্ত আগ্ৰহ ও
চেষ্টা থাকিব লাগিব।

ডঃ মহেশ কুমাৰ জৈন
বাণিজ্য বিভাগৰ প্ৰকল্প
ডিক্ৰু মহাবিদ্যালয়

ডিক্ৰগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত Certificate Course
এটা পাঠ্যানৰ প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছে। বৰ্তমানেও কম্পিউটাৰ
জ্ঞান দিবলৈ বিশ্ববিদ্যালয় কৃপক্ষই চেষ্টা কৰি আছে।
আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত কম্পিউটাৰ বিজ্ঞান বিষয়টো আৰম্ভ
কৰাত দেশ তথা সমাজৰ ঘথেষ্ট উপৰূপ হব বুলি মই
ভাৱো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এই পদক্ষেপে সমাজখন
আগবঢ়াই নিয়াৰ পদক্ষেপ বুলিয়েই ধৰি লব পাৰি।
যিহেতু বৰ্তমান যুগটোৱেই কম্পিউটাৰৰ যুগ। মই ভাৱো
কম্পিউটাৰৰ উপকাৰৰ বিষয়ে সোধাতকৈ অপকাৰৰ বিষয়ে
সোধাহলে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ চমু হলহেতেন নেকি?

দ্বিতীয়তে -- নিজকে Cut through প্ৰতিযো-
গিতাৰ পৰা বচাই ৰাখিবলৈ Computer science
বিষয়ে গত্যন্তৰ নাই। তোমালোকৰ বাবে সন্তুষ্ট এই
বিষয়টো আচুলৰা-আচুলৰা যেন লাগিব। কিন্তু উন্নত
দেশবোৰত কলকাৰখানাৰ উৎপাদনৰ পৰা দৈনন্দিন
জীৱনৰ প্ৰয়োগৰ বাবে কম্পিউটাৰ এটা প্ৰয়োজনীয়
সামগ্ৰী হৈ পৰিব। কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰি নিমিত্তে
কামৰ সৰঞ্জীকৰণ কৰাত সহজ হৈছে। উন্নত দেশবোৰৰ
চৰকাৰী-বেচৰকাৰী অনুষ্ঠান পুধিৰাল, অভিযান্ত্ৰিক প্ৰতি-
আদি সকলোতে কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ ক্ৰমস্থায়ে বাঢ়ি অহা
দেখা গৈছে। কিন্তু সেই অনুপাতে অন্যদেশৰ তুলনাত

আমাৰ দেশখনে অগ্ৰসৰ হৰ পৰা নাই। কিন্তু বৰ্তমান
শতিকাৰ চলিত দশকত আমাৰ দেশখনতো কম্পিউটাৰ
বিজ্ঞানৰ ঘথেষ্ট প্ৰসাৰ আৰু প্ৰচাৰ হৰ ধৰিব।
সেই অনুপাতে কৰ্ম সংস্থানৰ পথে প্ৰশংস্ত হৈ পৰিব।
বৰ্তমান সময়ত কম্পিউটাৰ বিজ্ঞানৰ এজন Diploma
বা Degree ধাৰী যুবকে চাকৰীৰ পিছে পিছে দৌৰি
হামৰাও কাঢ়ি ফুৰাৰ কোনো উদাহৰণ নাই। বৰ্তমান
আমাৰ দেশতো অন্যদেশবোৰৰ দৰে কম্পিউটাৰৰ Scope
বৃদ্ধি পোৱা দেখা গৈছে। বৰ্তমান যিমান উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠান
আছে সকলোতে কম্পিউটাৰৰ বহল ভাৱে ক্ৰমস্থায়ে ব্যৱ-
হাৰ হোৱা দেখা গৈছে। কম্পিউটাৰৰ ব্যৱহাৰ যেনেদেৰে বুদ্ধি
হৈছে তেনেদেৰে কম্পিউটাৰৰ নিৰ্দেশ দিৱলৈ মাৰুহ জানো
প্ৰয়োজন হোৱা নাই! এই প্ৰয়োজনীয় মাৰুহবোৰ কৰ
পৰা আহিব আমিয়েই জানো সেই সকলক তৈয়াৰ কৰিব
নেলাগে? তোমালোকক এটা সক উদাহৰণ দিঁও —
অসমত ১৯৯০ চনত লোক পিয়ল অনুসৰি মুঠতে ৮৪৫
খন চাহবাগিছা আছে। প্ৰতোক বাগিছাত ঘদি কমেও
দুজনকৈ কম্পিউটাৰৰ প্ৰাৰ্থীপ্ৰয়োজন হয়। তেন্তে দেখোন
 $845 \times 2 = 1690$ জন কম্পিউটাৰৰ ডিগ্ৰী বা ডিপ্ৰমা
ধাৰীৰ চকু পচাৰতে ক্ৰমসংস্থানৰ পথ মুকলি নহলনে?
এইটো এটা সক উদাহৰণ মাথোন।

তৃতীয়তে, কম্পিউটাৰ সমাজৰ ক্ষেত্ৰত উপকাৰ
সমূহ এনেধৰণৰ ——

দক্ষতা বৃদ্ধি (Greater efficiency) :- কম্পি-
উটাৰৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী প্ৰয়োজনীয় আৰু অপয়োজনীয়
সামগ্ৰী বিচাৰ কৰি ব্যাৰসায়াৰ ক্ষেত্ৰত আধিক লাভৰান
হোৱা দেখা গৈছে।

উচ্চমানদণ্ডৰ পণ্ডিতানন্দন (high quality pr-
oduct) :

ঘৰোৰ কৰ্ম (Manually) হাতেৰে কৰি
সুবিধাজনক উৎপাদন কৰিব নোৱাৰিব কিন্তু কম্পিউটাৰ
ব্যৱহাৰ কৰি উচ্চমানদণ্ডৰ উৎপাদন পোৱা দেখা গৈছে।

ভোকাক মনঃপুত সেৱা (Better service) :-
চৰকাৰী-বেচৰকাৰী, প্ৰতিষ্ঠান, মহাকাশ বিভাগ
বেল বিভাগ, হোটেল, চিকিৎসাসেৱা আদিত কম্পিউটাৰ
ব্যৱহাৰ কৰি মনঃপুত সেৱা দিয়া দেখা যায়।

বিকলাংগ সকলৰ ক্ষেত্ৰত (Aid of Handic-
apped) :

বিকলাংগ সকলে কম্পিউটাৰৰ ব্যৱহাৰ হিচাপে লৈ নিজকে
আৱানিৰ্ভৰশীল কৰি গঢ়িতুলিব পাৰে। কাৰণ তেনেলোক
বহুক্ষেত্ৰত অনুপযোগী হলেও কম্পিউটাৰৰ ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত
হৰ পাৰে।

নিৰাপত্তাৰ ক্ষেত্ৰত (Improved safety) :-
বিপদ সংকল ঠাইত কৰাৰ বাবে কম্পিউটাৰৰ বৰ উপ-
যুক্ত। বৰ্তমান মহাকাশখন, সাগৰ-মহাসাগৰৰ গভীৰতা
জোখাৰ ক্ষেত্ৰত কম্পিউটাৰৰ কাৰ্য্য সমাপন কৰি মানৱ
সমাজক আগবঢ়াই নিয়াত অবিহন যোগাইছে।
উচ্চক্ষমতা সম্পৰ বিহুৎ পৰিবিহীন অঞ্চলত মাৰুহৰ দ্বাৰা
কাৰ কৰা সহজ নহয়। কিন্তু কম্পিউটাৰে সমাপন কৰিব
পাৰি। ইয়াৰ উপৰিও বহুতো তেনেধৰণৰ উদাহৰণ আছে।
তথ্য আহৰণৰ শেক্ষণ (Better Information retrieval) : পুঁতিৰালৰ লাখ লাখ গ্ৰন্থৰ মাজৰ পৰা
কম্পিউটাৰৰ দ্বাৰা ক্ষন্তেকতে প্ৰয়োজনীয় গ্ৰন্থখন বিচাৰি
উলিগৰাত সহজ হয়।

কম্পিউটাৰে ঘদি (Right Instruction বা
Input) শুল্ক নিৰ্দেশ দিয়ে তেন্তে সদায় Right time
অত Right Information যোগোৱাত সহায় কৰিব।

তোমালোকক কম্পিউটাৰৰ উপকাৰৰ বিষয়ে খুল-
মুলকৈ আভাস এটা দিছো মা৤। কৰ সময়ত কম্পিউ-
টাৰৰ উপকাৰৰ বিষয়ে কৰ লগা হোৱাত, তোমালোকে
ধৰি নলবা আকী ইয়াৰ পৰিসৰ ইমান টেক বুলি।
পিছত পুনৰ স্থিতি পালে বহলকৈ কোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিব।

খন্যাদ

নিয়াজ ধাৰ
কম্পিউটাৰ বিভাগৰ প্ৰকল্প
ডিক্ৰু মহাবিদ্যালয়

প্রশ্ন :— আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ গ্ৰহণাবটো এতিয়াও
পূৰ্ণাঙ্গ কপ পোৱাগৈ নাই। গ্ৰহণাবটো আপুনি কেনে
ধৰণৰ উন্নতি বিচাৰে ? অধ্যয়ন-কক্ষ সম্পর্কে আপোনাৰ
মন্তব্য কি ?

উভয় :— অশ্ব সুধিবলৈ তাল। কিন্তু উভয় দিয়াটোহে
কঠিন কাম। যি কি নহওঁক প্রশ্নটোৰ কাৰণে থন্যবাদ।

পূর্ণাঙ্গবলপে এটা গ্রন্থাগার হবলে হলে, তাত
বহুত কিছু বস্তু লাগিব। সেই সকলোবোৰ আমাৰ
মহাবিদ্যালয়ৰ গ্রন্থাগাৰটোত যে নাই সেই কথা সঁচা।
অকল আমাৰ মহাবিদ্যালয়তেই নহয় অসমৰ কোনো এখন
মহাবিদ্যালয়তেই হয়তো পূর্ণাঙ্গ কৃপে পোৱা নাযায়।

একোটি পূর্ণাঙ্গ গ্রহণাব পাবলৈ হলে তাত
লাগিব এটি আহল বহুল ঘৰ (যিটো গ্রহণাব উদ্দেশ্যই
নির্মান কৰা হয়)। তাত সোমোৱা বা ওলোৱা হব
লাগিব এখনেই দুৰাব। মূল গ্রহণাবত সোমোৱা আগতে
এটা কোঠা, ঘ'ত থাকিব বাতৰি কাকত আৰু বিভিন্ন
ধৰণৰ পুস্তাৰ। যিয়ে পঢ়োতাক গ্রহণাবৰ বিষয়ে আকৰ্ধন
কৰে। ইয়াৰ পাহতে লাগিব এটি ধূনীয়া অধ্যয়ন কক্ষ।
ঘ'ত সোমালে পঢ়োতাজনৰ পঢ়াৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হয়।
ঘ'ত সোমালে কোনোকপি যন্ত। দৰকাৰ হলে

ଇହାର ପାହତେ ଲାଗବ ଏହା ସଂଚେକା । ଏହା ଲାଗତିଆଳ କୋନୋ ଅଂଶ ଫଟୋକପି କରି ନିବ ପାରେ । ଏହି ବିଲାକର ବାହିବେଓ ଗ୍ରହାବରତ ସକଳୋବେ ଶାଖା ଥକା ମହାବିଦ୍ୟାଲୟର ଗ୍ରହାବ ହିଚାବେ ଆମାର ଗ୍ରହାଗାରଟେ କିମନ ଉନ୍ନତ ହବ ଲାଗିଛିଲ ସିମାନ ହୋଇ ନାଇ । ମହାବିଦ୍ୟାଲୟର ଗ୍ରହାବରତ ସର୍ବତୋ ପ୍ରକାରେ ଉନ୍ନତି ବିଜାବୋ ।

Section (২) Reference Section (৩) classification Section (৪) Cataloguing section (৫) Binding section etc. গ্রন্থাগারৰ কর্মবিলাকো হব লাগিব হাতিমুখীয়া। যাতে কোনো ব্যক্তিয়েই বিমুখ হব নালাগে। তেওঁৰ বিচৰা কিতাপখন পাওঁক বা নাপাওঁক; এই সকলো বিলাক ধকা একেটা গ্রন্থাগারকহে পূর্ণসং পুর্খিক্ষণ বুলিব পাৰি।

অধ্যয়ন-কক্ষ বিষয়ে প্ৰশ্ন অহা লগে লগে মই
এটা কথা কৰ লাগিব যে আমাৰ গ্রন্থাগারত প্ৰকৃততে
অধ্যয়ন-কক্ষ নাই। তথাপি আমি গ্রন্থাগারৰ ভিতৰতে
ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অধ্যাপক সকলো পঢ়া-লিখা কৰিবলৈ
সুবিধা কৰি দিছো। আপোনাসৰে শুনি সুখ পাৰ যে
বৰ্তমান মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-একতা সভাই এই বিষয়ে
আগ ভাগ লৈছো। আৰু অধ্যাক্ষ মহোদয়ে আমাৰ

আমাৰ পুথিভৰালত এই সকলোবিলাক স্মৃতিধা
নাই সচি। তথাপি আমি আমাৰ অধ্যক্ষ, অধ্যাপক
পুথিভৰালৰ লগতে লাগি থকা কোঠাটোৰ অধ্যয়ন-কক্ষ
কৰি দিবলৈ সম্মতি প্ৰদান কৰিছে। এই অধ্যয়ন-কক্ষটো

କବି ଦିବଲୈ ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରିଛେ । ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ-କଙ୍କଟୋ
ହଲେ ଆମାର ଏଟା ବହୁତ ଦିନର ପୁରୁଣ ଅଭାବ ଆତ୍ମବ ହବ ।
ଶେଷତ ଆଲୋଚନୀ ସମ୍ପଦକ ଲଗତେ ଛାତ୍ର-ଏକତା
ସଭାର ବିଷୟ-ବୈୟା ସକଳିଲେ ଆନ୍ତରିକ ଧନ୍ୟବାଦ ଧାକିଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନା:- ଆପୁନି ବେଗିଙ୍ଗର ଉପରତ କେନେ ଧରଣ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦିବ
ବିଚାବେ-? ନବାଗତ ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ ସକଳକ ଯିଟୋ ବ୍ୟରହାବ
କରା ହେଁ ତାକ ଆପୁନି କେନେଥରଣେ ଗ୍ରହଣ କରେ ଆମାକ
ଜନାବନେ ?

উত্তর :- ৰেগিং বুলিলে মহাবিদ্যালয়ৰ নবাগত সকলে
ভয় আৰু ঘনাৰ দৃষ্টিবে আৰু আনন্দাতে ব্যক্তি বিশেষে
ইয়াক মানৱীয়তাৰ পৰিপন্থী এক কদৰ্যা কপ বুলি ধাৰণা
নকৰে বুলি কলে অতুচ্ছি কৰা হ'ব। মোৰ মতে ৰেগিং
চিনাকি মনৰ ভাব বিনিময়ৰ এখন দলিল। ইয়াক যেতিয়া
চৰম (extrem) কপত প্ৰকাশ কৰিব যোৱা হয় তেতিয়া
ইয়াৰ বিকৃত কপটো ধৰা পৰে। তেতিয়া ৰেগিং হৈ পৰে

প্রশ্নঃ— আপুনি আমাৰ মহাবিদ্যালয় থনত সুস্থ শৈক্ষিক
পরিবেশ আছে বুলি ভাবেনে ? যদি নাই—তেন্তে কেনে
পরিবর্তন বিচাৰে ?

উত্তৰ :—

আমাৰ মহাবিদ্যালয় খনিৰ এক সুস্থ শৈক্ষিক পৰি-
বেশ নাই বুলি কৰ নোৱাৰিব। বৰ্তমান আমাৰ মহাবিদ্যালয়
খনিত যি শৈক্ষিক পৰিবেশ পৰিলক্ষিত হয় তাতকৈ
অধিক সবল সুস্থ কৰি গঢ়ি তুলিব পাৰিলেহে নবাগত সকলৰ
আৰু লগতে বৰ্তমান যি সকল ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে পঢ়ি
আহে তেওঁলোকবো মঙ্গল হ'ব বুলি মই ভাবো।
তেনে এক পৰিৱেশ গঢ়ি তুলিবলৈ হ'লে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
আৰু শিক্ষাগুৰু সকলৰ মাজত পাৰম্পৰিক সহযোগিতাৰ

**ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ କଣ୍ଠମୁଖୀ ଶ୍ରୀନିଦେଶ୍ଵର ଫୁକନ
ପ୍ରାଚୀଭାବରେ ପାତ୍ନୀ କଣ୍ଠମୁଖୀ ପାତ୍ନୀ ପାତ୍ନୀ
ପାତ୍ନୀ ପାତ୍ନୀ ପାତ୍ନୀ ପାତ୍ନୀ ପାତ୍ନୀ ପାତ୍ନୀ ପାତ୍ନୀ**

সমাজৰ দেশৰ তথা ব্যক্তি সত্ত্বৰ বিকাশৰ প্রধান অন্তর্বায়।

এইটো অনন্যাকার্য যে বেগিঞ্চের পরিসীমার বাহিরত
 যোরা ছাত্র ছাত্রীর সংখ্যা সবচেয়ে হলেও সঘনাই ঘটি
 থকা বেগিঞ্চের ঘটনা অনুসরি ইয়ার পরিসীমার ভিত্তিত
 থকা ছাত্র ছাত্রীর সংখ্যাও কম নহয়। বেগিঞ্চের সুপথেরে
 পরিচালিত করিব পাবিলে ই আমাৰ মাজলৈ সুন্দৱতা
 সম্পৰ্কতি কঢ়িয়াই আনিব বলি ভাৰো।

ଶ୍ରୀଚବିତ୍ର ଗଟେ
ଶ୍ରୀତକ ଚୂଡାନ୍ତ ବର୍ଷ (ବିଜ୍ଞାନ)

অতি প্রয়োজন বর্তমানে এই ক্ষেত্রত যি ধৰণৰ সক্রিয় সহযোগিতা পৰিলক্ষিত হয় তাক আৰু অধিক সক্রিয় কৰিব তুলিব লাগিব। লগতে আমাৰ প্ৰতিজন অভিভাৱকেও এই ক্ষেত্রত সম্পূৰ্ণ সহযোগিতা আগবঢ়াব লাগিব।

শেষত মই ইয়াকে কৰ বিচাৰো যে মহাবিদ্যালয়
খনিত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো সমস্যা বা অনুবিধাৰ
সমূখীন হ'লে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে আনোলনৰ মনোভাৱ
নলৈ বৰ্তমানৰ দৰে ভবিষ্যতেও সকলো সমস্যা মহাবি-
দ্যালয়খনিব কৰ্তৃপক্ষৰ সৈতে বুজা বুজিৰ জৰিয়তে সমাধান
কৰিব লাগিব। তেনে কৰিলেহে বৰ্তমানে যি এক স্বচ্ছ
শৈক্ষিক পৰিবেশ আছে সেই পৰিবেশ নষ্ট নহৈ অধিক
সুস্থ আৰু সবল হৈ উঠিব।

এনে এক শৈক্ষিক পরিবেশের ছত্র-ছায়াত থাকি
নিশ্চিত ভাবে মহাবিদ্যালয় খনির প্রতিজ্ঞন ছাত্র-ছাত্রীয়ে
নিজের ভবিষ্যত জীবন উজ্জ্বল করি গঢ়ি তোলার লগতে
মহাবিদ্যালয় খনির নামে সকলোতে জিলিকাই তুলিবলৈ

সক্ষম হ'ব। — অংশ । প্রদীপ নামে তীব্র মানবী চৰ
— আয়ান বকরা
স্নাতক ছাতীয় বার্ষিক (কলা)
১৯৩১ মার্চ মাস মাঝে মাঝে মাঝে

প্রশ্নঃ— আপুনি ইমান দিনে আমার মহাবিদ্যালয়ের হৈ
কাম করি আহিছে। আগতকৈ আমার মহাবিদ্যালয়ে
কিমান থিনি উন্নতি করিছে বুলি আপুনি ভাবে? আক
আপোনাৰ ইয়াত কাম করি কেনেকুৱা লাগিছে? অবসৰ
লৈ ইয়াৰ পৰা কৈল যাব?

উত্তৰঃ— মোৰ ইয়াত কাম করি অহা বৰ্তমান ৩০ বছৰ
হৈছে। ১৯৬৩ চনতে ডিক্রিলেজখন স্থাপিত হৈছিলে চহৰীয়া
হ'লত। চৌকিডিঙ্গীৰ ওচৰত (বৰ্তমান তাত খেল ধেমালি
হয়।) তাত সকলো ক্লাচে হৈছিলে। Practical ব ক্লাচে
তাতে হৈছিলে। তাৰ পিছত বৈৰাগীমৰ্ঠত মাটি ললে
আমাৰ কলেজৰ প্রাক্তন অধ্যক্ষ জামুৰাব চাৰি আক নন্দ-
লাল গোঁহাই চাৰে। পোন প্ৰথমে খেৰী ঘৰ আছিলে।
বৰ্তমানে থকা Practical ব ঘৰটো তেতিয়া পকীৰ
আছিলে। আক তাতে Practical ব লগতে ক্লাচে
হৈছিলে। তাৰ অলপ দিনৰ পিছতে কলেজখন পকী হৈ

ধন্যবাদ খুবলাল দ। আপোনাৰ পৰা ঘথেষ্ট থিনি জানিলো।

প্রশ্নঃ— আপুনি আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনত সুস্থ শৈক্ষিক
পৰিবেশ আছে বুলি ভাবেনে? যদি নাই তেন্তে কেনে পৰিবৰ্তন
পৰিবেশ বিচাৰে?

উত্তৰঃ— আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বৰ্তমান যিটো শৈক্ষিক পৰিবেশ
সেইটোক গ্ৰহণ কৰিব পাৰিলেও, সম্পূৰ্ণকপে সুস্থ বুলি
কৰ পৰা নেয়াৰ কিয়নো আমি ভালদৰে নিৰীক্ষণ
কৰিলে দেখা পাওঁ যে মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰীক্ষাৰ উত্তীৰ্ণ

পৰিলে। লাহে লাহে বহুখনি পৰিবৰ্তন হ'ল। হোষ্টেল
বনালে, এতিয়া নতুন প্ৰেক্ষাগৃহ বনাই আছে, কলেজৰ
সন্মুখৰ বাস্তাটো পকী হৈ আছে। কলেজৰ ওচৰত
এতিয়া বহুত নতুন নতুন ঘৰ হ'ল। কৰলৈ গলে এতিয়া
কলেজখনে বহু থিনি উন্নতি কৰিছে বুলি মই ভাবো।

প্ৰথমে মোৰ কাম কৰি ভাল লগা নাছিল,
বৰ্তমান মোৰ কাম কৰি বহুত ভাল লাগিছে। আক
মোৰ ১০ বছৰ আছে। এই ১০ বছৰ কালো স্বকলমে
পাৰ কৰিব পাৰিব বুলি মোৰ বিশ্বাস।

বিটায়াৰ হৈ বিহাবলৈ যাম। তাতে মোৰ পৰিয়াল
আছে। তাতে থাকি মই বাকী চোৱা কাল কটাৰ লাগিব।

খুবলাল মালি
৪৮ শ্ৰেণী কৰ্মচাৰী

যেনেঁ— লৰাৰ জিবণি কোঠা, হোৱালীৰ জিবণি কোঠা,
এটা মঞ্চ তাৰ উপৰিও বৰ্তমান আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ
পুথিৰৱালটো তেনেই সক, ষ'ত এদিনত, এটা শ্ৰেণীৰ
২০ জনকৈ ছাত্র-ছাত্রীও বহাটো অসম্ভৱ হৈ পৰে। আন-
হাতে পুথিয়ে হৈছে শিক্ষাৰ আধাৰ, তেনেছলত পুথিখনকে
ছাত্র-ছাত্রীয়ে ভালদৰে এখন্তেক বহি পঢ়িবলৈ অনুবিধা
হয়, গতিকে ই ছাত্র-ছাত্রীৰ বা মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে অতি
দুখলগা। বিষয় আক “ইয়াৰে ফল স্বৰ্পে আমাৰ মহাবিদ্যা-
লয়ৰ বৰ্তমান অবস্থা”।

গতিকে মোৰ বোথেৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ
অভাৱবোৰ প্ৰধানত পূৰণ কৰাটো অতি আৱশ্যক, লগতে
মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশটো সম্পূৰ্ণকৈ সলনি
কৰিব লাগে যেনেকৈ গুৱাহাটী মহানগৰীৰ কিছুমান মহা-
বিদ্যালয়ৰ দৰে, শ্ৰেণীসমূহত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাটো বাধ্য-
তামূলক হব লাগে। তেতিয়া হয়তো ছাত্র-ছাত্রীৰ জ্ঞান
সম্যুক্তি হৰি বুলি অহমান কৰিব পাৰি আক লগতে
আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনও সুস্থ আক সবল তথা উন্নতি
হৰি বুলি মোৰ ধাৰণা হয়। “ এখন মহাবিদ্যালয়ক
সম্পূৰ্ণকপে সুস্থ কৰিব পাৰিলৈহে এখন দেশক সুস্থ
হোৱাটো কামনা কৰিব পাৰি ”

ত্ৰিশ শ্ৰেণীৰ ছচ্ছ প্ৰতিয়ে বার্ষিক স্নাতক মহলা
কলা বিভাগ

(?) আপুনি ডিক্রি মহাবিদ্যালয়ক কি দিব বা কি নিৰ
বিচাৰে মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিবেশৰ লগত আপুনি নিজে
খাপ খুৱাৰ পৰিছেনে ?

উত্তৰঃ— প্ৰথমেই মই শিক্ষা অনুষ্ঠানক শ্ৰেণী তথা সেৱা
কৰো। গতিকে মই ডিক্রি মহাবিদ্যালয়ক সন্মান আৰু
প্ৰশংসা দিব বিচাৰো আক অৱশ্যেত মই মহাবিদ্যা-
লয়ৰ পৰা অজ্ঞ জ্ঞান নিৰ বিচাৰো। যাৰ দ্বাৰা মই
মোৰ জ্ঞানসমূহ ভবিষ্যতৰ মানৱ সমাজক অৰ্পন কৰিব
পাৰো।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত মই সৱলতাৰে মিলি
পৰিছো বুলিয়ে কৰ পাৰি। কিয়নো প্ৰতিটো পদক্ষেপে
পৰিবৰ্তন হোৱাটো স্বাভাৱিক কথা কাৰণ এনেধৰণৰ
পৰিবৰ্তনেই সমাজ তথা মানৱজাতিক কঢ়িয়াই নিছে।

শ্ৰীঅনুপম শহীকীয়া

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বার্ষিক
(কলা)

(?) আপুনি আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনত সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশ
আছে বুলি ভাবেনে? যদি নাই তেন্তে কেনে পৰিবৰ্তন
বিচাৰে?

উত্তৰঃ— আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশ আছে
বা নাই বুলি এঝাৰতে কৰলৈ টান হৈ পৰে। কেইটা
মান মাহৰ অভিজ্ঞতাৰে কৰলৈ গলে প্ৰথম কেইটা মাহৰ
তুলনাত পিছৰ দিনকেইটাত আপেক্ষিক ভাবে শৈক্ষিক
পৰিবেশ বেছি বিনষ্ট হোৱায়েন পৰিসংক্ৰিত হয়। নগৰৰ
সমাগমৰ পৰা আৰুতৰত যদিও আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ
শৈক্ষিক পৰিবেশ ছাত্র-ছাত্রীৰ বাবে অনুকূল নহয় যেন

15

অনুভৱ হয়। অনিয়মিত ভাবে হোৱা শ্ৰেণীসমূহ, শ্ৰেণীত
নিম্নাবত ছাত্ৰৰ উপস্থিতি, ছাত্ৰৰ ঐক্যসাজ পৰিধানত
বিশৃঙ্খলতা মাজে সময়ে ছাত্ৰৰ মাজত হোৱা যতানৈক্য
অৰ্থাৎ বহু ছাত্র-ছাত্রী আক শিক্ষকৰ পৰম্পৰৰ মাজত
ঘুণেধৰা সম্পর্কই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ
বিনষ্ট হোৱা বুলি ভাবিবলৈ কেতিয়াৰা বাধ্য কৰায়।

ছাত্ৰৰ শক্তি; ইয়াৰ মূল্য ইতিহাসে সদায় দি
আহিছে। আত্মঅনুসূচনাৰ দ্বাৰা নিজকে শুধৰাৰ পৰা যায়
নিশ্চয়। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিকুল শৈক্ষিক পৰিবেশৰ
বাবে প্ৰতিজ্ঞন ছাত্ৰই নিজকে দায়বৰ বুলি ভাবি তাৰ

विहित व्यवस्था हातत लले निश्चय सूक्ष परिवेश सृष्टि करिब पारिब। उदाहरण स्वरपे श्रेणी समूह यिमान समयबद्ध लैके थाके सिमान समय कलेजत थाकि छात्र-छात्री सकले श्रेणीत उपस्थित थाकिब लागे। शिक्षकसकलक उपयुक्त सम्मान दि झुबुजा कथाबोर भाल दबे शुधिब लागे आक शिक्षकसकल एकेदबे ओचबैले आहि छात्र-शिक्षकब परस्परब माजत भाल सम्बन्ध स्थापन करिब लागे। कोनो एजन मानुहब प्रति श्रद्धा नेथाकिले तेऊंव परा किबा शिकाटो निश्चय असन्तुर। शिक्षक सकलेओ तेऊंलोकब दायित्व ग्रुकृत झुजि इयाक पालन करि गले आमाब महाविद्यालयाखनब सूक्ष शैक्षिक परिवेश, पढा शुमाब उपरिओ महाविद्यालयाखने लोऱा प्रतिटो पदक्षेपते छात्र छात्री-

प्रश्नः— आपुनि आमाब महाविद्यालय खनब सूक्ष शैक्षिक परिवेश आहे झुलि भारेवे ? यदि नाही, तेस्ते केने परिवर्तन विचारे ?
उत्तरः— आमाब महाविद्यालय खनब सूक्ष शैक्षिक परिवेश एटा नाही झुलि कब नोराबो काबण एই सम्पर्कत आमि कलेजब परीक्षाब फलाफलब कथा उभुकियाब पारो, काबण यदि कलेजत एटा सूक्ष परिवेश नाथाकिलेहेतेन तेनेह लेले प्रत्यक्षभाबे आवि एই प्रत्यक्ष Result नापालो हेतेन !

प्रश्नः— आपुनि 'वेगिं'ब उपरत केनेद्वयब मन्त्रव्य दिव विचारे। नवागत छात्र-छात्री सकलक यिटो व्यवहाब कबा हय ताक आपुनि केनेद्वये ग्रहण करिब विचारे जनावने ?

उत्तरः— वेगिं नामब एक सामाजिक व्याधिये छात्र समाजक भालकैये आक्रमन करिबे। किउमान अशिष्ट

सकले सहाय सहायेग आगवडोराटो उचित निश्चय। महाविद्यालयाखनत होरा सभा समिति समूहत महाविद्यालयब छात्रब मूठ परिमानब तुलनात उपस्थितिब संख्या यदेष्ट कम होरा परिवक्षित हय। एहिटो सूक्ष परिवेशब लक्षण निश्चय नहय। गतिके एनेबोर दिशत आमाब महाविद्यालय खनत आमूल परिवर्तन घटिब लागे काबण भविष्यत जीवनब बुनियाद गटिबैले आमि एटा सूक्ष शैक्षिक परिवेशब प्रयोजनीयताक केतियाओ झुइ करिब नोराबे॑।

श्रीगगन नाहवडेका

उच्च तर वाद्यमिक १म वार्षिक शाखा विज्ञान।

सकलो असुहान प्रतिष्ठानेह इ'ल परिवेशब दास तथा समये येतिया परिवेशब सलनि करे सेह समयब लगत खोज मिलोराटो आजिब कथा नहय इ चिवस्तुग। गतिके किउ क्षेत्रत आवुनिकताब परवेशे किउ सलनि आनिहे, एই कथा झुइ करिब नोराबि

गतिके कलेजत अत्याधुनिकताइ सूक्ष शैक्षिक परिवेश बिनै करिबे झुलिकब नोराबो।

तीर्थनाथ चांमाई

वि एच; चि तृतीय वार्षिक

छात्री वेगिंब सूविधालै नवागत सकलक आस्विक भाबे अत्याचार करे। याब फलत तेऊंलोकब आशादीपृष्ठ मनत निवाशाइ प्रत्युत विस्ताब करिबैले आवस्तु करे। आनकि किउमाने मृत्युको आकेवालि लव लगात परे। गतिके एने अमानवीय कार्य केतियाओ समर्थन योग्य ह'ब नोराबे। एने कार्यब विकैके एक

स्पष्ट-जनमत गठनब प्रासङ्गिकता आहि परिवेश। कठोर अरुशासनेबे, प्रयोजन हले चरकाबे आहिन प्रनयन करि हलेओ एहि वेगिं बद्ध करिब लागे।

अरशेये नवागत आदरणि सत्तात नवागत सकलक यिटो व्यवहाब कबा हय, ताक वेगिं झुलि कब नोराबे। वरक नतुन परिवेशटोब लगत निजके वजिता खुरावेशब प्रयोजनीयताक केतियाओ झुइ करिब नोराबे॑।

प्रश्नः— आपुनि एই महाविद्यालयक कि दिव वा कि निव विचारे ? महाविद्यालयब परिवेशब लगत आपुनि निजके खाप खुराब पारिहेने ?

उत्तरः— प्रथमे सम्पादक डाङवीयालै तेथेतब वहमूल्य प्रश्नटिब वाबे कुतंजता थाकिल;

सम्पादक डाङवीया, आपोनाब एই प्रश्नटि उत्तर दिवर वाबे महि खत्तेकीया उग्गुल खुग्गुल अल्लुतर करिछिलो। तथापि महाविद्यालय एखने एजन छात्रब परा कि विचारे ? महि भाबो साधारणते सेह छात्र जनव वाबे याते महाविद्यालय खनब नाम यशस्वा आक सम्मान आदि समाजत भाहि उट्टा उपरिओ महाविद्यालय खनक गठन, शृंखला, नीति नियमब माजेदि, नियमाल्यवत्तिता, समयाल्यवत्तिता आक श्रद्धाबे निजव कर्तव्य पालनत अती होराटो विचारो।

महि येतियाइ सम्मानीय डिक्रु महाविद्यालयत नामवत्ति करिलो निश्चय एहि महाविद्यालयब पराहि हातत

महाविद्यालय खनक निजव घरधनब दबे आपोन करि लोरा जैनेक प्राकृत छात्रक आमाब प्रश्न सुधि व्यक्तिय वक्तव्य जानिब विचारिलो॑।

(?) आपुनि आमाब महाविद्यालयाखनत सूक्ष शैक्षिक परिवेश आहे झुलि भाबेने ? यदि नाही, तेस्ते केने परिवर्तन विचारे ?

हवले एक सूविधाहे झुलि कब पारि। इयाब उपरिओ मानसिक उंकर्व साधनब एक उत्तम माध्यमझुलियेह कर विचारो। अरशेये इयाबो एटा सीमा थका भाल। नहले समाजत विकृत दग धावण करिब।

त्रीभविम कुमाब बडा
स्वातक २य वार्षिक (विज्ञान)

एथनि प्रमाण पत्र लै हाहि हेलाबडे ओलाई याब लागिब अनागत भविष्यतलै। गतिके महाविद्यालयब एजन कला शाखा छात्र हिंगे महाविद्यालयब शिक्षाग्रुक सकलबप्रति योव आस्त्रिक श्रद्धा भक्ति, ज्येष्ठवर्गब प्रति अतुलनीय आनुगता प्रेम, सहपाठीब प्रति योव भहदयता सदाय विबाज्ञान।

डारउइनव तद्दै कैचे ये जीवह यिकोनो परिवेशत वाचि थाकिब पारिलेहे प्रकृतिब द्वावा निवाचित हय। एहि तद्द अम्नसवि वत्तमान आमाब महाविद्यालय परिवेशटोरे एथनि सुन्दर मनोरम छविब दबे शास्ति पूर्ण भाबे विराज करिहे। एने एटा आतक धूमीया परिवेशत खाप ख्याह थाकिब नोराबा कोनो प्रश्नह उदय नहय।

त्रीनिखिल श्याम (पानयुक)
उंमाः १म वर्ष (कला विभाग)

छात्र विवेशत अत्याचार करे। याब फलत तेऊंलोकब आशादीपृष्ठ मनत निवाशाइ प्रत्युत विस्ताब करिबैले आवस्तु करे। आनकि किउमाने मृत्युको आकेवालि लव लगात परे। गतिके एने अमानवीय कार्य केतियाओ समर्थन योग्य ह'ब नोराबे। एने कार्यब विकैके एक

হয়, তথাপি মই মোৰ দৃষ্টিস্থীৰে কিছু ব্যতিক্রম নেদেখা নহয়।

প্ৰথম কথা হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল, যি সকল বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা আহি নিজকে স্বশিক্ষিত কৰি ৰাষ্ট্ৰৰ এজন স্ব-নাগৰিক তথা নিজকে অগ্নির্ভৱশীল ব্যক্তি হিচাবে গঢ়ি তোলিবলৈ এই মহাবিদ্যালয়লৈ আহে। কিন্তু দুখৰ বিষয় সৰহসংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ শ্ৰেণীত উপস্থিত ধকা পৰিবৰ্ত্তে বাহিৰতহে দেখা যায়। তেওঁলোকে মহাবিদ্যালয়লৈ আহিছে কিয়? গতিকে এই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ অনুৰুধ ঘাতে নিজক অৱহেলা। নকৰি নিজৰ শ্ৰেণীত উপস্থিত থাকি মহাবিদ্যালয়খনৰ সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশ গঢ়ি তোলাত সহায় কৰে যেন। এই বিষয়ত ছাত্ৰ একতা সভা, অধ্যক্ষ আৰু শিক্ষাণুক সকলে চক্ৰ দিয়াটো নিতান্তই প্ৰয়োজন বুলি মই ভাৰো।

দ্বিতীয়তে যাওঁ শিক্ষাণুক সকলৰ গুচৰলৈ। এখন মহাবিদ্যালয়ত সুস্থশৈক্ষিক পৰিবেশ গঠনত সহায় কৰে প্ৰধানকৈ শিক্ষাণুক সকলৰ গুপৰত। তেখেত সকলৰ বিষয়ে কিবা কোৱা বা লিখাৰ ঘোগ্য মই নহয়। তথাপি দুটামান কথা নকৈ নোৱাৰি। মহাবিদ্যালয়ত শ্ৰেণী সমূহ নিয়াৰীকৈ চলাই নিবৰ বাবে এখন Routin দিয়া হয়। আয়ে দেখা যায় Routinত ধকা বিষয় আৰু সময়ৰ মতে শ্ৰেণীসমূহ নহয়। কিছুসংখ্যক অধ্যাপক আৰু অধ্যাপিকাই নিজৰ শ্ৰেণীসমূহ পিছবেলা থাকিলোও আগবেলাতে শ্ৰে কৰি ঘাতে আজৰি হৈ যাৰ পাৰে তালৈহে লক্ষ্য বাখে।

ফলত সময়মতে অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নিজৰ শ্ৰেণীৰ পাঠদান নাপায় আৰু শ্ৰেণী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষকক লৈ খেলি মেলিয়ে দেখা দিয়ে। মই ভাৰো Routinত দিয়া। সময়ৰ মতে শিক্ষাণুকসকলে আৰু লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে শ্ৰেণীসমূহ উপস্থিত থাকি, শিক্ষকসকলে যিটো খেলি মেলি সেইটো বক কৰি শৈক্ষিক পৰিবেশ ঘৰাই আনিব লাগে।

তৃতীয়তে কৰ পাৰি এখন মহাবিদ্যালয়ৰ সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশ প্ৰধানকৈ নিৰ্ভৰ কৰে অধ্যক্ষৰ গুপৰত। অধ্যক্ষই হৈছে মহাবিদ্যালয়খনৰ মূল মাঝুহ। তেওঁ কাৰ্য্যালয়ৰ প্ৰতিদিনে এবাৰ লক্ষ্য কৰিব লাগে। কিবা অসুবিধাৰ ফলত (যেনে গৰম দিনত ফেনৰ অভাৱত, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীতকৈ কোঠা সক ইত্যাদি) শ্ৰেণীসমূহ নহৰও পাৰে। এই হোৱাত সহায় কৰিব লাগে।

গুপৰত লিখাৰ দৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষাণুক, অধ্যক্ষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে তেন্তে ভাৰো মহাবিদ্যালয়খনত এটা সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশ গঢ়ি উঠিব।

ননীমেৰ কমল ফুকন
প্ৰান্তন ছাত্ৰ

প্ৰঃ- মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠাৰ পৰা আপুনি কাৰ্য্যনিৰ্বাহ কৰি আহিছে। বৰ্তমান মহাবিদ্যালয়খনৰ কিবা পৰিবৰ্ত্তন হৈছে বুলি আপুনি ভাৱেনে? শিক্ষাৰ দিশত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ উন্নতি হৈছেনে?

উন্নৰঃ- ১৯৬৩ চনৰ আগষ্ট মাহতেই তেতিয়াৰ জৰ্জ-

ইনছটিউচন (Jeorge Institution)ত আৰম্ভ হোৱা প্ৰতিষ্ঠিবিৰে নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ১৯৬৩ চনত ২০০ ত কৈও কম ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে পাঠদান আৰম্ভ কৰি ২৫০০ ৰো সৰহ সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা

গ্ৰহণ কৰিছে। স্থায়ী ভৱন, বিজ্ঞানাগাৰ, পুধিৰ্বাল ইত্যাদিবে পৰিপূষ্ট হৈ ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয় অসমৰ ভিতৰত এখন অগ্ৰগণী মহাবিদ্যালয় হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। পাঠ্যপুঁথি ও অধ্যয়নৰ ঘাৰতীয় সকলোখনি সুবিধা ধকা এই মহাবিদ্যালয় খনত আজি কেইবছৰ মানৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ নিজকে ব্ৰতী হৰলৈ সক্ষম কৰি তোলাত মনোনিবেশ কৰিবলৈ মানসিক ভাৱে অসমৰ্থ হোৱা যেন পৰিলক্ষিত হৈছে যিটোৱেই অভিভাৱক ও শিক্ষক সকলৰ চিন্তনীয় বিষয়।

আজি এক দশকৰ আগতে এই মহাবিদ্যালয় শিক্ষাৰ বি পৰিবেশ পৰিলক্ষিত হৈছিল এতিয়া যেন তাৰ বহুতো ব্যতিক্ৰম হৈছে। ফলস্বৰূপে আমাৰ উন্নৰ পুৰুষ সকলে এই উজ্জল ভবিষ্যতৰ পথত আগবঢ়াত হেৱাৰহৈ

পৰিছে। গতিকে এজন অভিভাৱক তথা এই মহাবিদ্যালয়তে তিনিটা দশক চাকৰী কৰা এজন কৰ্মচাৰী হিচাবে মই মোৰ মৰমৰ লৰাছোহালী ও ভাইভনী সকলক বিনৰ অনু-বোধ কৰিছো ঘাত তেখেত সকলে প্ৰকৃত শিক্ষাত ব্ৰতীহৈ এখন সুস্থ সবল সমাজ গঢ়াত নিজকে সক্ষম কৰি তুলিবলৈ কৃষ্ণবোধ নকৰিব। নহলে নিজকে জাতিৰ ভবিষ্যত গঢ়াত ও বিশ্বৰ দৰবাৰত নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰাত সক্ষম হব নোৱাৰিব।

আন্তৰিক শুভেচ্ছাৰে

ইনামুল হুছেইন

মুখ্য সহায়ক

ডিক্ৰি মহাবিদ্যালয়।

ડોટેરાજુદ્ધ નાવણશીલ
દાખુકદીને તાત્પર -
દુષ્ટાચી

COMBINE ELECTRONICS
ACT ACR TA. 1967-02-04
Other Information: Production Planning
Name: VAMONI DR. ERNST

:- DIBRU COLLEGE MAGAZINE :-
(The Annual Publication of Dibru College union society)

ISSUE : XVI 1993-94

DIBRUYAN

ENGLISH SECTION

WHAT WE CALL THE BEGINING IS OFTEN THE END; AND TO
MAKE AN END IS TO MAKE A BEGINNING. THE END IS WHERE WE
START FROM.

T. S. Eliot.

Edited by

NILIM KUMAR DAS

“All That is ‘Nothing’ is ‘Everything’”

Prof D. N. Mandol
Lec & Head, Deptt. of
English.

Nothing on earth is ‘YOURS’ ;
Nothing on earth is ‘MINE’ ;
All that is “THINE”
Is only “FINE”.

Nothing I add to ‘YOU’ ;
Nothing I take from ‘YOU’ ;
All that is ‘YOURS’
Is only ‘YOU’.

Take ‘YOURS’ to be ‘MINE’
Take ‘MINE’ to be ‘THINE’
Take ‘HIS’ to be ‘HERS’ ;
Take ‘HERS’ to be ‘HIS’.

Take ‘THEIRS’ to be ‘OURS’ ;
Take ‘OURS’ to be ‘OTHERS’ ;
All that is Everybody’s
Is nobody’s,

All that is ‘Something’ is ‘Nothing’
All that is ‘Nothing’ is ‘Everything’.

MYSTERY

Nilim kumar Das
B. Sc. 3rd year.

I like you, I love you
Do I know you?
The answer is 'No'.
May be the whole thing
Lies is the ignorance of mine
May be, I don't want to know you,
Always there is a 'May be'.
You are my first love.
You are the rare collection of the museum
You are the witness of all my hatred.
Still, I cannot hate you.
Why then I don't know you?
May be I do not want to know you.
Sometimes I get frustrated
But with whom—I don't know
Why? the same answer
Is it a sheer madness?
I do not know.
Still, I really love you.
I want to see till the last moment
Please don't disclose everything you have,
Let me enjoy the adventure,
The path may be risky
Still, I like it, I love it.
O mystery! O! Dear!
Dearest 'MY LIFE'.

***

(2)

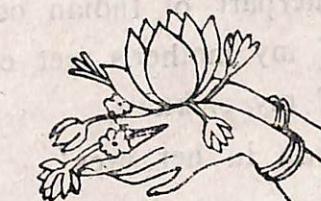
TIME AND PASSION

Bipul Hazarika
B.A (Final year)

Here comes another day,
A beautiful new-born day!
The infinite rays of the sun
Bring warm greet the mortals on earth.

Oh Passion! The same mighty
Violent Passion;
So the birds soar up in the air
higher and higher and methinks
They've a race with the sun rays!

Behold on earth where even the ladies trudge
Up in the mountain with throbbing hearts,
The equal desire to conquer time
and walk hand in hand with the birds and the sun.

(3)

THE CONFESSON //

Girin kumar Lahan.

Bsc. 2nd year

I have been on an endless journey
On to the uttermost Part of the earth,
Searching for my lost mother.

The darkness of African jungle,
Reminds me of my mother's
Longer dark hairs,
Hanging to her waist
Mother, how beautiful is your dark hair !

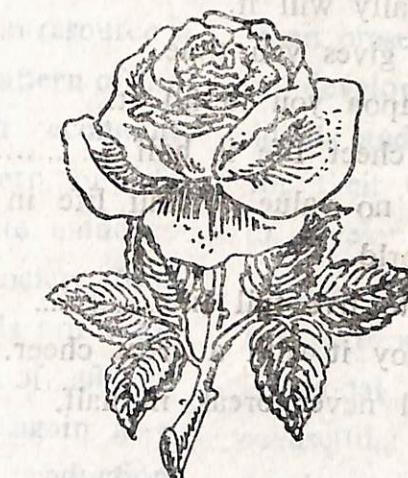
The dead-cool ice of scotland
Reminds me of my mother's
Cool, soft and kind heart
Mother, how kind you are !

The warmth of Arabia
Reminds me of my mother's kisses
Placed on me,
Rocking me on her lap
How can I forget its warmth ?

The endless waterpart of Indian ocean
Reminds me of my mother's wet eyes
On the days of my sickness,
I found on ocean in her eyes.

To-day, I have dropped
The sail of my journey
I have regained my mother.

She was no where hidden
Nor was she lost
Every where on earth
Even in their soil, water and air,
There is the presence O my sweet mother.

Human Resource Development and Its Accounting Concept

— An Analysis

Dr. M. K. Jain
Deptt. of Commerce

ABOUT LIFE

By:-Bipul. Hazarika
(B.A Final year)

Days are Coming and going.
This world is made up of many men
and women. some are happy and
Some are unhappy.
Still people don't know what is life?
Life can't give you joy,
Unless really will it.
Life just gives you time.
And it upon you to fill it.
Without cheer life is half ..... !!
There is no value of half life in this
round world.
So, try to live full life.....
And enjoy it with a great cheer.
Life will never break in half.

(Necessities towards Development of Human Resource.)

The most important asset of every nation is human resource because it is the human resource that acts as a driving force for productive and optimum use of other factors of production. But human resource is not a static phenomenon. The pattern of life changes with the change in economic and social process. The pattern of life again has always tried to invite affluence which ultimately forms affluent society. Naturally, various classes of demands are created as a result of such formation of affluent society. That sort of demand again give rise to the necessity of larger production and better services to the people. This further necessitates to develop human resources for improvement in quality and productivity of goods and services.

what is HRD :—

Human Resource Development (HRD) is the process of helping people to acquire competencies. In an organisation, HRD is

a process by which the employees are helped in a continuous and planned way (a) to acquire or sharper capabilities required to perform various functions associated with their present or expected future roles, (b) to develop general capabilities as individuals and exploit their inner potential for their organisational development (c) to develop an organisational culture and climate, (d) to facilitate the mechanism for performance appraisal, training, organisational development, feed back and co-consulting career development, potential development, job rotation and rewards, and (e) to help employees for getting new competencies.

The philosophy of HRD believes that individuals in an organisation have unlimited potentials for growth and development. Everyone in an organisation will have to take self responsibility for growth and optimisation of performance. HRD builds

knowledge, skill and capacity of human resources to develop their competence. The development of human skill increases productivity.

Elements of HRD :-

There are three important elements in Human Resource Development. They are (1) Individual growth, (2) Organisational development and (3) work output of improved quality.

(1) Individual growth :-

HRD system is to develop human resources to their highest potential so that organisational goals are achieved the implication for the organisation is that if individual growth is its aim, people need two things : New challenges and knowledge of result of their achievements. Organisation is to create opportunities for individuals to relate work and life goals as a satisfied workforce is an important determinant in increasing organisational effectiveness.

2. Organisational Development—

Organisational development takes place through learning ways to cope with its environment. Inputs if properly managed lead to organisational growth. An ideal HRD system would seek to match the organisation's needs with individual needs for individual and organisational growth by activities like business planning, role planning, manpower planning and job analysis, recruitment and selection, induction and work design.

3. Work output of Improved Quality —

Work here refers to setting up of work goals, activities geared towards attainment of these goals, feedback on performance appraisal of work performance development in decisionmaking process, work and quality of work life.

The goal of HRD is development of human resources through many subsystems which are interdependent. It is to bring about change in behaviour Focus in HRD is on people and their problems. It is an integrating system where the various personnel subjunctions and organisational activities are all linked together. An effective manager will use a contingency approach to analyse the nature of task and various group structures available. After the appropriate approach has been selected, supportive supervisory measures will contribute towards formation of a productive team. Team work and coordination leads to increased rewards for both the organisation and individual. It should therefore, be used as effective managerial tool by a manager to achieve the objectives of organisation.

HRM in India :-

HRM approach has been adopted in India in the early seventies. ISTD formed in April 1970 to improve skills and standards of managers. HRD approach initiated for managers was subsequently extended to workers also. SAIL, BHEL, TISCO, Indian Telephone Industries and BCC followed suit.

Human Resource Accounting in India's Public Sector —

Man plays the most important part in an enterprise. There may be good materials, good machines, good buildings and the like, but if the man who has to work is not good, results will not be upto the mark. Human beings are considered as the most important organ of an enterprise. It is the human ability which makes the mare go. Human resources is the best asset which an enterprise possesses, hence amount invested in human beings can give better results to the industry

In the balance sheet, human resource is not indicated as an asset while machinery, plant, furniture etc. are shown.

HR A has emerged as a new dimension of accounting in the context of growing importance of financial reporting. HR A is defined "as the process of identifying, measuring and communicating information about human resources to decision makers" (AAA Committee Report, 1973).

HR A is an accounting technique to measure cost incurred, by an organisation on recruitment/selection, training and development of human resources. It measures the economic value of human resources to an organisation. It is concerned with finding the cost and value of the people to an organisation. It helps management in taking many vital decisions relating to selection, training, transfer, promotion and layoff. It also provides informations to investors, creditors and share holders.

HR A in India :-

In India, since 1978-79 trends of valuation of human resource has started on minor scale. Following companies and corporations are reporting valuation of Human Assets in India :

(A) Companies :-

(i) BHEL (Bharat Heavy Electricals Ltd)

(ii) Electronics India Ltd; (iii) Engineers India Ltd.

(B) Corporations :

CCI (Cement Corporation of India Ltd.);

(ii) M M T C (The Minerals and Metals Trading Corporation of India Ltd. (iii) P E C (Projects and Equipments Corporation of India Ltd.)

Objects of Human Resource Accounting :-

1. The main object of HRA is to have best management of human resources, because the progress of organisation is fundamentally based on human resource.
2. Improvement of human resources is possible on the basis of information submitted H R A

3. Correct value of the organisation can be found out because in commercial accounting, human resource is not recognised as an asset,

4. HRA makes quantitative information about human resources available.

5. Worth of human resources is found out.

6. Return on human resources, if when ever is invested, can be evaluated.

Magistrate ; "why did you park your car there?"
Motorists ; well, the sign board on the road said 'Fine for parking.'

Human Resources as an Asset ;—

At present there are four groups in the asset side of a registered company's Balance sheet viz. Fixed Assets, investments, Current Assets and Loans and Advances and Miscellaneous expenditure. Now it is suggested (Since human resource can't grouped any where in the above four heads) to add a new head "Human Resource Valuation" and its place should be first in the order of assets in the asset side of Balance sheet.

References :-

1. Flamholtz,E. : Human Resource Accounting.
2. Likert & Baver, : Organisation Theory & HRA
3. Mirza, S Saiyadair : Human Resources Management
4. Shukla, Dr. S. M. : Advanced Accounting.

Solving the Social Problems Communism.

SRI BISWA KEOT

B. SC. PART ONE

Historically it is said, that communism began with communist manifesto "Communism of Karl Marx 1848". He was the founder and Leader of modern communism. In his above book, he set out his fundamental ideas about communism. But he could do so much during his life time, except to spread its ideas and doctrines and so to collect disciplines around him.

It was Lenin who put Marx's teaching into practice. In 1917 with the aid of few other men he staged the Bolshevik Revolution in Russia. This was the real beginning of actual communism in the world on a national scale. But only few countries accepted its ideas and philosophy though it has ideology for the progress and improvement of the masses.

This system was devised by few countries to solve the social problems through Communism. Communism is a political as well as economic System.

Politically it comes into existence by the so-called leaders of the people organising a bloody revolution and then seizing for themselves the power of government, without taking the consideration of the common masses.

The first thing, this new government does is to abolish all private property by nationalizing all the means of production. Thus the whole economic or industrial life of the country is run by the state itself and not by the private individuals. They tell people that this would make them economically free. In fact and in evidence it is seen that it makes them economical and political slaves, of their new rulers. Common masses can not raise any views under the dictatorship of their rulers.

Communism is a way of life. We think it is a false philosophy. It tries to explain what the world is for and towards what it is moving. The next drawback of

communism is that it preaches materialism. To the communist people there is nothing called real existing in this world, except matter. Material things which can be touched, heard, seen, smelt and catch are the things that matter. Another serious drawback of communism is that there is nothing spiritual no God, no soul and no immortality. To them the only real thing existing is matter. The highest form of matter is collective human activities producing material goods from earth. The human beings are reduced to needs. communism, in short deprives people of their God-given rights to private property, freedom to practise their own religion and act freely according to their free conscience. The doctrine of communism especially in Russia does not prefer belief in God and religion.

Lenin had said, "we deny all morality taken from super human or non

A father had been Lecturing his small son, Stressing that we are here in this world to help others, The boy considered this for some time, Then he asked with a puzzled frown: "What are the others here for ?"

class conceptions. we deduce our morality from the facts and needs of our class struggle of the working class for us morality is subordinated to the interest of the proletarian class struggle."

This doctrines of communism has spread in countries like Russia, China North Vietnam and Cuba where communist revolution had been successful. when the revolutionaries came into power they established a government which they called a people's Democracy or a socialist Republic. But in reality this type of government is dictatorship, especially of the middle class people. After the successful revolt educated and some what wealthy group of men organized a government. They might have been men of high ideology but they had no respect for the dignity and freedom.

Ramesh an upcoming singer, was always admired and inspired by his fellow-favourite class mate Rami, As days passed by their friendship grew stronger and finally this bondage blossomed to love. Ramesh enchanting voice fascinated one to all. And he was adjusted the best singer in the college. And after his graduation, he was lucky enough to secure a job and thereby, thought to give a break to his life.

He approached his lady-love, asking instantly, "Rami, can you forever enlighten my musical life by standing by my side." Hearing this, she blushed away. And later their marriage was arranged and got united. As days rolled on, Ramesh musical life grew brighter, he performed various shows both cultural and charity, fascinating one to all from young to old. Gradually, his field of fame widened.

But, as a coin has got two sides, so also a life both joy and sorrow. He was totally unaware of his wife's deteriorating health, due to her growing illness. And later, on a check up to doctor, "It's too late, neuroplasm (brain-cancer)" said the doctor. His voice had come as shocked waves to him. Everything seemed barren and lifeless as even for a moment, his beloved's absence is unbearable to him. And the unfortunate day had arrived,

only to snatch away the life in him, and propelled him into utter darkness. He lost interest in his vital charm of his life, his 'Music', which was once an indispensable to him.

Days passed, but not to change his mood. He began loitering around aimlessly and as such, one day his attention was drawn to a small boy with a blindstick near the auditorium. He came up to him. Feeling his presence, the boy uttered, "Sir, is Mr. Ramesh's musical night will be tonight?" "No, why do you ask?", he asked. The boy happily went on, "He is my very favourite, after my days hustle and bustle everyday I came to this place, to hear his melodious voice, which fills up my heart with immense joy, by sweeping away all my sorrows." His words left him dumbfounded as his treasure 'Music' which he had totally left after his wife's demise, was infusing life to someone else.

He no sooner felt that urgency to sing not for him, not for others too, but for that blooming - bud, the 'small boy.'

Thus, that small boy awakened that dead spirit in him, as if he filled up that gap of his inspiring wife. And Ramesh left aside his sorrow and with re-newed vigour and ecstasy, he resumed his enchanting singing, realising the proverb, "Live for others and not for you."

OUR EX - EDITORS

<i>Vol.</i>	<i>No.</i>	<i>Editor</i>	<i>Year</i>
<i>i</i>		<i>Ram Chandra Goswami</i>	<i>1965-66</i>
<i>ii</i>		<i>Haren Handique</i>	<i>1968-69</i>
<i>iii</i>		<i>Kiran Saikia</i>	<i>1969-70</i>
<i>iv</i>		<i>Dibakar Gogoi</i>	<i>1972-73</i>
<i>v</i>		<i>Kanakeswar Dowerah</i>	<i>1977-78</i>
<i>vi</i>		<i>Sachi Handique</i>	<i>1982 83</i>
<i>vii</i>		<i>Devakanta Konwar</i>	<i>1983-84</i>
<i>viii</i>		<i>Rabindrajeet Gogoi</i>	<i>1984-85</i>
<i>ix</i>		<i>Bitul Neog</i>	<i>1985-86</i>
<i>x</i>		<i>Sukumcr Chetia</i>	<i>1986-87</i>
<i>xi</i>		<i>Miss Gitimallika Gogoi</i>	<i>1987-88</i>
<i>xii</i>		<i>Profulla Kalita</i>	<i>1988-89</i>
<i>xiii</i>		<i>Sanjeeb Narayan Chaudang Boruah</i>	<i>1989-90</i>
<i>xiv</i>		<i>Utpol Sonowal</i>	<i>1990-91</i>
<i>xv</i>		<i>Chandan Kumar Sonowal</i>	<i>1991-92</i>

*The Sixteenth Issue is edited by
MR NILIM KUMAR DAS.*

